

INTEGROVANÁ STRATEGIE

komunitně vedeného místního rozvoje

MAS Holicko, o.p.s.

2014 – 2020

„HOLICKO - REGION PLNÝ ŽIVOTA“

Listopad 2014

Komunitně vedená strategie místního rozvoje byla zpracována s podporou Pardubického kraje

Upozornění

Jedná se o pracovní verzi analytické a strategické části Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko, o.p.s. na období 2014 – 2020, která je určena pro připomínkování široké veřejnosti.

Předkládaný návrh je určen k široké a otevřené diskusi odborníků, občanů i organizací v území, s cílem připravit ucelený rozvojový a strategický dokument, založený na společně zvážených, projednaných a uznaných prioritách rozvoje území MAS Holicko, o.p.s.

Dokument je přístupný na internetových stránkách Místní akční skupiny Holicko, www.holicko.cz v záložce CLLD 2014-2020 - položka Strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Veškeré připomínky, prosím, zasílejte na email mas.holicko@seznam.cz. Do předmětu zprávy uveďte „připomínky SCLLD“.

Za MAS Holicko, o.p.s. děkuje

Ing. Michaela Kovářová

Ředitelka MAS Holicko, o.p.s.

Obsah

OBSAH	2
1 ÚVOD	6
1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O STRATEGII	6
1.2 KONTEXT VZNIKU A EXISTENCE STRATEGIE.....	7
1.3 TÉMA ROZVOJOVÉ STRATEGIE	8
1.4 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS.....	8
1.4.1. <i>Stručný popis území.....</i>	<i>8</i>
1.4.2. <i>Identifikace právnické osoby a její orgány.....</i>	<i>11</i>
1.4.3. <i>Popis místního partnerství a jeho orgány.....</i>	<i>15</i>
1.5 HISTORIE MAS, ZKUŠENOSTI S ROZVOJEM ÚZEMÍ.....	18
1.5.1. <i>Charakteristika SPL LEADER MAS Holicko 2009 - 2013.....</i>	<i>20</i>
1.5.2. <i>Ostatní dotace a granty.....</i>	<i>25</i>
1.6 DEFINOVÁNÍ ODPOVĚDNOSTÍ ZA REALIZACI.....	25
2 ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI A ČLENŮ MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ DO PŘÍPRAVY SCLLD.....	26
2.1 MAPOVÁNÍ POTŘEB ÚZEMÍ.....	27
2.1.1 <i>Dotazníkové šetření.....</i>	<i>27</i>
2.1.2 <i>Diskusní skupiny.....</i>	<i>27</i>
2.2 ZJIŠŤOVÁNÍ ABSORPČNÍ KAPACITY ÚZEMÍ	28
2.3 JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY PRO TVORBU SCLLD.....	28
2.4 VEŘEJNÁ PROJEDNÁVÁNÍ.....	29
3 PŘEHLED ČLENŮ TÝMU PRO PŘÍPRAVU A ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE.....	31
4 POPIS ZPŮSOBU VYHODNOCOVÁNÍ SCLLD	33
4.1 POSTUPY VYHODNOCOVÁNÍ.....	33
4.2 AKTUALIZACE SCLLD.....	35
5 ANALYTICKÁ ČÁST.....	36
5.1 VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ.....	36
5.1.1 <i>Krajinný ráz a struktura ploch.....</i>	<i>40</i>
5.2 OBYVATELSTVO.....	41
5.2.1 <i>Počet obyvatel a jeho vývoj.....</i>	<i>41</i>
5.2.2 <i>Vývoj počtu obyvatel.....</i>	<i>42</i>
5.2.3 <i>Narození.....</i>	<i>44</i>
5.2.4 <i>Zemřelí.....</i>	<i>45</i>
5.2.5 <i>Přirozený, migrační a celkový přírůstek.....</i>	<i>46</i>
5.2.6 <i>Ženy.....</i>	<i>49</i>
5.2.7 <i>Věkové rozvrstvení obyvatelstva.....</i>	<i>50</i>
5.2.8 <i>Index stáří.....</i>	<i>52</i>
5.2.9 <i>Průměrný věk.....</i>	<i>54</i>
5.2.10 <i>Vzdělání.....</i>	<i>55</i>
5.2.11 <i>SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo.....</i>	<i>58</i>
5.3 BYDLENÍ.....	59
5.3.1 <i>SWOT analýza – téma: Bydlení.....</i>	<i>64</i>
5.3.2 <i>Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bydlení.....</i>	<i>65</i>
5.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST	66
5.4.1 <i>Školství.....</i>	<i>66</i>
5.4.1.1 <i>SWOT analýza – téma: Školství.....</i>	<i>69</i>

5.4.1.2	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Školství	70
5.4.2.	<i>Zdravotnictví a sociální služby</i>	72
5.4.2.1	Zdravotní oblast	72
5.4.2.2	Sociální oblast	73
5.4.2.3	SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby	74
5.4.2.4	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zdravotnictví a sociální služby	75
5.4.3.	<i>Kultura a sport</i>	76
5.4.3.1	Kulturní oblast	76
5.4.3.2	Sportovní oblast	77
5.4.3.3	SWOT analýza – téma: Kultura a sport	77
5.4.3.4	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Kultura a sport	78
5.4.4.	<i>Obchod a služby</i>	80
5.4.4.1	SWOT analýza – téma: Obchod a služby	81
5.5	TECHNICKÁ VYBAVENOST	82
5.5.1.	<i>Vodovody a kanalizace</i>	82
5.5.2.	<i>Plynofikace</i>	82
5.5.3.	<i>Telekomunikace a komunikace v obci</i>	82
5.5.4.	<i>Veřejná zeleň</i>	83
5.5.5.	<i>Protipovodňová opatření</i>	83
5.5.6.	SWOT analýza – téma: Technická vybavenost	84
5.5.7.	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Technická vybavenost	85
5.6	DOPRAVA	86
5.6.1.	<i>Silniční doprava</i>	86
5.6.2.	<i>Železniční doprava</i>	90
5.6.3.	<i>Dopravní obslužnost</i>	90
5.6.4.	<i>Cyklodoprava</i>	91
5.6.5.	SWOT analýza – téma: Doprava	92
5.6.6.	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Doprava	93
5.7	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	94
5.7.1.	<i>Kvalita ovzduší a zdroje znečištění</i>	94
5.7.2.	<i>Vytápění domů a bytů</i>	96
5.7.3.	<i>Struktura ploch, půdy a ochrana půd</i>	97
5.7.4.	<i>Voda a znečištění vodních zdrojů</i>	102
5.7.5.	<i>Ochrana území a vymezená chráněná území</i>	103
5.7.6.	<i>Ekologická stabilita krajiny</i>	104
5.7.7.	<i>Ekologická fragmentace</i>	105
5.7.8.	<i>Odpadové hospodářství</i>	106
5.7.9.	SWOT analýza – téma: Životní prostředí	108
5.7.10.	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Životní prostředí	109
5.8	CESTOVNÍ RUCH A PAMĚTIHODNOSTI	111
5.8.1.	<i>Pamětihodnosti</i>	111
5.8.2.	<i>Pěší turistika a cykloturistika</i>	113
5.8.3.	<i>Turistika a rekreace</i>	113
5.8.4.	<i>Služby pro návštěvníky – ubytování, ubytovací kapacita</i>	114
5.8.5.	<i>Přírodní potenciál cestovního ruchu</i>	114
5.8.6.	SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	115
5.8.7.	Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	116
5.9	EKONOMICKÁ ČINNOST A PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	118
5.9.1.	<i>Podnikatelské subjekty</i>	118
5.9.2.	<i>Ostatní ukazatele ohledně ekonomických subjektů a zaměstnanosti</i>	120
5.9.3.	<i>Sektory ekonomické činnosti</i>	127

5.9.3.1	Zemědělství a lesnictví	127
5.9.3.2	Regionální značka	128
5.9.3.3	Těžba nerostných surovin.....	129
5.9.3.4	Průmyslová výroba.....	129
5.9.3.5	Řemesla a řemeslná výroba	130
5.9.3.6	Služby.....	132
5.9.4.	<i>SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty</i>	137
5.10	ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST A DOJÍŽDKA.....	139
5.10.1.	<i>Ekonomická aktivita a stav zaměstnanosti</i>	139
5.10.2.	<i>Nezaměstnanost</i>	143
5.10.3.	<i>Vyjíždka a dojíždka</i>	148
5.10.4.	<i>SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka</i>	149
5.11	SPOLEČENSKÝ ŽIVOT	151
5.11.1.	<i>SWOT analýza – téma: Společenský život</i>	157
5.11.2.	<i>Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Společenský život</i>	159
5.12	BEZPEČNOST	160
5.12.1.	<i>SWOT analýza – téma: Bezpečnost</i>	166
5.12.2.	<i>Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bezpečnost</i>	167
5.13	VYHODNOCENÍ ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU ÚZEMÍ	169
5.13.1.	<i>Územní plánování</i>	169
5.13.2.	<i>Rozvojová území</i>	170
5.13.3.	<i>Lidské zdroje</i>	172
5.13.4.	<i>Rozvojový potenciál</i>	172
5.13.5.	<i>Vlastní prostředky</i>	172
5.14	CELKOVÁ SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ MAS HOLICKO.....	173
5.15	STRATEGIE S PŮSOBNOSTÍ NA ÚZEMÍ MAS HOLICKO	180
6	STRATEGICKÁ ČÁST.....	182
6.1	DEFINICE MISE	182
6.2	DEFINICE DLOUHODOBÉ VIZE ROZVOJE ÚZEMÍ.....	182
6.3	KLÍČOVÉ OBLASTI, PODOBLASTI A CÍLE ROZVOJE ÚZEMÍ.....	183
6.3.1	<i>Klíčová oblast: Partnerská spolupráce</i>	184
6.3.2	<i>Klíčová oblast: Kvalitní život v obcích</i>	187
6.3.3	<i>Klíčová oblast: Podpora podnikání a zaměstnanosti</i>	197
6.3.4	<i>Klíčová oblast: Rozvoj cestovního ruchu</i>	202
6.3.5	<i>Klíčová oblast: Životní prostředí</i>	207
6.4	STANOVENÍ PRIORITY	212
6.5	NÁVAZNOST NA JINÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	213
6.6	ZDROJE INSPIRACE – PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE Z JINÝCH REGIONŮ.....	215
6.7	INTEGRAČNÍ PRVKY	217
6.7.1	<i>Integrační prvky na úrovni MAS</i>	217
6.7.2	<i>Integrační prvky na úrovni jednotlivých klíčových oblastí a specifických cílů</i>	217
6.8	INOVATIVNÍ PRVKY	219
6.9	UDRŽENÍ STÁVAJÍCÍ SITUACE TAM, KDE TO FUNGUJE	221
6.10	MĚŘITELNÉ INDIKÁTORY PŘÍRAZENÉ KE STANOVENÝM CÍLŮM.....	223
6.11	FINANČNÍ PLÁN	223
6.12	PŘEDPOKLÁDANÝ ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ	223
6.13	NASTAVENÍ IMPLEMENTACE SCLLD A JEJÍHO MONITORINGU	224
6.13.1	<i>Výběr operací a stanovení výše podpory dle čl. 34 odst. 4 b-f nařízení EK č. 1303/2013</i>	224
6.13.2	<i>Provádění operací v souladu s SCLLD dle čl. 34 odst. 5 nařízení EK č. 1303/2013</i>	225
6.13.3	<i>Provádění projektů spolupráce mezi MAS v souladu s SCLLD dle čl. 34 odst. 6 nařízení EK č. 1303/2013</i>	225
6.13.4	<i>Monitoring SCLLD</i>	226

7	IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	227
7.1	POPIS IMPLEMENTAČNÍHO PROCESU NA ÚROVNI MAS A TYPY PROJEKTŮ A POSTUPŮ IMPLEMENTACE.....	227
7.2	POPIS SPOLUPRÁCE MEZI MAS NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI A PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE.....	227
7.3	POPIS INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU NAPŘÍČ PROGRAMOVÝMI RÁMCI.....	227
7.4	VÝBĚR KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ – DEFINICE KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ PRO NAPLNĚNÍ STANOVENÝCH CÍLŮ ..	227
7.5	FICHE DEFINUJÍCÍ JEDNOTLIVÉ OBLASTI PODPORY A INTEGRACI PRIORITYNÍCH OS A SPECIFICKÝCH CÍLŮ V RÁMCI JEDNOHO PROGRAMU V PROGRAMOVÝCH RÁMČÍCH.....	227
7.6	PŘEVEDENÍ CÍLŮ STRATEGIE DO KONKRÉTNÍCH TYPŮ PROJEKTŮ (NÁVAZNOST NA SPECIFICKÉ CÍLE NEBO AKTIVITY OPERAČNÍCH PROGRAMŮ A NÁVRH JEJICH KOMBINACE) V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH PROGRAMOVÝCH RÁMČŮ A NASTAVENÍ INDIKÁTORŮ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLE	227
7.7	DEFINICE PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH SAMOTNOU MAS V RÁMCI PROGRAMOVÉHO RÁMCE	227
7.8	MĚŘITELNÉ INDIKÁTORY VYCHÁZEJÍCÍ Z INDIKÁTORŮ SCLLD, KTERÉ JSOU ZÁROVEŇ POŽADOVÁNY PROGRAMEM, PRO KTERÝ JE DANÝ PROGRAMOVÝ RÁMEC ZPRACOVÁN.....	228
	SEZNAM ZKRATEK	229
	SEZNAM TABULEK.....	230
	SEZNAM GRAFŮ	231
	SEZNAM MAP	232
	SEZNAM OBRÁZKŮ	233
	SEZNAM PŘÍLOH.....	234

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko, o.p.s.
Kategorie strategie	Integrovaná strategie CLLD
Řešené území	Území působnosti MAS Holicko
	Počet obyvatel území: 17 438
	Počet obcí v územní působnosti MAS: 16
	Rozloha MAS: 22 446,5 ha
Názvy obcí na území MAS	Města: Holice, Horní Jelení
	Obce: Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Týništko, Uhersko, Vysoké Chvojno
Zadavatel strategie	MAS Holicko, o.p.s.
Zpracovatel strategie	MAS Holicko, o.p.s.
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Michaela Kovářová
Rok zpracování strategie	2012 - 2015
Schvalovatel strategie	Valná hromada MAS Holicko
Forma a datum projednání / schválení	Veřejné připomínkové řízení: 14. 10. 2014 – 7. 11. 2014
	Veřejné připomínkové řízení: .....
	Schváleno Valnou hromadou MAS Holicko dne: .....
	Projednáno obcemi v územní působnosti MAS Holicko v období: .....
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla žádná aktualizace. Jedná se o první verzi strategického dokumentu.
Doba realizace strategie	1.1.2014 – 31.12.2022
Odpovědnost za implementaci	Místní partnerství MAS Holicko
Orientační rozpočet implementace	

1.2 Kontext vzniku a existence strategie

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je zpracována v souladu s cíli MAS Holicko, kterými jsou:

- Zajištění naplňování principu partnerství spočívající ve spolupráci mezi veřejnou správou, podnikatelskými subjekty, nestátními neziskovými organizacemi, dalšími subjekty a občany
- Podpora rozvoje občanských iniciativ na místní a regionální úrovni, ochrana přírodního prostředí a kulturního dědictví regionu
- Zajištění trvale udržitelného života území MAS Holicko
- Zajišťování finančních, lidských, materiálních a informačních zdrojů pro rozvoj území MAS Holicko
- Zajištění a zprostředkování spolupráce a výměny zkušeností s dalšími subjekty a organizacemi v ČR i mimo ČR

MAS Holicko byla založena v roce 2006 na území téměř totožném s územím mikroregionu Holicko (založeno 2000). MAS Holicko vznikla jako přirozeně se vyvíjející buňka, navazující na již existující síť vztahů a spolupráce na úrovni mikroregionu a rozšířila platformu diskusního pole o dalším rozvoji regionu Holicka, zapojením dalších subjektů (občanů, podnikatelů, spolků) spolupracujících na principu partnerství.

Od roku 2009 realizovala MAS Holicko Strategický plán Leader „5P Holicka: Pohodové - Přitažlivé - Pohostinné - Podnikavé - Prosperující“ (cca 17,8 mil Kč v období let 2009 – 2014).

V roce 2013 schválila správní rada MAS Holicko záměr připravit a následně realizovat Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko, která bude připravena v souladu se sociálními, ekonomickými a environmentálními potřebami území a k jejíž realizaci budou využívány i fondy regionálního rozvoje.

V souladu s Dohodou o partnerství pro programové období 2014 - 2020 bude komunitně místní rozvoj (CLLD) realizován nejen prostřednictvím Společné zemědělské politiky, ale i prostřednictvím dalších operačních programů v rámci EFRR a ESF, a to v následujících tématech:

- Řešení nezaměstnanosti ve venkovských oblastech a zvýšení možnosti uplatnění uchazečů na trhu práce zvýšením počtu pracovních míst na venkově, snížení vnitřní diferenciací trhu práce v rámci místních akčních skupin mezi městem a venkovem zvýšením podílu pracovních míst na venkově
- Stabilizace obyvatelstva zvyšováním a změnami jejich kvalifikace a zajištěním pracovních příležitostí ve venkovském prostoru
- Podpora podnikatelských příležitostí, podpora zakládání nových podnikatelských subjektů v součinnosti místních aktérů. Zastavení odlivu kvalifikované a mladé pracovní síly do lukrativnějšího nezemědělského podnikání mimo venkovské oblasti
- Využití rozvojového potenciálu venkova (např. lidský potenciál, atraktivita prostředí, alternativní služby, schopnost obyvatel spolupracovat, obnova kulturního dědictví a oživení kulturního života)
- Vytváření podmínek pro spolupráci mezi základními a středními školami ve venkovském prostoru
- Zvýšení funkční vybavenosti venkova, vytváření podmínek pro spolupráci při zlepšování kvality a dostupnosti sítí služeb (např. sociálních, zdravotních a návazných)

- Podpora rozvoje lokální ekonomiky (vč. sociálních podniků) ve venkovském prostoru, podpora rozvoje vzájemné spolupráce firem, firem a škol a dalších relevantních aktérů, podpora a rozvoj služeb v oblasti zavádění technických i netechnických inovací
- Realizace pozemkových úprav, realizace opatření zlepšujících biodiverzitu
- Podpora regenerace brownfieldů, zvyšování podílu znovuvyužití odpadů, recyklace a podpora náhrad prvotních zdrojů za druhotné suroviny
- Zachování a obnovení propojenosti a prostupnosti krajiny, koordinace agroenvironmentálních opatření pro zlepšení vzhledu krajiny

1.3 Téma rozvojové strategie

Integrovaná strategie komunitně vedeného rozvoje MAS Holicko byla vypracována v letech 2012 - 2015 jako vize rozvoje regionu pro období 2014 - 2020. Na jejím zpracování se podílel tým pracovních skupin, partnerů, občanů a pracovníků Místní akční skupiny Holicko. Zejména se jednalo o dobrovolné pracovníky ze zájmových skupin spolkového a veřejného života obcí, zemědělských podnikatelů, právnických a fyzických osob.

Tento dokument tedy představuje vize zástupců soukromého, veřejného a neziskového sektoru regionu.

Dokument je v souladu se strategickými plány na místní, regionální a národní úrovni. V první řadě vychází ze Strategie regionálního rozvoje 2014 - 2020 České republiky, Národního strategického plánu rozvoje venkova, Programu obnovy venkova, Programu rozvoje Pardubického kraje, Strategického plánu obnovy a rozvoje Holicka, Strategického plánu rozvoje města Holic, Strategie rozvoje obce Horní Jelení a územních plánů jednotlivých obcí.

Naplňování této strategie by mělo přispět ke zvýšení kvality života obyvatel regionu, ale i zvýšení jeho atraktivity pro návštěvníky a hosty z okolí.

Lidé v regionu Místní akční skupiny Holicko se znají, spolupracují spolu a stojí o rozvoj svého regionu ve všech směrech trvale udržitelného rozvoje.

1.4 Základní informace o MAS

1.4.1. Stručný popis území

Území MAS Holicko se rozkládá na území 16 obcí v NUTS II Severovýchod. Z hlediska administrativního spadá většinou svého území pod Pardubický kraj (kromě obce Nová Ves, která spadá do kraje Královéhradeckého), ovšem nachází se na jeho severním okraji těsně při hranicích s Královéhradeckým krajem. Území MAS Holicko zasahuje do okresů Pardubice (13 obcí), Ústí nad Orlicí (2 obce) a Rychnov nad Kněžnou (1 obec). Z hlediska správního území jde o území obcí s rozšířenou působností Holice (13 obcí), Vysoké Mýto (2 obce) a Kostelec nad Orlicí (1 obec).

Z hlediska geomorfologického se MAS Holicko nachází v provincii Česká vysočina – soustava České křídové tabule - podsoustava Polabská tabule. Krajina je mírně členitá, plochého pahorkatinového rázu s průměrnou nadmořskou výškou 300 m n. m. Jedná se o klimatickou oblast mírně teplou, mírně vlhkou s převažující funkcí bydlení (doplňkovou rekreační a výrobní) s intenzivním využíváním zemědělských půd.

Co se týče sídelní struktury, město Holice (centrum MAS Holicko) leží zhruba 15 km severovýchodně od centra Pardubic a 17 km jihovýchodně od Hradce Králové. Poměrně blízkou pozici mají z větších měst i Chrudim a Vysoké Mýto. Území MAS Holicko se tedy nachází na pomezí vlivu regionálních center Pardubic a Hradce Králové, na druhou stranu má jasně vymezenou vlastní mikroregionální působnost v rámci svého území. Význam města Holic spočívá především v tom, že je jakýmsi spádovým centrem tohoto území (pro dojížděku obyvatel za prací, do škol, za úřady apod.).

Území Místní akční skupiny Holicko lze tedy charakterizovat jako venkovský region s 1 dominantním městským centrem (město Holice), 1 venkovským centrem (město Horní Jelení) a 14 venkovskými obcemi (Býšň, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Týništko, Uhersko a Vysoké Chvojno), které se rozkládá celkem na 26 katastrech a jeho rozloha činí 224,47 km².

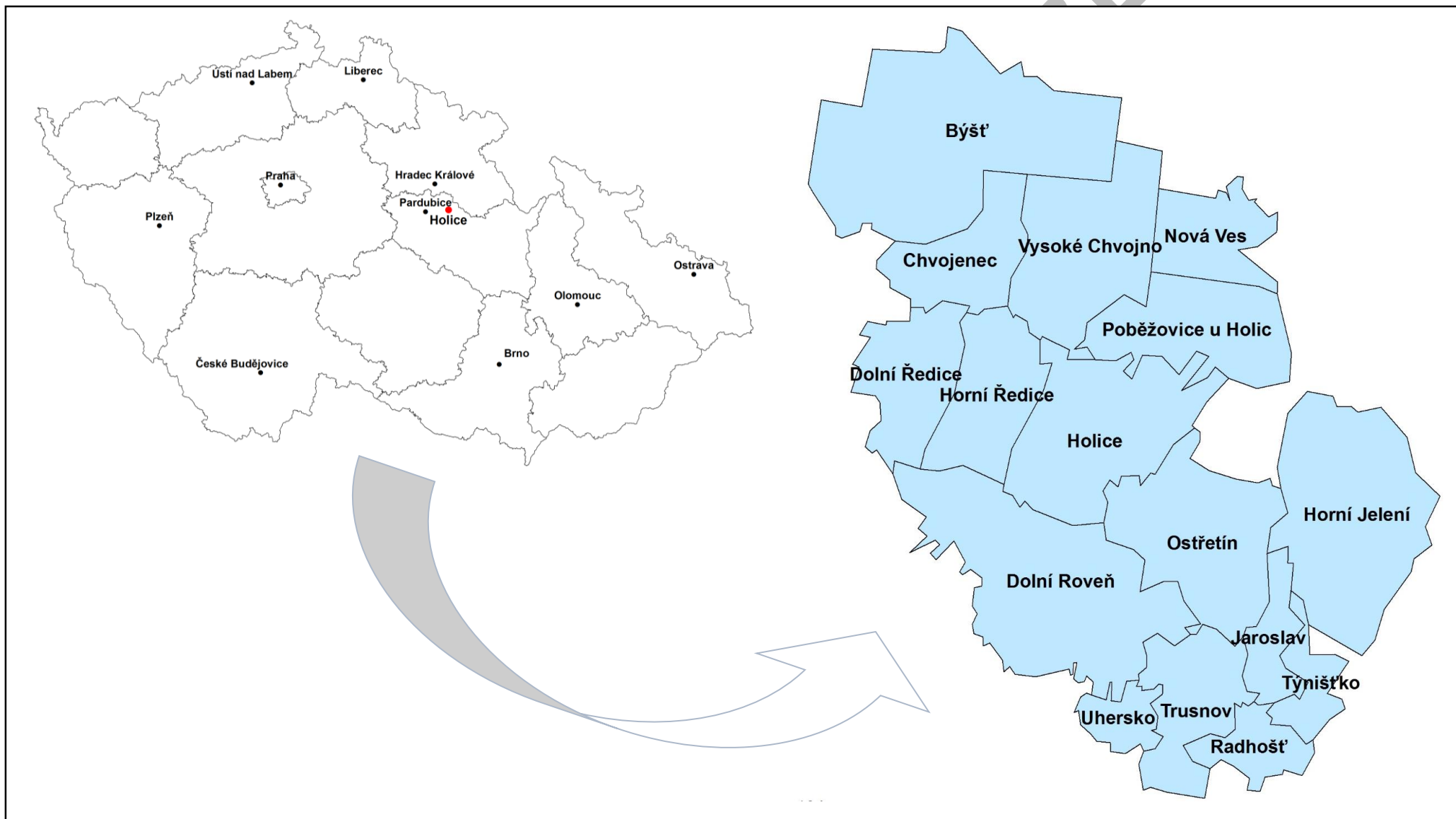
Tab. 2: Charakteristika území MAS Holicko k 31. 12. 2013

OBCE	
Počet obcí	16
Počet částí obcí	35
Počet katastrálních území	26
Počet obcí se statutem města	2
Počet obcí se statutem městyse	0
POZEMKY	
Výměra v tis. ha	22,4
- z toho zemědělská půda	11,6
- z toho lesní pozemky	9,2
- z toho zastavěné plochy	0,3
OBYVATELÉ	
Počet obyvatel	17 438
• z toho muži	8 665
• z toho ženy	8 873
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	77,7

Území Místní akční skupiny Holicko tvoří logický geografický, samosprávný a demografický celek, ve kterém jsou obce i subjekty (pověřený úřad, přirozené obchodní vazby) zvyklé spolupracovat již od 14. století, kdy zde bylo Chvojnovské panství patřící Lucemburkům. Postupně obec Holice vyrostla v městyse a město, které se stalo již v polovině 19. století městem okresním. Dnes je město Holice obcí s rozšířenou působností, pověřeným obecním úřadem a mimoto i spádovým centrem pro okolní obce, se kterými v roce 2000 založili Dobrovolný svazek obcí Holicka.

Jak je vidět Místní akční skupina Holicko vznikla jako přirozeně se vyvíjející buňka, navazující na již existující síť vztahů a spolupráce na úrovni mikroregionu a rozšířila platformu diskusního pole o dalším rozvoji regionu Holicka, zapojením dalších subjektů (občanů, podnikatelů, spolků) spolupracujících na principu partnerství.

Mapa 1: Mapa území MAS Holicko

1.4.2. Identifikace právnické osoby a její orgány

Identifikace:	Místní akční skupina
Název společnosti:	MAS Holicko, o.p.s.
Sídlo společnosti:	Holubova 1, 534 14 Holice
Identifikační číslo:	275 11 448
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
Rok založení:	2006
Ředitelka společnosti:	Ing. Michaela Kovářová
Webové stránky:	www.holicko.cz
Telefon:	+420 775 302 057
e-mail:	mas.holicko@seznam.cz
Datová schránka:	8ueebbq
Bankovní spojení:	Komerční banka a.s., 000035-9430750267/0100

MAS Holicko, o.p.s. byla založena v roce 2006 na území téměř totožném s územím mikroregionu Holicko (založeno 2000). MAS Holicko vznikla jako přirozeně se vyvíjející buňka, navazující na již existující síť vztahů a spolupráce na úrovni mikroregionu a rozšířila platformu diskusního pole o dalším rozvoji regionu Holicka, zapojením dalších subjektů (občanů, podnikatelů, spolků) spolupracujících na principu partnerství.

Organizační struktura společnosti se řídí Organizačním řádem společnosti a je následující:

1. Zakladatelé společnosti:

- 1) **Ing. David Novák**, se sídlem Uhersko čp. 9, 533 73 Uhersko, IČ: 11589701, zastoupený Ing. Davidem Novákem, trvale bytem Uhersko 9, 533 73 Uhersko, RČ 660409/0922,
- 2) **Lesní družstvo Vysoké Chvojno s.r.o.**, se sídlem Soběslavova 82, 533 21 Vysoké Chvojno, IČ 64826121, zastoupené Radomírem Charvátém, jednatelem společnosti,
- 3) **Město Holice**, se sídlem Holubova 1, 534 14 Holice, IČ: 273 571, zastoupené Mgr. Ladislavem Effenberkem, starostou města,
- 4) **Město Horní Jelení**, se sídlem Komenského nám. 114, 533 74 Horní Jelení, IČ: 273589, zastoupené Petrem Tupcem, starostou města,
- 5) **Obec Býšť**, se sídlem Býšť č. p. 133, 533 22 Býšť, IČ: 273431, zastoupená Ladislavem Mlatečkem, starostou obce,
- 6) **Obec Dolní Roveň**, se sídlem Dolní Roveň 1, 533 71 Dolní Roveň, IČ: 273503, zastoupená Ivou Vinařovou, starostkou obce,

- 7) **Obec Horní Ředice**, se sídlem Horní Ředice č. p. 101, 533 75 Dolní Ředice IČ:273601, zastoupená ing. Jiřím Koselem, starostou obce,
- 8) **Obec Jaroslav**, se sídlem Jaroslav č. p. 6, 534 01 Holice, IČ 273708, zastoupená Lenkou Bezdíčkovou, starostkou obce,
- 9) **Obec Ostřetín**, se sídlem Ostřetín 92, 534 01 Holice, IČ: 274038, zastoupená Milošem Vlasákem, starostou obce,
- 10) **Vladislava Mašková**, se sídlem Holubova 46, 534 01 Holice, IČ 72779799, zastoupená Vladislavou Maškovou, trvale bytem Holubova 46, 534 01 Holice, RČ 635829/0565,
- 11) **Zdeněk Meliš**, se sídlem Družstevní 850, 534 01 Holice, IČ 44488688, zastoupený Zdeňkem Melišem, trvale bytem Družstevní 850, 534 01 Holice, RČ 710722/3310,
- 12) **Zemědělská společnost Ostřetín, a.s.**, se sídlem Ostřetín 273, 534 01 Holice, IČ: 64789462, zastoupená Vladimírem Kaplanem, předsedou představenstva.

2. Správní rada – nejvyšší orgán společnosti

Předseda:	Mgr. Ladislav Effenberk – starosta Města Holice
Další členové:	Darina Götzlová – podnikatelka účetní firma Vladislava Mašková – podnikatelka v rekreačním zařízení Zdeněk Meliš – podnikatel dřevovýroba Ing. David Novák – soukromý zemědělec Uhersko Petr Tupec – starosta Města Horní Jelení

3. Ředitel společnosti – statutární orgán společnosti

Ing. Michaela Kovářová

4. Dozorčí rada – kontrolní orgán společnosti

Předsedkyně:	Iva Vinařová – starostka Obce Dolní Roveň
Další členové:	Jaroslava Pišová – aktivní obyvatelka obce Chvojenec Ing. Jindřich Hemer – agronom ZESO Ostřetín a.s.

5. Kancelář MAS - Kancelář je umístěna na adrese Palackého 38, 534 01 Holice. V kanceláři MAS se nachází technické vybavení, prostorové podmínky k jednání, poskytování informací a prostor pro archivaci dokumentů.

Činnost kanceláře je řízena manažerkou MAS Holicko Ing. Michaelou Kovářovou.

Služby kanceláře jsou k dispozici partnerům MAS každý všední den od 8:00 – 16:00 hod. Poskytování služeb kanceláře mimo vymezenou dobu je nutno předem dohodnout telefonicky.

Do služeb kanceláře patří:

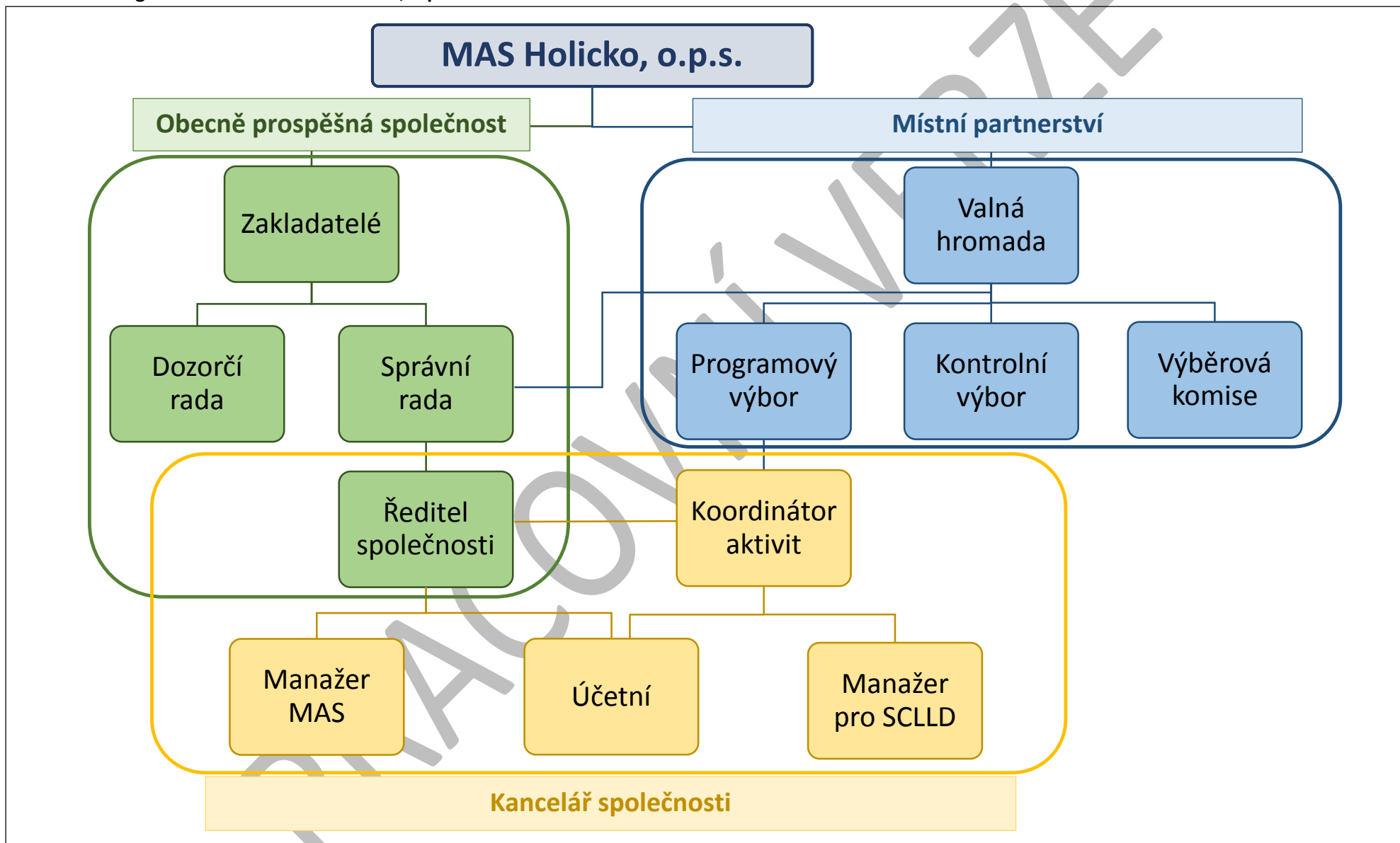
- 1) Realizace Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko
  - Dotační podpora projektů
  - Propagace aktivit regionu
  - Funkční centrála regionu
- 2) Podpora odbytu místní produkce – certifikace výrobků KRAJ PERNŠTEJNŮ, regionální produkt
- 3) Zajišťování prezentace a marketingu regionu
- 4) Podpora činnosti partnerů
- 5) Spolupráce s partnery
- 6) Konzultace projektových záměrů
- 7) Zpracování podkladů a databází - (aktualizace zásobníku projektů MAS, nové databáze)
- 8) Zajištění toku informací
- 9) Dotační poradenství
- 10) Další činnost - dle budoucího vývoje podmínek MAS

Kromě manažera MAS je v kanceláři MAS další pracovní pozice – účetní, která vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS. Vede evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů.

6. Organizační složka MAS Holicko, o.p.s. - V rámci MAS Holicko, o.p.s. (právní osoby) je statutem definována organizační složka MAS Holicko – **Místní partnerství**, která nemá právní subjektivitu. Její orgány jsou definovány v kapitole 1.5.3 Popis místního partnerství a jeho orgány.

Obr. 1: Organizační schéma MAS Holicko, o.p.s.

1.4.3. Popis místního partnerství a jeho orgány

MAS Holicko, o.p.s. má v současné době (stav k měsíci září 2014) 22 partnerů, z toho 8 z veřejného sektoru, 10 ze sektoru neziskového a 4 z podnikatelského.

Tab. 3: Aktuální seznam partnerů MAS k 30. 9. 2014

Č.	Název partnera	Zástupce	Zájmová skupina	Místo působnosti
soukromý (podnikatelský) sektor: 18,18%				
1	Ing. David Novák	Ing. David Novák		Uhersko
2	Zemědělská společnost Ostřetín, a.s.	Vladimír Kaplan		Ostřetín
3	Zdeněk Meliš	Zdeněk Meliš		Holice
4	Vladislava Mašková	Vladislava Mašková		Horní Jelení
neziskový sektor: 45,45%				
5	Ing. Martin Pícha	Ing. Martin Pícha		Horní Ředice
6	Otto Götzl	Otto Götzl		Holice
7	Darina Götzlová	Darina Götzlová		Holice
8	Jaroslava Píšová	Jaroslava Píšová		Chvojeneč
9	Ing. Jindřich Hemer	Ing. Jindřich Hemer		Trusnov
10	Michal Kurka	Michal Kurka		Dolní Ředice
11	Český hudební tábor mládeže o.p.s.	Ing. Josef Kušička		Horní Jelení
12	Občanské sdružení Bělečko	Ing. Vladimír Zika		Býšť
13	Tělocvičná jednota SOKOL Holice	Lukáš Horský		Holice
14	SKP-CENTRUM, o.p.s.	Mgr. Jiří Pitaš		Horní Jelení
veřejný sektor: 36,36%				
15	Obec Horní Ředice	Ing. Jiří Kosel		Horní Ředice
16	Město Horní Jelení	Petr Tupec		Horní Jelení
17	Město Holice	Mgr. Ladislav Effenberk		Holice
18	Obec Dolní Roveň	Iva Vinařová		Dolní Roveň
19	Obec Ostřetín	Miloš Vlasák		Ostřetín
20	Obec Býšť	Ladislav Mlateček		Býšť
21	Obec Jaroslav	Lenka Bezdíčková		Jaroslav
22	Lesní družstvo Vysoké Chvojno s.r.o.	Radomír Charvát		Vysoké Chvojno

Zájmové skupiny

Během působení MAS Holicko, o.p.s. v regionu a během přípravy této strategie se vyvinulo v rámci místního partnerství několik zájmových skupin, které se zapojili různou formou do komunitního rozvoje regionu. Každá zájmová skupina je zaměřena na určitou problematiku programu CLLD. Partner se za účelem realizace Strategie řadí do jedné z následujících zájmových skupin podle své převažující činnosti:

- Místní samospráva a svazky obcí,
- Volnočasové aktivity a spolkový život,
- Vzdělávání, sociální a zdravotnické služby,
- Zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství,
- Podnikání v ostatních oblastech,
- Cestovní ruch,
- Životní prostředí.

Níže uvedená tabulka znázorňuje zainteresovanost jednotlivých zájmových skupin v klíčových oblastech řešených Integrovanou strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko.

Tab. 4: Zainteresovanost zájmových skupin v klíčových oblastech řešených SCLLD

		Klíčové oblasti řešené SCLLD				
		A. Partnerská spolupráce	B. Kvalitní život v obcích	C. Podpora podnikání a zaměstnanosti	D. Rozvoj cestovního ruchu	E. Životní prostředí
Zájmové skupiny	Místní samospráva	X	X		X	X
	Volnočasové aktivity a spolkový život	X	X		X	
	Vzdělávání, sociální a zdravotnické služby	X	X	X		
	Zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství	X		X	X	X
	Podnikání v ostatních oblastech	X		X	X	X
	Cestovní ruch	X		X	X	
	Životní prostředí	X				X

Místní partnerství je v rámci MAS Holicko, o.p.s. začleněno jako organizační složka bez právní subjektivity. Dle podmínek kladených na MAS má místní partnerství definované tyto orgány: Valná hromada (nejvyšší orgán), Programový výbor (rozhodovací orgán), Kontrolní výbor (kontrolní orgán) a Výběrová komise (výběrový orgán). Kompetence orgánů vycházejí ze standardizačních podmínek daných Ministerstvem zemědělství pro programové období 2014 - 2020 a podrobně jsou specifikovány statutem a interními dokumenty MAS Holicko, o.p.s (níže jsou uvedeny základní pravomoci a odpovědnosti).

Orgány místního partnerství

1. Valná hromada MAS (nejvyšší orgán) – Valná hromada MAS je tvořena všemi partnery MAS, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.

Do jeho kompetence spadá zejména:

- zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD (strategie komunitně vedeného místního rozvoje) v území působnosti MAS - schvaluje SCLLD, schvaluje způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů, schvaluje rozpočet MAS (partnerství),
- zřízení povinných orgánů: rozhodovací orgán, kontrolní orgán, výběrový orgán,
- volba členů orgánů MAS (partnerství) - počet členů povinných orgánů, jejich působnosti a pravomoci, způsob jejich volby a odvolávání a způsob jednání,
- rozhodování o přijetí nebo vyloučení partnera,
- schvalování výroční zprávy o činnosti a hospodaření MAS (partnerství),
- rozhodování o fúzi nebo zrušení MAS (partnerství).

2. Programový výbor (rozhodovací orgán) – Členové rozhodovacího orgánu musí být voleni z partnerů MAS, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. Při rozhodování je hlasovací právo členů rozhodovacího orgánu rovné.

Do jeho kompetence spadá zejména:

- schvalování uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD,
- schvalování výzvy k podávání žádostí,
- výběr projektů k realizaci a stanovení výše alokace na projekty na základě návrhu výběrového orgánu,
- svolávání nejvyššího orgánu.

3. Kontrolní výbor (kontrolní orgán) – Členové kontrolního orgánu musí být voleni z partnerů MAS. Při rozhodování je hlasovací právo členů kontrolního orgánu rovné.

Do jeho kompetence spadá zejména:

- projednávání výroční zprávy o činnosti a hospodaření MAS (partnerství),
- dohled nad tím, že MAS (partnerství) vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD,
- nahlížení do účetních knih a jiných dokladů organizace týkající se činnosti MAS (partnerství) a kontrola tam obsažených údajů,
- svolávání mimořádného jednání nejvyššího orgánu a rozhodovacího orgánu, jestliže to vyžadují zájmy MAS (partnerství),
- kontrola metodiky způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS,

- zodpovědnost za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracování a předkládání ke schválení rozhodovacímu orgánu indikátorový a evaluační plán SCLLD).

4. Výběrová komise (výběrový orgán) – Členové výběrového orgánu musí být voleni ze subjektů, které na území MAS prokazatelně místně působí. Dobu mandátu členů určuje nejvyšší orgán na dobu max. jednoho roku, opakované zvolení je možné. Při rozhodování je hlasovací právo členů výběrového orgánu rovné. Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.

Do jeho kompetence spadá zejména prvotní výběr projektů na základě objektivních kritérií (navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD).

5. Koordinátor aktivit – Zadává úkoly pracovníkům kanceláře, kontroluje výsledky činnosti, které předkládá programovému výboru. Jeho úkolem je připravovat skladbu aktivit, návrh rozpočtu, facilituje jednání orgánů. Zastupuje MAS při jednání s partnery. V případě potřeby jedná se členy komisí a pracovních skupin.

6. Manažer pro SCLLD – Zodpovídá za kompletní realizaci a administraci CLLD, výsledky předkládá koordinátorovi, administruje žádosti v rámci CLLD, jedná s žadateli a úřady v rámci CLLD, archivuje dokumenty, eviduje a komunikuje se členy. V případě potřeby jedná se členy komisí a pracovních skupin.

7. Účetní – Vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS. Vede evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů.

1.5 Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Ještě před vznikem MAS Holicko, o.p.s. na území regionu Holicka fungovala a dodnes funguje spolupráce nejen mezi jednotlivými obcemi a svazky obcí, obyvateli a dalšími subjekty z regionu (podnikatelskými, neziskovými, apod.). Spolupráce mezi těmito subjekty má dlouhodobé přirozené základy stojící mimo jiné na ekonomické, informační i sociální úrovni. Tato spolupráce se s postupem času a s počtem společných aktivit prohlubovala, jednotlivé subjekty poznávali své možnosti a schopnosti, což vedlo ke zvyšování efektivnosti a vybudování důvěry mezi subjekty. Tento proces kontinuálně pokračuje i nadále a zvyšuje se počet participujících subjektů a míra jejich zapojení.

Na těchto základech tedy vznikla Místní akční skupina Holicko, o.p.s., která byla založena v roce 2006 za účelem rozvoje regionu, a to nejen na úrovni obcí, ale i na základě zapojení dalších subjektů, jako jsou podnikatelé, neziskové organizace a aktivní občané. První jednání a utváření MAS Holicko o.p.s. začalo v průběhu léta 2006. Vytvoření a projednání jeho statutu – stanov, vč. ustavení všech povinných orgánů pro fungování právní formy o.p.s., bylo završeno podpisem zakladatelské smlouvy dne 27. 11. 2006. Vlastní zápis do Rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, do oddílu O, vložky 148, se uskutečnil dne 22. 3. 2007.

Společnost byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb, jejichž cílem je rozvoj regionu Holicka, a to zejména:

- 1) Vytvoření a aktualizace rozvojové strategie regionu, jejímž jednotícím tématem a cílem je zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů a podnikatelského potenciálu.
- 2) V rámci přijaté strategie rozvoje regionu motivovat vznik rozvojových projektů zvláště z následujících oblastí:
  - obnova zdevastovaných částí krajiny,
  - obnova hrází a čištění vodních ploch,
  - budování kanalizací a čistíren odpadních vod,
  - obnova a udržování kulturních památek nebo charakteristických stavebních prvků sídel a krajiny, péče o tradice a kulturní dědictví,
  - součinnost s domácími a zahraničními podnikatelskými subjekty majícími vztah k regionu zejména s ohledem na nalezení nových investorů,
  - obnova a budování nových vhodných ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu (obchody, sportoviště, tábořiště, restaurace, ubytování),
  - stavební, technologické a strojové vybavení k pěstování a využívání obnovitelných zdrojů energie,
  - meziregionální nebo mezinárodní spolupráce v dohodnutých oblastech,
  - obnova a údržba budov a jejich využití jako společenských a informačních center, pořizování informačních systémů (včetně krizového řízení), informační technologie, zapojování do informačních sítí, podpora nových trendů rozvoje bydlení,
  - podpora vzniku a provozu regionálních podnikatelských sítí,
  - dlouhodobá a koncepční podpora multifunkčního zemědělství v souladu s ochranou životního prostředí,
  - podpora projektů vedoucích k dosažení lepší dopravní infrastruktury regionu,
  - zdravotnické služby, sociální služby, doživotní vzdělávání, regenerace a sport pro všechny,
  - podpora tvorby nových způsobů a produktů ekonomického a turistického využití regionu včetně jejich propagace,
  - tvorba nových pracovních míst a příležitostí,
  - služby při financování projektů,
  - komunikace s orgány státní správy a samosprávy při spolupráci na rozvoji regionu.
- 3) Stanovení, koordinace a zveřejňování výzev pro předkládání projektů.
- 4) Hodnocení předložených projektů dle předem schválených a zveřejněných kritérií, která jsou v souladu se základními přijatými principy strategického rozvoje regionu.
- 5) Výběr projektů pro přiznání dotace dle pravidel programu LEADER určených Mze ČR a upřesněných ve Strategii programu LEADER MAS Holicko.
- 6) Evidence a monitorování realizace a schválených projektů.
- 7) Zřízení a provoz organizační struktury, která bude schopna plnit výše uvedené činnosti.

Již od počátku vzniku společnosti byla formována společná strategie rozvoje území, finální verze byla schválena spolu s finančním plánem na zasedání Správní rady MAS Holicko dne 15. října 2008 a následně byla podána žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova. MAS Holicko byla vybrána

Ministerstvem zemědělství ČR ve skupině dodatečně vybraných MAS 32+. Podepsání Dohody o poskytnutí dotace z PRV ČR na regionálním odboru Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) v Hradci Králové se uskutečnilo 21. srpna 2009. Tato dohoda zaručovala při opakovaném splnění všech podmínek přerozdělit během let 2009 – 2013 na území Holicka konečným žadatelům přibližně 15,5 milionů korun.

1.5.1. Charakteristika SPL LEADER MAS Holicko 2009 - 2013

MAS Holicko svou činností usilovala v letech 2009 - 2013 o naplnění Strategického plánu LEADER MAS Holicko, o.p.s. s názvem „5P Holicka: Pohodové - Přitažlivé - Pohostinné - Podnikavé - Prosperující“. V tomto plánu se zavázala MAS Holicko k naplnění prioritních cílů území, které by měly podpořit udržitelný rozvoj a posílit image holického venkova.

Tvorba strategického plánu LEADER MAS Holicko vycházela ze Strategie MAS Holicko zpracované při založení MAS v roce 2006. Souvislost mezi Programem rozvoje venkova, Strategickým plánem LEADER a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka, ukazuje následující tabulka.

Tab. 5: Souvislost mezi PRV, SPL MAS Holicko a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka

Program rozvoje venkova	Strategický plán LEADER MAS Holicko o.p.s.	Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka
III.2.1.2 Obnova a rozvoj vesnic	1. Volný čas aktivně	II. Spolupráce města a obcí
III.1.2 Podpora základních podniků a jejich rozvoje	2. Zelená pro mikropodnikatele	III. Rozvoj venkovské ekonomiky, podpora vzniku nových pracovních míst
III.1.3 Podpora cestovního ruchu	3. Holicko – kraj cest Emila Holuba	IV. Image regionu a podpora cestovního ruchu
III.1.3 Podpora cestovního ruchu	4. Venkov – balzám pro města	IV. Image regionu a podpora cestovního ruchu
II.2.4.2 Neproduktivní investice v lesích	5. Les a příroda pro lidi	I. Dopravní obslužnost a dostupnost

Naplnění Strategického plánu LEADER probíhalo pomocí 5 fichí, jejichž nastavení bylo v souladu s místní rozvojovou strategií „Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka“. Jednotlivé oblasti podpory, dále jen fiche, zahrnují ty nejdůležitější priority pro rozvoj daného území. Vybrané fiche i přes své úzké zaměření dávaly prostor prakticky všem druhům žadatelů.

Fiche 1, 3 a 5 byly zaměřeny na veřejně prospěšné investice, nezakládající veřejnou podporu, kde žadatelem byl veřejný a neziskový sektor. Fiche 2 a 4 byly určeny pro podnikatele, ať již v nezemědělské (2.), tak v zemědělské (4.) výrobě a službách.

Definice jednotlivých fichí byla ve stručnosti následující:

- **Fiche 1 – Volný čas aktivně:** Fiche byla určena pro veřejný sektor za účelem obnovy, modernizace, vybavení, výjimečně i novostaveb zařízení (ideálně vícefunkčních) pro kulturu, společenské využití, spolkovou činnost a sport. Cílem bylo zvýšit možnosti kulturního,

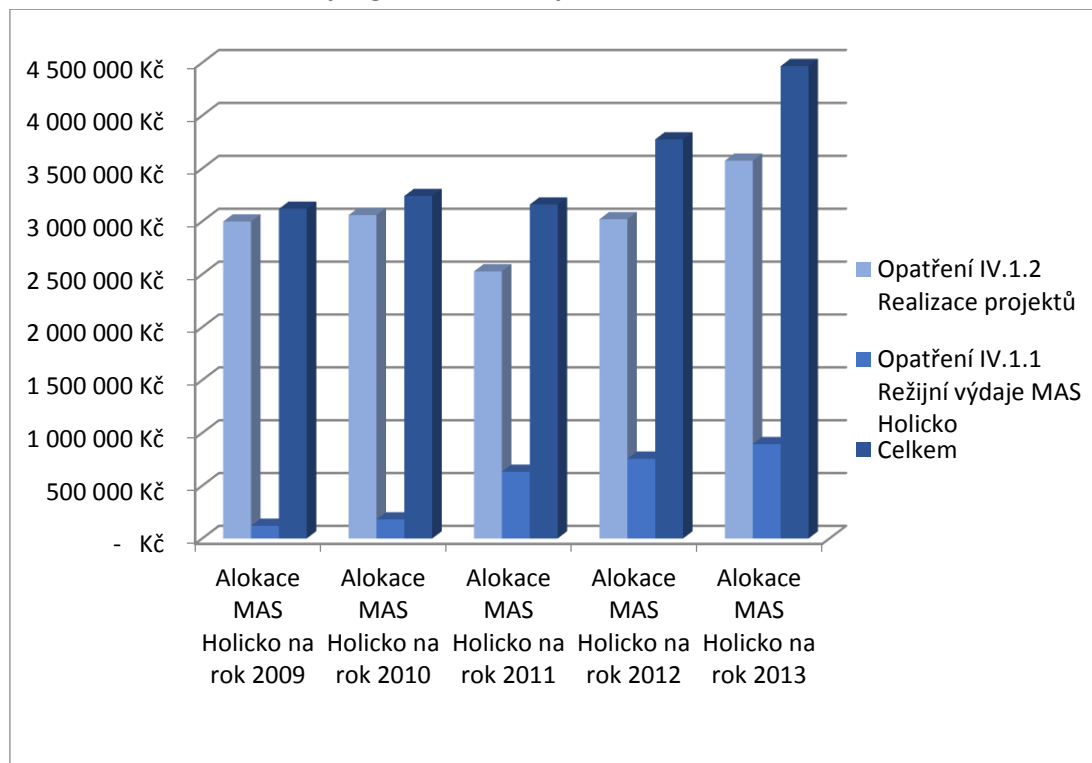
společenského a sportovního vyžití a spolkovou činnost pro rostoucí počet obyvatel regionu, a zvýšit tak jejich kvalitu života a udržet je zde.

- **Fiche 2 – Zelená pro mikropodnikatele:** Jednalo se o pobídku nezemědělským podnikatelům, včetně začínajících, kteří byli upřednostněni. Předmětem fiche byly investice na přebudování stávajících objektů (rekonstrukce, modernizace, přístavba), event. i novostavby, dále investice do modernizace a pořízení nového vybavení a technologií provozoven mikropodniků. Cílem bylo zvýšit rozvoj mikropodniků v oblasti drobné výroby a služeb, a snížit tak podíl nezaměstnanosti a podíl obyvatel dojíždějících za prací do měst mimo region.
- **Fiche 3 – Holicko – kraj cest a Emila Holuba:** Fiche byla určena pro veřejný sektor k doplnění sítě cest, cyklotras a hiposteze, které cíleně propojí místa přírodních zajímavostí, památek a kuriozit a zejména místa agroturistické nabídky. Síť byla doprovázena cílenou drobnou turistickou architekturou a značením tohoto druhu nabídky (odpočívadla, informační tabule, směrovky, dětské prolézačky), v jejímž podtextu byl génus loci Holicka - cestovatel Dr. Emil Holub a také přírodní zajímavosti a památky. Součástí fiche byla obnova a turistické dovybavení památek a turistických zajímavostí regionu. Cílem bylo zlepšit infrastrukturu pro příměstskou rekreaci a cestovní ruch, a v synergii s fichí agroturistických podnikatelských služeb „Venkov - balzám pro města“ přivést do regionu více návštěvníků.
- **Fiche 4 – Venkov – balzám pro města:** Jednalo se o pobídku zemědělským podnikatelům za účelem vybudování zařízení pro nabídku agroturistických služeb (ubytování v soukromí, agropenzion, práce na statku, občerstvení, ukázka výroby a prodej místních produktů, jízda na koni, rodinný pivovar apod.). Cílem bylo rozšířit nabídku agroturistických služeb v regionu na síť cíleně propagovaných venkovských tras a přilákat tak do území více návštěvníků, kteří rozšíří příjmy zejména zemědělských podnikatelů a vytvoří nové pracovní příležitosti nejen pro jejich rodiny.
- **Fiche 5 – Les a příroda pro lidi:** Předmětem fiche bylo umožnit vlastníkům a subjektům hospodařícím v lese a přírodních zajímavých územích, usměrnění a zatraktivnění jeho rekreačního využití v koordinaci s hospodářským využitím lesa. Podporováno bylo značení a úprava cest, výstavba doplňkové architektury a odpočívadel (tělocvičny v přírodě, informační a naučné tabule, rozvoj arboreta, farmářský koutek atd.). To vše v návaznosti na fiche Holicko – kraj cest a Emila Holuba a na síť agroturistických služeb Venkov – balzám pro města. Cílem bylo zpřístupnit a zatraktivnit obrovskou lesní plochu na území regionu návštěvníkům jako cíl výletu, procházek, regenerace sil a poučení.

Každý rok (2009 – 2013) obdržela MAS Holicko o.p.s. od Ministerstva zemědělství ČR roční alokaci k provádění svého strategického plánu LEADER, která se skládala z pevného základu a bonusu. Základem byla částka, která náležela MAS dle zařazení ve skupině, přičemž MAS Holicko, o.p.s. patřila do skupiny MAS 32+. Bonus představoval druhou polovinu celkové roční alokace na danou skupinu MAS. Skládal se z počtu obyvatel dané MAS a počtu bodů udělených Hodnotitelskou komisí v rámci hodnocení činnosti MAS předcházejícího roku.

Alokace dle jednotlivých let 2009 – 2013 byla pro MAS Holicko, o.p.s. přidělena následovně:

Graf 1: Alokace MAS Holicko z programu LEADER pro období 2009 – 2013

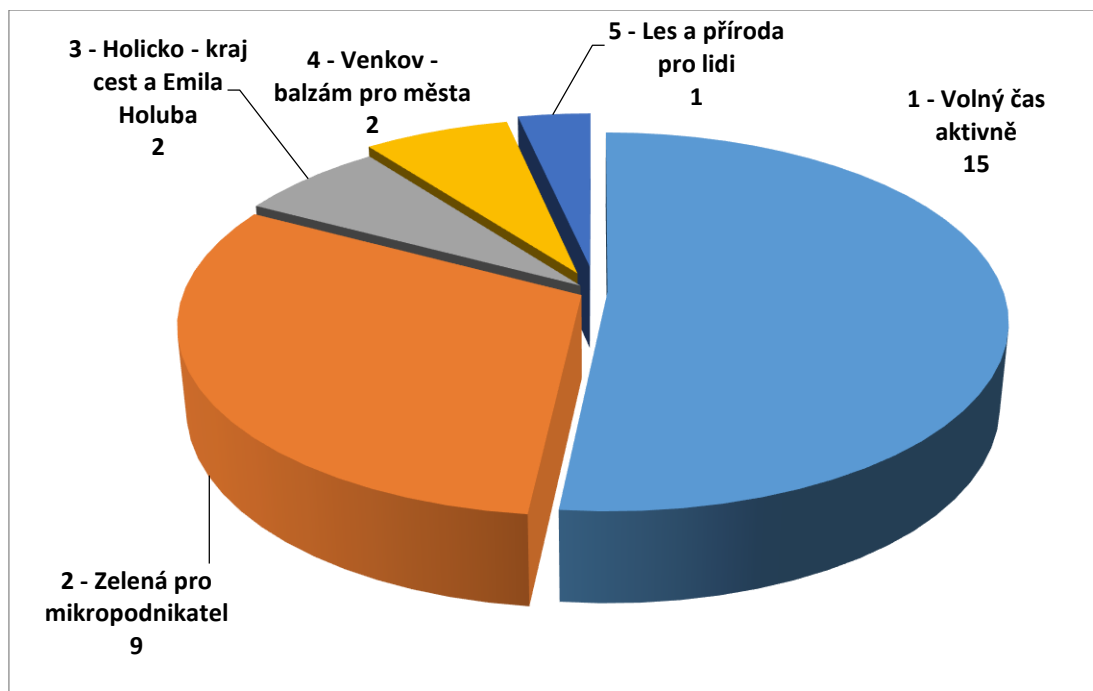

Z grafu je patrné, že nejvyšší celková alokace byla MAS Holicko přidělena na rok 2013, což bylo způsobeno hodnocením MAS, kdy Holicko postoupilo ze skupiny D do skupiny B. V prvních dvou letech čerpání alokace bylo na provoz kanceláře v opatření IV.1.1 určeno méně finančních prostředků než 20 % z celkové alokace na rok. Na závěr lze říci, že každý rok obdržela MAS Holicko na realizaci svého SPL průměrně asi 3,5 mil. Kč, dohromady činí alokovaná částka přidělená MAS Holicko na dotační období PRV 2007 – 2013 tedy 17 757 744,- Kč (z toho na projekty konečných žadatelů 15 177 069,-Kč).

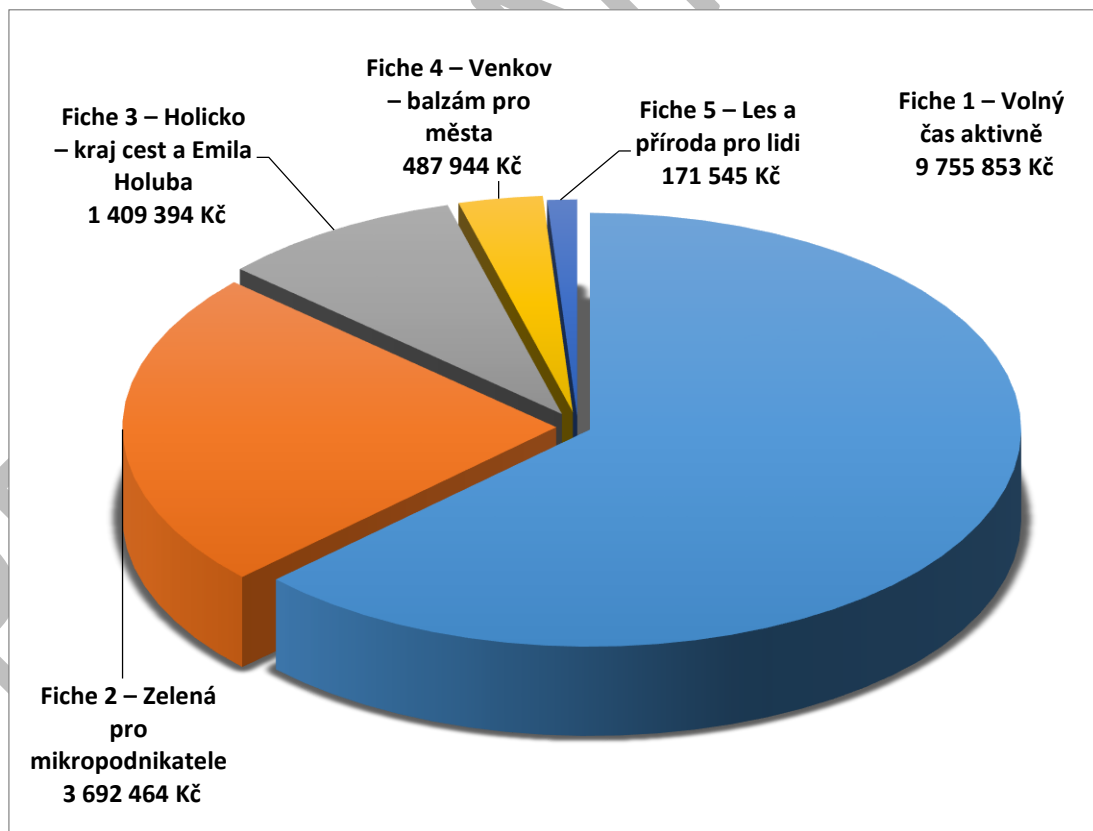
MAS Holicko, o.p.s. vyhlásila a ukončila do konce roku 2013 celkem 6 výzev, každý rok tedy jednu výzvu a v roce 2013 se výjimečně vzhledem ke končícímu dotačnímu období EU uskutečnily výzvy dvě. Žadatelem mohli být dle pravidel PRV podnikatelé, zemědělci, neziskové organizace, církve nebo obce. Podmínkou ovšem bylo, že projekt musel být realizován na území MAS a výše dotace pro jednotlivé žadatele se pohyboval ve výši 40 – 90 % způsobilých výdajů projektu, v závislosti na typu žadatele.

Celkem bylo v letech 2009 - 2013 vyhlášeno 6 výzev, bylo přijato 37 projektů, z nich 29 bylo podpořeno celkovou částkou 15,2 mil. Kč. V následujících grafech je znázorněn počet a finanční podpora projektů podpořených v rámci jednotlivých fichí, a dále dělení dle typu žadatele a místa realizace projektu.

Graf 2: Počet podpořených projektů v jednotlivých Fichích v období 2009 - 2013

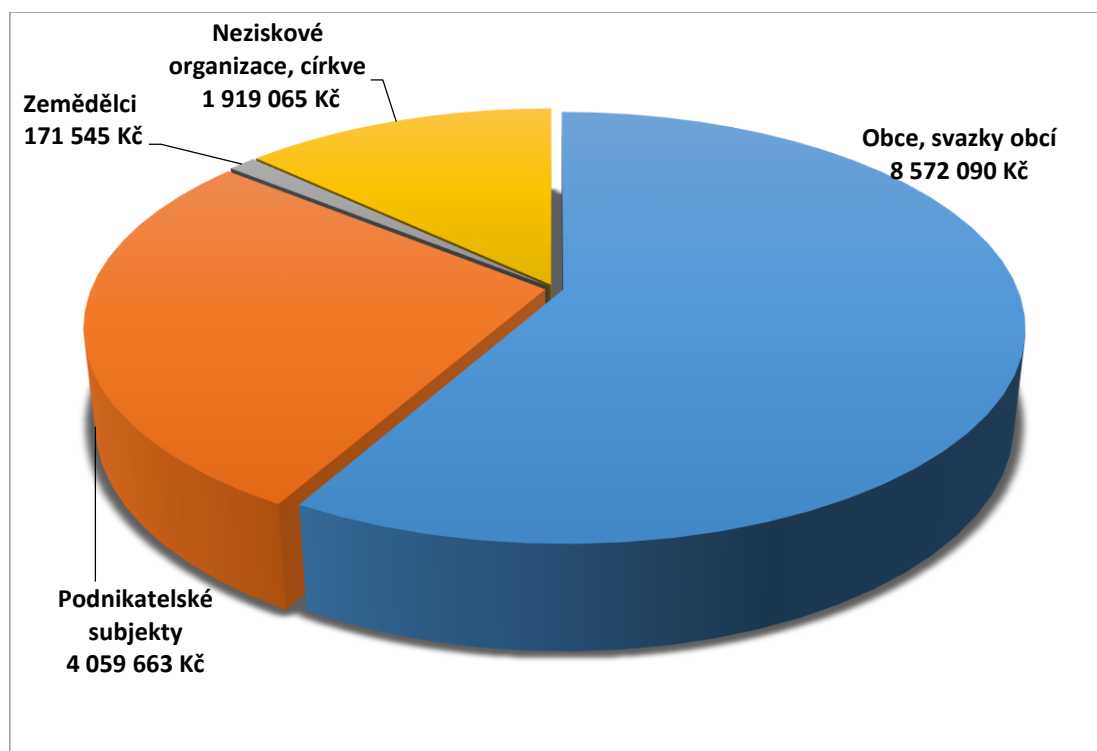

Graf 3: Výše finanční podpory dle jednotlivých Fichí v období 2009 – 2013

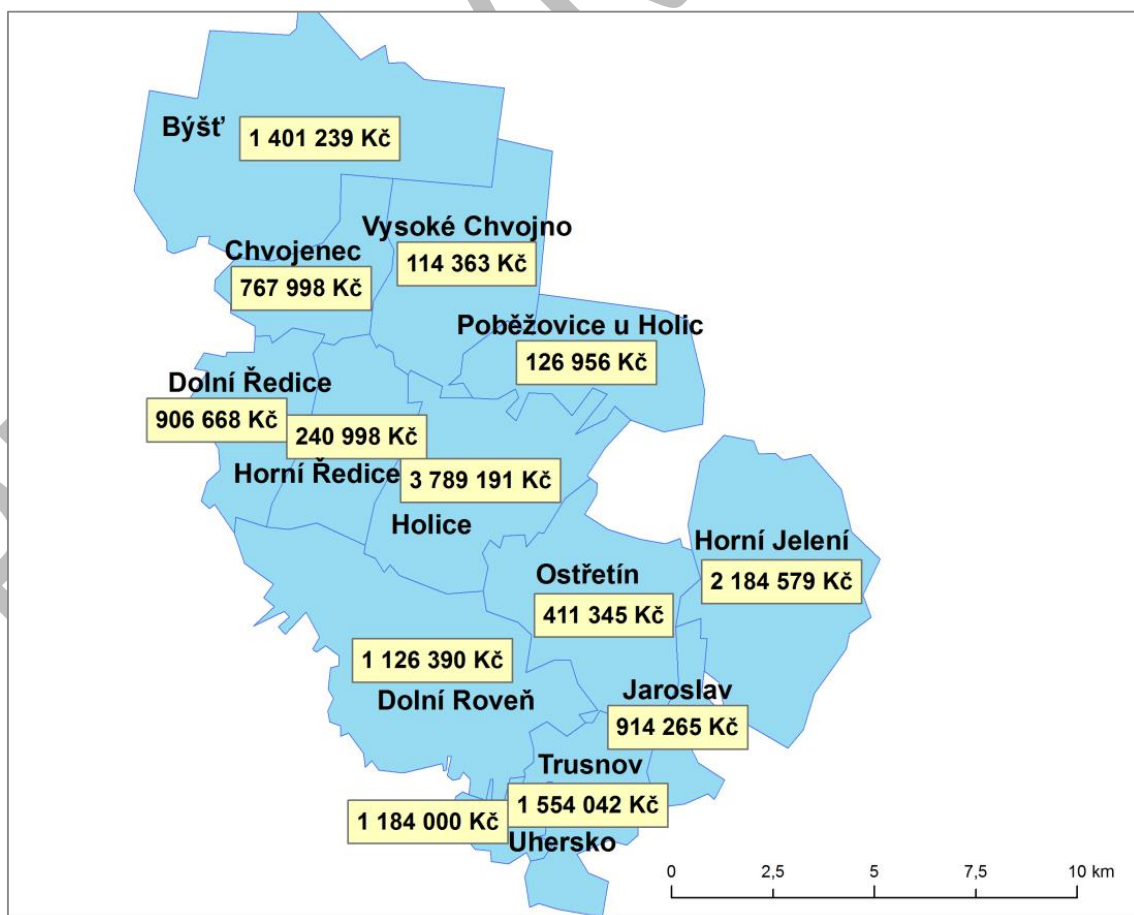

Graf 4: Výše finanční podpory dle typu žadatele v období 2009 - 2013

Mapa 2: Výše finanční podpory dle jednotlivých obcí období 2009 - 2013

1.5.2. Ostatní dotace a granty

MAS Holicko o.p.s. ve spolupráci s Lesním družstvem Vysoké Chvojno s.r.o. podalo a zrealizovalo v roce 2007 projekt **Arboretum**. Jedná se o zpřístupnění a značení vycházkové trasy uvnitř dochovaného parku s širokým genofondem. Tento projekt je krokem k oživení příměstské turistiky i procházek celé rodiny. Trasa je koncipována pro vzdělání a poučení.

Poměrně pravidelně v období 2009 – 2013 získávala MAS Holicko, o.p.s. **dotace z Programu obnovy venkova Pardubického kraje**, které doposud sloužily k podpoře činnosti MAS Holicko, ale také přispěly k získání dalších vědomostí a zkušeností.

Po několikaletém zvažování různých druhů a systémů podpory místních produktů se MAS Holicko spolu s MAS Region Kunětická hora a MAS Bohdanečsko stala v r. 2013 členem Asociace regionálních značek působící na celém území České republiky. Zapojila se po bok dalších regionů, které již své produkty a výrobky úspěšně propagují a zajišťují jim tak zasloužený odbyt. Do současné doby bylo postupně certifikováno 9 regionálních výrobků a produktů, které smějí užívat registrované označení **KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®**. Jedná se o pestrou skladbu základních plodin (bio-zelenina, jehňata, med, kapr, jahody, česnek), produktů a výrobků z přírodních surovin (pekařské výrobky, dekorativní vazby ze sušených květin) či výrobků s motivem či vztahem k regionu (vinuté perle a bižuterie).

1.6 Definování odpovědností za realizaci

Odpovědnost za realizaci Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko pro roky 2014 - 2020 nese místní partnerství začleněné v rámci MAS Holicko, o.p.s. jako organizační složka bez právní subjektivity.

Konkrétní kompetence a odpovídající odpovědnost orgánů MAS a členů orgánů MAS jsou definovány v kapitole 1.5.3 Popis místního partnerství a jeho orgány. Podrobně jsou pak specifikovány statutem MAS Holicko, o.p.s.

2 Zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD

Za místní aktéry jsou považováni všichni, kteří působí v regionu a mohou přímo i nepřímo ovlivnit rozvoj regionu. Jsou to především:

- představitelé svazků obcí,
- představitelé měst a obcí,
- majitelé a manažeři drobných, malých a středních místních podniků,
- podnikatelé v zemědělství a mimo zemědělství (ve výrobě i službách),
- nestátní neziskové organizace občanského typu (zejména zájmová sdružení a poskytovatelé sociálních a jiných služeb) a nečlenské subjekty a dobrovolníci,
- místní obyvatelé.

Veřejnost a subjekty působící na území MAS se mohli do přípravy strategie zapojit několika způsoby:

- 1) vyplnění dotazníků,
- 2) účast na diskusních skupinách,
- 3) účast v pracovní skupině pro tvorbu SCLLD,
- 4) účast na veřejných projednáváních strategie,
- 5) konzultace s manažerem MAS,
- 6) zasílání podnětů e-mailem.

MAS Holicko velmi dobře chápe a již si to i ověřila, že jedním ze stěžejních předpokladů úspěšné činnosti je otevřenost vůči obyvatelstvu a místním podnikatelům. Na nové programovací období 2014 – 2020 se MAS Holicko aktivně připravuje již od přelomu roku 2012/2013, kdy začali probíhat první setkání s místními lidmi a podnikateli. Na základě těchto setkání byly zhodnoceny dosavadní úspěchy činnosti i neúspěchy. Dále byly zjišťovány potřeby, příležitosti a záměry místních subjektů.

Příprava strategie ze strany veřejnosti probíhala v následujících krocích:

- 1) Mapování potřeb území formou dotazníkového šetření a diskusních skupin
- 2) Zjišťování absorpční kapacity území formou dotazníkového šetření
- 3) Jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD
- 4) Veřejná projednávání

Podrobné vyhodnocení zapojení veřejnosti do tvorby SCLLD včetně tabulkových a grafických zobrazení je přiloženo jako příloha SCLLD. Na dílčí výsledky bude odkazováno v analytické a strategické části tohoto dokumentu.

Z informací uvedených v této kapitole vyplývá, že příprava SCLLD probíhala se zapojením všech typů subjektů v regionu MAS a byl tak dodržen princip komunitně vedeného místního rozvoje, který je dle definice nástrojem pro zapojení obyvatel nebo uživatelů území na místní úrovni do plánovacích procesů i realizace rozvoje území.

2.1 Mapování potřeb území

Pro určení směru dalšího rozvoje MAS Holicko bylo nutné provést kvantitativní a kvalitativní výzkum. Kvantitativní výzkum probíhal formou dotazníkového šetření, na základě jehož vyhodnocení by měly být určeny základní směry a cíle v rozvoji území MAS Holicko. Kvalitativní výzkum probíhal formou diskusních skupin, přičemž tato aktivita podpořila a objasnila výsledky kvantitativního výzkumu.

Výsledek analýzy posloužil jako další vodítko při stanovení klíčových oblastí rozvoje území pro období 2014 – 2020.

2.1.1 Dotazníkové šetření

Jako nejvhodnější metoda kvantitativního sběru dat bylo zvoleno statistické šetření formou dotazníku. Snahou bylo zpřístupnit tento dotazník co nejvyššímu počtu obyvatel, proto bylo zvoleno několik forem oslovení občanů a subjektů na území MAS Holicko.

Byla stanovena cílová skupina „Občané Holicka“, která byla oslovena jedním samostatným dotazníkem, přičemž vyjádřit se v tomto typu výzkumu měl opravdu každý.

Průzkum na území MAS Holicka probíhal od 1. 12. 2012 do 28. 2. 2013. Cílová skupina měla možnost zapojení do průzkumu dvěma způsoby. A to prostřednictvím:

- a) elektronického formuláře rozeslaného prostřednictvím e-mailu nebo vyvěšeného na webových stránkách MAS Holicko,
- b) tištěného dotazníku (distribuce k cílové skupině proběhla díky starostům jednotlivých obcí, částečně na diskusních skupinách, na školeních k 5. výzvě MAS Holicko a Zpravodaje MAS Holicko 1/2013).

Předmětem šetření dotazníku byly potřeby občanů žijících na území MAS Holicko a jejich názory na budoucí rozvoj regionu. Dotazníky byly určeny všem věkovým skupinám občanů. Otázky byly směřovány na zjištění základního profilu respondenta a následně směřovány do šesti zásadních oblastí veřejného života: Obnova občanské vybavenosti, Vzdělání a pracovní příležitosti, Dopravní a technická infrastruktura, Podpora cestovního ruchu, Životní prostředí, Podnikání a zemědělství. V oblastech veřejného života měli občané možnost vyjádřit svůj názor neomezeně ke všem bodům. Mimo jiné měl každý respondent možnost vyjádřit se v závěru dotazníku individuálně dle vlastního názoru k návrhům, které v dotazníku neoznaly.

Celkově bylo distribuováno fyzicky 300 dotazníků prostřednictvím tištěného zpravodaje MAS Holicko a dalších přibližně 100 ks prostřednictvím přímého kontaktu se zástupci jednotlivých obcí, na školeních a zasedáních. Elektronicky byl dotazník rozeslán emailem a vyvěšen na webových stránkách MAS Holicko, u tohoto typu distribuce není možno zjistit počet distribuovaných kusů.

2.1.2 Diskusní skupiny

Kvalitativní výzkum probíhal formou skupinových diskusí s občany a starosty jednotlivých obcí na území MAS Holicko. Setkání probíhala v období 23. 1. 2013 – 20. 2. 2013. Byli osloveni starostové všech obcí na území MAS Holicko, přičemž záleželo vždy na ochotě jednotlivých zástupců veřejné správy a také na zhodnocení reálné situace ohledně uskutečnění diskusní skupiny v dané obci. Na území MAS se nachází celkem 16 obcí, přičemž se konalo celkem 8 diskusních skupin v 8 obcích.

Diskusní skupiny se uskutečnily za účelem podpoření a objasnění výsledků získaných z dotazníkového šetření. Výzkumné otázky byly sestaveny tak, aby umožnily získat relevantní informace navazující právě na toto šetření. Byly tedy rozděleny do těchto oblastí: Obnova občanské vybavenosti, Vzdělání a pracovní příležitosti, Dopravní a technická infrastruktura, Podpora cestovního ruchu, Životní prostředí, Podnikání a zemědělství. Výzkumné otázky kladli dva výzkumníci, kteří se navzájem doplňovali. Výhodou diskusních skupin bylo velké množství kvalitních dat od skupiny osob, okamžité zjištění souhlasu či nesouhlasu s určitou oblastí rozvoje, zároveň však práce ve skupině jevila známky náročnosti jak časové, tak organizační, kdy mnohdy bylo nutné chodit diskusní skupiny směřovat zpět k předem stanoveným otázkám.

Z každé diskusní skupiny byla vytvořena audionahrávka, podrobný zápis, prezenční listina a v některých případech, dle souhlasu zúčastněných osob, i fotodokumentace.

Jednání diskusních skupin bylo vedeno facilitátorem, který řídil samotná jednání a zajišťoval dodržování pravidel jednání. Na vedení diskusních skupin měla MAS Holicko zajištěného odborného dodavatele, kterým byla firma Benepal a.s.

2.2 Zjišťování absorpční kapacity území

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Průzkum na území MAS Holicka probíhal od 5. 6. 2014 do 31. 7. 2014. Cílová skupina měla možnost zapojení do průzkumu dvěma způsoby. A to prostřednictvím:

- a) elektronického formuláře, rozeslaného prostřednictvím e-mailu,
- b) tištěného dotazníku v rámci Zpravodaje MAS Holicko 2/2014.

Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v programovém období 2014 – 2020. Výsledek analýzy posloužil také jako vodítko při nastavování finančního plánu SCLLD.

2.3 Jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD

Na začátku roku 2014 byla ustanovena pracovní skupina pro tvorbu SCLLD, jejímž cílem bylo posoudit analytické podklady a především výstupy dotazníkových šetření a diskusních skupin. Výsledkem práce pracovní skupiny bylo definování vize MAS, stanovení klíčových aktivit rozvoje území Holicka včetně jejich cílů a seznamu možných záměrů (aktivit, řešení), určení priorit a monitorovacích indikátorů a prvotní návrh finančního plánu SCLLD.

Pracovní skupina pro tvorbu SCLLD byla tvořena celkem 10 členy, mezi kterými byli zástupci všech zájmových skupin. Jedná se následující osoby:

- Mgr. Ladislav Effenberk, starosta města Holice – zájmová skupina: Místní samospráva a svazky obcí
- Lukáš Horský, Tělocvičná jednota SOKOL Holice – zájmová skupina: Volnočasové aktivity a spolkový život,
- Ing. Josef Kušička, Český hudební tábor mládeže, o.p.s. – zájmová skupina: Volnočasové aktivity a spolkový život,

- Mgr. Jiří Pitaš, SKP-CENTRUM, o.p.s. – zájmová skupina: Vzdělávání, sociální a zdravotnické služby,
- Vladimír Kaplan, Zemědělská společnost Ostřetín – zájmová skupina: Zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství,
- Radomír Charvát, Lesní družstvo Vysoké Chvojno, s.r.o. – zájmová skupina: Zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství,
- Zdeněk Meliš – zájmová skupina: Podnikání v ostatních oblastech,
- Vladislava Mašková – zájmová skupina: Cestovní ruch,
- Zájmová skupina: Životní prostředí,

Operativně byli zapojeni také všichni ostatní partneři MAS Holicko, zástupci obcí začleněných ve správním území MAS Holicko, zástupci podnikatelské sféry, zemědělských podnikatelů, škol, poskytovatelů sociálních služeb i ostatních neziskových organizací.

Při ustanovení pracovní skupiny bylo dbáno toho, aby v pracovní skupině byli zastoupeni odborníci – praktici i teoretici a aby skupina byla schopna vzájemné oponentury. Pro každé jednání pracovní skupiny byl určen facilitátor a zapisovatel. Výstupy z činnosti pracovní skupiny jsou zapracovány ve strategické části dokumentu.

2.4 Veřejná projednávání

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko prošla také veřejným projednáváním a připomínkováním.

Od 14. 10. 2014 do 7. 11. 2014 byla na internetových stránkách MAS Holicko zveřejněna pracovní verze SCLLD. Jednalo se o pracovní verzi úvodní, analytické a strategické části, která byla určena k široké a otevřené diskusi odborníků, občanů i organizací v území, s cílem připravit ucelený rozvojový a strategický dokument, založený na společně zvážených, projednaných a uznaných prioritách rozvoje území MAS Holicko, o.p.s. Veškeré připomínky, podněty a náměty byly následně vypořádány.

Součástí tohoto připomínkového řízení bylo i veřejné projednání SCLLD, které se konalo dne 29. 10. 2014 na MěÚ v Holicích. Předmětem jednání bylo představení výsledků strategie a diskuse nad navrženou strategickou částí. Veškeré připomínky, podněty a náměty byly také vypořádány.

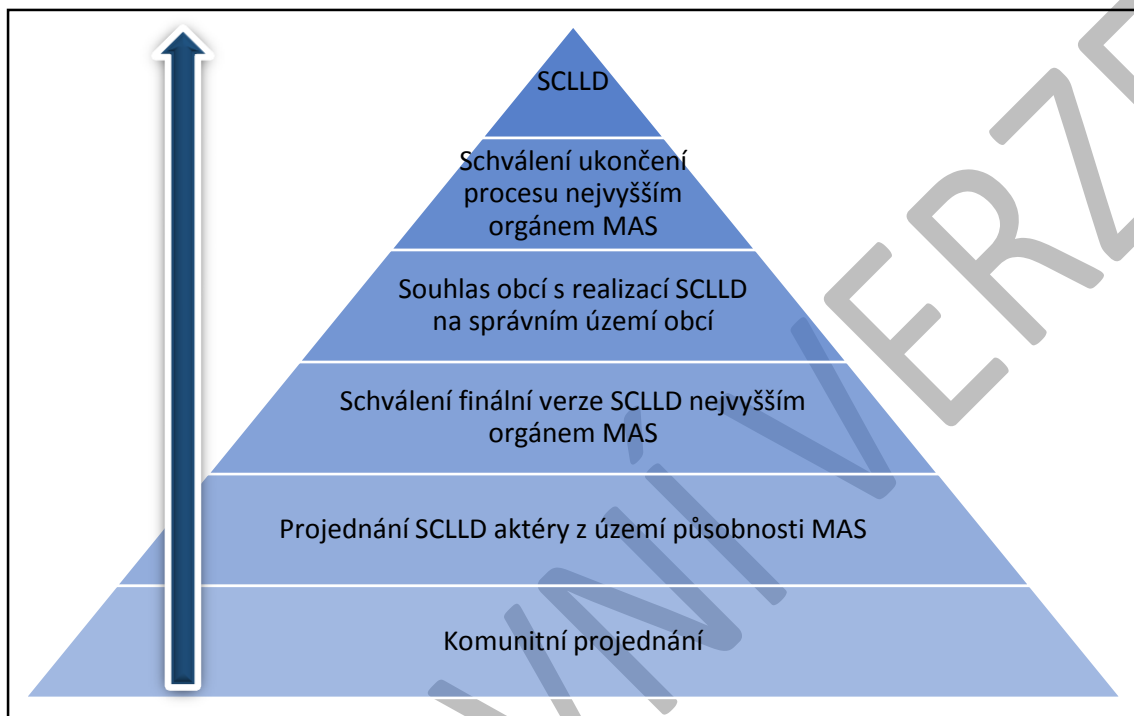
Po ukončení všech prací na SCLLD byla finální verze SCLLD opět vyvěšena na internetových stránkách MAS Holicko k veřejnému připomínkování (od ... do ...). Součástí tohoto připomínkového řízení bylo opět veřejné projednání SCLLD na setkání aktérů z území působnosti MAS Holicko, které se konalo dne ..... na MěÚ v Holicích. Veškeré připomínky, podněty a náměty byly následně vypořádány a opět zveřejněny na internetových stránkách MAS Holicko.

Dopracovaná finální verze strategie byla schválena Valnou hromadou MAS Holicko dne .....

Od ..... do ..... všechny obce z územní působnosti MAS vyjádřily souhlas s realizací Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko pro období 2014 – 2020 na svém správním území.

Dne ..... Valná hromada MAS Holicko potvrdila ukončení procesu tvorby SCLLD a „institucionalizovala“ Integrovanou strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko jako závazný dokument činnosti a rozvoje MAS Holicko na roky 2014 – 2020.

Obr. 2: Schéma schvalování SCLLD v území

3 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Předloženou Integrovanou strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko 2014 – 2020 řešil a následně zpracoval tým v následujícím složení:

Zaměstnanci MAS Holicko:

Za zpracování strategie odpovídá ředitelka MAS Holicko, zpracováním je pověřen tým sestávající z manažerky MAS Holicko a administrativního pracovníka.

- Ing. Michaela Kovářová, ředitelka MAS Holicko
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Odpovědnost za zpracování SCLLD, koordinátor týmu (koordinace týmu, metodické vedení), tvorba SCLLD.
- Bc. Jana Červinková, manažerka MAS Holicko
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Administrativní a terénní spolupráce, sběr a tvorba podkladů.
- Mgr. et Mgr. Jakub Cach, administrativní pracovník
Role a kompetence při přípravě a zpracování SCLLD: Tvorba SCLLD

Partneři MAS Holicko:

Do přípravy strategie se zapojili i jednotliví partneři MAS Holicko – konzultace problémů a potřeb území, účast na definování vize, stanovení klíčových oblastí rozvoje území, strategických cílů a priorit.

- Mgr. Ladislav Effenberk, starosta města Holice
- Ladislav Mlateček, starosta obce Býšť
- Iva Vinařová, starostka obce Dolní Roveň
- Petr Tupec, starosta města Horní Jelení
- Ing. Jiří Kosel, starosta obce Horní Ředice
- Lenka Bezdíčková, starostka obce Jaroslav
- Miloš Vlasák, starosta obce Ostřetín
- Ing. David Novák, zemědělský podnikatel
- Vladimír Kaplan, zemědělská společnost ZESO Ostřetín a.s.
- Zdeněk Meliš, podnikatel
- Vladislava Mašková, Rekreační zařízení „RADOST“ Horní Jelení
- Ing. Radomír Charvát, Lesní družstvo Vysoké Chvojno s.r.o.
- Ing. Martin Pícha, agronom AG Skořenice a.s.
- Otto Götzl, podnikatel
- Ing. Darina Götzlová, podnikatelka
- Ing. Jindřich Hemer, agronom ZESO Ostřetín a.s.
- Jaroslava Píšová, aktivní obyvatelka obce Chvojenec
- Michal Kurka, aktivní obyvatel obce Dolní Ředice

- Ing. Josef Kušička, Český hudební tábor mládeže
- Ing. Vladimír Zika, Občanské sdružení Bělečko
- Lukáš Horský, Tělocvičná jednota SOKOL Holice
- Mgr. Jiří Pitaš, SKP-CENTRUM, o.p.s.

Odborní experti:

Pro zpracování dílčích výstupů analytické části SCLLD bylo využito následujících externích odborníků.

- **Benepal a.s.**

Profesionální nezávislý subjekt, který se zabývá dotačním poradenstvím, zpracováním strategických plánů rozvoje venkovských oblastí a jejich supervize.

Role a kompetence při přípravě SCLLD:

- Organizace a vedení diskusních skupin v obcích na území MAS Holicko
- Zpracování a přednesení výsledků diskusních skupin
- Odborné poradenství v průběhu tvorby a zpracování SCLLD

- **Ekotoxa s.r.o.**

Výzkumné, vývojové a expertní pracoviště, které se zabývá informačními systémy, výzkumnými projekty, odbornými studii a mapovými výstupy.

Role a kompetence při přípravě SCLLD:

- Typologie obcí z území MAS Holicko

Tímto bychom chtěli za náš řešitelský tým poděkovat starostům obcí a všem občanům z území MAS Holicko za jejich ochotu při účasti na kvalitativním a kvantitativním výzkumu.

4 Popis způsobu vyhodnocování SCLLD

Vyhodnocování je proces, v rámci kterého MAS Holicko vyhodnocuje plnění cílů Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko. Vzhledem k tomu, že cíle strategie jsou komplexní a jsou plněny prostřednictvím velkého souboru aktivit, je nutné i toto vyhodnocování strukturovat do několika oblastí.

Tyto oblasti jsou následující:

- a) Vyhodnocování dat získaných na základě monitorovacích zpráv projektů, které vybrala výběrová komise MAS nebo kde je MAS sama žadatelem (partnerem) nebo dalších projektů realizovaných v území a naplňujících cíle SCLLD. Zde je možno při porovnání se sumou vynaložených nákladů vyhodnocovat efektivitu realizovaných projektů.
- b) Vyhodnocování průběhu všech administrativních procesů, které MAS provádí z pohledu dodržování stanovených pravidel.
- c) Vyhodnocení podpůrných činností MAS.
- d) Vyhodnocení aplikace metody CLLD, tj. zapojení veřejného a soukromého sektoru do realizace a aktualizace strategie.

SCLLD MAS Holicko bude vyhodnocována zpravidla jedenkrát ročně formou hodnotící zprávy, kterou předkládá kontrolní výbor MAS. Tato zpráva shrnuje výstupy z realizovaných projektů a dalších aktivit prostřednictvím výčtu dosažených hodnot monitorovacích indikátorů. Dále bude uvedeno zhodnocení a doporučení do budoucna. Hodnotící zpráva bude schválena valnou hromadou a zveřejněna na internetových stránkách MAS.

Z hlediska času hodnotící proces bude zohledňovat etapu vlastní realizace strategie. První hodnocení bude provedeno po prvním roce realizace SCLLD, následně bude opakovaně prováděno po každém roce realizace SCLLD (on-going či interim) a po skončené realizaci SCLLD (ex-post).

4.1 Postupy vyhodnocování

Postupy vyhodnocování se budou lišit dle toho, jestli se jedná o on-going nebo ex-post vyhodnocování a pak dle hodnocených oblastí.

Postupy on-going hodnocení

MAS Holicko nebude omezovat průběžné hodnocení pouze na hodnocení realizovaných projektů a jejich dopadů v území, ale rovněž na hodnocení celé činnosti MAS a odrazu této činnosti na rozvoji aktivního občanského přístupu k rozvojovým aktivitám v území. Z tohoto důvodu bude hodnocení zaměřeno na všechny čtyři oblasti (a – d) uvedené výše.

Základním prostředkem pro hodnocení bude porovnání cílů stanovených:

- v jednotlivých realizovaných projektech,
- v Strategii v rámci jednotlivých programových rámců,

- v plánu činnosti MAS na příslušný kalendářní rok.

se skutečným stavem, který nastane po ukončení období, na které byly cíle stanoveny.

Informační zdroje pro hodnocení:

Informačními zdroji pro hodnocení projektů a činnosti MAS budou:

- průběžné a následné monitorovací zprávy příjemců,
- statistické údaje zjišťující hodnotící kritéria,
- ohlasy veřejnosti na realizované projekty a na činnost MAS.

Organizace hodnotící činnosti:

Sběr dat pro hodnotící činnost bude provádět kancelář MAS. Kontrolní výbor bude následně tyto data zpracovávat. Na základě porovnání plánovaných výsledků a výsledků ve skutečnosti dosažených bude formulovat hodnocení jak projektů, tak i činnosti MAS. Hodnotící zpráva bude stěžejní součástí výroční zprávy MAS. V případě, že nebude v určitých směrech dosaženo deklarovaných výsledků, bude součástí hodnotící zprávy návrh na opatření, která by měla uvést věci do souladu.

Hodnotící činnost se bude skládat z:

- vytvoření nástrojů pro sběr dat (dotazníky, otázky pro řízené rozhovory, formuláře pro záznam) a jejich distribuce,
- zpracování získaných dat a jejich porovnání s deklarovanými výsledky,
- zpracování hodnotící zprávy.

Hodnotící činnost bude řídit předseda kontrolního výboru, který jednotlivé činnosti při hodnocení bude delegovat na další členy kontrolního výboru.

Metody

Kromě monitorovacích zpráv předkládaných jednotlivými příjemci bude MAS používat takové metody, které na jedné straně dovolí získat potřebná data, ale které na straně druhé neporuší ustanovení české legislativy o ochraně osobních údajů. Zvolené metody budou tyto:

- místní šetření,
- řízené rozhovory,
- dotazníková metoda na předem určené cílové skupiny,
- anketní šetření mezi veřejností,
- monitoring ohlasů např. z tisku, internetové stránky apod.,
- sběr veřejně přístupných statistických údajů.

Postupy ex-post hodnocení

Postupy ex-post hodnocení se v zásadě nebudou lišit od těch popsanych u on-going hodnocení. Hodnotící proces však bude více soustředěn na hodnocení výsledků a dopadů jednotlivých projektů a opatření jako celku a celé strategie. Tomu budou odpovídat i metody, které však budou podle tohoto zaměření modifikované.

Rozdíl rovněž bude ve struktuře hodnotící zprávy, kdy především opatření navržená na základě výsledku hodnocení budou konfrontovány s možnostmi a podmínkami plánovacího období EU po roce 2020.

4.2 Aktualizace SCLLD

Na základě zjištěných údajů v rámci vyhodnocení SCLLD, nově vzniklých skutečností a potřeb může být Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko aktualizována, a to nejčastěji jedenkrát za dva roky. Předmětem aktualizace mohou být cílové hodnoty monitorovacích indikátorů, finanční plán, popřípadě další části strategie. Aktualizace bude provedena za podmínek stanovených řídicími orgány pro fondy ESIF.

Aktualizace SCLLD bude mít formu samostatného dokumentu, který bude zpracován odborníkem nebo zaměstnanci MAS. Aktualizaci strategie schvaluje valná hromada. Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách MAS.

5 Analytická část

Tato kapitola se bude věnovat vymezení základních problémů a potřeb území MAS Holicko, které vycházejí ze SWOT analýzy vytvořené na základě socioekonomické analýzy, dotazování občanů a partnerů MAS a výsledků pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD

Pro přípravu analytické části strategie byly použity následující zdroje informací:

- Český statistický úřad (tvoří přílohu SCLLD),
- Pracovní úřad,
- Agentura ochrany přírody a krajiny,
- Internetové stránky MPSV, MDČR, Policie ČR, další složky veřejné správy,
- Česká správa cestovního ruchu – CzechTourism,
- Krajský úřad,
- Obec s rozšířenou působností,
- Existující strategické dokumenty,
- Dotazníky pro obce, internetové stránky obcí,
- Šetření u poskytovatelů sociálních služeb,
- Šetření u ředitelů škol, výroční zprávy škol,
- Typologie obcí zpracované pro MAS Holicko firmou Ekotoxa s.r.o. (tvoří přílohu SCLLD),
- A další

Dále bylo použito anketní šetření, diskusní skupiny a poznatky z pracovních schůzek, kapitola SWOT analýza je založena především na výstupech z veřejných projednání.

Analytická část je nejen zdrojem informací o regionu, ale také velice důležitým podkladem pro strategickou část.

5.1 Vymezení řešeného území

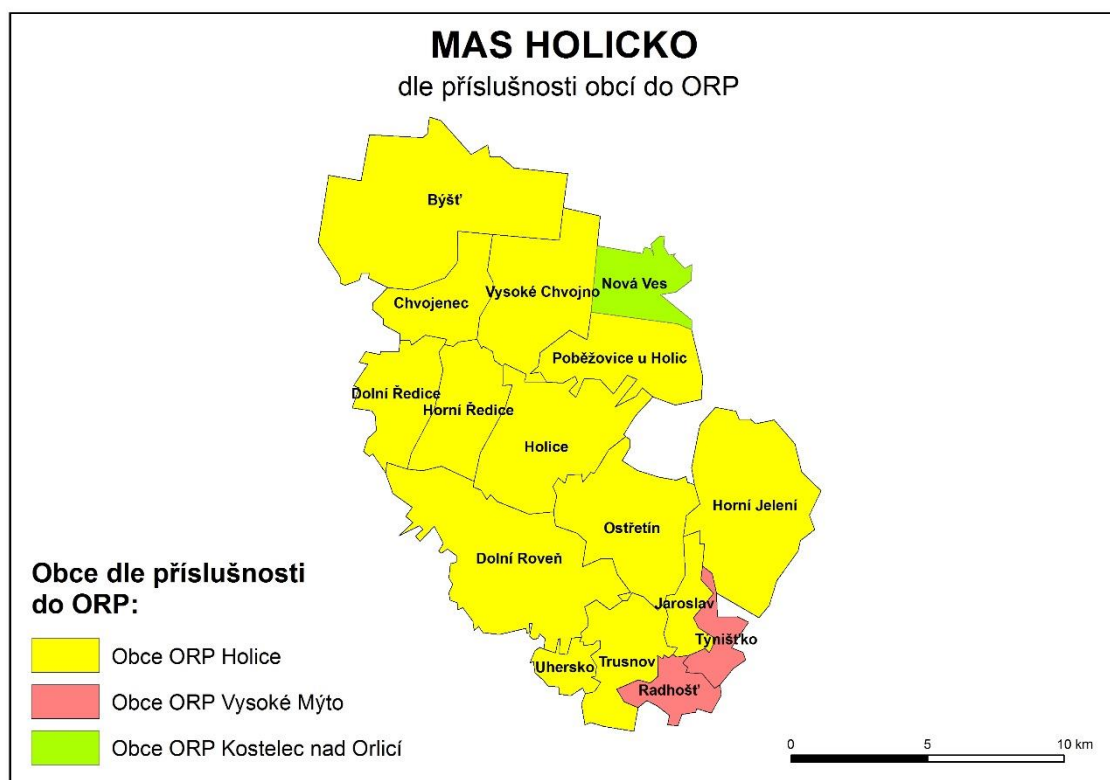
MAS Holicko se nachází ve východních Čechách. Rozprostírá se na území obou východočeských krajů, a to jak Pardubického, tak i částečně Královéhradeckého. Většina obcí, jež jsou členem MAS, náleží do Pardubického kraje. Pouze jediná obec (Nová Ves) pochází z Královéhradeckého kraje. Členské obce MAS se rozprostírají na území 2 okresů: Pardubice a Rychnov nad Kněžnou. Avšak náleží do 3 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Většina obcí spadá do ORP Holice. Celkově 13 ze 14 obcí ORP Holice je členem MAS Holicko. Dvě obce (Radhošť a Týništko) spadají do ORP Vysoké Mýto a jedna obec (Nová Ves) do ORP Kostelec nad Orlicí.

MAS Holicko sousedí s dalšími třemi místními akčními skupinami. Na severovýchodní a jihovýchodní hranici sousedí s MAS Nad Orlicí, o.p.s. Malou částí (obec Uhersko) sousedí s MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrasteco, o.p. a na západní straně sousedí s MAS Region Kunětické hory, o.s.

Na území MAS Holicko významným způsobem zasahuje vliv regionálních center, protože se nachází v blízkosti obou krajských měst. V tomto regionu se tak střetává působnost měst Pardubice a Hradec Králové. MAS Holicko leží v jejich zázemí, resp. v jejich spádových regionech. Pardubice jsou vzdáleny od pomyslného centra MAS – města Holice 15 km jihozápadním směrem a Hradec Králové je vzdálen 17 km severozápadním směrem. Přičemž území MAS prostřednictvím obce Býšť přímo sousedí s katastrálním územím města Hradec Králové. Tato skutečnost velkou měrou ovlivňuje

ekonomické, sociální a demografické charakteristiky MAS Holicko. Z ostatních větších sídel leží MAS Holicko v blízkosti Chrudimi (19 km od města Holice), Vysokého Mýta (18 km od města Holice), Chocně (18,5 km od města Holice), Rychnova nad Kněžnou (24 km města Holice), Týniště nad Orlicí (11 km města Holice). Z menších sídel se v blízkosti MAS Holice nacházejí Sezemice, Borohrádek, Kostelec nad Orlicí či Třebechovice pod Orebem. Přes výše zmíněnou skutečnost Holice plní funkci centra v tomto regionu. Vytvářejí spádovostní region, kam občané dojíždějí za prací, do škol i za službami, i když značná část jejich obyvatel dojíždí za prací do Pardubic a Hradce Králové.

Mapa 3: Rozdělení obcí MAS Holicko dle příslušnosti do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)

Ke konci roku 2013 žilo v obcích MAS Holicko celkově 17 438 obyvatel. Výměra MAS Holicko činí 22 446,5 ha. Jak rozlohou, tak i počtem obyvatel se řadí mezi menší MAS v rámci ČR. Rovněž se MAS Holicko vyznačuje nízkou hustotou obyvatelstva, i přestože se nachází v nízko položeném území a v zázemí velkých měst. Na 1 km² žilo k výše zmíněnému datu pouze 77,7 obyvatel, kdežto průměr celé ČR byl 133,3 obyvatel na km², v Královéhradeckém kraji 116,0 obyvatel na km² a Pardubickém 114,2 obyvatel na km². Svůj podíl na hodnotě tohoto ukazatele má především vysoká zalesněnost, zejména obcí na východě MAS Holicko, a poměrně rozsáhlá katastrální území členských obcí MAS.

Území MAS Holicko se skládá z 16 obcí. Jsou jimi tyto obce: Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Jelení, Horní Ředice, Chvojenc, Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Pobežovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Uhersko, Týnišťko a Vysoké Chvojno. Tyto obce leží celkem na 26 katastrálních území a skládají se dohromady z 35 obecních částí. Z nejvíce částí se skládá město Holice (ze 7 částí) a poté Býšť, Dolní Roveň a Trusnov (všechny ze 4 částí). Celkový počet základních sídelních jednotek je 41.

Tab. 6: Výměra obcí a počet jejich částí na území MAS Holicko

Obec	Celková výměra (ha)	Počet katastrů	Počet částí obce	Počet ZSJ	Vzdálenost od Holic (vzdušná a směr)
Býšť	3 409,6	4	4	6	9 SZ
Dolní Roveň	2 902,6	4	4	4	4 JZ
Dolní Ředice	1 064,5	1	1	1	5 SZ
Holice	1 965,4	1	7	10	-
Horní Jelení	2 447,7	2	3	3	8 JV
Horní Ředice	1 110,6	1	1	1	3 SZ
Chvojenec	991,2	1	1	1	6 SZ
Jaroslav	493,9	1	1	1	9 JV
Nová Ves	842,3	1	1	2	8 SV
Ostřetín	1 849,8	2	2	2	4 JV
Poběžovice u Holic	1 342,6	1	1	1	3 SV
Radhošť	480,4	2	2	2	11 JV
Trusnov	1 064,2	2	4	4	9 JV
Týništko	411,2	1	1	1	11 JV
Uhersko	366,7	1	1	1	9 JV
Vysoké Chvojno	1 703,8	1	1	1	5 SZ
Celkem	22 446,5	26	35	41	-

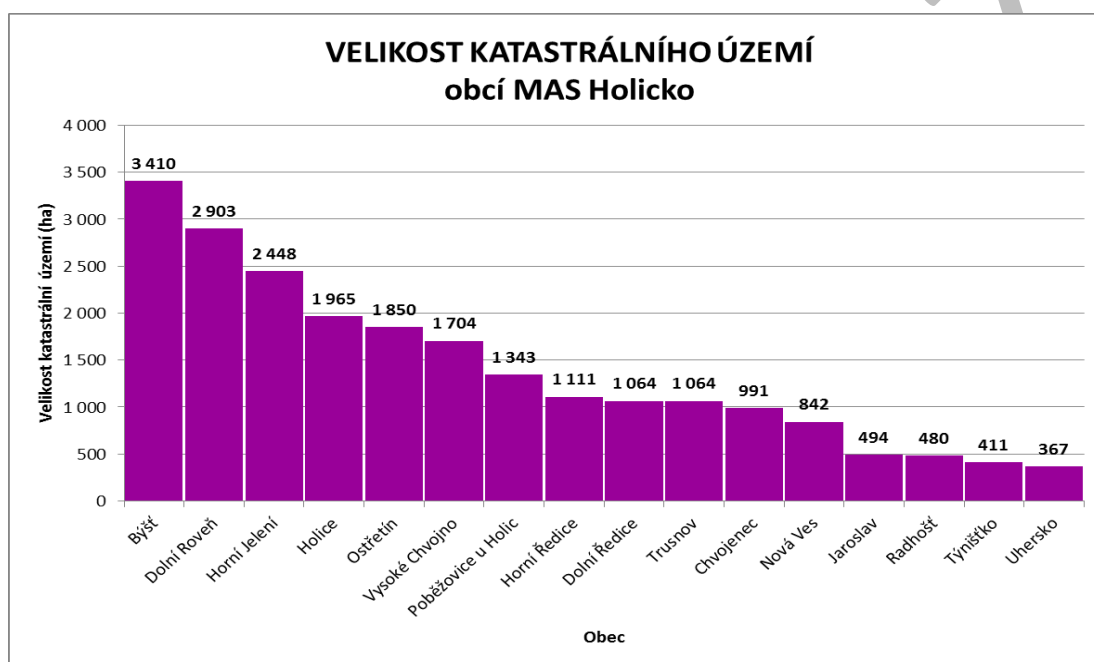
Na území MAS Holicko převažují především menší sídla, resp. obce. V roce 2013 mělo pouze jedno sídlo více než 5 000 obyvatel a dvě sídla měla více než 2 000 obyvatel. V kategorii obyvatel od 1 001 do 2 000 byly zastoupeny tři obce. V nižší kategorii sídel v rozmezí 501 až 1 000 obyvatel byly v rámci MAS Holicko tři sídla. Největší počet tak měly nejmenší obce pod 500 trvale žijících obyvatel. Nejpočetněji v rámci všech kategorií byla zastoupena kategorie s 201 až 500 obyvateli, do ní spadalo celkově 5 obcí z MAS Holicko. 3 obce měly méně než 200 trvale žijících obyvatel.

Tab. 7: Části obcí v územní působnosti MAS Holicko

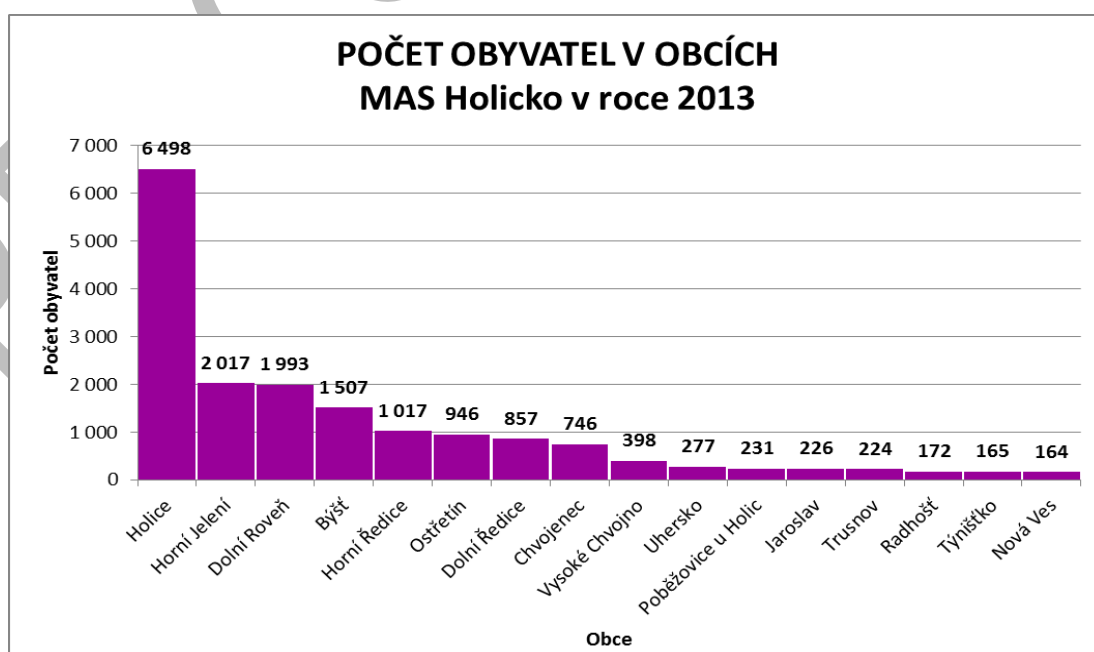
Obec	Počet částí obce	Části obce
Býšť	4	Bělečko, Býšť, Hoděšovice, Hrachoviště
Dolní Roveň	4	Dolní Roveň, Horní Roveň, Komárov, Litětiny
Dolní Ředice	1	Dolní Ředice
Holice	7	Holice, Kamenec, Koudelka, Podhráz, Podlesí, Roveňsko, Staré Holice
Horní Jelení	3	Dolní Jelení, Horní Jelení, Rousínov
Horní Ředice	1	Horní Ředice
Chvojenec	1	Chvojenec
Jaroslav	1	Jaroslav
Nová Ves	1	Nová Ves
Ostřetín	2	Ostřetín, Vysoká u Holic
Poběžovice u Holic	1	Poběžovice u Holic
Radhošť	2	Radhošť, Sedlíščka
Trusnov	4	Franclina, Opočno, Trusnov, Žíka
Týništko	1	Týništko
Uhersko	1	Uhersko
Vysoké Chvojno	1	Vysoké Chvojno

Dvě obce mají statut města, a to Holice a Horní Jelení. V městě Holice na konci roku 2013 žilo 6 498 obyvatel a Horním Jelením 2 017 obyvatel. Necelých 2 000 obyvatel měla ještě obec Dolní Roveň (1 993 obyvatel). Celkově žilo ve městech MAS Holicko 8 515 obyvatel, tedy v procentuálním vyjádření tvoří města téměř poloviční podíl na obyvatelstvu MAS Holicko (48,9 %). Jak již bylo uvedeno, město Holice vytváří pomyslné centrum, které je identifikovatelné na základě dojížděky do zaměstnání a do škol. Plní základní funkce i pro obyvatele jeho zázemí – zaměstnanost, školy, obchody, zdravotnické služby, dojížděka za úřady (pro obce ORP Holice).

Graf 5: Velikost katastrálního území obcí v územní působnosti MAS Holicko

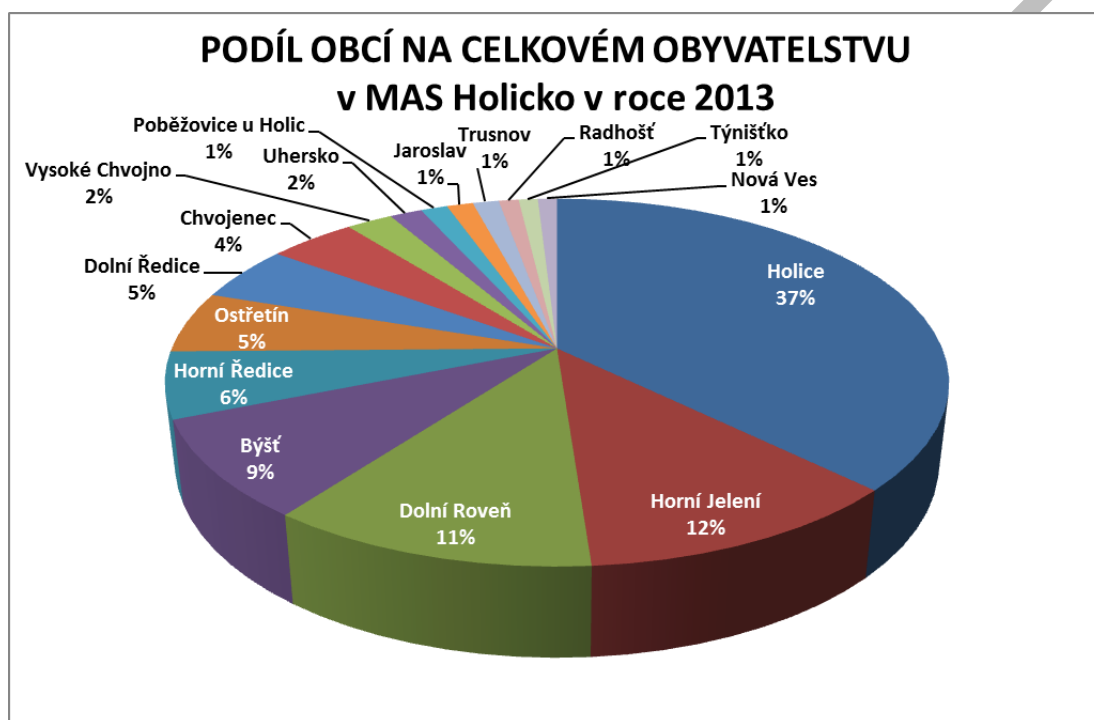
Graf 6: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013

Největší katastrální území náleží obci Býšť ležící nejseverněji, a to 34,1 km². Necelých 30 km² dosahuje katastrální území obce Dolní Roveň. Přes 20 km² katastrálního území má i město Horní Jelení. Katastrální území centra regionu města Holice se rozkládá na ploše 19,7 km². Naopak úplně nejmenší katastrální území má obec Uhersko, a to 3,7 km². Plocha katastrálního území dalších třech obcí – Týništko, Radhošť a Jaroslav nepřesahuje 5 km².

Graf 7: Podíl obcí na celkovém obyvatelstvu v MAS Holicko v roce 2013

5.1.1 Krajinný ráz a struktura ploch

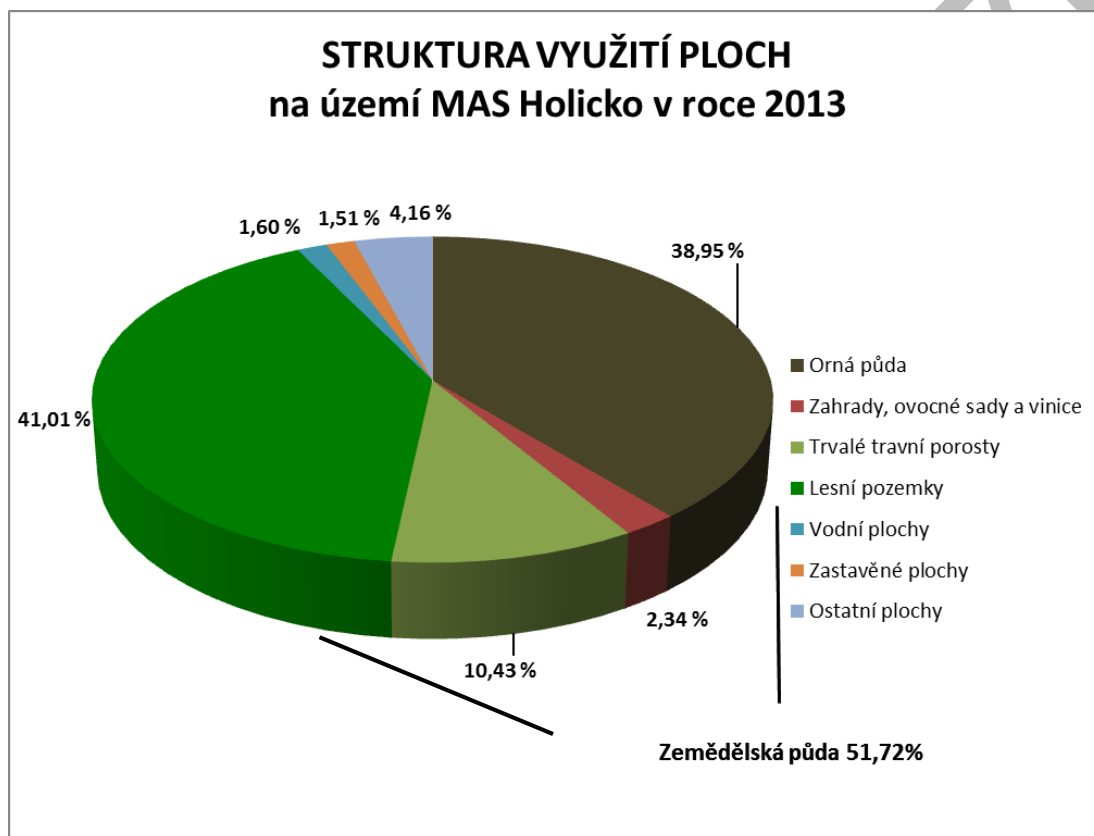
Území MAS Holicko z hlediska krajinného rázu a struktury ploch lze rozdělit na tři celky. Jižní a jihovýchodní oblast (Dolní Roveň, Uhersko aj.) je tvořena především zemědělskou krajinou, která je prakticky bezlesá. Tato část je součástí úrodné krajiny Polabí, de facto je její východní hranicí. Vysoké zastoupení zde má orná půda, např. v Dolní Rovni její podíl na celkové výměře dosahuje 77,7 %. Vyšší zastoupení lesů má pouze obec Týništko, jejíž katastrální území je však velmi malé. Území je na jižní straně protékáno řekou Loučnou.

Střední část MAS Holicko je charakteristické vysokou urbanizací. Jedná se de facto o monolitické zastavěné území. Jednotlivé sídelní útvary jsou srostlé v jeden celek, a takřka bez přestávky na sebe navazují. Jedná se o obce Dolní Ředice, Horní Ředice, Holice a Poběžovice u Holic, k nimž je možné ještě přiřadit obec Veliny, která však nespadá do MAS Holicko. Tyto jmenované obce tak tvoří jeden kompaktní celek. Jedná se o pás, který je protékán Ředickým potokem. Nalézají se zde a z hlediska krajinného rázu jsou dominantními areály s průmyslovou a zemědělskou výrobou a taktéž dobývací prostor cihlářské hlíny Holice s cihelnou. Také se v této části nalézá několik rozsáhlých vodních ploch (Ředický rybník či rybníky Mordýř a Šmatlán).

Pro východní a severovýchodní část území MAS Holicko vymezené městem Horní Jelení a obcemi Býšť, Vysoké Chvojno a Nové Ves jsou typické souvislé lesní porosty. Jedná se o součást lesního

komplexu sahajícího od města Hradec Králové přes Týniště nad Orlicí, Borohrádek až po město Choceň. Jedná se de facto o jeden lesní celek. Některá sídla jsou úplně obklopena lesy jako např. Horní Jelení či Bělečko (místní část Býšť). I v této části se nalézají několik rybníčních ploch, z nichž nejrozsáhlejší je Novoveský rybník a jako rekreační oblast funguje rybník Hluboký na sever od Holic. Dále je zde vysoké množství menších lesních toků. Zemědělská půda zde dosahuje nízkého podílu a jedná se především o zatrávněné plochy pro extenzivní zemědělskou výrobu, nikoliv o ornou půdu, jako je tomu v jihozápadní části řešeného území.

Graf 8: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013

5.2 Obyvatelstvo

5.2.1 Počet obyvatel a jeho vývoj

V roce 2013, jak již bylo zmíněno, žilo na území MAS Holicko 17 438 obyvatel, tedy z hlediska počtu obyvatel se jedná o menší místní akční skupinu. Více než třetina z celkového počtu obyvatel pocházela z pomyslného centra MAS města Holice. Žilo zde 6 498 obyvatel, což v relativním vyjádření čítá 37 % obyvatel MAS. V druhém největším sídle – městě Horní Jelení žilo na konci tohoto roku 2 017 obyvatel. Avšak jejich počet teprve v roce 2012 překonal hranici 2 000. Celkově obě sídla z populačního hlediska tvoří bezmála polovinu obyvatel území MAS Holicko (48,9 %). Třetím

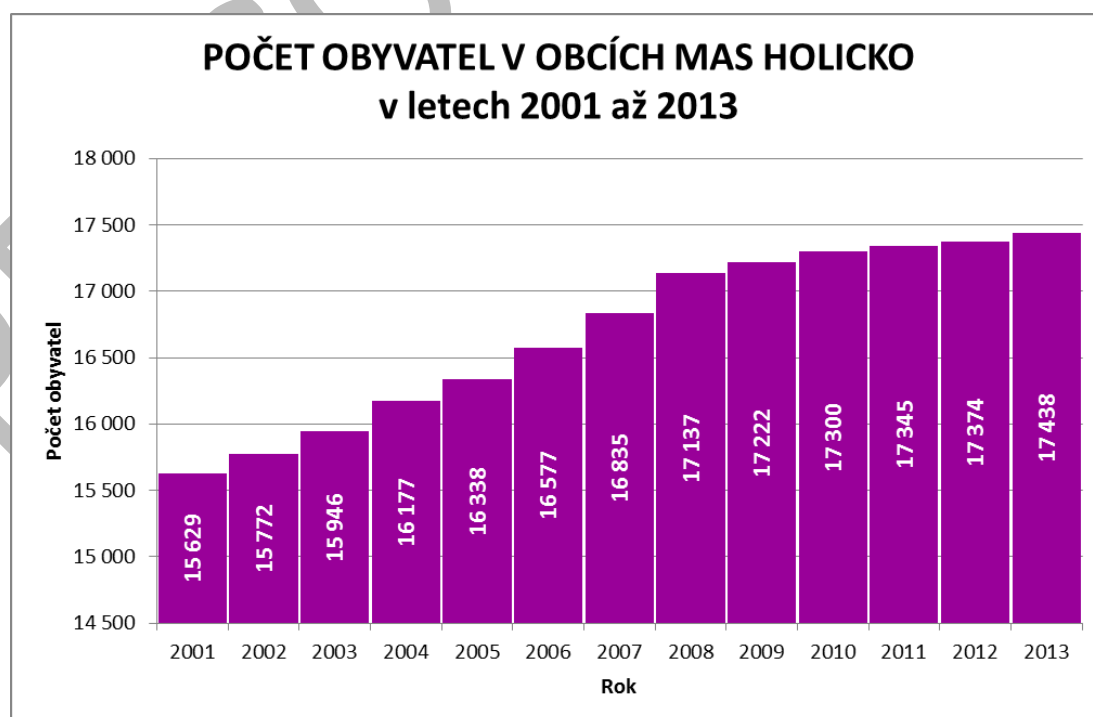
největším sídlem, které však dlouhodobě bylo druhým největším, je Dolní Roveň, v níž na konci roku 2013 žilo 1 993. V počtu obyvatel byla překonána městem Horní Jelení až v roce 2012, kdy se počet trvale žijících postupně snížil opět pod hodnotu 2 000. Dále následuje obec Býšť, kterou obývalo 1 507 obyvatel v roce 2013. Nad hranici 1 000 obyvatel se dostala ještě obec Horní Ředice. Ve třech obcích – Ostřetín, Dolní Ředice a Chvojenec byl počet trvale žijících v rozmezí 501 – 1 000 obyvatel. Vysoké Chvojno, Uhersko, Trusnov, Poběžovice u Holic a Jaroslav spadaly dle počtu obyvatel do kategorie 201 – 500. Nejmenšími obcemi MAS Holicko byly Radhošť, Týništko a Nová Ves, kde žilo méně než 200 obyvatel. Vůbec nejmenší počet trvale žijících byl v Nové Vsi, kterou obývalo 164 obyvatel. O jednoho obyvatele více měla obec Týništko.

Dle počtu obyvatel v souvislosti se sídelní strukturou lze konstatovat, že se jedná o nevelká sídla. Ani populace žijící v největším sídle – městě Holice se neblíží maximálnímu limitu pro počet obyvatel pro sídla MAS. Holice nedosahují ani třetiny maximálně povoleného počtu obyvatel, tedy 25 000. Většina sídel spadá do kategorií pod 1 000 obyvatel, především pod 500. Průměrný počet obyvatel na sídlo byl 1 089,9 ke konci roku 2013, avšak tři čtvrtiny sídel tohoto počtu nedosahovaly. Naopak polovina obcí MAS Holicko měla méně než 500 obyvatel.

5.2.2 Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel v obcích MAS Holicko vykazuje od roku 2001 rostoucí tendenci. Nejedná se však pouze o několikaletý trend zvyšování populace, ale v každém roce došlo k jejímu navýšení. Zatímco v tomto roce žilo na území současné MAS Holicko 15 629 obyvatel, na konci roku 2013 jich bylo o 1 809 více. Tedy počet obyvatel vzrostl v relativním vyjádření o 11,6 %. K nejvyšším nárůstům docházelo v první polovině vymezeného období. Mezi lety 2001 a 2007 se zvýšil o 1 206, v letech 2007 až 2013 došlo k nárůstu o 603 trvale žijících obyvatel. Tedy dynamika nárůstu má pomalu opadající trend. Od roku 2010 došlo již k nárůstu pouze o 138 obyvatel.

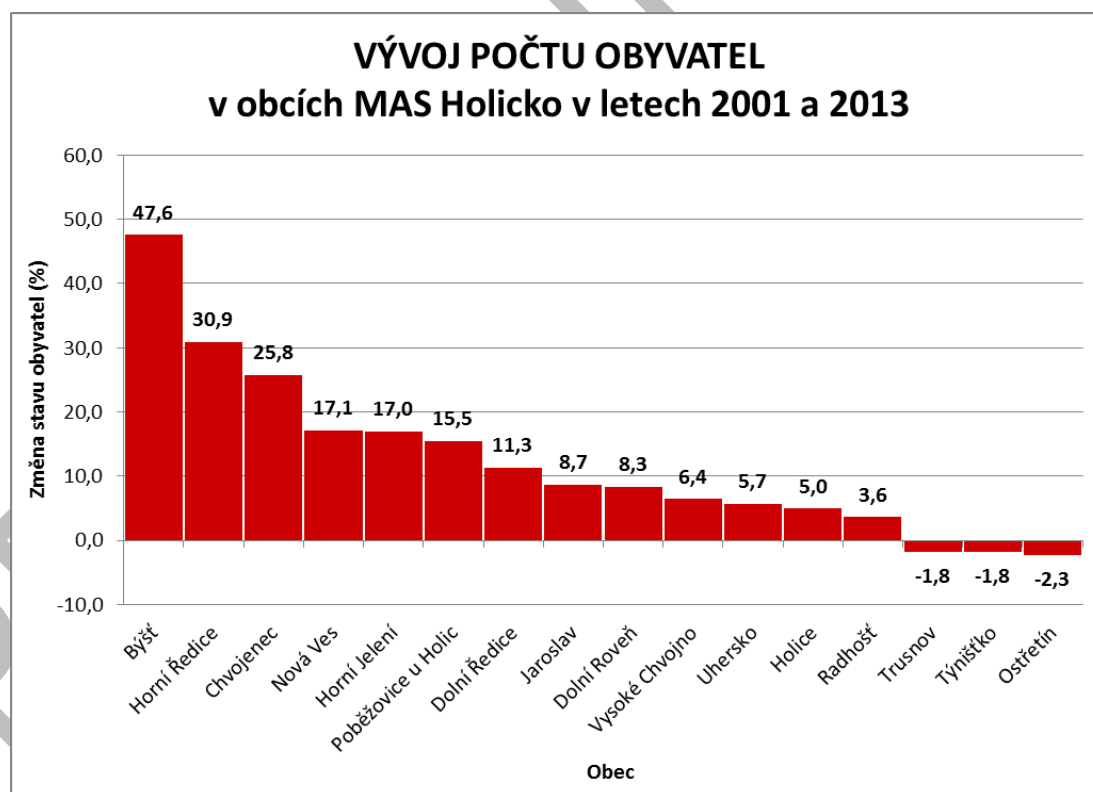
Graf 9: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2013

Z pohledu jednotlivých obcí došlo mezi lety 2001 a 2013 až na tři sídla k nárůstu počtu jejich obyvatel. Úbytek zaznamenaly pouze obce Trusnov, Týništko a Ostřetín. Ovšem snížení počtu jejich obyvatel bylo minimální. K nejvyššímu úbytku došlo v obci Ostřetín, a to pouze o 2,3 %. V absolutním vyjádření znamenal úbytek pokles o 22 obyvatel. U obce Trusnov došlo k poklesu o 3 obyvatele, u Týništko o 4 obyvatele.

Naopak nejvyšší nárůst zaznamenala obec Býšť, tedy obec přímo sousedící s katastrálním územím krajského města Hradec Králové, u níž se zvýšil počet obyvatel téměř o polovinu (o 47,6 %). V roce 2001 měla tato obec 1 021, v roce 2013 již 1 507. Nárůst počtu jejich obyvatel má souvislost s růstem suburbanizačního zázemí Hradce Králové vzhledem k atraktivní lokalitě obce Býšť z pohledu kvality života a dostupnosti krajského města. O necelou třetinu (30,9 %) narostl počet obyvatel obce Horní Ředice. Zvýšil se z počtu 777 trvale žijících z roku 2001 na 1 017 v roce 2013. O čtvrtinu (25,8 %) vzrostl počet obyvatel obce Chvojenec, konkrétně z 593 na 746. Obec Chvojenec leží stejně jako výše zmíněná Býšť na komunikaci I. třídy 35 ve směru na Hradec Králové, tedy toto krajské město je z této obce dobře dostupné a je vzdálené pouze 9 km od začátku osídlení Hradce Králové. Populační nárůst mezi 10 až 20 % zaznamenaly další 4 obce – Nová Ves, Horní Jelení, Poběžovice u Holic a Dolní Ředice.

Graf 10: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2013

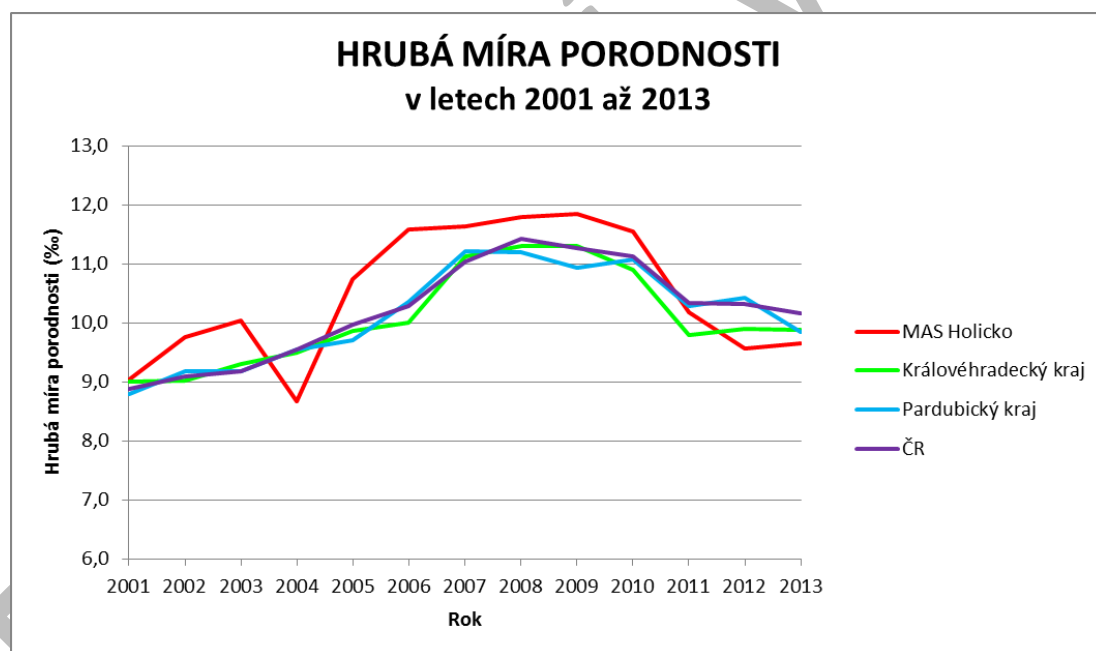
Jak již bylo zmíněno výše, v posledních letech sledovaného období se však dynamika růstu počtu obyvatel výrazně zpomalila. Mezi lety 2010 a 2013 významně narostl počet obyvatel jen u obce Nová Ves, a to o 22,4 %. U dalších třech obcí – Vysoké Chvojno, Týništko a Poběžovice u Holic byl nárůst mezi 7 – 8 %. U ostatní obcí velikost populace spíše stagnovala a u sedmi obcí došlo k úbytku počtu

obyvatel. Nejvýraznější byl u obce Trusnov, u níž se počet obyvatel snížil k roku 2013 o 4,3 % oproti roku 2010.

5.2.3 Narození

Počet narozených v obcích MAS Holicko byl velmi proměnlivý. Zatímco v prvních letech zkoumaného období 2001 až 2013 se rodilo okolo 150 dětí za rok, od roku 2005 lze pozorovat strmý nárůst porodnosti. V roce 2008 dosáhl počet narozených hodnoty 200 a vůbec největší byl v následujícím roce, kdy se narodilo v obcích MAS Holicko 205 dětí. Od roku 2010 však následoval prudký pokles a v posledním zkoumaném roce se narodilo 168 dětí. Tento trend však není mimořádný, zapadá do celorepublikového kontextu, kdy také došlo k prudkému nárůstu počtu narozených. V letech 2008 až 2010 bylo v rámci celé ČR narozených o 30 % více než v roce 2001. V obcích MAS Holicko tento ukazatel byl ještě vyšší. V tomto období se zde rodilo o 40 % více dětí oproti roku 2001. V roce 2009 se dokonce narodilo o 44,4 % více dětí než ve výše uvedeném roce. V posledních analyzovaných letech (2012 a 2013) se hodnoty mezi celou ČR a souhrnem obcí MAS Holicko vyrovnaly. V obou případech se narodilo o 18 % dětí více, než tomu bylo v roce 2001.

Graf 11: Hrubá míra porodnosti v letech 2001 až 2013

Z hlediska běžně užívaného indikátoru znázorňující porodnost – hrubé míry porodnosti (tj. počet narozených dětí na 1 000 obyvatel území středního stavu), obce MAS Holicko vykazují nadprůměrnou míru porodnosti oproti ČR a Pardubickému a Královéhradeckému kraji. V roce 2001 byla ještě srovnatelná ve všech sledovaných celcích (v MAS Holicko 9,0 ‰, 8,9 ‰) v ČR, ovšem v následujících letech byla v MAS Holicko vyšší, a to výrazně (vyjma roku 2004). V roce 2006 překročila hodnotu 11 ‰ (11,6 ‰), zatímco v ČR se pohybovala na úrovni 10,3 ‰ a srovnatelná byla i v obou krajích, tedy nástup populačního boomu nastal v MAS Holicko dříve než ve většině ostatních částí ČR. Hodnota přes 11 ‰ byla za území ČR překonána až v následujícím roce (11,3 ‰). Právě v letech 2007 a 2008 dosáhla vrcholu v MAS Holicko, a to 11,8 ‰, na ostatních sledovaných území se pohybovala okolo 11

‰. Avšak vysoká porodnost nevydržela dlouho, opadla prakticky stejně rychle, jako přišla. Již v roce 2011 se její míra přiblížila 10 ‰ a v následujících letech spadla pod tuto hranici, čímž poklesla i pod hodnoty z ČR a obou krajů.

Pokud se bude uvažovat hrubá míra porodnosti za celé zkoumané období let 2001 až 2013, tak v obcích MAS Holicko byla vyšší. Míra porodnosti zde dosáhla hodnoty 137,3 ‰. Zatímco v ČR jako celku byla mírně nižší. Za celé analyzované období činila 133,1 ‰. Vysoká porodnost byla způsobena poměrně početným množstvím mladých rodin, které se na území MAS Holicko přistěhovaly z jiných území.

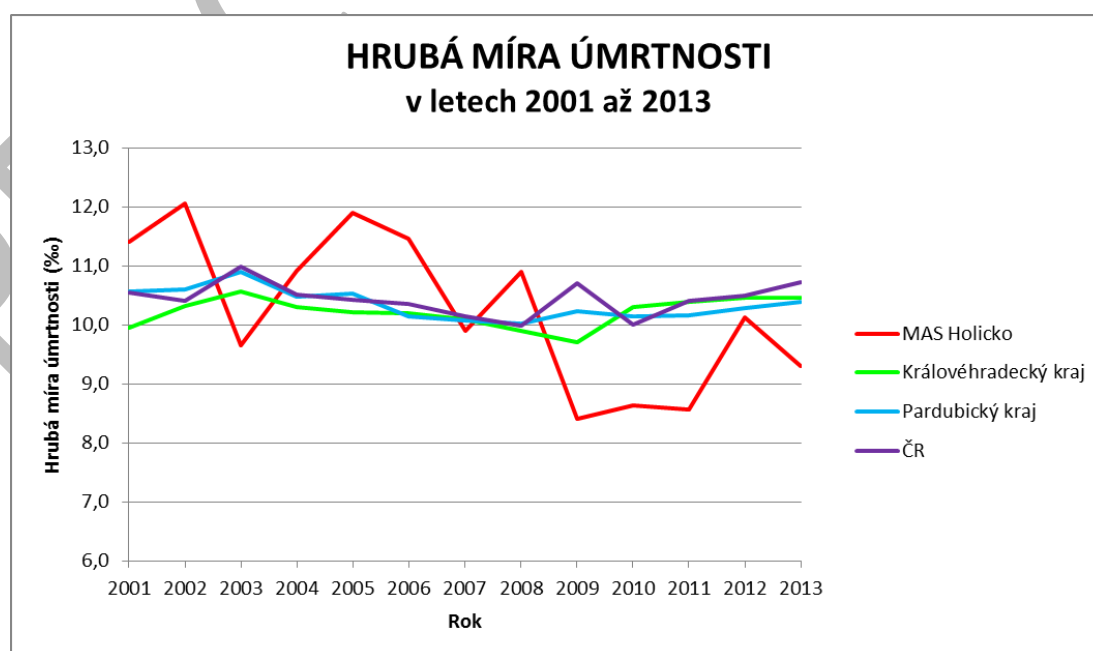
5.2.4 Zemřelí

Počet zemřelých v jednotlivých letech v MAS Holicko byl rovněž velmi rozkolísaný. Na počátku hodnoceného období byl počet zemřelých relativně vysoký. V roce 2001 dosáhl hodnoty 178 a v následujícím roce vystoupal na 189. O rok později však poklesl na 153. V dalších letech došlo k opětovnému zvýšení a vůbec nejvyšší počet zemřelých byl zaznamenán v roce 2005, a to 194. V letech 2009 až 2011 nepřekročil počet zemřelých hodnotu 150. V dalších letech však mírně stoupl. V posledním analyzovaném roce 2013 činil 162.

Co se týče hrubé míry úmrtnosti, hodnoty jsou srovnatelné s průměrnou úrovní v ČR, avšak v MAS Holicko jako menším územím byla poměrně velká kolísavost (mezi 8,4 ‰ v roce 2002 až 12,1 ‰ v roce 2009). Lze však vyzorovat pokles hrubé míry úmrtnosti v druhé polovině sledovaného období, kdy hodnoty ve většině let poklesly pod 10 ‰, zatímco v ČR se udržovaly na této úrovni. Toto bylo způsobeno především nárůstem počtu obyvatel, což se projevilo v poklesu tohoto indikátoru. Podobná míra úmrtnosti jako v ČR byla i v obou sledovaných krajích s mírnými odchylkami.

Hrubá míra úmrtnosti za celé období byla v MAS Holicko srovnatelná s celorepublikovou hodnotou. Míra úmrtnosti mezi lety 2001 až 2013 přepočtená na střední stav dosahovala v MAS Holicko 132,6 ‰, zatímco v celé ČR byla o 1,5 promile vyšší.

Graf 12: Hrubá míra úmrtnosti v letech 2001 až 2013

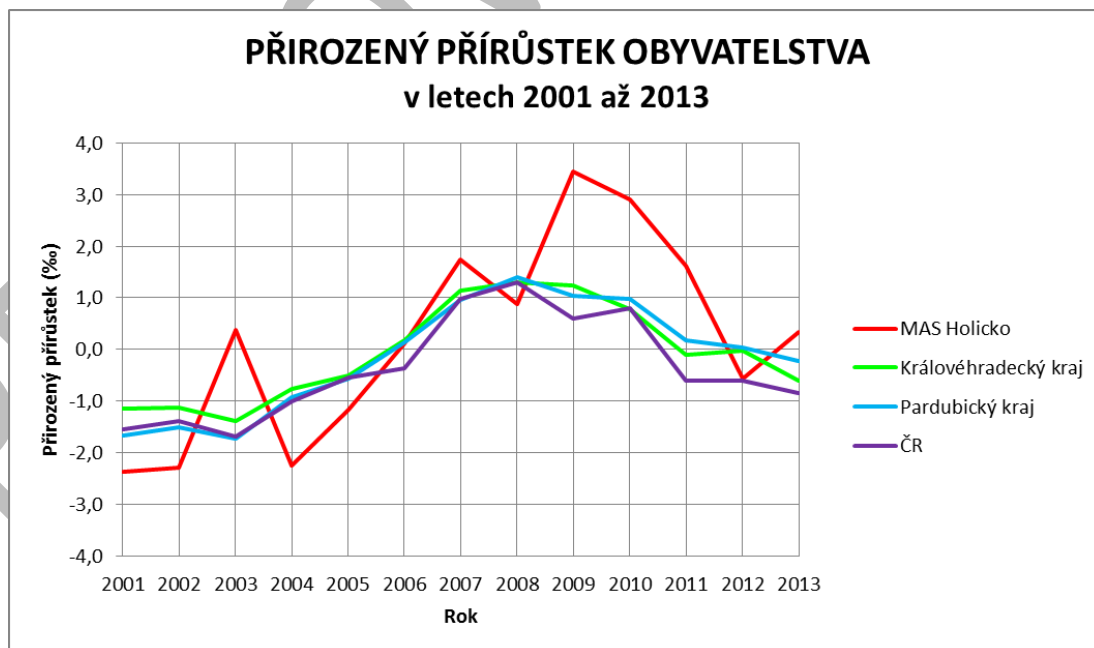

5.2.5 Přirozený, migrační a celkový přírůstek

Přirozený přírůstek v obcích MAS Holicko ve zkoumaném období let 2001 až 2013 dosáhl kladné hodnoty, i když nízké. Za celé toto období se celkově o 49 obyvatel více narodilo, než zemřelo. Co se týče jednotlivých let, byl přirozený přírůstek značně kolísavý. V první polovině zkoumaného období byl spíše záporný. Nejnižších hodnot dosáhl v letech 2002 a 2004, kdy se narodilo o 38 obyvatel méně, než zemřelo. Naopak ve druhé polovině analyzovaných let se udržoval až na výjimku roku 2012 v kladných hodnotách. Nejvyšší v absolutním vyjádření byl v roce 2009, kdy činil 61. Toto souvisí s celkovým celorepublikovým trendem. V letech 2008 až 2010 došlo jak na území MAS Holicko, tak v rámci celé ČR k prudkému růstu počtu narozených dětí vlivem zvýšené porodnosti ročníků narozených v 70. letech, což ovlivnilo celkovou hodnotu tohoto ukazatele. V následujících letech díky opadnutí zvýšené vlny porodnosti se přirozený přírůstek opět propadnul a v roce 2012 byl záporný. V posledním zkoumaném roce 2013 dosáhl hodnoty 4.

Hodnoty přirozeného přírůstku byly na počátku sledovaného období let 2001 až 2013 výrazně záporné. Zatímco celorepubliková hodnota v letech 2001 a 2002 činila $-1,7\text{‰}$, resp. $-1,5\text{‰}$, na území MAS Holicko byla ještě nižší $-2,4\text{‰}$, resp. $-2,3\text{‰}$. K vyrovnání s hodnotami panujícími v ČR a Královéhradeckém a Pardubickém kraji došlo až v roce 2006. V tomto roce se také dostal přirozený přírůstek v MAS Holicko do kladných hodnot (také v roce 2003). Jeho další vývoj i přes určitou kolísavost byl vzrůstající, nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v letech 2009 a 2010, a to $3,4\text{‰}$ a $2,9\text{‰}$. Byly tak o téměř 2 promile vyšší než za území ČR a obou porovnávaných krajů. V posledních letech však došlo k vyrovnání počtu zemřelých s narozenými, tedy hodnoty opětovně klesly k nulové hranici. V roce 2012 činil přirozený přírůstek $-0,6\text{‰}$ a v následujícím byl mírně kladný $0,3\text{‰}$. V ostatních celcích již byly hodnoty záporné, tedy porodnost nestačí vykrývat počet zesnulých osob.

Graf 13: Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2013

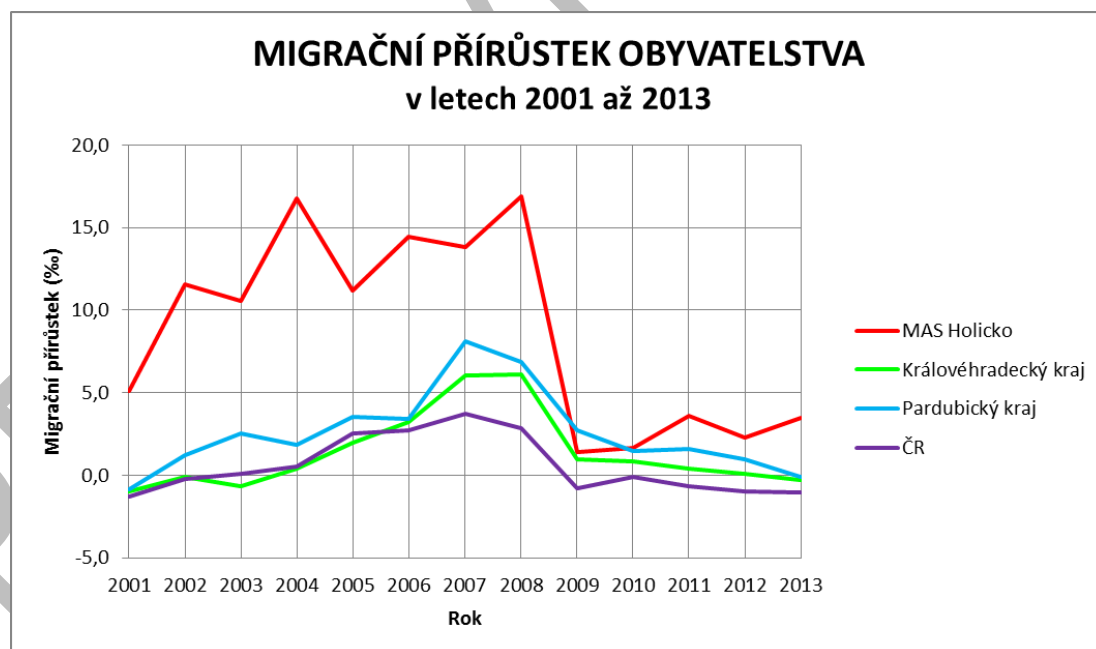

Migrační přírůstek byl po celé období kladný. Přistěhovalectví do obcí MAS Holicko převažovalo nad vystěhovalectvím. V první polovině zkoumaného období bylo přistěhovalectví zvláště masivní. Mezi lety 2002 až 2008 dosahovalo saldo migrace do regionu nad hodnotu 100. Příliv nových obyvatel vyvrcholil v roce 2008, kdy rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými byl 287 ve prospěch přistěhovaných. Konkrétně se v tomto roce do obcí MAS Holicko přistěhovalo 669 obyvatel. Od následujícího roku však masivní příliv obyvatel ustal. Saldo migrace již nepřekročilo hodnotu 70. Počet přistěhovaných do regionu se udržoval mezi 400 až 500, počet vystěhovaných byl však pouze nepatrně menší a po většinu období přesahoval hodnotu 350. Za celé období se do MAS Holicko přistěhovalo 1 849 obyvatel. Ovšem příliv obyvatel byl značný především v první polovině období (přesněji do roku 2008), ve druhé polovině došlo k útlumu. Mezi lety 2010 až 2013 to bylo pouze 191 osob.

Co se týče hodnot migračního přírůstku či přírůstku stěhováním vyjádřených saldem přistěhovaných a vystěhovaných na střední stav obyvatelstva, hodnoty ukazují výše zmíněnou situaci. MAS Holicko vykazovalo nadprůměrné hodnoty migračního přírůstku. Především se jednalo o období let 2002 až 2008, kdy migrační přírůstek přesahoval 10 ‰. Zatímco v ČR a Pardubickém kraji (hodnoty v Královéhradeckém byly poměrně nízké) dosáhl nejvyšší míry 8,1 ‰, resp. 6,1 ‰ v polovině zkoumaného období, nejvyšší hodnota za MAS Holicko činila 16,9 ‰ v roce 2008. Ovšem od tohoto roku došlo k dramatickému propadu hodnot migračního přírůstku, i když po celé období zůstaly kladné. Na druhou stranu byly několikanásobně vyšší než za ostatní sledované územní celky. Region MAS Holicko lze tak stále označit za perspektivní pro obyvatelstvo a dochází i nadále k, byť mírné, převaze přistěhovaných nad vystěhovanými.

Graf 14: Migrační přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2013

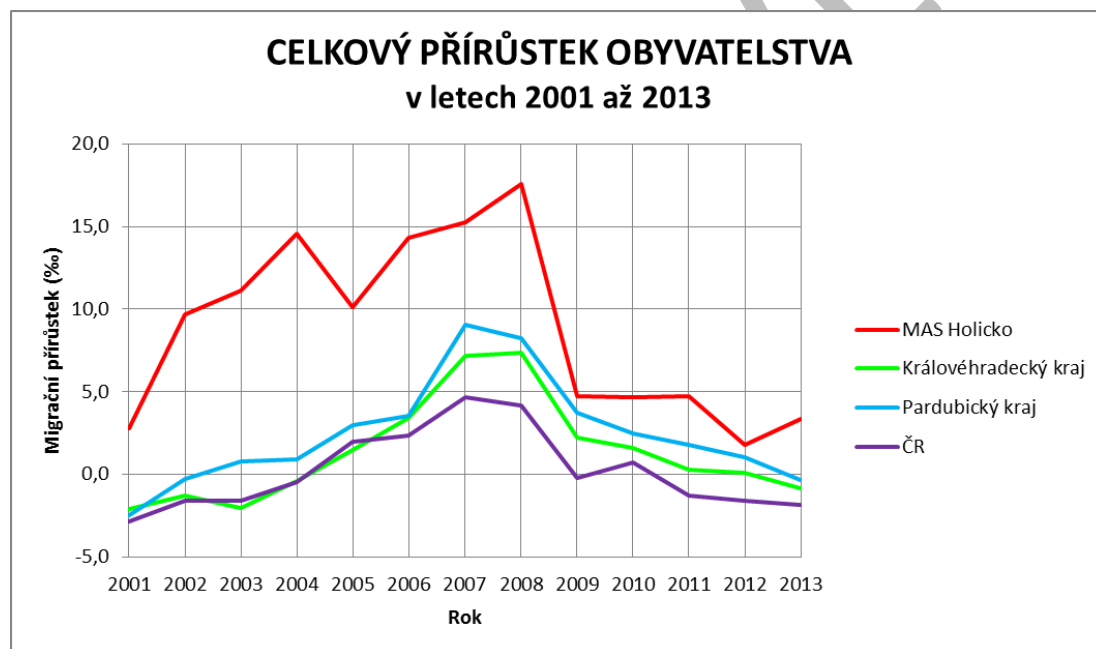
Pro zkoumané období byl v jednotlivých letech celkový přírůstek kladný. Celkově od roku 2001 přibýlo v obcích MAS Holicko 1 898 nových obyvatel. Na celkovém přírůstku se podílel především migrační, kdy celkové saldo mezi přistěhovalectvím a vystěhovalectvím činilo 1 849 ve prospěch přistěhovaných. Saldo mezi narozenými a zemřelými bylo mnohem nižší. Narození převyšovali

zemřelé pouze o 49 osob. Mezi lety 2002 až 2008 se tak celkový přírůstek pohyboval v kladných hodnotách nad 100. Nejvyšší byl v roce 2008, kdy dosáhl hodnoty 302. Po tomto roce ale již hodnotu 100 nepřekoval. V posledním sledovaném roce činil 64, o rok dříve pouze 29.

Hodnoty celkového přírůstku v porovnání s ČR a Královéhradeckým a Pardubickým krajem byly vysoce nadprůměrné za sledované období let 2001 až 2013. Na počátku období v roce 2001 činila jeho hodnota 2,8 ‰, zatímco na úrovni ČR i obou krajů byl negativní (pod -2 ‰). V období let 2002 až 2008 v důsledku zmíněného vysokého migračního přírůstku byly hodnoty vysoce nadprůměrné a blížily se či překračovaly hranici 10 ‰. Nejvyšší celkový přírůstek byl zaznamenán v roce 2008, kdy činil 17,6 ‰. V ČR byl ve stejném roce „pouze“ 8,3 ‰, v Pardubickém kraji 7,4 ‰ a v Královéhradeckém 4,2 ‰. Po roce 2008 se však výrazně propadl díky snížení migračního přílivu a také postupnému poklesu porodnosti, i když i nadále zůstal v kladných číslech. V posledním zkoumaném roce 2013 byl na území MAS Holicko 3,3 ‰, na ostatních sledovaných celcích byl záporný (ČR -0,4 ‰, Pardubický kraj -0,9 a Královéhradecký -1,9 ‰).

Graf 15: Celkový přírůstek v letech 2001 až 2013

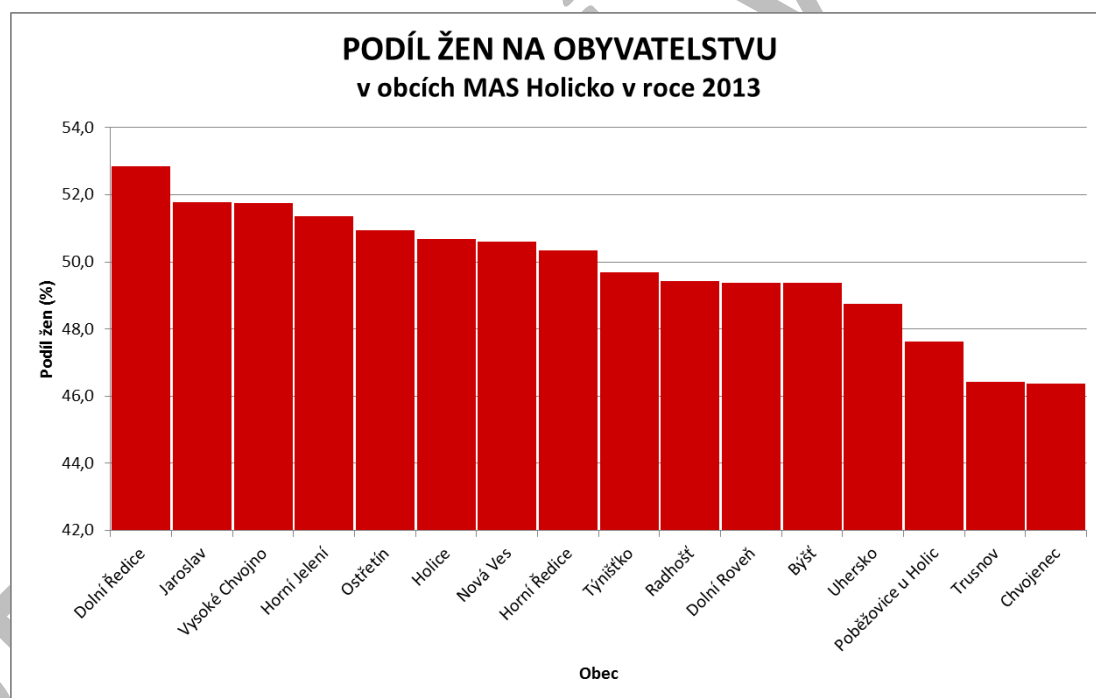
Z hlediska jednotlivých obcí přirozený přírůstek byl nejvyšší v obci Býšť, a to 81. Vysoký byl i v dalších obcích zmíněných v předešlých pasážích o nárůstu počtu obyvatel. V Horních Ředicích za celé období převažovali narození nad zemřelými o 33 osob a ve Chvojenci o 26. Tyto hodnoty mají souvislost, resp. byly zapříčiněny vysokým přistěhovalectvím do těchto obcí. Ve zkoumaném období se přistěhovalo mnoho mladých rodin, proto v těchto obcích byl vysoký přirozený přírůstek. V dalších obcích byl přirozený přírůstek v rámci jednotek, v osmi obcích dosahoval záporných hodnot, především ve městě Holice, kde činil -58 a dále v obcích Trusnov (-17) a Vysoké Chvojno (-16). Migrační přírůstek z hlediska absolutních hodnot byl nejvyšší ve zmíněné obci Býšť. V saldu mezi přistěhovaletými a vystěhovaletými převažovali přistěhovaletí o 442. Vysoký migrační přírůstek měly i další obce – Holice (328), Horní Jelení (332) či Horní Ředice (276). Naopak z pohledu absolutních hodnot byl minimální v obcích Uhersko (7) a Týništko (4). Celkový přírůstek odpovídá skutečností uvedeným v předešlé kapitole o vývoji počtu obyvatel v obcích. Nejvyšší byl v obci Býšť, kde celkové

saldo činilo 523. V Horním Jelení byla jeho hodnota 341, v Horních Ředících 284 a v Holicích 270. Celkový přírůstek je tak tvořen především migračním přírůstkem, tedy přistěhovalectvím. Úmrtnost ani porodnost neměly na vývoji počtu obyvatel takový vliv jako migrační trendy.

5.2.6 Ženy

V obcích MAS Holicko žilo celkově 8 665 mužů a 8 873 žen ke konci roku 2013. Na počátku analyzovaného období v roce 2001 přitom na tomto území žilo o 1 809 méně mužů, ale pouze o 799 méně žen. Tedy podíl žen v populaci oproti mužům měl klesající tendenci a docházelo k vyrovnávání jejich počtu. Na počátku zkoumaného období činil podíl žen 51,0 %, v roce 2013 byl podíl žen již jen 50,3 %. Především v posledních letech, ve druhé polovině analyzovaného období, měl klesající tendenci. V rámci srovnání s ČR byl podíl žen v ČR vyšší, a to více než o půl procentního bodu (50,9 %). Rovněž v Pardubickém kraji a Královéhradeckém kraji byl v roce 2013 i v dalších zkoumaných letech podíl žen vyšší, než tomu bylo v obcích MAS Holicko. Na druhou stranu i na těchto území docházelo k vyrovnávání podílu žen a mužů na populaci, tedy situace v obcích MAS Holicko nebyla ničím unikátní na rozdíl od obou krajů či ČR.

Graf 16: Podíl žen na obyvatelstvu v obcích MAS Holicko v roce 2013

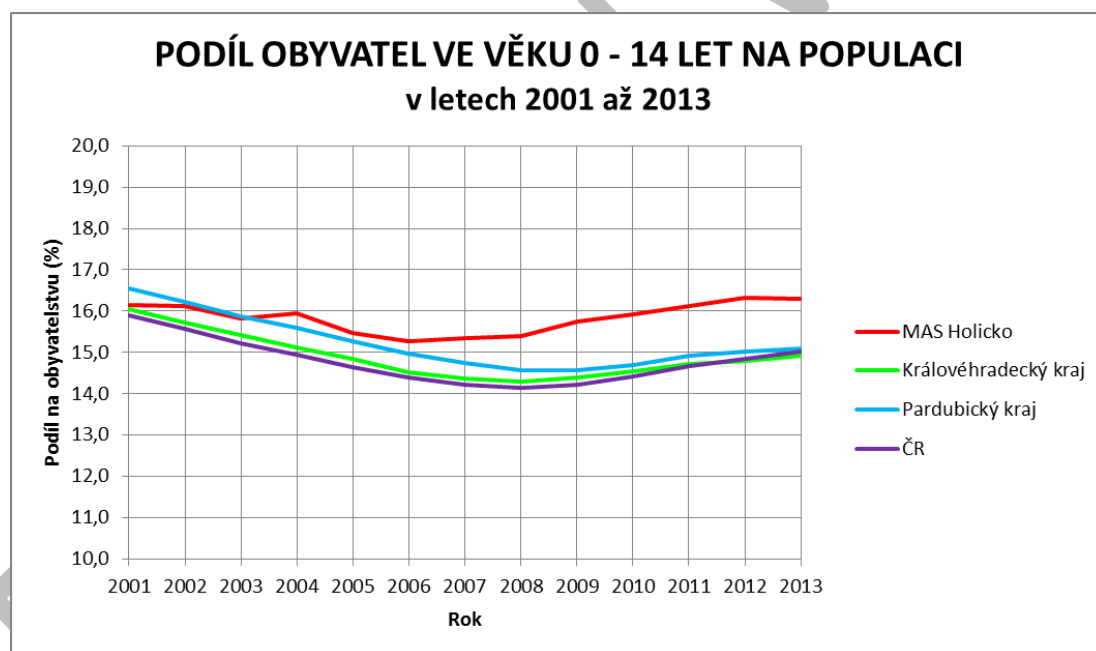

V osmi obcích byl podíl žen na populaci větší než 50 %, v dalších obcích naopak ženy vykazovaly nižší podíl. Největší procentuálně zastoupení měly ženy v obci Dolní Ředice. Bez jedné desetiny dosahovalo jejich zastoupení 53 %. Vyšší zastoupení měly i v obcích Jaroslav (51,8 %), Vysoké Chvojno (51,8 %) a Horní Jelení (51,4 %). Naopak mužská část populace převládala zejména v obcích Chvojenec a Trusnov, kde muži tvořili shodně zastoupení 53,6 %. Větší podíl mužů byl rovněž v obcích Poběžovice u Holic (52,4 %) a Uhersko (51,3 %). V ostatních obcích byly rozdíly nepatrné, pouze v několika desetínách procentního bodu.

5.2.7 Věkové rozvrstvení obyvatelstva

Největší zastoupení na populaci MAS Holicko má střední věková kategorie. Obyvatelé ve věku 15 – 64 let tvořili na konci roku 2013 celkem 67,1 % populace regionu. Druhou nejpočetnější skupinu tvořily osoby ve věku nad 64 let. Jejich zastoupení na populaci činilo 16,6 %. Nejnižší podíl tak čítaly osoby v kategorii 0 – 14 let. Podílely se 16,3 % na celkovém obyvatelstvu. Ve srovnání s ČR a oběma kraji, kam spadá MAS Holicko, panují v této demografické statistice určité odlišnosti. Region má významnější zastoupení mladé věkové kategorie 0 – 14 let. V ČR jako celku má tato skupina podíl na populaci 15,0 %, v Pardubickém kraji o desetinu procentního bodu vyšší a naopak v případě Královéhradeckého kraje o desetinu nižší. Podíl populace řazené do středního věku byl v MAS Holicko mírně nižší než celorepublikový průměr, a to o půl procentního bodu. Rovněž byl nižší oproti Pardubickému kraji, na druhé straně Královéhradecký kraj má ještě nižší zastoupení osob ve věku 15 – 64 let. Procentuální zastoupení starších osob ve věku nad 64 let bylo zřetelně nižší než v případě všech tří subjektů. V případě celé ČR a Pardubického kraje o necelý procentní bod, Královéhradecký kraj jako kraj, kterému patří první příčky v jednotlivých demografických kategoriích stáří, měl výraznější podíl starších obyvatel, téměř o dva procentní body.

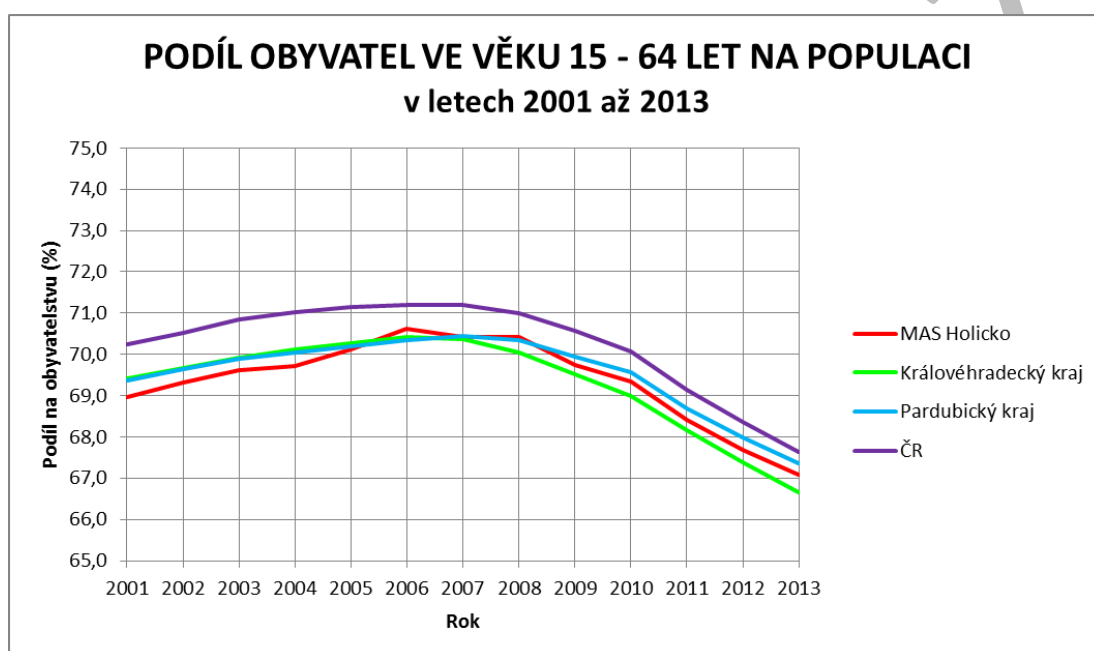
Graf 17: Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let na populaci v letech 2001 až 2013

Podíly jednotlivých věkových kategorií v MAS Holicko se utvářely v čase rozdílným způsobem. Zastoupení kategorie obyvatel ve věku 0 – 14 prodělalo kolísavý vývoj. Mezi lety 2001 až 2006 docházelo ke snižování jejich podílu v populaci. Z 16,2 % v roce 2001 nastal pokles až na hodnotu 15,3 % v roce 2006. Poté díky rostoucímu počtu narozených v důsledku populačního boomu porodnosti ročníku narozených v 70. letech podíl osob ve věku 0 – 14 let začal narůstat. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2012, a to 16,32 %. Zastoupení starších osob ve věku nad 64 let bylo původně nižší, než podíl osob ve věku 0 – 14 let. V roce 2001 tvořily na populaci MAS Holicko 14,9 %. Poté docházelo k mírnému snižování jejich podílu podobně jako u mladé věkové kategorie na úkor osob ve středním věku 15 – 64 let. Nejnižší podíl na populaci měly taktéž v roce 2006, a to 14,1 %. Do roku 2010 se

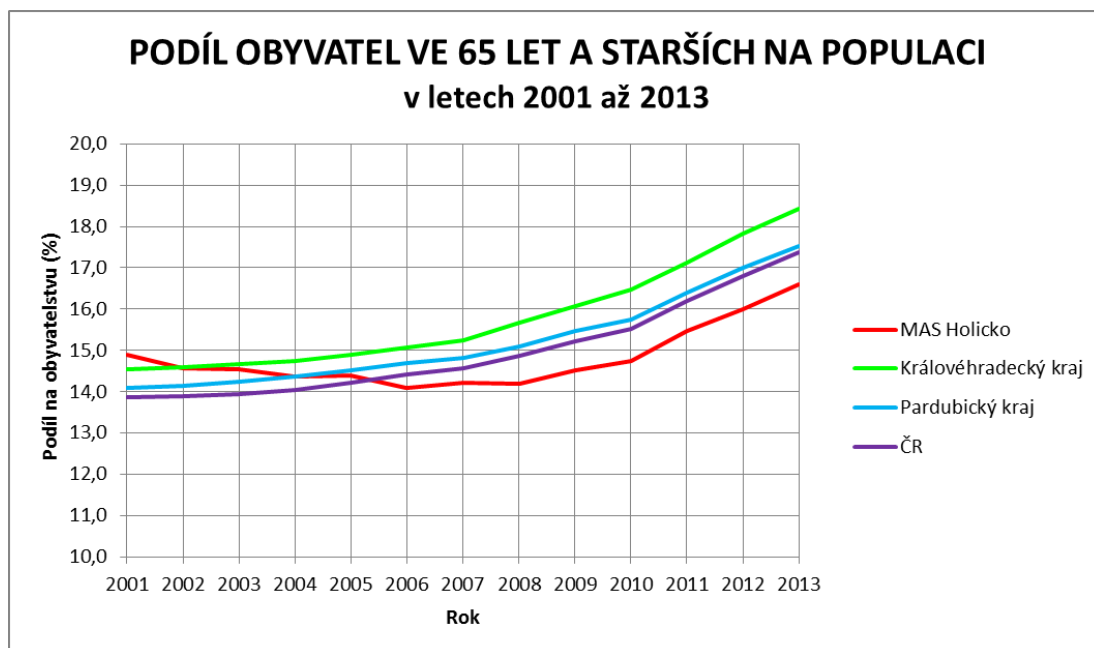
zvýšil nepatrně na 14,7 %, avšak v následujících třech letech narostl o 2 procentní body na zmíněných 16,6 % na konci roku 2013, a tak v tomto roce převýšil zastoupení mladé skupiny obyvatel. Podíl osob ve věku 15 – 64 let postupně od roku 2001 až do roku 2006 narostl z 69,0 % na 70,6 %, poté ovšem došlo k významnému propadu této věkové složky obyvatelstva. V roce 2013 tak jejich podíl činil už pouze 67,1 %. MAS Holicko je v rámci ČR i obou zmíněných krajů netypické svojí strukturou obyvatelstva, ale nastaly zde podobné tendence, které se diametrálně nelišily od trendů panujících na celém území ČR. Pouze podíl starších osob ve věku nad 64 let neměl klesající tendenci v první polovině zkoumaného období, ale od roku 2001 plynule rostl až po rok 2013.

Graf 18: Podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let na populaci v letech 2001 až 2013

Z hlediska jednotlivých obcí panují značné rozdíly. Obec Býšť měla na konci roku 2013 více než pětinu populace ve věkové kategorii 0 – 14 let, konkrétně 20,6 %. Nadprůměrné zastoupení mladé věkové kategorie měly i obce Chvojenec, Horní Ředice, Dolní Ředice a Horní Jelení (všechny nad 17 %). Na druhé straně obec Uhersko měla nízký počet obyvatel v této kategorii, pouze 10,5 %. Rovněž nízké zastoupení bylo i v dalších menších obcích – Nové Vsi (11,0 %) a Týnišťku (12,7 %). Nejvyšší podíl věkové kategorie 15 – 64 let byl na konci roku 2013 v obci Týnišťko, a to téměř tři čtvrtiny obyvatelstva (74,5 %). Vyšších podílů dosahovala i v obcích Uhersko a Horní Ředice. Na druhé straně v obci Trusnov měla zastoupení pouze 62,5 %. Nízké (pod 65 %) bylo i v obcích Radhošť, Vysoké Chvojno a Horní Jelení. Nejvyšší podíl starších osob nad 64 let byl v obci Trusnov, kde na konci roku 2013 dosáhl hodnoty 23,2 %. Nad 20% hranicí byl i v dalších menších obcích Radhošť (22,1 %) a Nová Ves (20,1 %). Nadprůměrný byl i ve městě Holice, kde jejich podíl činil 18,5 %. Velmi nízký byl na druhé straně v obci Býšť, a to 11,7 %. V Horních Ředicích dosahoval 11,9 % či v Týnišťku 12,7 %.

Graf 19: Podíl obyvatel ve věku 65 let a starších na populaci v letech 2001 až 2013

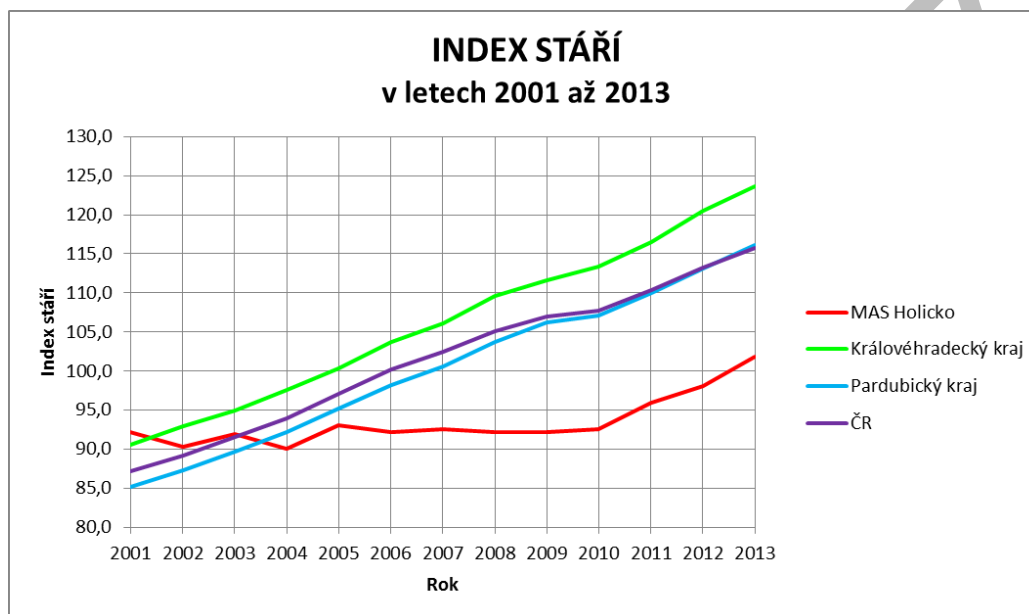
Dynamický byl i vývoj věkových kategorií v jednotlivých obcích. Počet mladé věkové kategorii ve věku 0 – 14 se v obci Týništko snížil o devět procentních bodů v letech 2001 až 2013 z 22,0 % na 12,7 %. Velký pokles postihl i obec Uhersko o 8,7 procentního bodu a mírnější i obec Jaroslav. Nejvíce se zvýšilo zastoupení této věkové kategorie v obcích Vysoké Chvojno, resp. Dolní Ředice (o 2,7, resp. o 2,2 procentního bodu). Podíl obyvatel ve věkové kategorii 15 – 64 let nejvíce narostl v obci Týništko, celkově o 12,6 procentního bodu (z 61,9 % na 74,5 %). Výrazněji narostl i v obci Uhersko (o 5,5 procentního bodu). Ve většině obcí, jak vyplývá z výše nastíněného celkového poklesu podílu této kategorie, došlo k jeho snížení. Nejvíce se snížil její podíl v obci Vysoké Chvojno (o 4,4 procentního bodu), vyšší pokles byl i v obci Holice, Ostřetín či Trusnov. Zastoupení starších osob se nejvíce zvýšilo mezi lety 2001 až 2013 v obci Jaroslav, konkrétně o 5,1 procentního bodu. Dále nastal vyšší nárůst i v obcích Trusnov či Radhošť, a to o 4,4, resp. 3,4 procentního bodu. Pouze ve 4 obcích nastal pokles jejich podílu na celkové populaci, především v těch, kde došlo k nárůstu počtu obyvatel vlivem přistěhování mladších kategorií. Nejvýrazněji pokleslo jejich zastoupení o 4,3 procentního bodu v Horních Ředicích, dále pak v Týništku (3,3 procentního bodu), Býšti (2) a mírně i v Dolních Ředicích (0,2).

5.2.8 Index stáří

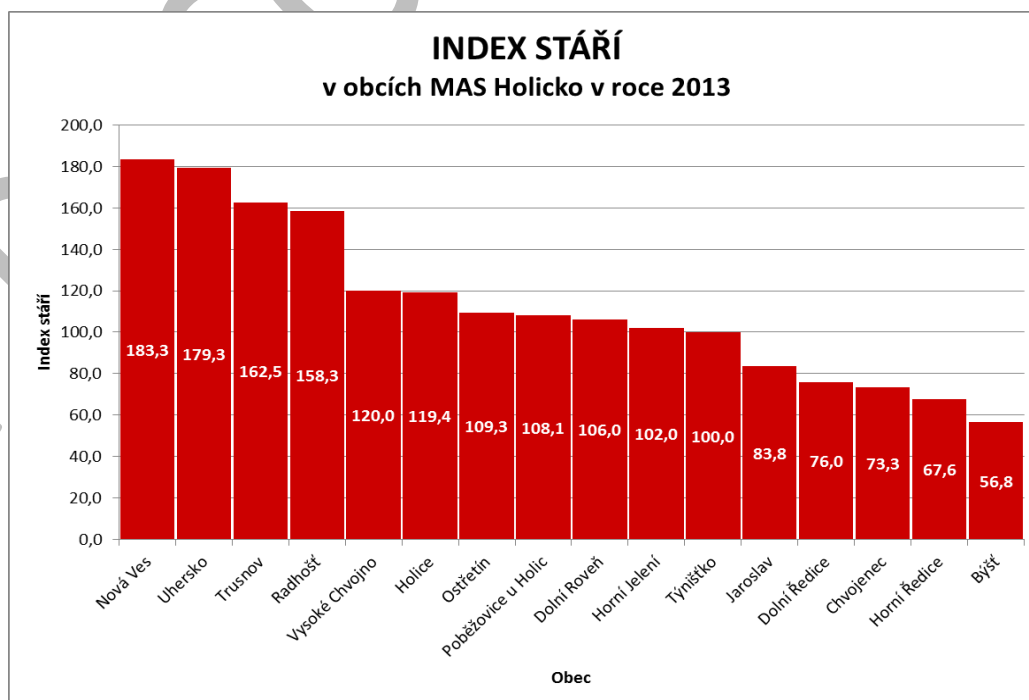
Index stáří neboli podíl osob ve věkové kategorii nad 64 let vůči věkové kategorii 0 – 14 let na konci roku 2013 překonal hranici 100, což znamená, že kategorie starších osob se stala početnější na úkor mladého obyvatelstva. Přesněji měl hodnotu 101,8, což však bylo výrazně méně oproti ČR jako celku a Královéhradeckému a Pardubickému kraji. Hodnota indexu stáří na celorepublikové úrovni dosahovala hodnoty 115,1. U obou krajů byla vyšší, v případě Pardubického byl index stáří 116,1, v Královéhradeckém kraji činil 123,6. Co se týče trendu, tak nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2004, a to 90,1. Poté docházelo, vyjma několik přerušení, k pozvolnému nárůstu. V roce 2010 dosahoval hodnoty 92,5, tedy obyvatelstvo v mladším věku mělo výraznější zastoupení na populaci. Od tohoto roku během krátkého období však došlo k rychlému nárůstu a, jak již bylo zmíněno, v posledním

analyzovaném roce došlo k překonání hranice 100. Při srovnání vývoje indexu stáří s celou ČR, Královéhradeckým a Pardubickým krajem lze pozorovat výraznější dynamiku v případě těchto územních celků. Ve všech byl na počátku zkoumaného období nižší, než v obcích MAS Holicko. V rámci ČR dosahoval v roce 2001 hodnoty 85,1. Jak v případě ČR, tak obou krajů došlo k prudkému zvyšování hodnoty indexu na rozdíl od MAS Holicko. Z výše zmíněného vyplývá, že MAS Holicko má výraznější zastoupení mladšího obyvatelstva, tedy z hlediska demografického příznivější, než ČR a Pardubický a Královéhradecký kraj, což může hrát svojí roli při vývoji regionu v budoucím období.

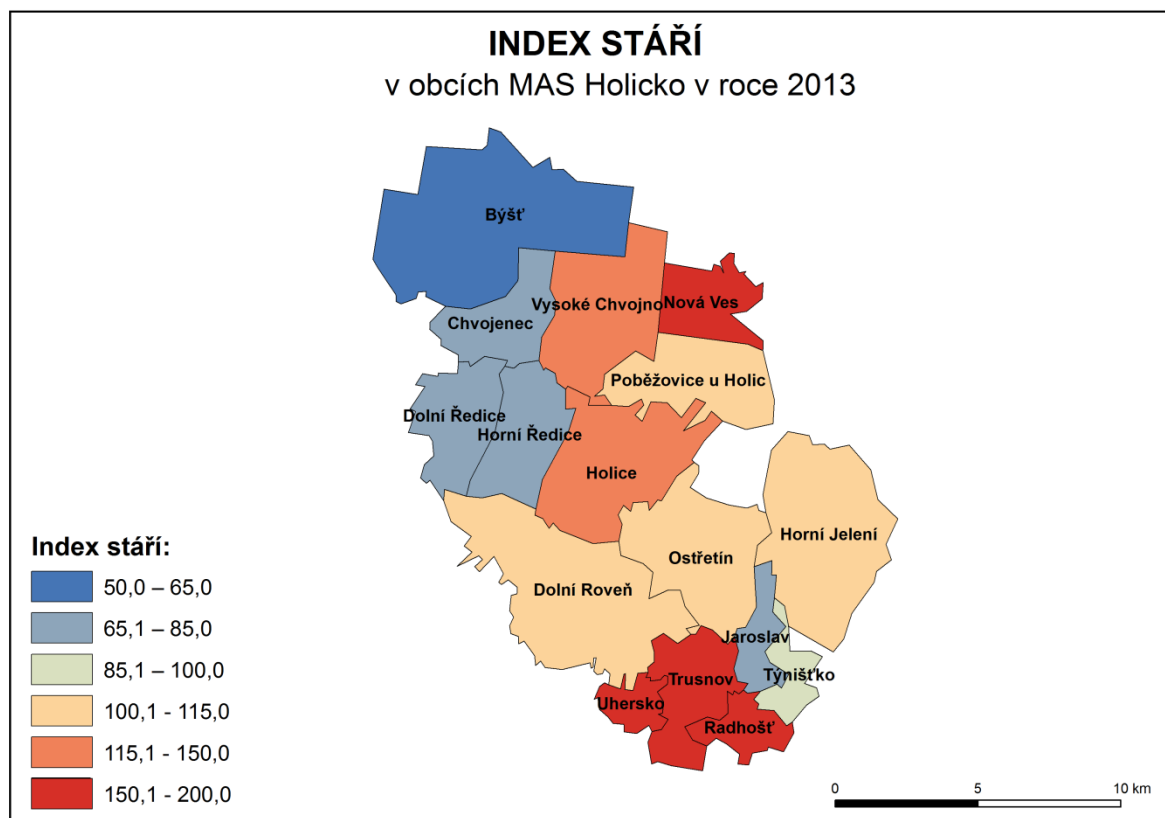
Graf 20: Index stáří v letech 2001 až 2013

Graf 21: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2013

Mapa 4: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2013

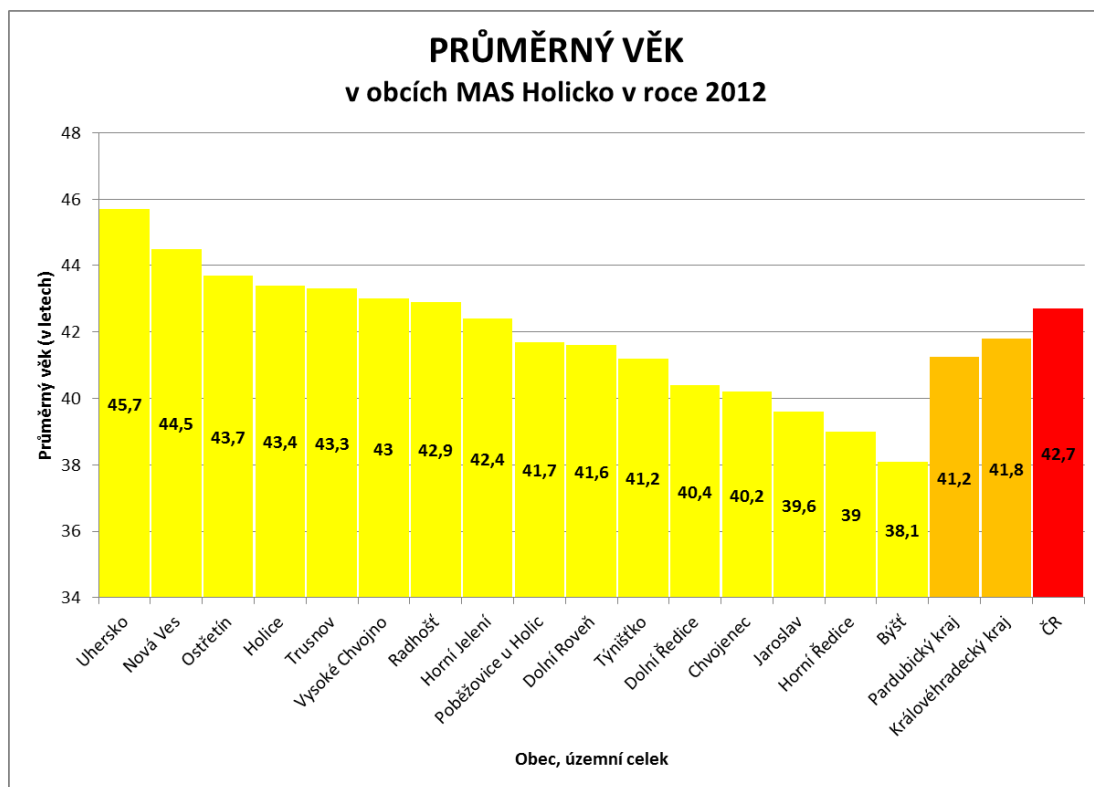

5.2.9 Průměrný věk

Co se týče průměrného věku obyvatel, v roce 2012 mělo 7 obcí MAS Holicko nižší průměrný věk, než byl v rámci celé ČR, 9 obcí mělo starší věkovou strukturu obyvatel. V porovnání s hodnotou v Pardubickém kraji mělo pouze 5 obcí nižší průměrný věk svých obyvatel. Nejvyšší průměrný věk měla obec Trusnov, a to 45,7 let. Starší věkovou strukturu měla i Nová Ves (44,5 let), Ostřetín (43,7 let) či Holice (43,4 let). Naopak mladou populací se vyznačovala obec Býšť (38,1 let), tedy 4,6 roku pod celorepublikovým průměrem. Pod 40 let průměrného věku mělo i obyvatelstvo v obcích Horní Ředice (39 let) a Jaroslav (39,6 let).

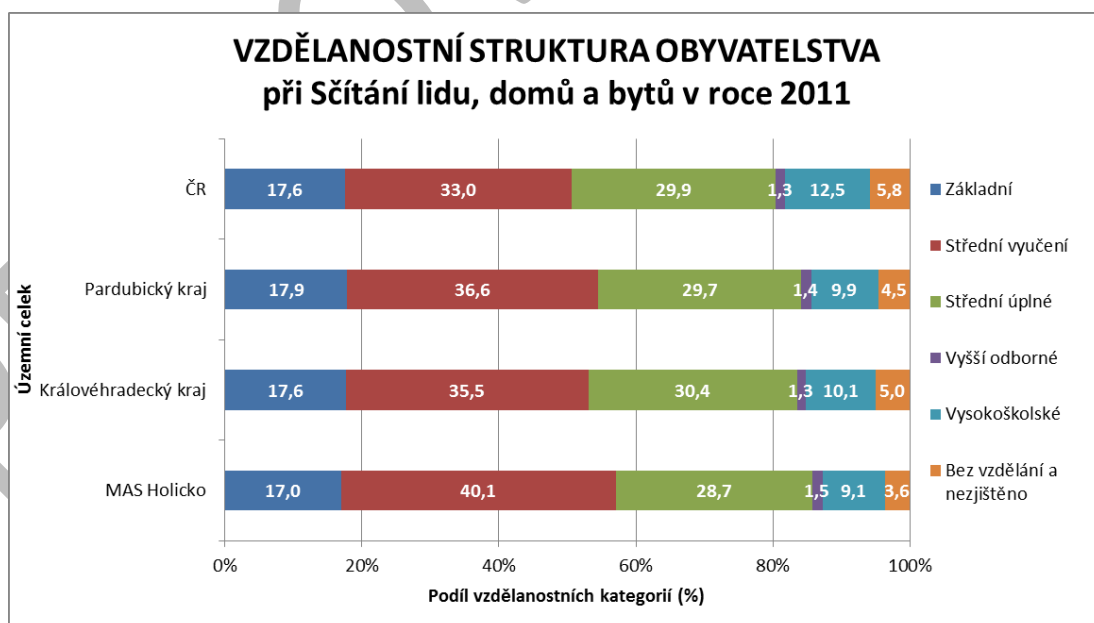
Co do dynamiky vývoje průměrného věku mezi lety 2001 až 2013, pouze v 5 obcích došlo k poklesu jeho hodnoty. Nejvíce v obci Horní Ředice, kde, vlivem nárůstu počtu především mladších věkových kategorií, se snížil o 2,6 roku. O více než rok pokles i v obcích Nová Ves a Radhošť. Nejvíce narostl v obci Uhersko o 4,3 roku. Podobně tomu bylo i v obci Jaroslav (4,2 roku) a o více než dva roky narostl i v obci Ostřetín, na zbytku území včetně města Holice (1,7 roku) nebyl nárůst vyšší než právě dva roky.

Graf 22: Průměrný věk v obcích MAS Holicko v roce 2012

5.2.10 Vzdělání

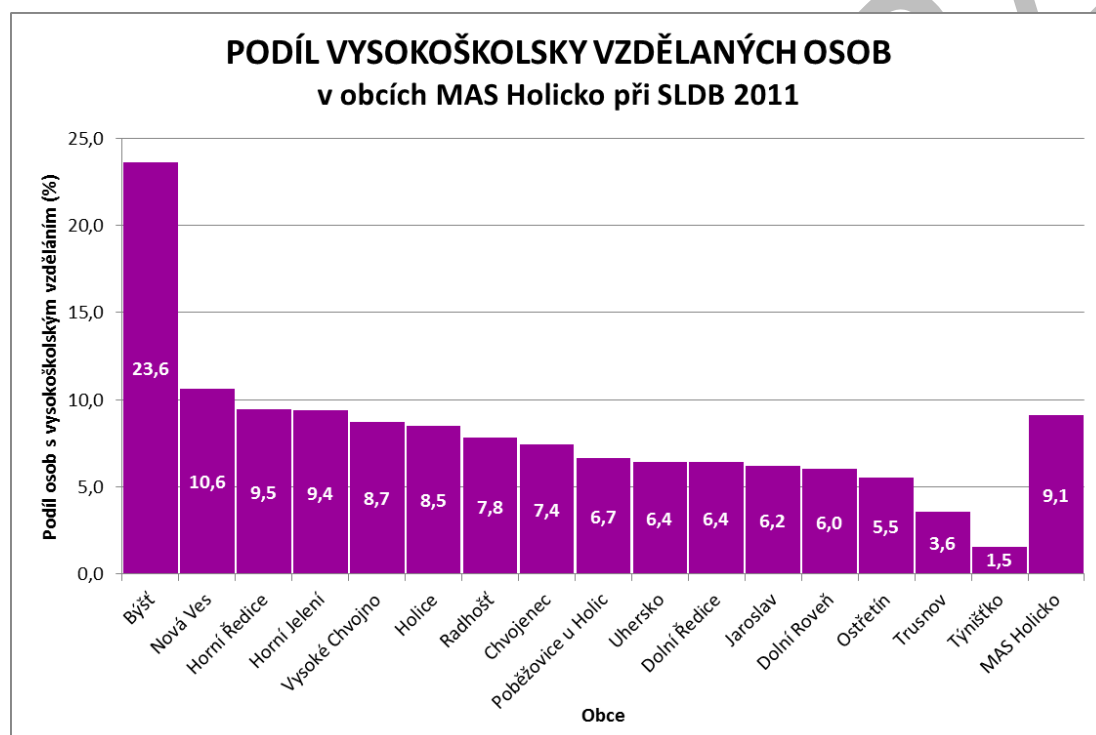
Graf 23: Vzdělanostní struktura obyvatelstva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Z hlediska jednotlivých kategorií obyvatel dle nejvyššího dosaženého vzdělání převládají v populaci MAS Holicko kategorie středoškolsky vzdělaných osob. Nejvyšší podíl mají osoby se středním vzděláním s výučním listem. Na obyvatelstvu MAS Holicko tvořily při sčítání 40,1 %. Druhý nejvyšší podíl měly osoby s úplným středoškolským vzděláním s maturitou. Jejich zastoupení na populaci činilo 28,7 %. Třetí nejvyšší podíl měly osoby se základním vzděláním (včetně těch bez dokončeného základního vzdělání). Na obyvatelstvu tvořily 17,0 %. 9,1 % obyvatel MAS Holicko mělo dokončenu jednu z forem vysokoškolského vzdělání. Počet diplomovaný specialistů, tedy občanů s vyšším odborným vzděláním, byl nízký. Tvořily pouze 1,5 % z celkového obyvatelstva regionu.

Graf 24: Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

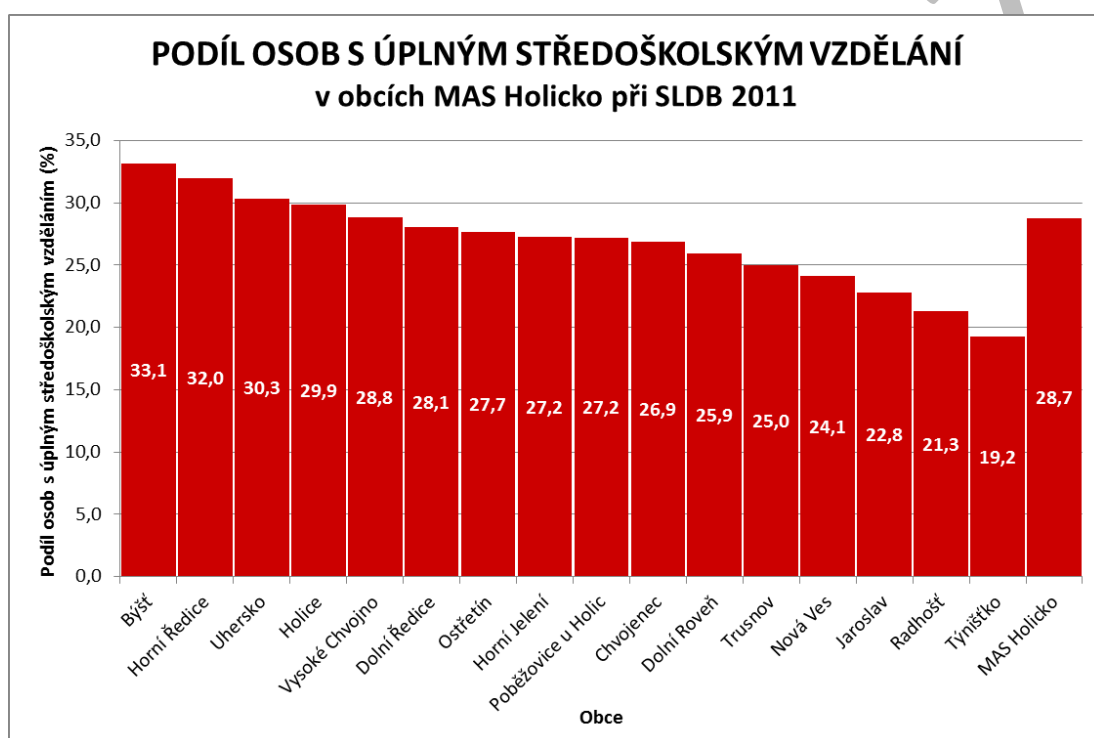

Při porovnání těchto ukazatelů s celonárodní rovinou a rovinou Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje měly obce MAS Holicko nadprůměrný počet osob se středoškolským vzděláním s výučním listem. V rámci celé ČR byl jejich podíl o sedm procentních bodů nižší, tedy dosahoval 33,0 %, totožný stav panoval i v případě obou krajů, i když hodnoty podílu těchto osob byly mírně vyšší než na celorepublikové úrovni. Počet osob se středoškolským vzděláním s maturitou byl mírně podprůměrný na rozdíl od všech branných územních celků. Odlišoval se pouze o jeden procentní bod od průměrné hodnoty v ČR. Naopak podíl osob se základním vzděláním byl v celkovém souhrnu obcí MAS nižší v porovnání s celorepublikovými i celokrajskými hodnotami. Na druhé straně zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob bylo na tomto území o čtvrtinu nižší než průměrná hodnota za ČR. Avšak rozdíl vůči Pardubickému kraji byl necelý procentní bod.

Z hlediska jednotlivých obcí nejvyšší zastoupení osob se základním vzděláním byl v malých sídlech. V Trusnově, Týništku a Radhošti tyto osoby tvořily čtvrtinu všech obyvatel starších 15 let. Naopak v Býšti, obci sousedící přímo s krajským městem Hradec Králové, bylo jejich zastoupení pouze 12,7%. Podprůměrné bylo i ve Vysokém Chvojnu a Dolních Ředicích. Nejvyšší podíl osob se středoškolským

vzděláním s výučním listem byl opětovně v menších obcích. Nad 45 % dospělé populace regionu tvořily v obcích Týništko, Ostřetín, Jaroslav a Dolní Ředice. Nejnížší počet jich byl přítomen opětovně v Býšti, a to pouhá jedna čtvrtina všech obyvatel. Nízké podíly, ovšem ne tak nízké jako v případě Býště, byly i v obcích Horní Ředice, Chvojenec či Nová Ves. Co se týče středoškolského vzdělání s maturitou, největší zastoupení tvořily osoby v obcích s mladou strukturou obyvatel. Podíl nad 30 % v populacích jednotlivých obcí měly v Býšti, Horních Ředicích a Uhersku. Naopak v Týništku nezaujímaly na obyvatelstvu ani 20 %, nízké zastoupení měly i v Radhošti a Jaroslavi.

Graf 25: Podíl osob s úplným středoškolským vzděláním v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Vysokoškolsky vzdělané osoby měly nejvyšší zastoupení v obci Býšť, kde tvořily téměř čtvrtinu všech obyvatel (23,6 %). Početnější podíl, byť ne tak markantní, byl i v obcích Nová Ves, Horní Ředice či Horní Jelení. Na druhé straně v Týništku tvořily pouze 1,5 % dospělého obyvatelstva obce. Zastoupení pod 6 % měly i v obcích Trusnov a Ostřetín.

5.2.11 SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo

Tab. 8: SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Klidné místo pro život • Zvyšující se počet obyvatel • Blízkost dvou krajských měst -> růstový potenciál • Role města Holice a jeho funkce jako centra regionu (koncentrace zaměstnanosti, základních služeb pro obyvatele) • Rostoucí vzdělanost – nárůst počtu osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršující se demografické trendy ve vztahu ke stárnutí populace MAS Holicko • Nízký přirozený přírůstek • Příliv obyvatel v důsledku blízkosti obou center – MAS Holicko jako „noclehárna“ pro Hradec Králové a Pardubice • Horší vzdělanostní struktura obyvatelstva – podprůměrný počet vysokoškolsky vzdělaných lidí a lidí s maturitním vzděláním
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořením vhodných podmínek lze podpořit přistěhování mladých rodin, které vyhledávají klidné a kvalitní místo pro život • Zvýšení potenciálu města Holice pro investory a vytvoření příležitostí pro příliv nových obyvatel • Využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU za účelem zlepšení sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> • Zpomalení přírůstku obyvatelstva po roce 2008 • Zhoršující se demografické trendy v menších obcích • Vylidňování menších obcí • Nedostatečně kvalifikované a vzdělané pracovní síly mohou zbrzdit růstový potenciál regionu • Nedostatečné množství financí ze státního rozpočtu na rozvoj venkova.

Potenciál:

- Klidné místo pro život, mimo městský ruch
- Blízkost velkých center (Hradce Králové a Pardubic) -> příliv nových obyvatel do regionu
- Zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva -> zvýšení růstového potenciálu regionu

Problémy:

- Zhoršující se demografické trendy – zvyšující se podíl starších obyvatel
- Úbytek obyvatel v menších sídlech (nedostatečně atraktivní prostředí pro mladé lidi a rodiny s dětmi)
- Nízký přirozený přírůstek obyvatel
- Otázka, zda region neslouží pouze jako místo pro přespaní lidí, kteří jsou zaměstnaní v Hradci Králové a Pardubicích, a tak se žádným způsobem nepodílejí na životě v obci

Potřeby:

- Zlepšení podmínek, resp. udržení těch stávajících pro život v regionu, zejm. u mladých lidí a rodin s dětmi v oblastech bydlení, školství, zaměstnání, volnočasových aktivit, služeb
- Občanská vybavenost musí pokrývat nároky obyvatelstva na spokojený život -> zatraktivnění menších sídel pro příchod nových obyvatel
- Zajištění dobré dostupnosti krajských center

5.3 Bydlení

Na území MAS Holicko se v roce 2011 nalézalo 5 765 domů. Nejedná se však o celkový počet obydlých domů, ten činil 4 702 domů. Tedy 81,6 % ze všech domů bylo obydleno. Celkový počet bytů v MAS Holicko byl 7 296, z toho obydlých 6 234. Podíl obydlých bytů byl vyšší než v případě domů, činil 85,4 %. Na jeden obydlený dům tak připadalo v průměru 1,33 obydlého bytu. V případě celkového počtu, nikoliv pouze obydlých, připadalo na jeden dům 1,17 bytu. Z hlediska podílu obydlivosti domů a bytů byly hodnoty z MAS Holicko mírně podprůměrné při srovnání s celou ČR, ale naopak nadprůměrné s ohledem na Královéhradecký a Pardubický kraj. Co se týče počtu bytů připadajících na dům, tak hodnoty v MAS Holicko byly značně podprůměrné, především v porovnání s celou ČR (2,3 obydlého bytu na obydlený dům).

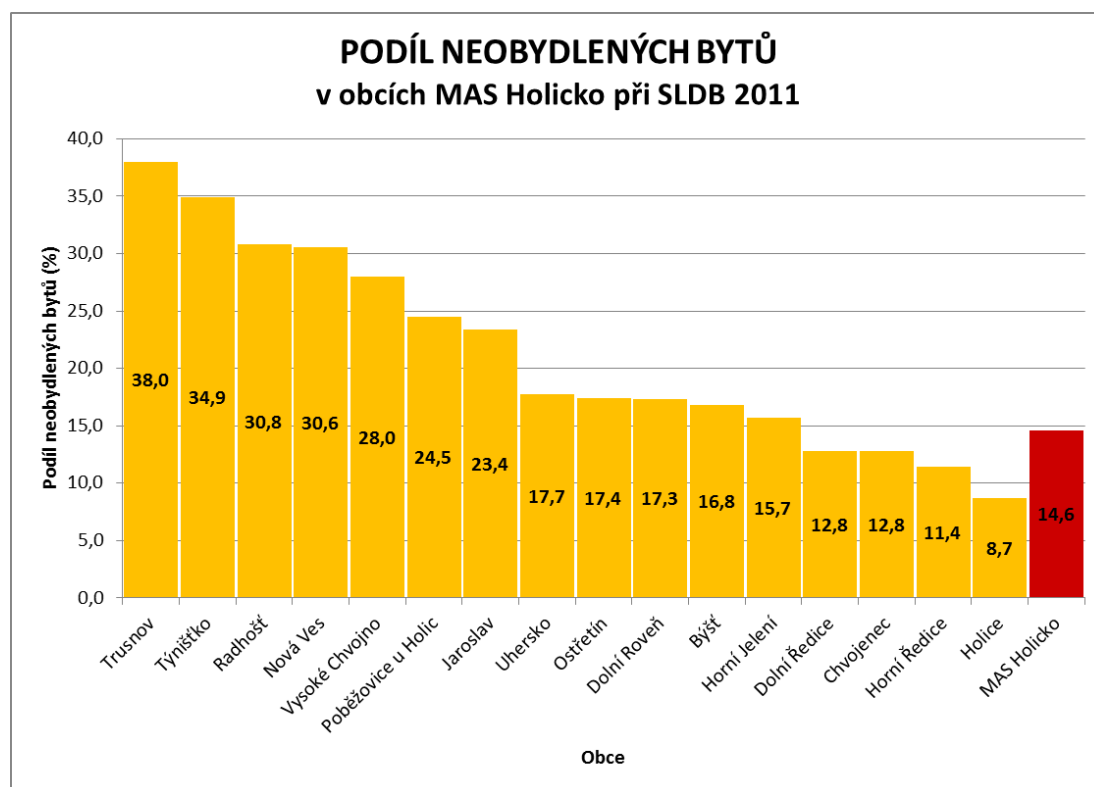
Největší podíl obydlých domů se nacházel v obci Horní Ředice, a to 86,9 %. Srovnatelný počet mělo i město Holice (86,6 %). Nad 85 % obydlých domů bylo i v obci Ostřetín. Naopak v Týništičku podíl obydlých domů nedosahoval ani 60 %. Podobné zastoupení měla i obec Trusnov (61,5 %) a pod hranicí 70 % byly i obce Radhošť a Nová Ves. Podobná situace panovala i v případě podílu obydlých bytů na celkový počet bytů. Nejvyšší podíl byl ve městě Holice (91,3 %). Mírně nižší podíl byl i v obcích Horní Ředice (88,6 %), Chvojenec (87,2 %) a Dolní Ředice (87,2 %). Naopak v Trusnově a Týništičku zůstala více než třetina bytů neobydlých.

Příčinou neobydlivosti je především užívání bytů (resp. domů) k rekreačním účelům. Další příčiny jako přestavba či nezpůsobilost byly zastoupeny méně. Z důvodu rekreace nebylo obydleno 45 % bytů z úhrnu všech neobydlých. Nejvyšší hodnoty byly ve výše zmíněných obcích, které mají vysoký podíl neobydlých bytů celkově. Necelých 80 % z těchto neobydlých bytů je v Trusnově (78,8 %, tedy 29,9 % ze všech) a Týništičku (79,3 %, tedy 27,7 % ze všech) určeno k rekreačním účelům.

Nejvyšší podíl domů na 100 obyvatel obce připadal na Trusnov, v němž tato hodnota dosahovala 35,8. Ve Vysokém Chvojně připadalo na 100 obyvatel 34,5 domu a nad hodnotou 30 se pohybovaly i obce Radhošť, Nová Ves a Horní Jelení. Naopak ve městě Holice připadalo na 100 obyvatel pouze 23,3 domu. V ostatních obcích tomu bylo výrazněji více. Toto je samozřejmě způsobeno vyšším počtem bytových domů ve městě Holice, kde žije v jednom domě více obyvatel. Naopak na ostatním území je zastoupení bytových domů velmi nízké a převažují rodinné domy.

Nejvyšší podíl bytů na 100 obyvatel byl právě naopak v Holicích, kde připadalo na 100 obyvatel 38,0 bytu. Neméně tomu bylo tak v obcích Radhošť, Uhersko a Vysoké Chvojno. Na druhé straně ve Chvojně připadalo na 100 obyvatel 30,7 bytu a v Jaroslavi 32,0.

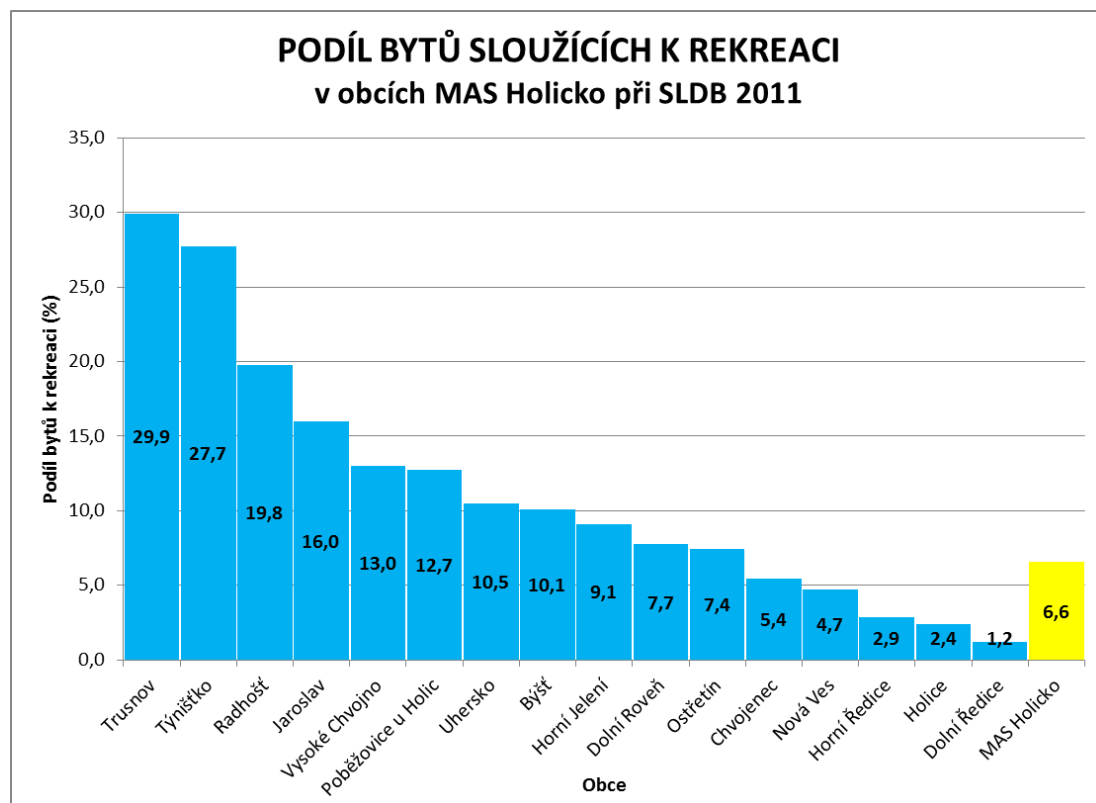
Graf 26: Podíl neobydlených bytů v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Z hlediska vlastníků domů náležel jejich největší počet fyzickým osobám. Celkově 89,8 % domů na území MAS Holicko bylo ve vlastnictví fyzických osob. Státu či obci náleželo 5,0 % domů. Družstevních domů byl zanedbatelný počet, pouze 0,6 %. Zbýlých 4,6 % náleželo do tzv. spoluvlastnictví vlastníků bytů. Z hlediska porovnání k ČR a obou zkoumaným krajům byl zejména nadprůměrný, takřka dvojnásobný, podíl domů v obecním či státním vlastnictví. Naopak vlastnictví ve formě bytového družstva nebo spoluvlastnictví vlastníků bytů mělo nízké zastoupení.

Co se týče stáří domů, celkově zaujímaly 10,9% podíl staré domy postavené v roce 1919 a dříve. 31,7% podíl měly domy postavené v období let 1920 až 1970. Na domy ze 70. let včetně roku 1980 připadal 18,0% podíl. Domy postavené v rozmezí let 1981 až 1990 byly zastoupeny 11,3 %. Novější domy z let 90. včetně roku 2000 měly srovnatelné zastoupení, tvořily 12,6 % všech domů v MAS Holicko. Vyšší podíl však měly domy postavené v novém miléniu do roku 2011. Tvořily 15,5 % všech domů. Jejich podíl dosahuje nadprůměrné výše oproti ČR a oběma krajům, tedy intenzita výstavby byla v posledním zkoumaném období vyšší na tomto území.

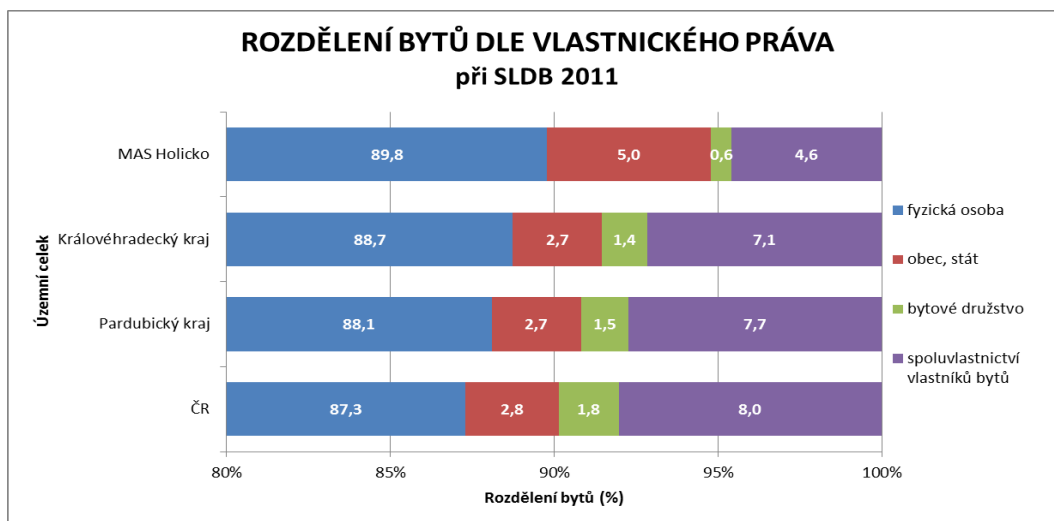
Graf 27: Podíl bytů sloužících k rekreaci v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

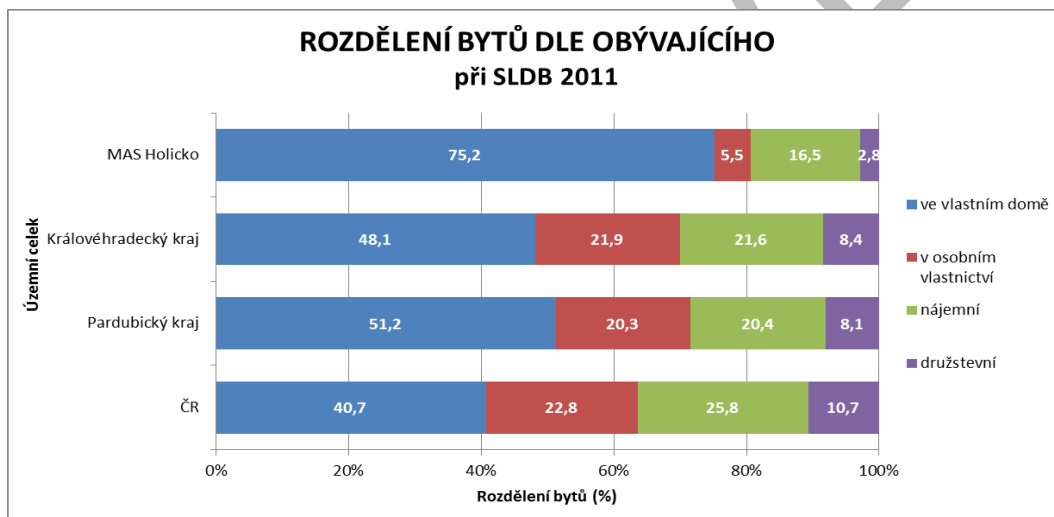
Z hlediska právní formy užívání bytů, nejvyšší zastoupení tvořily ty ve vlastním domě dotyčné osoby obývací byt. Jejich celkový podíl v roce 2011 představoval 75,2 %, což byl takřka dvojnásobný podíl oproti podílu v rámci celé ČR a rovněž výrazně vyšší než v případě obou zkoumaných krajů. Do osobního vlastnictví náleželo 5,5 % všech bytů. 16,5 % tvořily byty nájemní. Zanedbatelný byl počet družstevních bytů, kterých bylo v celkovém úhrnu 2,8 %. Tato data jsou dána nízkým podílem bytů připadajících na dům v MAS Holicko oproti ostatním územním celkům.

Dle kritéria počtu místností měly nejvyšší zastoupení byty s pěti a více obytnými místnostmi, tvořily z celkového počtu bytů 37,1 %, což je o více než 13 procentních bodů více v porovnání s ČR. Druhé nejpočetnější byly byty se čtyřmi obytnými místnostmi. Takovýchto bytů se vyskytovalo v MAS Holicko 29,9 %. Třípokojové byty pak měly zastoupení 22,0 %. Na dvoumístné byty připadal podíl 7,6 % a na byty s jednou obytnou místností připadalo zastoupení 3,3 %. Tedy díky vysokému podílu bytů s 5 a více obytnými místnostmi lze konstatovat, že kvalita bydlení z tohoto hlediska je výrazně vyšší než v rámci ČR a Královéhradeckého a Pardubického kraje. To je dáno zejména převažujícím způsobem bydlení, tedy v rodinných domech na úkor bytových domů.

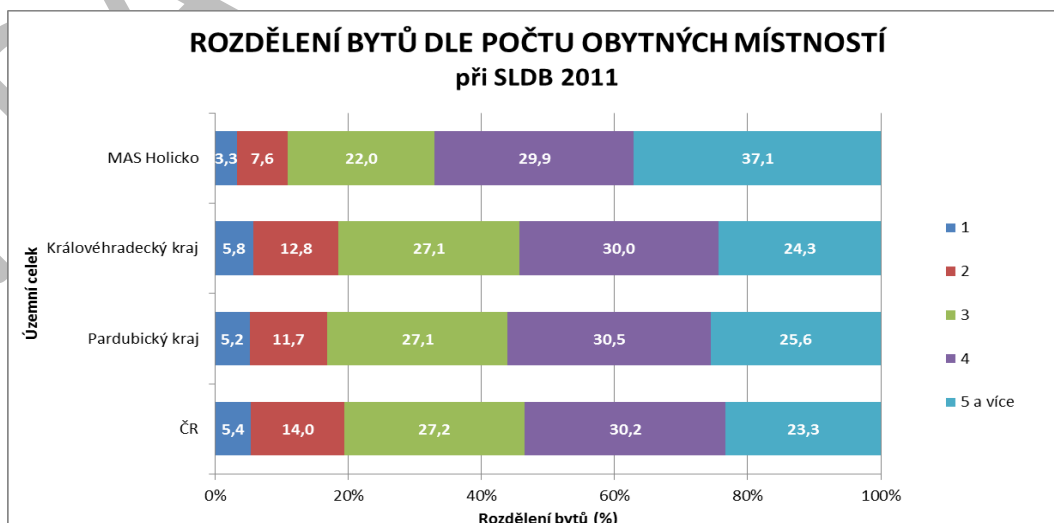
Graf 28: Rozdělení bytů dle vlastnického práva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Graf 29: Rozdělení bytů dle obývacího při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

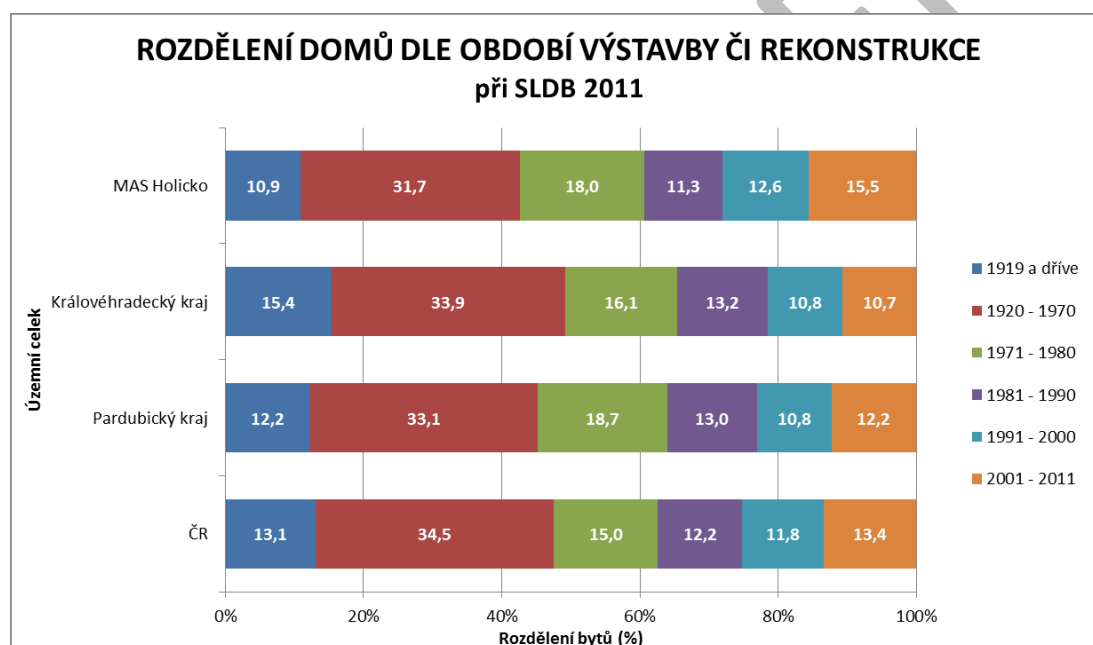

Graf 30: Rozdělení bytů dle počtu obytných místností při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Dle ukazatele komfortu, počtu obyvatel na obytnou místnost, nejlepší hodnoty vykazovaly obce Vysoké Chvojno (0,62 osoby na obytnou místnost) a Nová Ves (0,64). Naopak na jednu obytnou místnost připadalo nejvíce osob ve Chvojenci a Jaroslavi (0,74) a dále v Dolní Rovni (0,72) a v městě Holice (0,71). Ovšem i tak to byly hodnoty nadprůměrné v porovnání s ČR (0,75). Průměr za MAS Holicko činil 0,70. Podíl bytů se sníženou kvalitou, tedy bytů, v nichž chybí buď ústřední vytápění, nebo základní příslušenství (případně se společným základním příslušenstvím), nebo obojí, bylo nejvíce v obci Radhošť, a to šestina (15,9 %). Vyšší podíly měly i obce Poběžovice u Holic (7,8 %) a Nová Ves (6,8 %), kdežto celorepublikový průměr činil 5,6 %. Naopak příznivé hodnoty byly zejména v Jaroslavi (2,8 %), Horním Jelením (3, %) a Horních Ředcích (3,2 %). Město Holice mělo na svém území 4,2 % těchto bytů. Jejich celkový podíl (4,5 %) byl nižší než v rámci ČR či Pardubického kraje, komfort bydlení lze proto v MAS Holicko hodnotit jako nadprůměrný.

Graf 31: Rozdělení domů dle období výstavby či rekonstrukce při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Mezi lety 2001 až 2013 bylo na území MAS Holicko dokončeno včetně nástaveb a přístaveb celkově 1 066 bytů. Z tohoto počtu připadalo 677 bytů na rodinné domy a 225 dokončených bytů na bytové domy. Nejvíce domů bylo v tomto období dokončeno ve městě Holice, a to 398. 187 bytů bylo dokončeno v obci Býšť, 137 v Horním Jelením a 97 v Horních Ředcích. V relativním vyjádření – přepočtu na počet obyvatel, bylo postaveno nejvíce bytů v Býšti, kde na 100 obyvatel středního stavu připadalo za celé období 13,7 bytů. Vysoký počet byl rovněž v Horních Ředcích. Na 100 obyvatel zde připadlo 10,7 nových bytů. Naopak v Trusnově to bylo pouze 0,4 bytu a situace mírně nad hodnotou jeden nový byt na 100 obyvatel byla v Radhošti a Týništku. Celkově na 100 obyvatel (středního stavu) MAS Holicko připadalo 6,4 nového bytu. Tato hodnota je výrazně vyšší oproti ČR (4,0), Královéhradeckému (3,5) a Pardubickému kraji (3,7). Co se týče typologie bytové výstavby, tedy podílu dokončených bytů v rodinných domech a celkovém počtu dokončených bytů za období 2001 až 2013, jednoznačnou převahu měly byty v rodinných domech. Hodnota 1 nebo blízká se jedné se vyskytovala v Býšti, Horních Ředcích, Nové Vsi a Radhošti. V těchto obcích plně dominovala výstavba

rodinných domů. Naopak nejnižší hodnoty byly ve městě Holice (0,3), kde převažovala výstavba bytových domů nad rodinnými. Pouze mírnou převahu měly byty v rodinných domech i v obcích Týništko, Jaroslav a Horní Jelení. V Trusnově nebyl postaven za sledované období žádný rodinný dům. Celkový podíl v MAS Holicko dosahoval hodnoty 0,64, zatímco v ČR, Královéhradeckém a Pardubickém kraji se pohybovaly okolo 0,5. Tento stav je dán polohou regionu MAS Holicko a jeho charakterem. Jedná se o region, který je částečně v suburbanizační zóně Pardubic a především Hradce Králové (např. obec Býšť), pro kterou je typická výstavba rodinných domů v blízkosti větších sídel. A rovněž se jedná o region s venkovským charakterem, kde je tradiční převaha rodinných domů nad bytovými domy. Jediným sídlem nad 5 tisíc obyvatel jsou Holice, kde naopak, v souladu s výše zmíněným, převažuje výstavba bytových domů nad rodinnými, ale zbytek území má odlišnou povahu.

Na území MAS Holicko, jak je patrné, probíhala intenzivní bytová výstavba, což souvisí i s poměrně vysokým přílivem nových obyvatel. Lze konstatovat, že se jednalo o atraktivní území vzhledem k imigraci nových obyvatel a intenzitě bytové výstavby. Nejedná se však o stav vystihující celé území, naopak v obcích na jihu MAS Holicko došlo k opačnému trendu – nízkému přírůstku obyvatel a malé intenzitě bytové výstavby.

5.3.1 SWOT analýza – téma: Bydlení

Tab. 9: SWOT analýza – téma: Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství nově postavených domů • Převažující výstavba rodinných domů • Přítomnost lokalit pro výstavbu nových domů • Velký podíl domů v samovlastnictví -> příznivé pro sociální, prevence sociálně patologických jevů • Kvalita objektů -> nízká možnost vzniku sociálně vyloučených lokalit 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl starých domů a domů z let 70. a 80. • Slabá bytová výstavba v některých menších sídlech, především na jihu území MAS Holicko -> nízký potenciál • Vysoký podíl neobydlených domů v některých sídlech (Týništko, Trusnov) -> pouze rekreační funkce -> nepřispívá životu v obci
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití neobydlených domů a bytů k bydlení či k rekreaci. • Vymezení dalších rozvojových ploch pro výstavbu nových domů • Nižší cena stavebních pozemků -> přilákání obyvatel z měst • Levnější náklady na bydlení -> možnost přílivu dalších obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerespektování principů trvale udržitelného rozvoje • Nízká bytová výstavba v souvislosti s odlivem obyvatelstva z menších některých obcí, především z jihu území MAS Holicko • Nedostupnost bydlení pro mladé rodiny • Pomalá obnova bytového fondu -> chátrání objektů

Potenciál:

- Velké množství neobydlených domů bytů vhodných pro nové bydlení či pro účely rekreace
- Nižší náklady na bydlení ve srovnání s většími sídly
- Neexistence sociálně vyloučených lokalit
- Přítomnost lokalit pro novou výstavbu

Problémy:

- Zastavení výstavby domů a bytů v některých obcích -> snížení potenciálu obce pro další rozvoj
- Vyšší podíl starých domů a bytů -> nutnost oprav a rekonstrukcí
- Vysoký podíl neobydlených domů v menších obcích, velké množství rekreačních objektů -> nedostatečné soužití občanů, nulový příspěvek pro občanské prostředí v obci

Potřeby:

- Vymezení nových ploch v územně plánovací dokumentaci pro výstavbu domů a bytů
- Rekonstrukce nevyhovujících objektů
- Posouzení ceny stavebních parcel

5.3.2 Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bydlení

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 10: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Bydlení

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Město Holice	Zvýšení kvality nájemních bytů a nebytových prostor - zateplení fasády, izolace proti vlhkosti, rekonstrukce střechy, topné soustavy, zdravotnické a elektrorozvodů	2014-2021	22 000 000,00 Kč

2	Město Holice	Rekonstrukce kotelen v majetku města	2014 - 2016	3 800 000,00 Kč
3	Město Holice	Výstavba ubytovny (náhrada za objekt Hradecká čp. 59)	2015	4 000 000,00 Kč

5.4 Občanská vybavenost

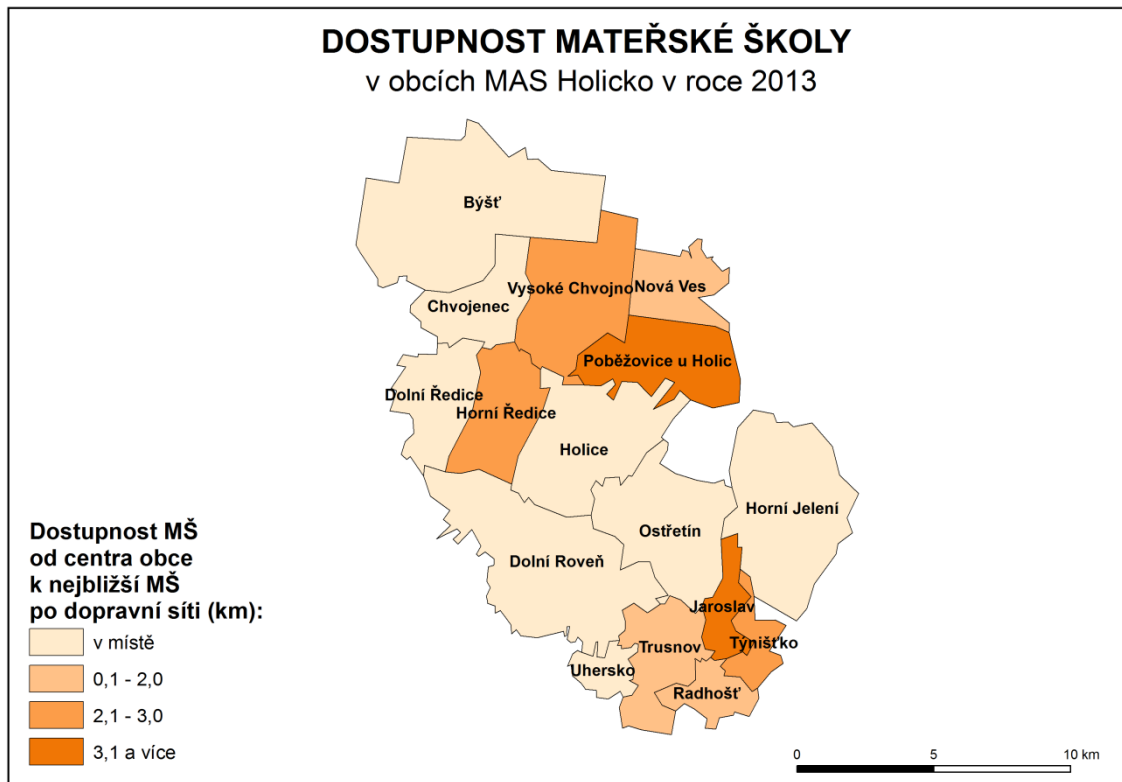
5.4.1 Školství

Jak bylo zmíněno v předcházející pasáži věnované struktuře vzdělanosti, obce MAS Holicko mají horší vzdělanostní strukturu oproti průměru ČR a Pardubického a Královéhradeckého kraje. Zastoupení osob s nejvyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou a zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním bylo pod celorepublikovým i celokrajským průměrem. Na druhé straně je však školství a potažmo vzdělanost hybnou silou rozvoje každého regionu. Nižší vzdělanost snižuje možnost pro podnikání jednotlivců a také šanci pro příchod investora, resp. podniku, který by nabídl další pracovní místa pro obyvatele MAS Holicko a který by také mohl ovlivnit přistěhovalectví do regionu. Tedy horší vzdělanostní struktura má negativní vliv na atraktivitu území pro ekonomický i společenský rozvoj. Proto je žádoucí zajistit dostupnost a kvalitu školských zařízení jak v oblasti základního, tak středního školství. V případě druhého je žádoucí upravit nabídku vzdělávacích programů a samotnou výukovou situaci panující na pracovním trhu. Rovněž je podstatné zajištění dostatečné kapacity a dobré dostupnosti předškolního vzdělávání, které má vliv na rozvoj dítěte a jeho budoucí perspektivu v dalších vstupních vzdělávacího systému.

V MAS Holicko jsou zastoupeny jak mateřské a základní školy, tak i středoškolská zařízení. Nadto zde fungují i zařízení pro realizaci volného času dětí jako Dům dětí a mládeže v Holicích či Základní umělecká škola Karla Malicha v Holicích. V regionu jsou přítomna i speciální zařízení pro ústavní ochrannou výchovu dětí a mládeže.

V roce 2013 bylo na území MAS Holicko 11 mateřských škol. Byly přítomny ve více než polovině obcí. Celkově 9 obcí z 16 mělo na svém katastru mateřskou školu. Ve městě Holice se nacházely tři mateřské školy a nadto jedno detašované pracoviště, které bylo odloučeno od jedné z nich. Ve zbývajících 8 obcích bylo po jedné mateřské škole. 10 z 11 mateřských škol bylo zřizováno obcemi, ve Vysokém Chvojně působila soukromá mateřská škola – MŠ Bublínka. Z prostorového hlediska a hlediska dostupnosti bylo rozmístění mateřských škol vyhovující, avšak na druhé straně limitujícím faktorem byla nedostatečná kapacita pro všechny děti mladší 6 let žijící na území MAS. V roce 2013 byly mateřské školy naplněny ze 100 %. Celkový počet dětí navštěvujících mateřskou školu byl ve školním roce 2012/2013 621. Z tohoto počtu bylo umístěno 18 dětí ve speciální třídě pro logopedické účely. Průměrný počet dětí na jednu třídu tak činil 23,9.

Mapa 5: Dostupnost mateřské školy v obcích MAS Holicko v roce 2013

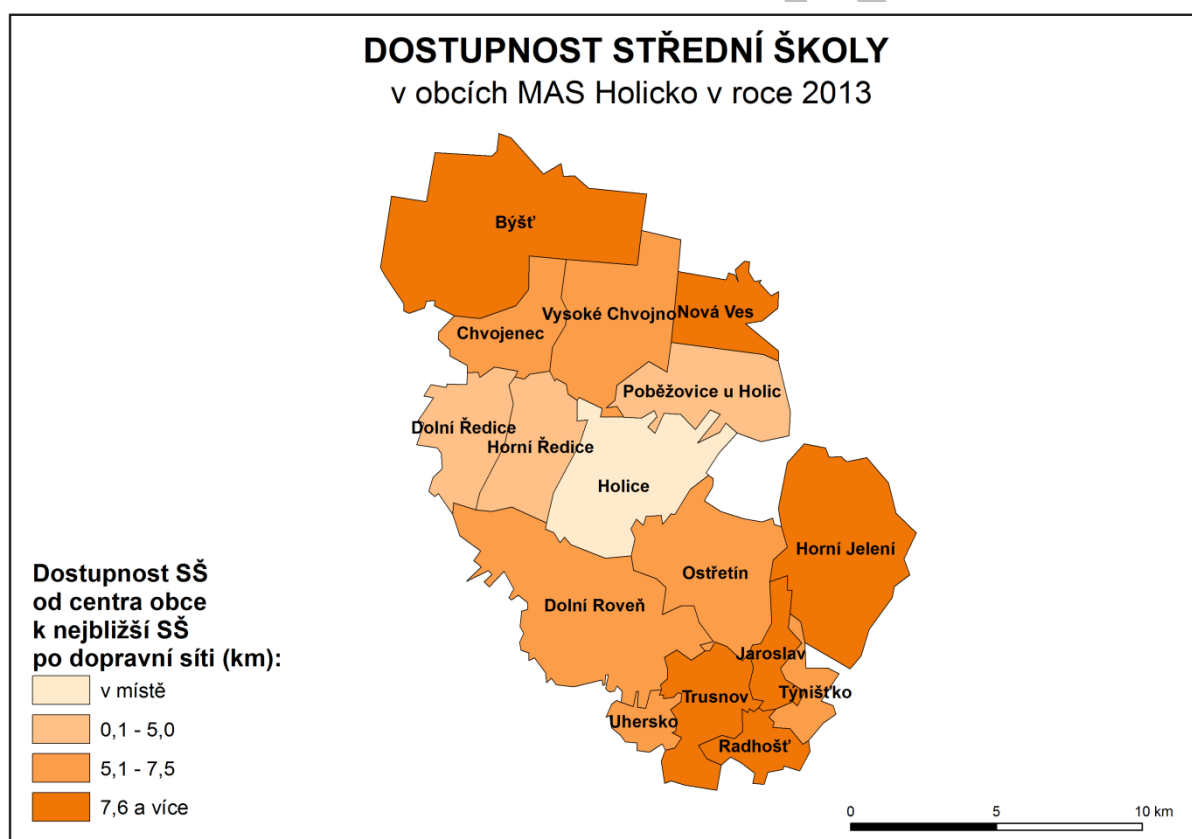
Mapa 6: Dostupnost základní školy v obcích MAS Holicko v roce 2013

Základních škol na území MAS Holicko ve školním roce 2012/2013 bylo 8. Z toho úplných nabízejících devítiletou školní docházku bylo 5. Dvě ze základních škol se nacházely ve městě Holice, a to ZŠ Holubova a ZŠ Komenského. Dále úplné základní školy byly v Dolní Rovni, Horním Jelení a v Býšti (ZŠ E. Nápravníka Býšť). Tři základní školy byly neúplné, přesněji pouze pro první stupeň. V obci Dolní Ředice byla dvoutrídni základní škola (do 4. ročníku), v obcích Horní Ředice a Ostřetín působily trojtrídni základní školy (do 5. ročníku). Celkově na území MAS Holicko ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo základní školu 1 447 žáků v 69 třídách. Průměrný počet žáků na školu činil 180,9 a na třídu 21,0 žáků.

V MAS Holicko nefungovala žádná speciální škola. Do roku 2005/2006 existovala ve městě Holice Základní škola praktická, ta byla v následujícím školním roce sloučena se ZŠ Holubova a v rámci ní jsou ustaveny speciální třídy, které přejala činnost této zaniklé instituce.

Mapa 7: Dostupnost střední školy v obcích MAS Holicko v roce 2013

Na území MAS Holicko působí dvě středoškolská zařízení, a to Gymnázium Dr. Emila Holuba a specializovaná SŠ automobilní Holice. Gymnázium funguje i ve formě 8letého, nikoliv pouze 4letého gymnázia. Ve školním roce 2012/2013 studovalo na nižším stupni 121 žáků. Škola má kapacitu 400 žáků. SŠ automobilní Holice nabízí nejenom maturitní obory, ale také výuční. Má akreditované dva čtyřleté obory a čtyři tříleté studijní obory a dále také nadstavbové studium. Škola má kapacitu 510 žáků, ve školním roce 2012/2013 studovalo 472 žáků.

Na území MAS Holicko jsou přítomna zařízení pro využití volného času dětí. V Holicích působí Dům dětí a mládeže Holice, který nabízí různé zájmové kroužky a volnočasové aktivity. Dále se ve městě Holice nalézá Základní umělecká škola Karla Malicha. Její detašované pracoviště působí i v obci Býšť, kde zajišťuje kroužky pro místní děti.

Na území MAS Holicko se nevyskytuje žádná vyšší odborná škola či škola ve formě univerzitního vzdělání. Nejbližšími vysokými školami jsou Univerzita Pardubice, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Karlova a v rámci ní Lékařská fakulta v Hradci Králové a Farmaceutická fakulta v Hradci Králové a dále pobočka České zemědělské univerzity v Hradci Králové.

Ze specializovaných výchovných zařízení pro děti a mládež působí ve městě Holice dětský domov. Dále v obci Radhošť se nachází Soukromý dětský domov Markéta, o.p.s.

Část budov školských zařízení prošla v minulých letech rekonstrukcí a modernizací včetně jejich vnitřního vybavení. Rovněž byla snížena energetická náročnost budov prostřednictvím zateplení. Ovšem část objektů je ve zhoršeném stavu a stále čeká na provedení potřebných oprav. Výčet plánovaných výdajů je udáván dále v přehledu předpokládaných projektů.

S nástupem silných populačních ročníků, narozených zejména v letech 2007 až 2010, lze v některých školských zařízeních očekávat kapacitní problémy a vyšší počty žáků na třídu. Tuto problematiku bude nutné řešit v nejbližší době, jelikož vyšší počty žáků začínají nyní nastupovat do základních škol. Důležité pro rozvoj dětí a možnost jejich budoucího uplatnění je modernizace či pořízení nového vybavení pro účely výuky, resp. mimoškolních aktivit. Některá školská zařízení v MAS Holicko pracují se zastaralými pomůckami pro výuku či jim v některých vzdělávacích oblastech chybí úplně.

Důležité, především pro střední (odborné) školství, je jak propojení se zaměstnavateli v oblasti výuky, tak i v oblasti profesní za účelem zvýšení kvality studentů a jejich uplatnitelnosti a rovněž přizpůsobení učebních oborů tak, aby vyhovovaly potřebám trhu práce. Žádoucí je i rozšíření nabídky mimoškolních činností, které slouží k rozvoji schopností dítěte a k aktivnímu trávení volného času, a jejich rozproštění i do ostatních obcí vyjma stávajících. Problematika školství je úzce spojená i s dojížděnkou. Pro efektivní fungování školství je nutné zajištění kvalitní dopravní obslužnosti s dostatečným počtem spojů, které odpovídají potřebám dojíždějících žáků i ostatních pracujících včetně pracovníků ve školství.

5.4.1.1 SWOT analýza – téma: Školství

Tab. 11: SWOT analýza – téma: Školství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Optimální struktura sítě MŠ • Přítomnost MŠ v nadpoloviční většině obcí MAS • Relativně optimální struktura sítě ZŠ • Možnost využití volného času dětí a jejich rozvoj prostřednictvím DDM a ZUŠ • Přítomnost střední odborné školy 	<ul style="list-style-type: none"> • 100% naplněnost kapacity MŠ • Spolupráce obcí při organizování a plánování v oblasti základního vzdělávání • Nízká kapacita tříd pro děti se speciálními potřebami • Kvalita budov školských zařízení • Vybavenost škol pro výuku

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizace a inovace ve výuce • Využití prostředků z fondů EU a národních dotačních titulů pro rekonstrukce škol a modernizaci jejich vybavení • Rozvoj komunitního celoživotního vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení dojíždky do škol vlivem snížení počtu dopravních spojů • Kapacita ZŠ pro nastupující silné populační ročníky z let 2007-2010 • Nedostatečná spolupráce mezi představiteli škol

Potenciál:

- Možnost dalšího rozvoje škol skrze čerpání prostředků z fondů EU a národních dotačních titulů
- Optimalizace výdajů na vzdělávání prostřednictvím efektivního plánování a vyšší intenzity spolupráce mezi obcemi při zajišťování základního školství
- Otevření škol i dospělým lidem z obce prostřednictvím rozvoje komunitního celoživotního vzdělávání

Hrozby:

- Nedostatečná kapacita ZŠ a přeplněnost stávajících tříd, což může mít za následek ovlivnění vzdělávacího procesu a nerozvinutí potenciálu žáka
- Zanedbání rekonstrukcí školských zařízení – zhoršování jejich technického stavu
- Změny legislativy a nekonceptnost ze strany orgánů státní správy

Potřeby:

- Zlepšit vybavenost škol
- Rekonstrukce některých školských zařízení
- Další rozvoj volnočasových aktivit dětí a žáků
- Efektivnější plánování v oblasti vzdělávání a intenzivnější spolupráce

5.4.1.2 Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Školství

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznamená, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 12: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Školství

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	ZUŠ Holice	Obnova nástrojového vybavení a příslušenství ZUŠ Holice (hudební nástroje, notové stojany, stojany na nástroje....)	2015	2 000 000,00 Kč
2	ZUŠ Holice	„Koncertní klavír pro Holice“ – do nového kongresového sálu (nová budova ZUŠ, Holubova 1234)	2015	750 000,00 Kč
3	ZUŠ Holice	IT vybavení a nahrávací zařízení (nová budova ZUŠ, Holubova 1234)	2016	1 500 000,00 Kč
4	ZUŠ Holice	Nábytkové vybavení a příslušenství pro Výtvarný obor (nábytek, grafický lis, hrnčířské kruhy)	2015	400 000,00 Kč
5	ZUŠ Holice	Stejnokroje a propagace pro soubory a orchestry ZUŠ Holice	2015	250 000,00 Kč
6	ZUŠ Holice	Soustředění a kurzy pro žáky, soubory a orchestry ZUŠ	2015 -2018	650 000,00 Kč
7	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „S knihou a počítačem máme šance“. Cíl projektu je výrazné zvýšení čtenářské a počítačové gramotnosti žáků – ve škole zřídit studijní centrum, do jehož rámce zahrnuje vybudování nové školní knihovny a studovny pro žáky a pro učitele, vybavenou moderní ICT.	2015	600 000,00 Kč
8	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „Šikovné ruce“. Cíl projektu je výrazně zvýšit manuální zručnost žáků školy a podpořit je ve výběru budoucího povolání – ve škole zřídit nové školní dílny – vybudovat nové prostory (nástavba/přístavba) + vybavení	2015	3 000 000,00 Kč
9	ZŠ Dolní Roveň	Název projektu je „Kdo si hraje, nezlobí“. Cíl projektu je výrazné zvýšení zájmových aktivit žáků – ve škole zřídit centrum volného času, do jehož rámce zahrnout školní klubovnu na 1. a 2. stupně (půdní prostory obou budov školy) a vybudovat školní hřiště na 1. stupně.	2015	3 000 000,00 Kč
10	Obec Trusnov	Úprava tělocvičny	2016	800 000,00 Kč
11	Gymnázium Holice	Oprava umělého povrchu na sportovišti v areálu školy	2016	1 400 000,00 Kč
12	Gymnázium Holice	Zřízení vzdělávacího centra při gymnáziu (vzdělávání dospělých, zájmová činnost dětí, spolupráce pedagogů v regionu – příklady dobré praxe, projekty, aj.)	2015, 2016, 2017	635 000,00 Kč
13	MŠ Holice (Pardubická)	Zakoupení 3 přenosných interaktivních tabulí	2015-2016	240 000,00 Kč

14	ZŠ Holice Holubova	Nákup a instalace interaktivních tabulí (sada – interaktivní tabule+dataproyektor+počítač) Jde o vybavení 8 učeben	2015/2016	500 000,00 Kč
15	Město Holice	Průběžně jednat o zachování stávajících středních škol	2014 - 2020	
16	Město Holice	Zpracovat návrh efektivního řízení a správy školských zařízení	2014	70 000,00 Kč
17	Město Holice	Rekonstrukce budov MŠ na území města - zpevnění budovy, rekonstrukce rozvodů vody a elektorozvodů, rekonstrukce otopných těles	2014 - 2021	2 500 000,00 Kč
18	Město Holice	Rekonstrukce budov ZŠ na území města - hlavní vchod, výměna oken, rekonstrukce fasády včetně zateplení, rekonstrukce rozvodů vody, zdravotnických a elektorozvodů, rekonstrukce střechy, rekonstrukce otopných těles, rekonstrukce kotelny	2014 - 2021	10 100 000,00 Kč
19	Město Holice	Rekonstrukce školní jídelny - výměna oken, zateplení	2015 - 2021	1 000 000,00 Kč
20	Město Holice	Rekonstrukce Domu dětí a mládeže - výměna oken	2016	400 000,00 Kč
21	Město Holice	Iniciovat propojení středních škol s podnikateli města v oblasti praktické výuky	2014 - 2020	
22	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce budovy ZŠ a MŠ, střecha, okna	2015 - 2020	6 000 000,00 Kč
23	Obec Dolní Roveň	Přístavba šaten ZŠ	2015 - 2020	2 000 000,00 Kč

5.4.2. Zdravotnictví a sociální služby

5.4.2.1 Zdravotní oblast

V rámci území MAS Holicko se nenachází žádné nemocniční zařízení ani žádné ambulantní zařízení. Nejbližší nemocniční zařízení se nacházejí v Pardubicích a v Hradci Králové – Nemocnice Pardubice a Fakultní nemocnice Hradec Králové. V samotném městě Holice funguje poliklinika – Poliklinika Holice, která zajišťuje odborná vyšetření u specializovaných lékařů. Jsou zde zastoupeny tyto obory: alergologie, logopedie, neurologie, ORL, ušní, nosní, krční, ortopedie, psychiatrie, stomatologie. V rámci polikliniky působí i samostatný praktický lékař a lékárna.

Celkově na území MAS má svoji ordinaci 6 praktických lékařů pro dospělé. Tři z nich ordinují přímo ve městě Holice. Po jednom působí v obcích Býšť, Dolní Roveň a Horní Jelení. Lékaři pro děti a mládež jsou přítomni na území tři. Dvě ordinace fungují v Holicích, jeden dětský lékař působí v Dolní Rovni.

Stomatologických ordinací funguje celkově 9. Z tohoto počtu 6 zubních lékařů působí ve městě Holice. Po jednom jsou zastoupeny v obcích Býšť, Dolní Roveň a Horní Jelení. Samostatných ordinací lékařů specialistů je na území MAS 9. Všichni z nich jsou přítomni ve městě Holice, většinou na poliklinice. V rámci MAS působí i jeden lékař gynekolog.

Jako součást polikliniky funguje i lékařská služba první pomoci a dále Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje (poblíž polikliniky). Na území MAS existují 4 lékárny. Dvě z nich jsou přítomny

v Holicích, jedna v obci Býšť a další v obci Horní Jelení. Nadto v Dolní Rovni funguje detašované pracoviště lékárenské péče.

Z hlediska zdravotnictví se stav v MAS Holicko nevyvíjí celorepublikové situaci s ohledem na velikost populace a rozsah území MAS a rovněž blízkost krajských sídel. Důležitým úkolem pro následující období je udržet nynější síť lékařů, lékárenských zařízení spolu se stanicí první pomoci a záchrannou službu. Z investičního hlediska jsou žádoucí opravy a modernizace některých ordinací.

5.4.2.2 Sociální oblast

Dle zákona č. 108/2006 Sb. jsou definovány jednotlivé sociální služby, z nichž část působí i na území MAS Holicko.

Ze sociálních služeb ve formě pobytové působí na území MAS Holicko denní stacionář pro osoby s různým typem „organické duševní choroby“, a to Sanatorium Topas - Holice, které je v provozu od roku 2013. Je zaměřeno na důchodce s Alzheimerovou chorobou a dalšími formami duševních poruch. Jeho kapacita činí 200 lůžek, ovšem v současné době není plně obsazeno. Sanatorium je spravováno SKP Centrem Pardubice. Domovů s pečovatelskou službou se nalézá v obcích MAS Holicko celkově 5. Jsou začleněny pod 3 organizace (2 domovy z Holic a 2 domovy z Horního Jelení jsou společně začleněny pod jednu organizaci). Město Holice má ve vlastnictví a provozuje dům s pečovatelskou službou a bytový dům, který je určen pro seniory a zdravotně postižené občany. Na správě sociálních služeb se podílí Oblastní charita Pardubice. Uváděná kapacita činí 30 klientů. Rovněž město Horní Jelení provozuje dva domy s pečovatelskou službou, které jsou provozovány SKP Centrem Pardubice. V součtu obou je uváděna kapacita 50 klientů. Jeden dům s pečovatelskou službou se nalézá v obci Býšť v místní části Hrachoviště. Jak majitelem, tak provozovatelem je samotná obec Býšť.

Terénní sociální služby jsou zajišťovány ve čtyřech obcích, a to Býšť, Dolní Roveň, Holice a Horní Jelení. Celkový počet terénních sociálních služeb provozovaných v MAS Holicko je 5, jelikož ve městě Horní Jelení jsou provozovány dvě. Terénní služby jsou na území zajišťovány především SKP Centrem Pardubice a Kamilkou (Miluše Kačerová - Domácí ošetrovatelská péče).

Dále na území MAS Holicko působí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, a to ve městě Holice. Tyto služby zajišťuje Oblastní charita Pardubice – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Holice (Dudychova 782, Holice). Služby jsou určeny např. k udržení budování vztahů v rodině, k překonání sociálního vyloučení rodiny, pomoc v oblasti výchovy a péče o děti, k řešení problémů se záškoláctvím či k výchovným problémům apod.

V MAS Holicko působí i další organizace poskytující sociální služby, i když nemají přímo zařízení na území MAS. Služby intervenčního centra, pro osoby ohroženým násilným chováním vykázané osoby či společně bydlící, zajišťuje SKP Centrum sídlící v Pardubicích. Služby rané péče zajišťuje organizace Středisko rané péče v Pardubicích. Působnost ve sféře sociální rehabilitace má Péče o duševní zdraví pocházející taktéž z Pardubic. Jako sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi působí na území Fond ohrožených dětí, který má středisko v Pardubicích. V rámci krizové pomoci má působnost na území MAS Centrum J. J. Pestalozziho (Krizové centrum Chrudim).

Dále zde působí organizace – služby, které nejsou z hlediska zákona č. 108/2006 Sb. sociální službou, ale mají sociální charakter či jsou společností chápány jako sociální služby. Z jednotlivých organizací nabízí své služby sdružení Svítání (Základní a praktická škola Svítání, o.p.s. Pardubice), které poskytuje pomoc pro zdravotně postižené děti a pro jejich rodiny. Jedná se především o svaz dětí se speciálními

nároky do školy. Pomoc potřebným poskytuje Mateřské centrum Holoubek - Holice, dále pečovatelská agentura Anděla, s.r.o. Pardubice či ubytovna MONA, o.s. (Ubytovna Pavlína Jakubová), která nabízí ubytování i osobám se zdravotním postižením a nízkopříjmovým rodinám s dětmi. V Horním Jelení sídlí Jeleňáček - klub pro rodiče s dětmi - rodinné centrum v Horním Jelení, jehož služby jsou však v současné době omezeny. Dále v Horním Jelení působí Vzdělávací centrum Paprsek, o.s. V rámci města Holice je ustaven rovněž Klub důchodů, který zajišťuje aktivní trávení volného času pro seniory.

Sociální služby nejsou v MAS Holicko tak početné, resp. rozsah jejich nabídky je omezený. Je to z důvodu malého počtu obyvatel MAS a rovněž neexistence populačně početnějšího centra, jelikož město Holice má 6,5 tisíce obyvatel. Nevyskytují se tu např. nízkoprahová centra či azylové domy apod.

Na území MAS Holicko na rozdíl od okolních místních akčních skupin se nevyskytuje žádná sociálně vyloučená lokalita ani lokalita, jejíž občané by byli ohroženi sociálním vyloučením, jako jsou např. ubytovny pro nízkopříjmové občany, nezaměstnané obyvatele či vyšší přítomnost prázdných domů a bytů, do nichž se koncentrují nízkopříjmoví občané.

S ohledem na budoucí sociodemografické trendy a tendence, především nárůst počtu seniorů, se jeví rozsah služeb jako nedostatečný. Rovněž některá současná zařízení nebudou mít dostatečnou kapacitu pro uspokojení nároků obyvatel vzešlých ze stárnutí populace. Bude proto nutné posoudit současný stav a síť sociálních služeb v MAS Holicko a zohlednit budoucí nároky populace s možností rozšíření jejich nabídky a kapacity jednotlivých zařízení.

5.4.2.3 SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Tab. 13: SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence polikliniky, a tak přítomnost lékařů specialistů • Optimální síť praktických lékařů • Optimální síť stomatologů • Přítomnost praktických lékařů a stomatologů i mimo centrum regionu město Holice • Existence domova pro seniory a domu s pečovatelskou službou 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá paleta sociálních služeb • Chybějící nízkoprahová centra
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Posouzení možnosti rozšíření nabídky sociálních služeb • Posouzení efektivity současného fungování sociálních služeb a jejich možná optimalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení dostupnosti lékařů vlivem nedostatečného množství dopravních spojů • Nedostatečný počet míst v DPS vlivem zhoršujících se demografických trendů

Potenciál:

- Možnost rozšíření sociálních služeb nabízených v MAS Holicko – nízkoprahová centra apod.
- Racionalizace vydávaných finančních prostředků a možná optimalizace sítě

Hrozby:

- Nedostatečné množství finančních prostředků na provoz sociálních služeb
- Změny legislativy a zpříšňování podmínek pro provoz sociálních služeb
- Nedostatečná kapacita sociálních služeb, např. v DPS v důsledku zvyšujícího se počtu starších osob

Potřeby:

- Udržení současné sítě praktických lékařů a stomatologů
- Posouzení současné nabídky sociálních služeb
- Posouzení efektivity sociálních služeb a z něho vzešlá případná optimalizace

5.4.2.4 Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 14: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Zdravotnictví a sociální služby

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	SKP-CENTRUM, Domov Simeon	Úleva tělu – úleva duši (rekonstrukce bezbariérové koupelny)	2015/2016	550 000,00 Kč
2	SKP-CENTRUM, Domov Simeon	Jsme si blíže (rekonstrukce společenské místnosti/kaple)	2015	200 000,00 Kč
3	SKP-CENTRUM, Domov Simeon	Cvičení hrou – vzdělávání pro pracovníky DS	2015	40 000,00 Kč

4	SKP-CENTRUM, Domov Simeon	Pojedeme na zámek ... (výlety pro US)	2015	50 000,00 Kč
5	SKP-CENTRUM, Peč. služba H.Jelení	Nákup nového automobilu pro pečovatelskou službu v Horním Jelení	2015/2016	250 000,00 Kč
6	Město Holice	Rozvinout nabídku terénních sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené občany a rodiny s dětmi	2013 - 2020	400 000,00 Kč / rok
7	Obec Vysoké Chvojno	Rekonstrukce ordinace lékaře (okna)	2015	50 000,00 Kč
8	Město Holice	Realizace koncepčních aktivit ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel prostřednictvím osvěty a výuky první pomoci	2013 - 2020	

5.4.3. Kultura a sport

5.4.3.1 Kulturní oblast

Jelikož, jak bylo několikrát zmíněno, se jedná o území s málo početnou populací, je stejně jako v ostatních případech omezena vybavenost obcí co do rozsahu a množství poskytovaných služeb a zařízení pro různé formy společenských aktivit.

Nejnámějším kulturním objektem v regionu je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v centru města Holice. Expozice muzea nabízí původní sbírky, které na svých cestách po Africe získal cestovatel Emil Holub. Z dalších objektů sloužících ke kulturnímu vyžití se na území nachází kino, které je však přítomno pouze ve městě Holice – Městské kino Holice, v ostatních obcích žádná kina nefungují. Rovněž divadlo a výstavní síň se nachází pouze v pomyslném centru regionu – ve městě Holice. Ostatních kulturních zařízení, především kulturních domů, se nachází v regionu MAS 14. Pouze v 5 obcích – Horní Jelení, Jaroslav, Nová Ves, Radhošť a Vysoké Chvojno není přítomno žádné kulturní zařízení.

Široce rozšířeny jsou na území veřejné (obecní) knihovny. Na 16 obcí tu připadá 20 veřejných knihoven. Chybí pouze v jediné obci, a to v obci Radhošť. V obci Býšť jsou v provozu 4 knihovny, 2 knihovny fungují i v obcích Dolní Roveň a Ostřetín. Největší knihovnou je ta ve městě Holice, která funguje a poskytuje služby jako knihovna pro další obce. Rovněž spolupracuje se školskými zařízeními. Celkově má k dispozici 25 000 svazků.

Co se týče sakrálních staveb a staveb se sakrálním povahou, na území MAS je jich přítomno 10 (především kostely a kaple). Dvě jsou přítomny v Dolní Rovni, v ostatních obcích se nalézá maximálně jedna sakrální stavba. Celkově se v regionu nachází 10 hřbitovů. Častou jsou přítomny v souvislosti se sakrální stavbou, jejich rozložení v území odpovídá rozložení sakrálních staveb včetně skutečnosti, že v Dolní Rovni se nalézají dva hřbitovy.

5.4.3.2 Sportovní oblast

Na území MAS Holicko se nenachází žádná krytá stavba typu stadionu apod. Jediný stadion se nachází v pomyslném centru regionu ve městě Holice. Jedná se o fotbalový stadion, kde své zápasy hraje domácí fotbalový klub SK Holice. Odhadovaná kapacita je 5 000 diváků.

Hřišť, která mají provozovatele či správce, je na v MAS Holicko celkově 35. Nejvíce ve městě Holice, a to 6. 5 hřišť se nalézá v Dolní Rovni a v Horních Ředvicích a po 3 v Trusnově a Býšti. Tato hřiště scházejí pouze v Dolních Ředvicích a Týnišťku. Fotbalových hřišť je celkově 15, Holice evidují celkem 4 fotbalová hřiště. Tenisových kurtů je z celkového počtu hřišť přítomno 19. Čtyři kurty se nacházejí v Holicích, po dvou v Dolní Rovni, Horním Jelení, Horních Ředvicích a Nové Vsi. Dle výkazů 7 hřišť je určených pro nohejbal.

Tělocvičen je přítomno na území 23. Z tohoto počtu se šest nalézá v městě Holice a tři v Dolní Rovni a Horním Jelení, v ostatních obcích je přítomna povětšinou 1 tělocvična. Úplně chybí pouze ve čtyřech obcích – v Jaroslavi, Nové Vsi, Poběžovicích u Holic a Týnišťku. Z celkového počtu 23 tělocvičen je však 6 sokoloven.

Z dalších sportovních zařízení se na území vyskytují dvě střelnice, a to v obcích Jaroslav a Radhošť, jedno kluziště v Holicích a jedno zařízení pro bowling taktéž v Holicích. Nutné je zmínit i motokrosovou dráhu v Poběžovicích u Holic, kde se konaly každoročně významné motokrosově závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR (v některých letech). V současné době je však provoz přerušen z důvodů majetkoprávních sporů.

Na území MAS Holicko se nenachází žádný krytý bazén ani žádné koupaliště.

Problémem je mnohdy špatný a nevyhovující technický stav některých sportovišť. V blízké budoucnosti proto bude nutné investovat do jejich modernizace, aby byla zachována funkčnost sportovišť.

5.4.3.3 SWOT analýza – téma: Kultura a sport

Tab. 15: SWOT analýza – téma: Kultura a sport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přítomnost Afrického muzea Dr. Emila Holuba – potenciál pro další rozvoj turistiky • Existence kina a divadla ve městě Holice • Existence kulturních zařízení v obcích a vysoký počet obcí s kulturním zařízením pro možnost realizace společenského života v obci • Vysoký počet sportovišť (hřišť) a jejich zastoupení i v malých obcích • Sportovní a kulturní akce v regionu • Velké zastoupení obecních knihoven na celém území MAS	<ul style="list-style-type: none"> • Špatný technický stav některých kulturních a sportovních objektů • Omezení fungování a funkčnosti kulturních a sportovních zařízení z důvodu nedostatečného technického stavu a nedostatečného množství finančních prostředků • Nejasná budoucnost existence motokrosového areálu v Poběžovicích u Holic

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití prostředků z národních a evropských dotačních titulů • Spolupráce mezi obcemi, podnikatelskými subjekty a veřejností při nabízení a zachování kulturních a sportovních akcí a zařízení s nimi spojených 	<ul style="list-style-type: none"> • Dále se zhoršující technický stav kulturních objektů • Špatný stav sportovních objektů a nemožnost dalšího provozování • Nedostatečné množství prostředků na jejich opravu vlivem omezených příjmů obcí

Potenciál:

- Zlepšení vybavenosti pro společenské, kulturní a sportovní aktivity
- Zachování existence kulturních a sportovních zařízení i v malých obcích -> zpestření života v obcích
- Spolupráce při snaze udržet kulturní a sportovní akce a zapojení místních podnikatelských subjektů i široké veřejnosti pro jejich zachování

Problémy:

- Nedostatečný technický stav některých kulturních a sportovních zařízení, nemožnost jejich udržení v provozuschopném stavu
- Zastaralost a vysoká provozní náročnost mnohých zařízení
- Chybějící kulturní a sportovní zařízení v některých obcích pro zvýšení společenského vyžití a atraktivity života v menších sídlech

Potřeby:

- Doplnění vybavenosti kulturních a sportovních zařízení
- Zachování a udržení provozuschopného stavu kulturních a sportovních zařízení
- Zapojení širokých vrstev společnosti a podnikatelských subjektů za zachování společenských akcí

5.4.3.4 Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 - 2020 - téma: Kultura a sport

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt

v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 16: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Kultura a sport

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Vysoké Chvojno	Rekonstrukce fotbalových kabin	2015	3 000 000,00 Kč
2	Dům dětí a mládeže Holice	Nízké lanové překážky, doplnění herních prvků na dětském hřišti, dobudování zázemí pro uživatele (tento záměr je součástí velkého projektu revitalizace stadionu – vytvoření volnočasového centra pro širokou veřejnost)	2015	1 000 000,00 Kč
3	Dům dětí a mládeže Holice	Sociální zařízení u venkovních sportovišť v areálu DDM Holice (2x šatna, 2x WC, 2x sprcha) – využitelnost pro návštěvníky volnočasového centra)	2015	1 500 000,00 Kč
4	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Hřiště a sportoviště v obcích mikroregionu	2015	7 000 000,00 Kč
5	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společné vybavení pro kulturní, sportovní a spolkové akce	2017	1 300 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpracovat projekt rekonstrukce městského stadionu	2014	500 000,00 Kč
7	Město Holice	Rekonstrukce sociálního zázemí sportovní haly	2015 - 2016	8 000 000,00 Kč
8	Město Holice	Stanovení postupného plánu realizace rekonstrukce městského stadionu	2015	
9	Město Holice	Rekonstrukce střechy sportovní haly	2015	1 500 000,00 Kč
10	Město Holice	Výstavba sportovní haly vedle stávající v Holubově ulici	2018	13 000 000,00 Kč
11	Město Holice	Podpora sportovních klubů a spolků	2013 - 2020	1 500 000,00 Kč /rok
12	Obec Poběžovice u Holic	Výstavba hřiště a zázemí	2016 – 2018	1 100 000,00 Kč
13	František Běhounek	Kopec pro sáňkování (Holice)		
14	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce Sokolovny (včetně střechy)	2015 - 2020	2 500 000,00 Kč
15	Obec Dolní Roveň	Výstavba sportovní haly	2015 - 2020	25 000 000,00 Kč
16	Obec Dolní Roveň	Osvětlení víceúčelového sportoviště	2015	200 000,00 Kč

5.4.4. Obchod a služby

Maloobchodní služby se koncentrují do pomyslného centra MAS – města Holice. Vyjma města Horní Jelení jsou v ostatních obcích málo rozvitá a nacházejí se zde až na výjimky pouze prodejny potravin či smíšeného zboží. V některých obcích, těch populačně nejmenších, chybí maloobchodní služby úplně. V 6 obcích není přítomna ani prodejna potravin. Jsou jimi Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Pobežovice u Holic, Radhošť a Týniště. Celkem je na území registrováno 22 obchodů s potravinami (či smíšeným zbožím). V Holicích se nachází 7 prodejen s potravinami. Provozují zde své prodejny i 4 maloobchodní řetězce s celorepublikovou působností, konkrétně Albert, Penny, Lidl, Qanto CZ. Celková plocha prodejen s potravinami čítá ve městě Holice cca 3 000 m², což je několikanásobná plocha oproti ostatním sídlům včetně Horního Jelení. Čtyři prodejny s potravinami jsou v Dolní Rovni, 3 se nacházejí v Horním Jelení a dvě v Býšti, v ostatních sídlech je maximálně jedna prodejna s potravinami. Avšak v Holicích se i vyjma prodeje potravin vyskytuje široká paleta dalších maloobchodních služeb. Nachází se zde subjekty zaměřené na obchod se stavebním materiálem, se spotřební elektronikou, drogistickým zbožím, dále lékárna, obchod specializující se na prodej krmiva a potřeb pro domácí zvířectvo (zverimex). V Holicích nechybí ani specializované prodejny, např. se železničními modely.

Na území se nachází celkově 28 restaurací či hospod, jejichž součástí je kuchyně, a 18 restaurací a hospod bez nabídky teplých pokrmů. 7 restaurací je součástí ubytovacích zařízení. Z celkového počtu restaurací se 15 nalézá ve městě Holice. Mnoho restaurací či hospod je rozmístěno v obcích v okolí komunikace I/35. Počet provozoven rychlého občerstvení je 6, z nichž 5 je ve městě Holice. Specializované prodejny potravin a nápojů jako jsou cukrárny, kavárny, čajovny či vinárny se nacházejí až na výjimku obce Býšť taktéž ve městě Holice.

Co se týče ostatních služeb, na území se nachází celkově 14 provozoven kadeřnictví, které nechybí i v menších obcích jako Ostřetín, Chvojenec nebo Vysoké Chvojno. Největší zastoupení mají, jak vyplývá výše, ve městě Holice, kde se nalézají 4 kadeřnictví. Jelikož je území protnuto komunikací první třídy I/35 je zde početné zastoupení autoservisů a pneuservisů. Je možné zde nalézt 15 provozovatelů autoservisů a 14 provozovatelů poskytující pneuservis (pozn. někteří z poskytovatelů nabízejí obě služby zároveň).

Poštovní služby jsou po několikanásobné reorganizaci k dispozici v 7 obcích, a to v Býšti, Dolních Rovni, Dolních Ředících, Holicích, Horním Jelení, Uhersku a Vysokém Chvojnu. Provoz některých z nich je omezen pouze na dopolední či odpolední provoz.

Finanční služby se vyjma poboček České pošty koncentrují pouze do města Holice. V Holicích mají své pobočky Česká spořitelna, ČSOB a Komerční banka. Z pojišťoven zde nabízejí své služby Česká spořitelna, Pojišťovna Generali a pojišťovna Kooperativa. Bankomaty mají ve městě Holice zřízeny Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank a Komerční banka.

Co se týče bezpečnosti, na území existuje oddělení Policie ČR, a to obvodní oddělení Holice. Dále zde působí 19 sborů dobrovolných hasičů. Z administrativních služeb vyjma Městského úřadu Holice (mající 7 odborů), který zajišťuje služby i pro obvod ORP Holice, působí ve městě i Úřad práce a taktéž finanční úřad. Jednotlivé služby budou dále podrobněji uvedeny v kapitole pojednávající o ekonomických subjektech a v případě spojitosti s turistikou a rekreací také v kapitole o cestovním ruchu

5.4.4.1 SWOT analýza – téma: Obchod a služby

Tab. 17: SWOT analýza – téma: Obchod a služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Obchod s potravinami i v některých menších obcích • Existence poštovních úřadů v 7 obcích • Vysoký počet restauračních zařízení a služeb pro motoristy v důsledku existence silnice I/35 • Množství specializovaných obchodů ve městě Holice	<ul style="list-style-type: none"> • V 6 obcích chybí i obchod s potravinami. • Finanční služby se vyskytují pouze ve městě Holice
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora služeb prostřednictvím finančních prostředků z dotačních titulů • Podpora zachování obecních úřadů ze strany vedení obce	<ul style="list-style-type: none"> • Další úbytek obchodů v malých obcích • Reorganizace pošt a rušení poštovních úřadů v malých obcích

Potenciál:

- Rozvoj a udržení vysokého počtu restauračních zařízení
- Další využití blízkosti komunikace I/35, později plánovanou R 35 pro rozšíření služeb a realizaci nových podnikatelských záměrů

Problémy:

- Odchod prodejen potravin z menších obcí
- Chybějící prodejny a služby v malých obcích
- Možná další reorganizace sítě pošt a jejich další úbytek

Potřeby:

- Zachování alespoň stávající sítě maloobchodních prodejen v malých obcích
- Zachování poboček pošt jako subjektu poskytujícího i bankovní služby pro obyvatele menších sídel, především pro starší obyvatele

5.5 Technická vybavenost

5.5.1. Vodovody a kanalizace

Celková délka vodovodů na území MAS činí 144,5 km. Na vodovod je napojeno 92,7 % všech obyvatel MAS. Veřejný vodovod postrádá jediná obec, a to Nová Ves. Vyjma Uherska, kde je připojeno 85 % obyvatel obce, v ostatních obcích je napojení k vodovodu 100% či blíží se této hodnotě. Holice a Poběžovice u Holic (a dále Veliny mimo území MAS Holicko) jsou zásobovány skupinovým vodovodem Holice. Tento vodovod poskytuje vodu 99 % místních obyvatel. Zdrojem vody pro něj je úpravna vody Studená voda a vodovod je v majetku a.s. VAK Pardubice. V případě potřeby lze využít skupinový vodovod Pardubice prostřednictvím čerpací stanice Muška, z něhož odebírá vodu obec Dolní Ředice. Dolní Roveň je zásobována ze skupinového vodovodu Litětiny. Vysoké Chvojno, Chvojenec a Býšť odebírají vodu ze „skupinového vodovodu Vysoké Chvojno, Chvojenec, Býšť“. Uhersko odebírá pitnou vodu prostřednictvím skupinového vodovodu Chroustovice. Horní Jelení, Jaroslav, Ostřetín a Trusnov jsou zásobovány vodou z vlastního veřejného vodovodu.

Kanalizační síť funguje pouze v některých obcích. Kanalizační síť napojená na čistírny odpadních vod (ČOV) je provozována v Holicích, Horním Jelení, Dolní Rovni, Chvojenec a Uhersku. 100% napojení obyvatel na kanalizaci s ČOV je pouze ve Chvojenec a Uhersku a téměř v Dolní Rovni. Z velké míry je zprovozněna i ve městech Holice a Horní Jelení. Její celková délka činí 72,2 km. Oddílná, tedy samostatná, splašková kanalizace je v obcích Horní Ředice, Ostřetín a Týnišťko. Ve zbývajících obcích se nachází pouze dešťová kanalizace, v Nové Vsi chybí úplně. Ovšem v části obcí je již připravena ve stádiu projektové přípravy výstavba splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod (ČOV).

Na území MAS Holicko funguje několik ČOV. Co do objemu zpracovaných odpadních vod má největší význam ČOV v Holicích – Podhrázi, na níž je napojena i obec Horní Ředice. Také další obce v posledním období zprovoznily své ČOV. Jsou jimi Dolní Roveň, Horní Jelení, Chvojenec (ve spolupráci s obcí Rokytno), Ostřetín a Uhersko. Obce Býšť, Dolní Ředice, Jaroslav, Poběžovice u Holic, Trusnov a Vysoké Chvojno zůstávají do této doby bez ČOV.

5.5.2. Plynofikace

Míra plynofikace v MAS Holicko dosahovala 92,0 %. Celková délka plynovodního potrubí dosahuje v MAS Holicko 127,5 km. Jediná obec, která není plynofikovaná a rovněž nemá veřejný vodovod ani kanalizaci, je Nová Ves. Ve zbylých obcích je míra plynofikace 90 % a více. 9 obcí má 100% plynofikovanost.

Na území MAS je přítomno celkem 5 vysokotlakých plynovodů a dále 6 plynových regulačních stanic VTL/STL (na západním okraji Holic, Vysoká u Holic, 2 jižně od Dolní Rovně, v Býšti a na západním okraji Chvojenec). Kapacita sítě je dostatečná pro současnou spotřebu i z hlediska budoucí prognózy odběrů. ZÚR Pardubického kraje vymezují přes území MAS koridor pro vybudování VVTL plynovodu Olešná - Náchod – Polsko, který bude procházet přes území obce Býšť.

5.5.3. Telekomunikace a komunikace v obci

Na území MAS Holicko jsou převládající kabelové telefonní rozvody. Region je napojen z telefonního obvodu č. 46 Pardubice. Provozovatelem telefonní sítě je Telefónica O2 Czech Republic.

K informování občanů o místním dění a důležitých událostí, které se mají odehrát, slouží obecní rozhlas. Každá obec MAS Holicko má svůj obecní rozhlas vyjma Nové Vsi.

Kabelová televize je dostupná pouze v obci Horní Ředice, jiné obce nemají možnost napojení na kabelovou televizi. Dvě obce – Nová Ves a Trusnov nabízejí wi-fi internet provozovaný obcí.

5.5.4. Veřejná zeleň

Obce MAS Holicka mají na starost péči o cca 128 ha zeleně, z toho více než polovina připadá na město Holice (65 ha). Významnější plochy zeleně mají na starost ještě Horní Ředice a Ostřetín (10 ha).

5.5.5. Protipovodňová opatření

V MAS Holicko je stanoveno jediné záplavové území. To se rozkládá podél toku řeky Loučná a prochází obcemi Radhošť, Týništko a malou částí obce Uhersko (místní část Opočno). Povodně však mohou zasáhnout i jiné toky, především Ředický potok a tok Lodrantka. Protipovodňová opatření existují dvojího druhu: opatření v krajině (zatravnění, výsadba lesů aj.) a technická opatření (sloužící ke zpomalení odtoku či k akumulaci vody na určité lokalitě).

Koncepce protipovodňové ochrany Pardubického kraje vymezuje zastavěná území, která jsou nechráněná či nedostatečně chráněná před povodní. Tento dokument určuje obce nad 400 obyvatel, které mohou mít problém s povodní. Z MAS Holicko do seznamu nedostatečně chráněných území náleží obec Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice a Horní Ředice. Dle Koncepce současná protipovodňová ochrana vyhovuje Holicím, které by měly být ohroženy pouze v případě bleskových povodní, a dále obci Býšť, která má ochranu proti vodě o průtoku 20 m³. Ostatní obce nemají vyhovující ochranu před povodní. Dolní Roveň má kapacity na průtok 2 m³, Dolní Ředice 10 m³ a Horní Ředice 15 m³, přesto tato ochrana není dostatečná. Pro Dolní Roveň (obec II. nejvyšší priority pro provedení protipovodňových opatření) dle Koncepce by měla být navýšena ochranná opatření na průtok 20 m³ a navrhuje se úprava koryta (zvýšení jeho kapacity), pro jak Dolní, tak Horní Ředice návrh počítá se zvýšením ochranných opatření na průtok 20 m³ a udržení průtočnosti koryta (obce III. priority).

Na území MAS Holicko existuje několik protipovodňových opatření, např. byla vybudována v Ostřetíně tzv. suchá nádrž, která má zastavit přívaly vody. Je vhodné provést další protipovodňová opatření podél zmíněných toků, která by zmírnila ohrožení obyvatel a obydlených částí sídel. Ve výkresovém záměru územních plánů jsou zakresleny nové poldry a nová protipovodňová opatření. V budoucím horizontu se počítá s 10 většími a několika menšími poldry. Z těch větších má být jeden umístěn v obci Býšť, 3 v Horních Ředicích, 4 v Holicích a 2 v Ostřetíně. Mezi další opatření jsou navrhovány protipovodňové valy, odvodňovací příkopy, záchytné příkopy, navýšení kapacity rybníků, úpravy toků aj.

Kromě přímých opatření v území bude v nejbližším období vybudován varovný a vyznamovací systém a lokální výstražný systém ochrany před povodňovým nebezpečím pro obce sdružené v Dobrovolném svazku obcí Holicka (konkrétně Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Ředice, Chvojenec, Ostřetín, Veliny a Uhersko).

5.5.6. SWOT analýza – téma: Technická vybavenost

Tab. 18: SWOT analýza – téma: Technická vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence veřejných vodovodů ve všech obcích vyjma Nové Vsi • Vysoký podíl domů napojených na kanalizaci • Zprovoznění ČOV v několika obcích • Vysoká míra plynofikace a tím i lepší vliv na životní prostředí • Podpora připojení k internetu v obcích Nová Ves a Trusnov	<ul style="list-style-type: none"> • Nedobudovaná kanalizační síť v části obcí • Nepřipojení všech obyvatel k ČOV • Neexistence sítí v obci Nová Ves
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Dobudování veřejné kanalizace a vybudování ČOV v dalších obcích • Udržení vysokého podílu domácností topících plynem na úkor tuhých paliv	<ul style="list-style-type: none"> • Přejít z vytápění domácností z ekologičtějšího vytápění plynem na vytápění tuhými palivy • Nedostatek finančních prostředků na výstavbu dalších kanalizačních sítí a ČOV a rovněž nedostatek prostředků na provoz

Potenciál:

- Nahrazení dešťové kanalizace skrze dobudování veřejných kanalizačních sítí a ČOV v dalších obcích
- Udržení vysokého počtu domácností topících plynem
- Rozvoj obecního internetu

Problémy:

- Přetrvávání dešťové kanalizace v některých obcích
- Neúplné připojení obyvatel na ČOV
- Neúplnost připojení obyvatel na plynovodní potrubí

Potřeby:

- Zlepšit napojenost na veřejnou kanalizaci
- Dobudovat ČOV i dalších obcích
- Podporovat moderní způsoby komunikace obce s vlastními občany (využití internetu apod.)

5.5.7. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Technická vybavenost

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 19: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Technická vybavenost

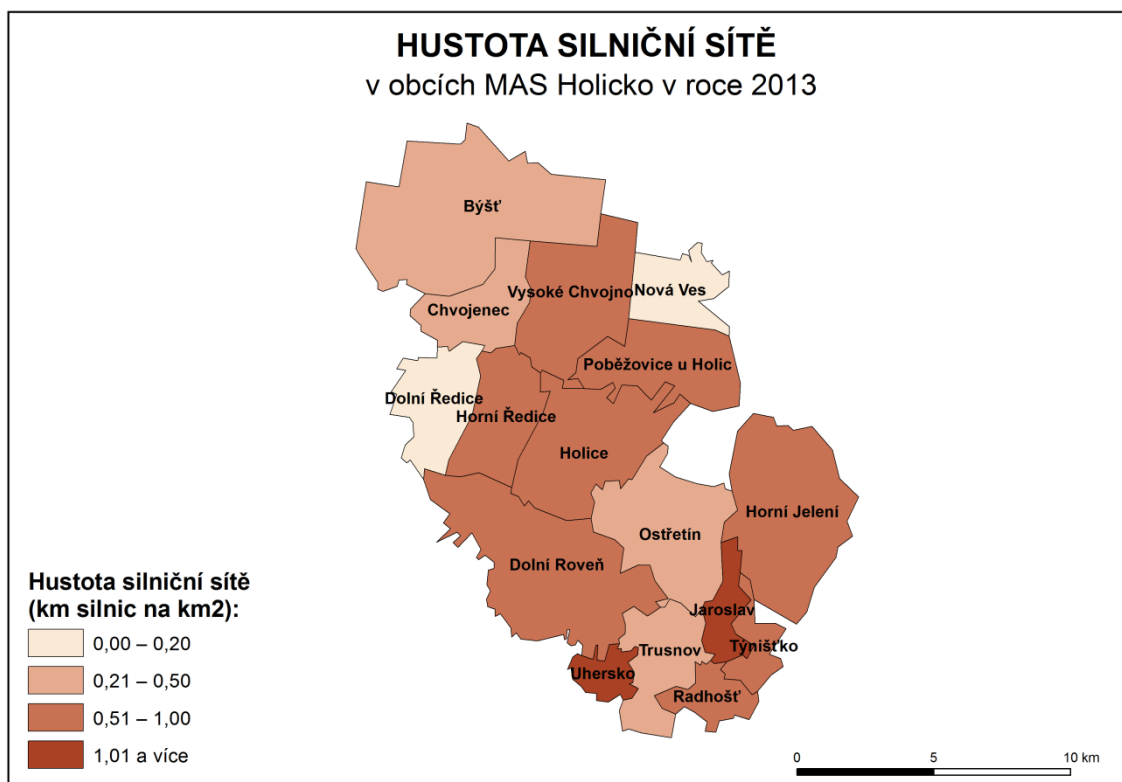
Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Kanalizace a ČOV	2020	40 000 000,00 Kč
2	Obec Trusnov	Lokality pro výstavbu RD	2019	5 000 000,00 Kč
3	Obec Vysoké Chvojno	Obnova rozhlasu	2015	50 000,00 Kč
4	Obec Poběžovice u Holic	Příprava lokality na výstavbu RD	2014-15	700 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Veřejné osvětlení	2017	1 200 000,00 Kč
6	Obec Poběžovice u Holic	Příprava – kanalizace projektová dokumentace	2016	500 000,00 Kč
7	Obec Trusnov	Chodníky a místní komunikace	2016	4 000 000,00 Kč
8	Obec Trusnov	Technika pro údržbu veř. prostranství	2016	600 000,00 Kč
9	Obec Vysoké Chvojno	Úprava autobusové zastávky	2014	100 000,00 Kč
10	Obec Vysoké Chvojno	Technická místnost pro techniku	2016	500 000,00 Kč
11	Obec Vysoké Chvojno	Traktůrek pro sečení veřejné zeleně	2015	1 000 000,00 Kč
12	Město Holice	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků	2014-2020	15 200 000,00 Kč
13	Obec Poběžovice u Holic	Výstavba chodníků podél hlavní a místní komunikace, cca 500m	2016	460 000,00 Kč
14	Obec Poběžovice u Holic	Oprava místní komunikace cca 1500m	2017	3 000 000,00 Kč
15	Město Holice	Vybudovat krytý sklad sypkých hmot a garáže pro techniku TS - v areálu TS a v areálu sběrného dvora	2015 - 2018	
16	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce chodníků, místní komunikace, veřejného osvětlení	2015 - 2020	3 000 000,00 Kč

5.6 Doprava

5.6.1. Silniční doprava

Na území MAS Holicko se vyjma dálnic a silnic pro motorová vozidla vyskytují všechny typy komunikací, tedy lze zde nalézt silnice I., silnice II, silnice III. třídy i místní komunikace. Dvě komunikace náleží pod silnice I. třídy. Nejvýznamnější komunikací je silnice I/35, která je řazena k celorepublikovým páteřním komunikacím. V rámci ní je na území MAS Holicka vedena evropská silnice E442. I/35 začíná u česko-polského hraničního přechodu Hrádek nad Nisou a dále vede (uvedena významná sídla) přes Liberec, Jičín, Hradec Králové, Holice, Vysoké Mýto, Svitavy, Mohelnice, Olomouc, Lipník nad Bečvou až po česko-slovenský hraniční přechod Bumbálka-Makov. V rámci MAS Holicko prochází obcemi Býšť, Chvojenec, obchvatem kolem Holic a dále Ostřetinem, Jaroslaví a okrajem Týnišťka. Další komunikací I. třídy je silnice I/36. Tato komunikace do jisté míry kopíruje dálnici D11 a slouží jako náhradní trasa. Začíná u Nového Města v okrese Hradec Králové a vede přes Lázně Bohdaneč, Pardubice, Sezemice, Holice, kde je částečně vedena souběžně s I/35. Dále pokračuje do Borohrádku a poté do Čestic, kde je zakončena napojením na I/11. Na území MAS Holice prochází pouze přes město Holice a ostatním sídlům se vyhýbá.

Mapa 8: Hustota silniční sítě v obcích MAS Holicko v roce 2013

Tři komunikace v MAS Holicko náleží k silnicím II. třídy. Jsou jimi:

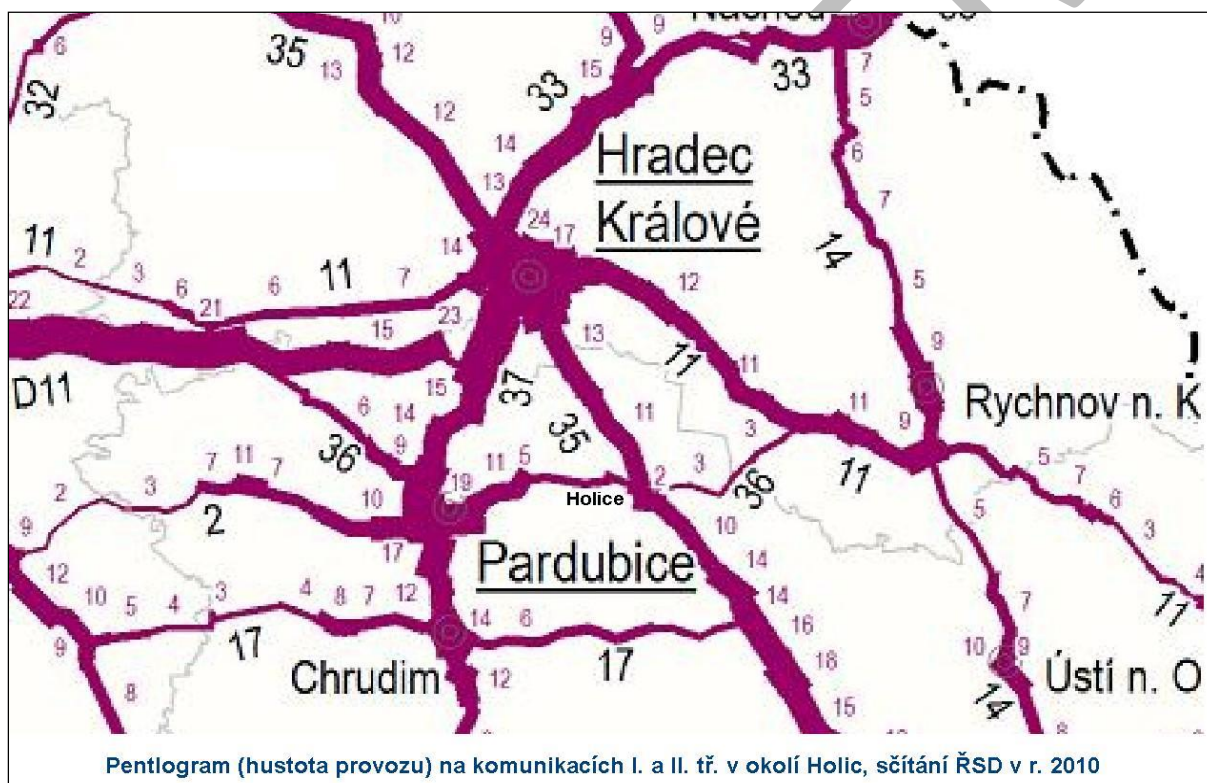
- Silnice II/298 – vede od Sezemic, dále pokračuje do města Třebechovice pod Orebem a do Opočna, Dobrušky, odkud směřuje po obec Bohdašín u česko-polských hranic, kde je

zakončena napojením na II/285. Na území MAS Holicko prochází pouze obcí Býšť, v níž se kříží se silnicí I/35.

- Silnice II/305 – vybíhá od města Skuteč a dále směřuje do Luže, Horního Jelení, Borohrádku a Týniště nad Orlicí, kde končí zaústěním na I/11. V MAS Holicko prochází dvěma obcemi – Horní Jelení a Jaroslav.
- Silnice II/322 – vede z Pardubic (Pardubiček) a dále směřuje do Dašic a Dolní Rovně a je zakončena napojením na silnici I/35 na území obce Ostřetín (přesněji místní části Vysoká u Holic).

Obr. 3: Pentlogram (hustota provozu) na komunikacích I. a II. třídy v okolí Holic, sčítání ŘSD v roce 2010

Na území MAS Holicko je poměrně hustá síť místních komunikací. Místní komunikace mají úhrnnou délku 136,9 km, což je podstatně hustá síť, pokud se bude uvažovat rozloha MAS Holicko. Nejvyšší hustoty dosahuje v obcích s nejmenšími katastrálními územími, tedy v Jaroslavi a Uhersku. Hustota silnic je mírně podprůměrná oproti Pardubickému kraji a ČR. Dosahuje hodnoty 0,54 km na km², zatímco v ČR je to 0,58 km na km² a v Pardubickém kraji 0,59 km na km².

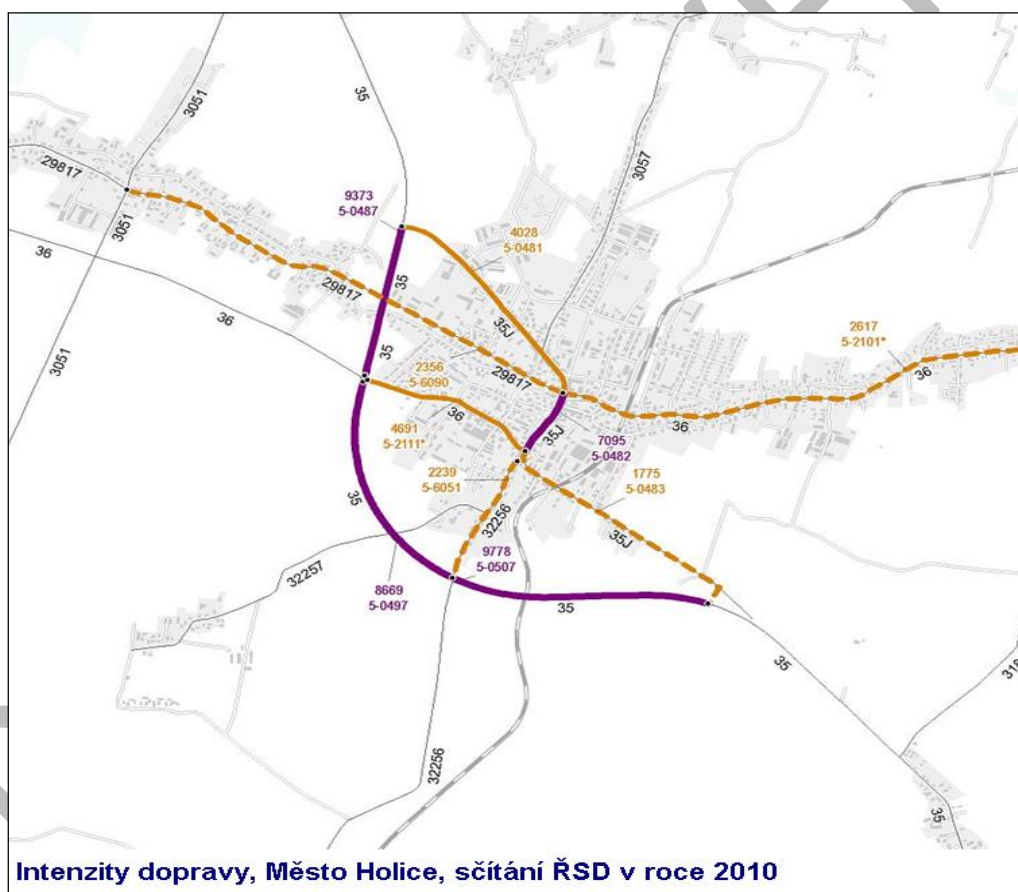
Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, na území MAS Holicko se nenachází dálnice ani silnice pro motorová vozidla, ale je zde projektována stavba rychlostní silnice R 35. Tato komunikace má vybíhat z D 11 u Hradce Králové a pokračovat přes Holicko směrem na Vysoké Mýto, Litomyšl, Mohelnici až

po Olomouc (část spojující dvě posledně zmíněná města již je v provozu). Na území MAS Holicko má probíhat v blízkosti obce Dolní Roveň a Uhersko.

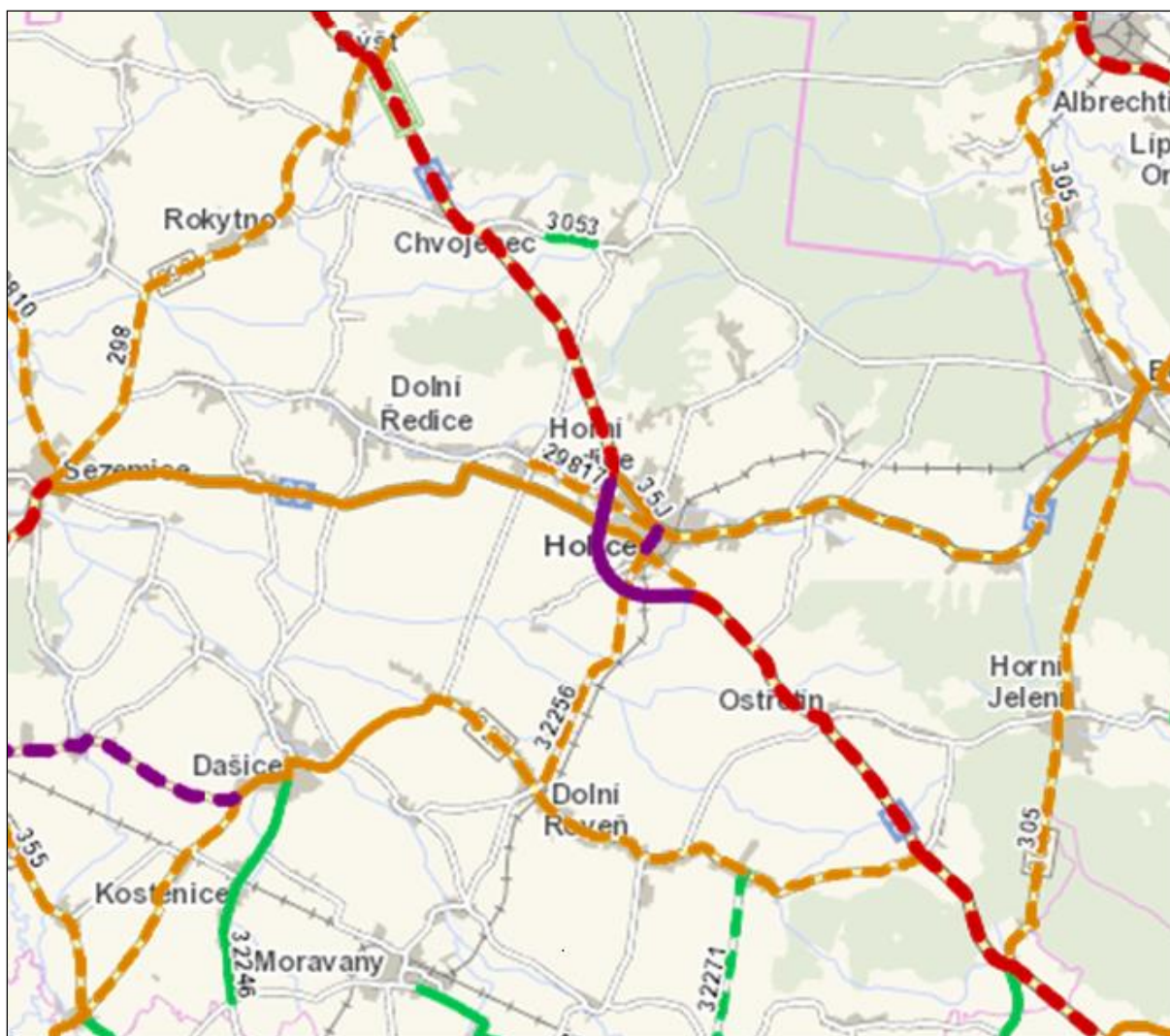
Palčivým problémem, se kterým se potýká MAS Holicko je značný provoz na komunikacích, zvláště na silnici I/35, která prochází přímo obcemi Jaroslav, (Vysoká u Holic), Ostřetín, Holice, Chvojenec a Býšť. Dle výsledků sčítání dopravy v roce 2010 (sčítání probíhá v pětiletých cyklech) na úseku silnice I/35 od hranice mezi okresem Pardubice a Hradec Králové po obec Býšť denně projede 12 583 automobilů. V úseku u obce Jaroslav je to dokonce 13 558, což odpovídá 9,5 automobilům každou minutu. Celkově se intenzita dopravy na komunikaci I/35 pohybuje v rozmezí od 8,5 tisíce po zmíněných 13,5 tisíce automobilů. Nadto podstatnou složku tvoří nákladní přeprava s těžkými nákladními automobily včetně přívěsů. Na komunikaci I/36 je hustota provozu v těch nejzatíženějších úsecích zhruba na poloviční výši oproti I/35. Ze silnic II. třídy je značně vytížená II/322 v úseku mezi Komárovem a Horní Rovní, kde denně projedou necelé tři tisíce automobilů.

Obr. 4: Intenzita dopravy na území města Holice, sčítání ŘSD v roce 2010

Takto vysoká intenzita dopravy má negativní vliv na život místních obyvatel i na život v obci jako takové, dále snižuje atraktivitu jednotlivých sídel pro potenciální nově příchozí. Rovněž může znamenat zdravotní riziko a riziko pro bezpečnost při pohybu v obci na či podél dotyčné silniční komunikace.

Obr. 5: Intenzita dopravy na území MAS Holicko, sčítání ŘSD v roce 2010

Intenzity dopravy ve SO ORP Holice, sčítání ŘSD v roce 2010

	sčítací úsek s intenzitou	0 - 500	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	501 - 1000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	1001 - 3000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	3001 - 5000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	5001 - 7000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	7001 - 10000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	10001 - 15000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	15001 - 25000	voz/24 h
	sčítací úsek s intenzitou	25001 - 40000	voz/24 h

Legenda ke sčítání intenzity dopravy

5.6.2. Železniční doprava

Jižní částí území MAS Holicko prochází elektrifikovaná železniční trať č. 010 Praha – Česká Třebová – Břeclav. Jedná se o páteřní železniční trasu v ČR. Je součástí I. a III. železničního koridoru. Zajišťuje spojení Prahy s Brnem, Vídní či Budapeští (I. koridor) a také Prahy s Olomoucí, Ostravou a Varšavou (III. koridor). Koridor prošel, respektive prochází, modernizací, aby splňoval požadavky kladené na moderní železniční dopravu. V území MAS Holicko prochází konkrétně katastrálními územími obcí Uhersko (místní část Opočno nad Loučnou) a Radhošť (včetně místní části Sedlíščka). Na území obce Radhošť, právě v místní části Sedlíščka, se nachází i zastávka. Zastávka pojmenovaná Uhersko se nenachází na území stejnojmenné obce, ale leží mimo její katastrální území, byť těsně, a není tak součástí MAS Holicko, přesto je důležitá pro přepravu obyvatel z jihu území MAS Holicko.

Další železniční trať procházející území MAS Holicko je trať č. 016 Borohrádek – Holice – Moravany – Chrudim – Heřmanův Městec. V tomto případě se jedná o jednokolejnou trať s nízkou intenzitou provozu. Na území MAS Holicko prochází obcí Dolní Roveň a městem Holice. Je zde jedna železniční stanice ve městě Holice a dále dvě zastávky – opětovně v městě Holice a také v Dolní Rovni. Úsek mezi Holicemi a Borohrádkem již není využíván pro osobní přepravu. Provoz byl v roce 2011 ukončen. Tato část slouží pouze pro nákladní železniční přepravu.

Tratě na území MAS Holicko jsou v majetku SŽDC, státní organizace, Praha. V regionu je jediný provozovatel osobní železniční dopravy, a to České dráhy, a.s. Podle jízdního řádu (viz IDS IREDO, resp. VYDIS Chrudim) dopravní obslužnost z Holic do Moravan zajišťuje 16 spojů. Opačným směrem, tedy z Moravan do Holic, je provozováno 17 spojů. Některé spoje však jezdí pouze v pracovní dny, jiné spoje jsou vedeny ve víkendovém, resp. svátečním režimu.

Dálkové vlaky (expresy, rychlíky a část vlaků EC a IC) jsou objednávány Ministerstvem dopravy, regionální vlaky jsou objednávány krajskými úřady. Jak Ministerstvo dopravy, tak krajské úřady uzavírají s Českými drahami smlouvu, aby zajistily dopravní obslužnost konkrétního území. Pokud jsou spoje nerentabilní, hradí Českým drahám jejich provozní ztrátu.

5.6.3. Dopravní obslužnost

Území MAS Holicko je v osobní silniční dopravě obsluhováno především 4 autobusovými přepravci Arriva Chrudim a.s., Audis Bus a.s., Car Tour, ČSAD Ústí nad Orlicí a.s., a dále 5 dálkovými dopravci.

Dopravní obslužnost prováděná v rámci železniční dopravy je provozována na trati č. 010 v úseku Praha – Česká Třebová – Břeclav se zastávkou Sedlíščka (místní část obce Radhošť) a trati č. 016 v úseku Moravany – Holice se zastávkami v Holicích a Dolní Rovni. Provozovatelem na obou úsecích jsou České dráhy a.s.

Co se týče rozsahu přepravy – počtu spojů, situace je nejlepší v obcích, které leží na hlavních komunikacích, především na silnici I. třídy I/35. Úroveň dopravní obslužnosti lze hodnotit v těchto obcích jako vyhovující. Značně problematická je dopravní obslužnost v obcích mimo hlavní komunikační trasy. Např. v obci Radhošť (místní část Radhošť) jezdí denně pouze 4 linky. Dopravní obslužnost je vyhovující především v ranních časech a navazuje na dopravu dětí do škol. Problematická je situace v odpoledních a večerních časech pro děti vracující se z vyučování a rovněž pro pracující na odpolední směně. Výrazně je omezená doprava o víkendech a ostatních nepracovních dnech (státních svátcích), popř. v dnech, kdy neprobíhá vyučování. Tato situace velmi negativně ovlivňuje mobilitu obyvatel především z menších obcí a podepisuje se i na možnostech využití území z hlediska cestovního ruchu.

Tab. 20: Počet autobusových linek a autobusoví dopravci v obcích MAS Holicko

Obec	Počet linek	Přepravní společnost
Býšť	10	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Dolní Roveň	3	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Dolní Ředice	4	ARRIVA VČ, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí
Holice	24	ARRIVA VČ, AUDIS BUS, BusLine, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí, FTL - First Transport Lines, Tourbus, VYDOS BUS
Horní Jelení	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Horní Ředice	4	ARRIVA VČ, CAR - TOUR, ČSAD Ústí nad Orlicí
Chvojenec	8	ARRIVA VČ, BusLine, ČSAD Ústí nad Orlicí, FTL - First Transport Lines
Jaroslav	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Nová Ves	3	AUDIS BUS, ČSAD Ústí nad Orlicí
Ostřetín	6	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Poběžovice u Holic	2	ARRIVA VČ, Car Tour
Radhošť	1	ARRIVA VČ
Trusnov	2	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Týništko	5	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Uhersko	5	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí
Vysoké Chvojno	3	ARRIVA VČ, ČSAD Ústí nad Orlicí

Osobní doprava je na území Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje organizovaná společně v rámci společnosti OREDO, s.r.o., Hradec Králové. Zajišťuje tak dopravní obslužnost pro území „Východních Čech“ prostřednictvím systému IREDO (Integrovaná Regionální Doprava). Systém IREDO zahrnuje jak silniční dopravu, tak i tu na železnici provozovanou v obou krajích. Prostřednictvím něho jsou vytvářeny tarifní zóny určující cenu přepravy osob dle vzdálenosti a počtu zón. Cena jízdného je rovněž utvářena také skrze věk a zdravotní stav (ZTP) cestující osoby. Systém umožňuje kombinovat jednotlivé druhy dopravy skrze přestupní jízdenky.

5.6.4. Cyklodoprava

Na území MAS Holicko existuje jediná cyklostezka, a to mezi obcí Ostřetín a městem Holice. Jejím smyslem bylo svést cyklisty mimo komunikace s vysokou hustotou provozu, aby se předešlo možným střetům s automobilovou dopravou a aby se zlepšil pohyb i samotné využití cyklistiky v tomto prostoru. Cyklostezka částečně využívá někdejší silnici I/35 a v obci Ostřetín je vedena v souběhu s I/35. V současné době se předpokládá a plánuje výstavba dalších cyklostezek.

V územním plánu města Holic se předpokládá vybudování několika z nich (jsou zahrnuty do kategorie veřejně prospěšných staveb). Všechny by měly vycházet z centrální části města do okolních sídel v blízkosti Holic. V plánu jsou tyto cyklostezky:

- WD3 cyklostezka Holice – Ostřetín (realizovaná),
- WD4 cyklostezka Holice – Býšť,
- WD5 cyklostezka Holice – Veliny,
- WD6 cyklostezka Holice – Podlesí (směr Poběžovice u Holic),
- WD7 systém rekreačních stezek.

Dále územím prostupuje množství cyklotras, konkrétně se jich na území MAS Holicko nalézá 23 (včetně připravovaných). Nejedná se pouze o cyklotrasy místního významu, ale území protínají i nadnárodní a regionální cyklotrasy. Ty nejdůležitější jsou uvedeny dále v kapitole pojednávající o cestovním ruchu.

5.6.5. SWOT analýza – téma: Doprava

Tab. 21: SWOT analýza – téma: Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Existence přímého napojení na krajská centra – možnost dalšího rozvoje obce skrze nové investiční projekty, možnost přílivu obyvatel z měst do obcí Relativně vysoká četnost spojů veřejné dopravy (i do krajských center) Existence mezinárodního železničního koridoru a přímé zastávky (Sedlíštko) 	<ul style="list-style-type: none"> Velká intenzita dopravy, především v souvislosti s komunikací I/35 Nízká bezpečnost v obcích, kterými procházejí komunikace I. třídy Zhoršený pohyb po obci díky silnicím I. třídy Snížení atraktivity obcí a bydlení v důsledku vysoké intenzity dopravy Malý počet spojů a zhoršená dojíždka za službami v malých obcích
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> Zavedení bezpečnostních prvků v dopravě v úsecích silnic I. tříd Zlepšení bezpečnosti obyvatel obcí žijících v blízkosti komunikací I/35 a I/36 Vybudování cyklostezek v blízkosti komunikace I/35 – umožnění obyvatelům pohyb bez nutnosti využívat automobil a přitom nebýt ohrožován hustým provozem Zachování či zlepšení současného stavu veřejné dopravy Vybudování R 35, která by měla odlehčit současné struktuře komunikací Posouzení možnosti využití prvků bezpečnosti v silniční dopravě pro lepší pohyb chodců a cyklistů 	<ul style="list-style-type: none"> Další navýšení silniční přepravy, a tím zhoršení bezpečnosti a možnosti pohybu v obcích Další odklad výstavby R 35 Zhoršení četnosti spojů veřejné dopravy, především v malých obcích, a tak snížení mobility občanů za službami

Potenciál:

- Zavedení bezpečnostních prvků v dopravě v úsecích silnic I. tříd
- Vybudování cyklostezek v blízkosti komunikace I/35 – zlepšení pohybu občanů mezi obcemi a zabránění možnosti střetu cyklisty a automobilu odkloněním cykloturistiky mimo silnice I. třídy
- Vybudování R 35, která by měla odlehčit současné strukturu komunikací
- Zachování stávající míry veřejné dopravy

Problémy:

- Vysoká intenzita dopravy v rámci komunikací I. třídy, a tím zhoršení bezpečnosti a pohybu občanů žijících v blízkosti těchto tahů. Vysoká intenzita dopravy přináší i zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel či pro nové podnikatelské záměry
- Nedostatečný počet spojů veřejné dopravy v menších obcích

Potřeby:

- Zlepšení bezpečnosti v souvislosti s přítomností tahů silnic I. třídy
- Zlepšení pohybu obyvatel v obcích, kterými prostupují komunikace s vysokou intenzitou dopravy
- Zachování či zlepšení současného stavu veřejné dopravy
- Dobudování rychlostní silnice R 35, čímž by se odklonila doprava (zejména tranzitní) z obcí, které jsou sužovány její vysokou intenzitou prostřednictvím silnic I. třídy

5.6.6. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Doprava

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 22: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Doprava

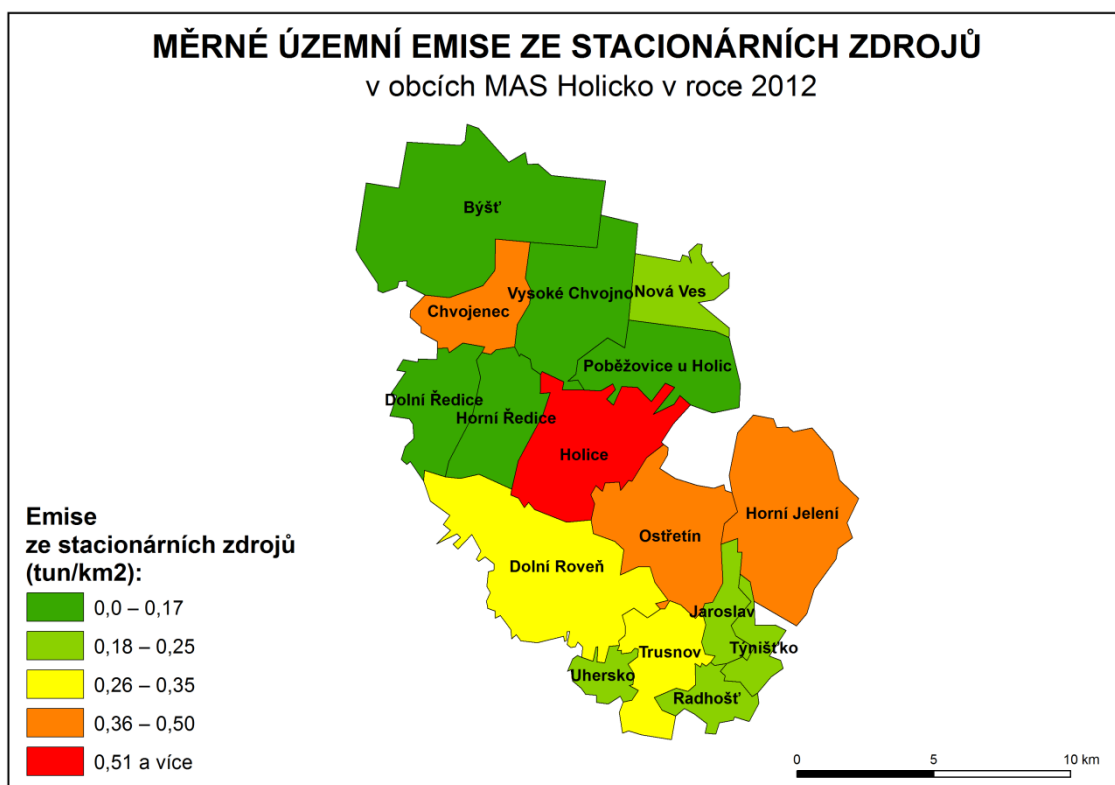
Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Chodníky a místní komunikace	2016	4 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Úprava autobusové zastávky	2014	100 000,00 Kč
3	Město Holice	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků	2014-2020	15 200 000,00 Kč
4	Obec Poběžovice u Holic	Výstavba chodníků podél hlavní a místní komunikace, cca 500m	2016	460 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Oprava místní komunikace cca 1500m	2017	3 000 000,00 Kč
6	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce a nová výstavba chodníků, místní komunikace, veřejného osvětlení	2015 - 2020	6 000 000,00 Kč

5.7 Životní prostředí

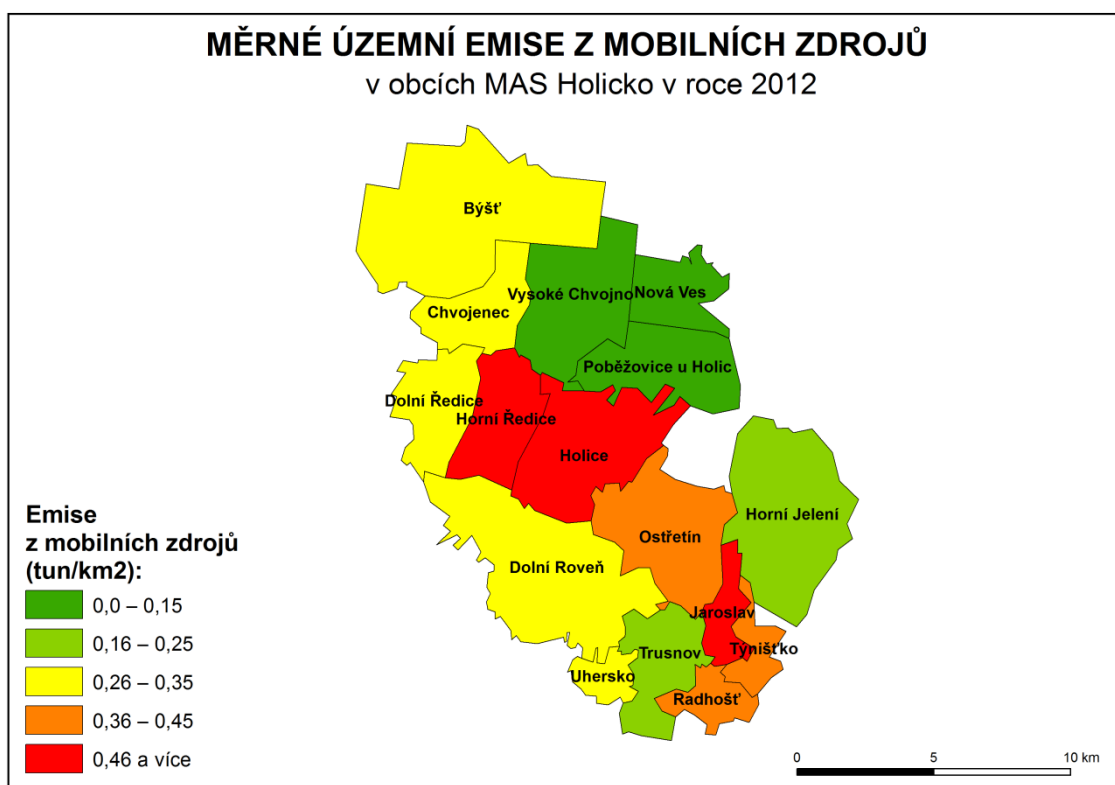
5.7.1. Kvalita ovzduší a zdroje znečištění

Z pohledu měrných územních emisí ze stacionárních zdrojů jsou na tom obce MAS Holicko jako celek velmi dobře. Průměrná hodnota emisí ze stacionárních zdrojů činila 0,26 tun na km². Průměrná hodnota v ČR byla 0,42 tun na km² a v Pardubickém kraji ještě o desetinu tuny vyšší. Ovšem tento stav platil za území jako celek, mezi jednotlivými obcemi existovaly vysoké rozdíly. Zatímco hodnota emisí vyprodukovaných na území Holic 0,51 tun na km² byla takřka rovna krajskému průměru. V obcích při severních hranicích území MAS byla velmi nízká (Poběžovice u Holic 0,09, Vysoké Chvojno 0,12, Býšť 0,14 tun na km²). Nízké hodnoty vykazovaly i obce na jihu území – Radhošť, Týništko, Jaroslav (okolo 0,2 tuny na km²). Opačná byla situace v množství emisí z mobilních zdrojů (především automobilové dopravy). Hodnota emisí z mobilních zdrojů vykazovala shodu s celokrajským průměrem (0,30 tuny na km²) a byla mírně nižší než průměrná výše na území ČR (0,34 tuny na km²). Zvýšené hodnoty byly dosahovány především v obcích, které leží na komunikaci I. třídy I/35 (a ze statistického pohledu ty, které mají malé katastrální území, na něhož jsou hodnoty vypočítávány). Nejvyšších hodnot proto tyto emise dosahovaly v obci Jaroslav (0,73 tuny na km²), dále ve městě Holice (0,58 tuny na km²) a v Horních Ředvicích (0,46 tuny na km²). Naopak obce ze severovýchodní hranice území MAS Holicko vykazovaly nízké úhrny emisí (Nová Ves 0,04 tuny na km²).

Mapa 9: Měrné územní emise ze stacionárních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012

Mapa 10: Měrné územní emise z mobilních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012

Co se týče trendu emisí mezi lety 2002 až 2012, tak území MAS Holicko jako celek zaznamenalo mírný nárůst, a to o 0,01 tuny na km². Ovšem jak v rámci Pardubického kraje, tak i průměru ČR nastal pokles emisí ze stacionárních zdrojů (o 0,09, resp. 0,05 tuny na km²). Všechny obce MAS Holicko kromě dvou zaznamenaly mírný pokles (obec Uhersko i velký pokles). Hodnoty se výrazně zvýšily ve městě Horní Jelení, a to o 0,27 tuny na km². A nárůst o 0,1 tuny na km² zaznamenala i obec Trusnov. Tedy množství emisí ze stacionárních zdrojů se na území MAS Holicko zvýšilo pouze díky jejich nárůstu v Horním Jelením a Trusnově. Opačná je situace u emisí z mobilních zdrojů. Mezi lety 2002 až 2012 došlo v MAS Holicko ke snížení o 0,15 tuny na km². Největší snížení postihlo právě ty obce ležící na komunikaci I. třídy I/35. Emise, především z automobilové dopravy, se výrazně snížily v obci Ostřetín, a to více než o tunu na km² (1,1). Ke snížením větším než půl tuny nastalo i ve Chvojenci (0,83 tuny na km²) a Holicích (0,63 tuny na km²). Na snížení emisí, i když automobilová doprava rostla, se podílely zejména kvalitnější pohonné jednotky umožňující lepší spalování (včetně katalyzátorů). Nárůst emisí z mobilních zdrojů nastal především v Radhošti a Uhersku (v obou o 0,24 tuny na km²) a poté v Dolní Rovni (0,18 tuny na km²).

Z hlediska jednotlivých druhů znečištění byly na území MAS Holicko zaznamenány nadprůměrné hodnoty jak u koncentrace prachových částic (PM_{2,5} i PM₁₀), tak i u koncentrace oxidu dusíku (NO₂).

U prachových částic PM_{2,5} byla mezi lety 2008 – 2012 průměrná koncentrace v obcích MAS Holicko 17,0 µg/m³ (mikrogramů na metr krychlový). Šlo tak o mírně nadprůměrnou hodnotu oproti hodnotám z Pardubického kraje (16,1 µg/m³) či celého území ČR (15,3 µg/m³). Nejvyšší koncentrace byly na jihozápadní polovině území MAS především ve městě Holice a Dolní Rovni (obě 17,5 µg/m³). Koncentrace prachových částic PM₁₀ byla rovněž nadprůměrná. Zatímco průměrná koncentrace v ČR, resp. Pardubickém kraji činila 20,7 µg/m³, potažmo 21,5 µg/m³, na území MAS Holicko byla 23,5 µg/m³. Avšak v žádné obci nepřekročila hodnota 0,25 µg/m³, tak jako ve velkých městech Hradci Králové či Pardubicích. Vyšší hodnoty byly opětovně v jihozápadní části území, především v Holicích a Dolní Rovni (obě 0,24 µg/m³), nižší naopak v severovýchodní části (pod 23 µg/m³ např. v Horním Jelením, Vysokém Chvojně či Nové Vsi). Koncentrace oxidů dusíku na území MAS Holicko byla mezi lety 2008 až 2012 v průměru 0,67 µg/m³, na území Pardubického kraje i celé ČR byla nižší (0,58, resp. 0,60 µg/m³). Vysoká koncentrace se vyskytovala především v Holicích – 0,75 µg/m³, tedy byla srovnatelná s velkými městy (Hradec Králové, Pardubice). Ovšem i na zbývajícím území MAS Holicko se pohybovala nad 0,60 µg/m³.

5.7.2. Vytápění domů a bytů

Kvalita ovzduší je z části ovlivněna převládajícím způsobem vytápění na daném území. Z hlediska emisních zátěží ze stacionárních zdrojů včetně domácích topenišť je situace v MAS Holicko celkem příznivá. Velká část domů, resp. bytů využívá k vytápění čistší zdroje energie, především plyn a elektřinu, zatímco kotlů na pevná paliva, která přinášejí s sebou nárůst znečištění, je menší část.

Celkově v obydlených bytech s ústředním topením bylo při SLDB 2011 pouze 24,3 % zásobováno teplem z kotlů na pevná paliva. 64,7 % obydlených bytů s ústředním topením využívalo k vytápění plynové kotle. Z bytů využívajících etážové topení (kterých je 7,2 % v úhrnu všech bytů) pouze 5,8 % využívala k vytápění pevná paliva (především uhlí). Necelé ¼ měla vytápění na plyn (72,3 %). Druhým nejpoužívanějším zdrojem bylo dřevo (11,0 %) a vytápění elektřinou bylo realizováno v 7,8 % bytů.

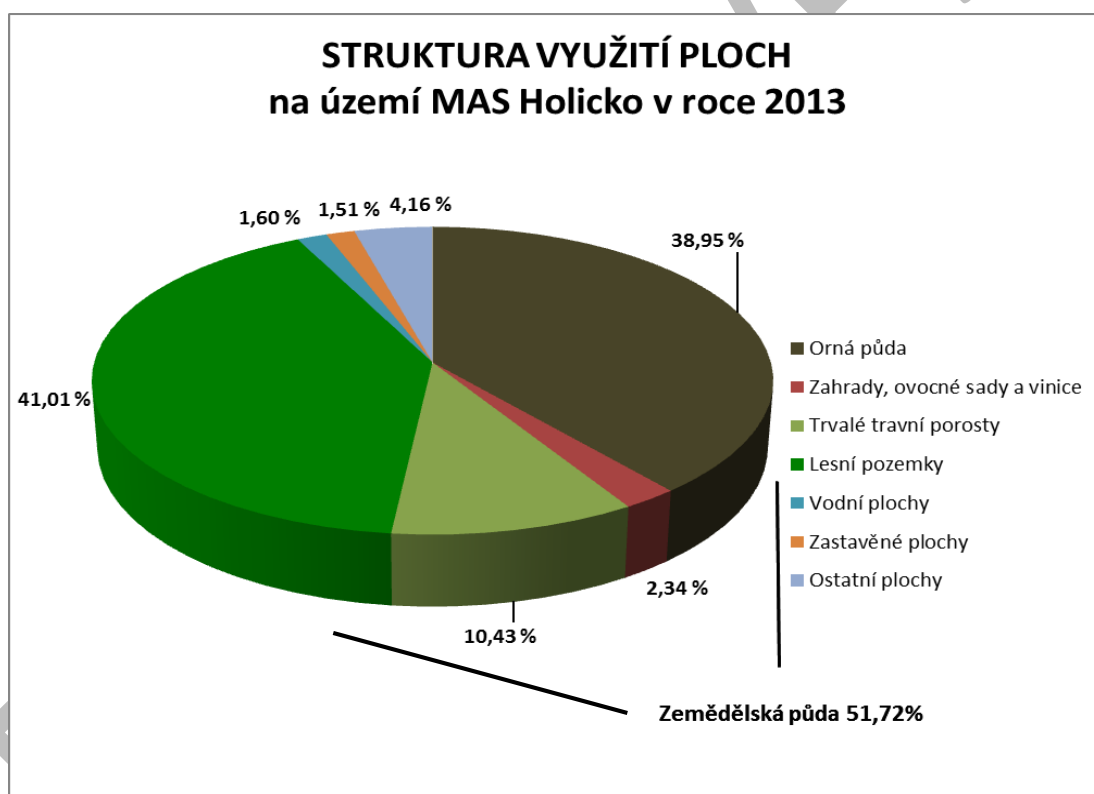
Co se týče obydlených bytů s vlastními kamny (čítají celkový podíl 10,3 % ze všech bytů), tak jejich podíl využívající pevná paliva k vytápění byl vyšší než v předešlém případě. Celkově 9,4 % z nich využívalo této formy energie. Plyn není dominantní na rozdíl od etážového vytápění. Jako energie se

umístil až na třetím místě (26,6 %). Nejpoužívanějším zdrojem byla elektřina, se kterou bylo vytápěno 32,2 % bytů. Za ní následovalo dřevo a brikety, které vytápěly 27,8 % těchto bytů.

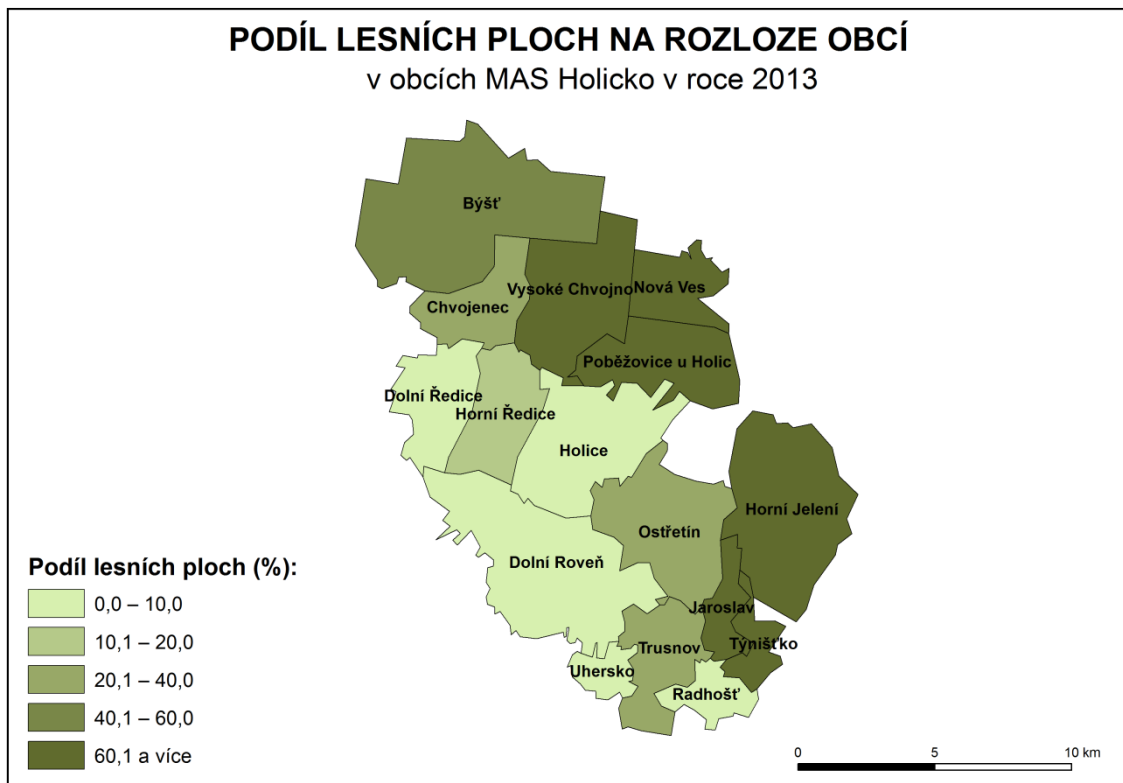
5.7.3. Struktura ploch, půdy a ochrana půd

Pro území MAS Holicko je charakteristický vysoký podíl lesních porostů, který na celkové výměře dosahuje 41,0 %, tedy o 7 procentních bodů více, než je průměr ČR (33,8 %). Toto je svým způsobem jedinečné. Vysoké hodnoty lesních porostů jsou typické pro střední a především vyšší polohy. Území MAS Holicko však leží v nadmořských výškách do 320 m n. m., což je unikátní rys v rámci ČR. Nejvyšší zastoupení lesů vůbec má obec Poběžovice u Holic. Lesní porosty tvoří 80,0 % její rozlohy. Zastoupení lesů přes 70 % mají ještě obce Vysoké Chvojno (77,3 %), Horní Jelení (73,1 %) a Nová Ves (71,8 %). Naopak nejnižší zastoupení lesů má obec Dolní Roveň. Lesní porosty na její celkové výměře dosahují pouze 1,1 %.

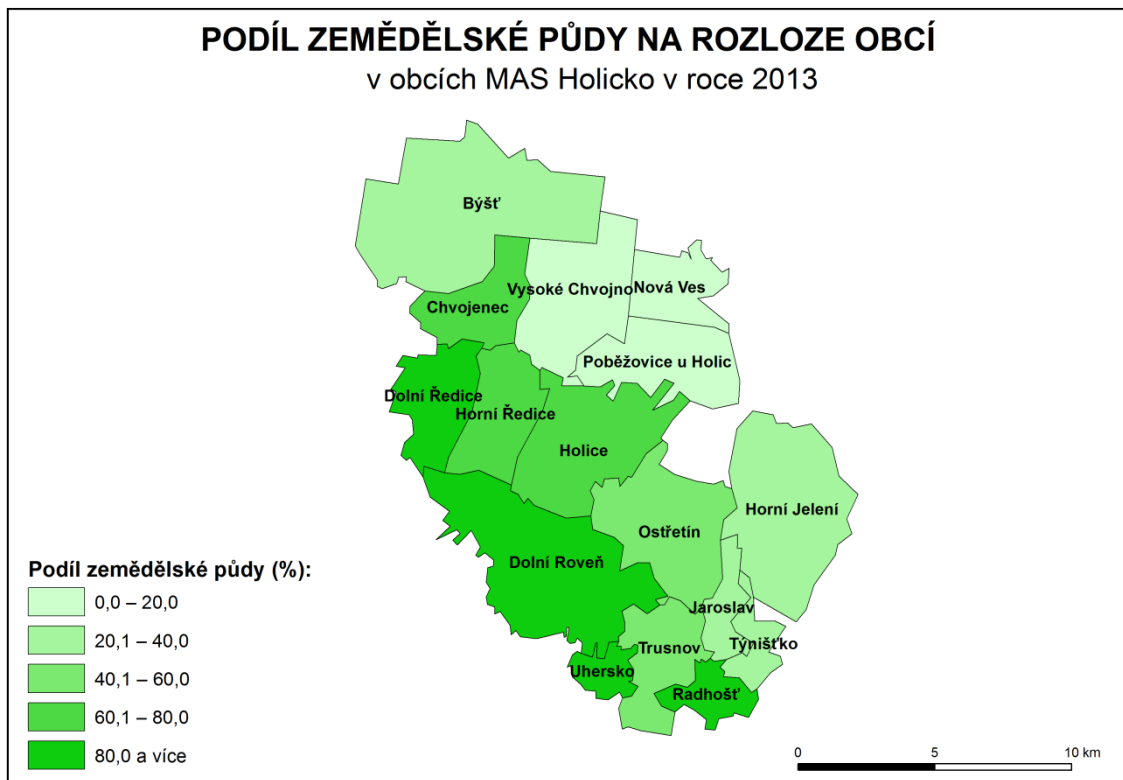
Graf 32: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013

Mapa 11: Podíl lesních ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

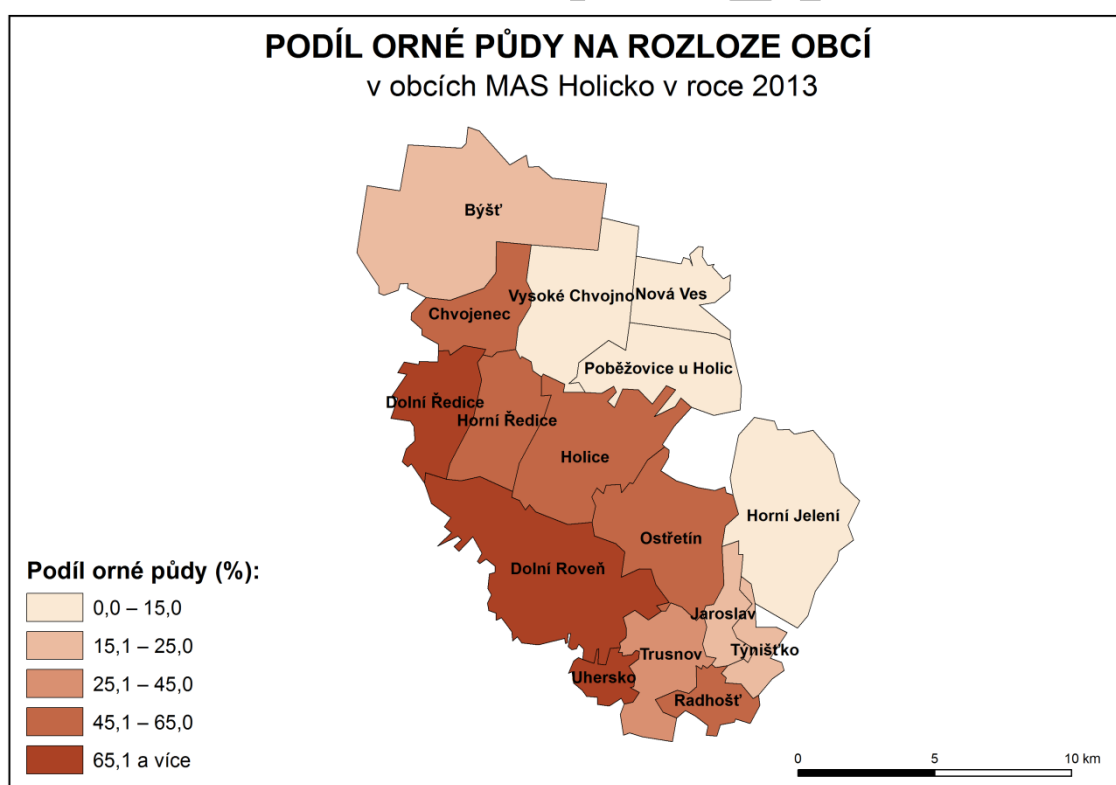
Mapa 12: Podíl zemědělské půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Co se týče rozlohy zemědělské půdy, její zastoupení je mírně pod průměrem celé ČR (53,5 %). Dosahuje hodnoty 51,7 %. Největší rozlohu zabírá právě na území Dolní Rovně, a to 90,5 %. A dále následují ostatní obce ze západní a jihozápadní části území MAS Holicko. Přes 80% zastoupení zemědělské půdy mají i obce Uhersko (82,3 %), Dolní Ředice (82,3 %) a Radhošť (82,2 %). Město Holice dosahuje zastoupení 76,3 %. Nejnižší výměru zemědělské půdy mají obce uvedené v předešlém odstavci, tedy ty na východě území s vysokým podílem lesních porostů – Poběžovice u Holic (17,3 %), Vysoké Chvojno (19,6 %) či Nová Ves (19,7 %).

Ze zemědělské půdy má nejvyšší zastoupení orná půda, která tvoří na celkové výměře MAS Holicko 38,9 %. Jedná se o mírně vyšší hodnotu, než je průměrné zastoupení orné půdy na rozloze ČR (37,9 %). Nejvyšší podíl orné půdy mají obce uvedené výše v souvislosti s nejvyšším relativním zastoupením zemědělské půdy, tedy obce, které lze vymezit jako součást úrodného Polabí. Na území obce Dolní Rovně její podíl dosahuje hodnoty 77,7 %. Více než 60% zastoupení mají i obce Dolní Ředice (68,0 %), Uhersko (65,1 %), Radhošť (62,8 %) a Horní Ředice (61,1 %). Naopak nejnižší zastoupení mají obce z východní a severovýchodní části území. V obcích Horní Jelení a Poběžovice u Holic nepřesahuje ani 10% hodnotu, dosahuje zde podílu 9,7 %, resp. 7,9 %.

Mapa 13: Podíl orné půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Zahrady zabírají na celkové ploše MAS Holicko 2,1 %, tedy jedná se o prakticky totožnou hodnotu jako v rámci celé ČR. Největší zastoupení mají na území města Holice, a to 5,9 %. Ve zbylých obcích jejich podíl dosahuje poloviční či nižší hodnoty. Větší zastoupení mají zahrady ještě v obcích, které jsou napojeny na město Holice a tvoří s ním jeden celek – Dolní a Horní Ředice (3,3 %, resp. 3,2 %). Naopak v obcích Vysoké Chvojno a Poběžovice u Holic nedosahuje jejich podíl ani 1 % z celkové rozlohy obce.

Podobně jako v případě zahrad mají nejvyšší zastoupení ovocné sady ve městě Holice (0,9 %). V ostatních obcích je jejich rozloha v relativním vyjádření výrazně nižší. V obci Radhošť dosahují zastoupení 0,5 % a v Horních Ředvicích 0,4 %. Naopak v Jaroslavi, Chvojenci či Ostřetíně je jejich zastoupení prakticky nulové. V rámci celé ČR je jejich zastoupení téměř trojnásobné oproti území MAS Holicko (0,2 % vs. 0,6 %).

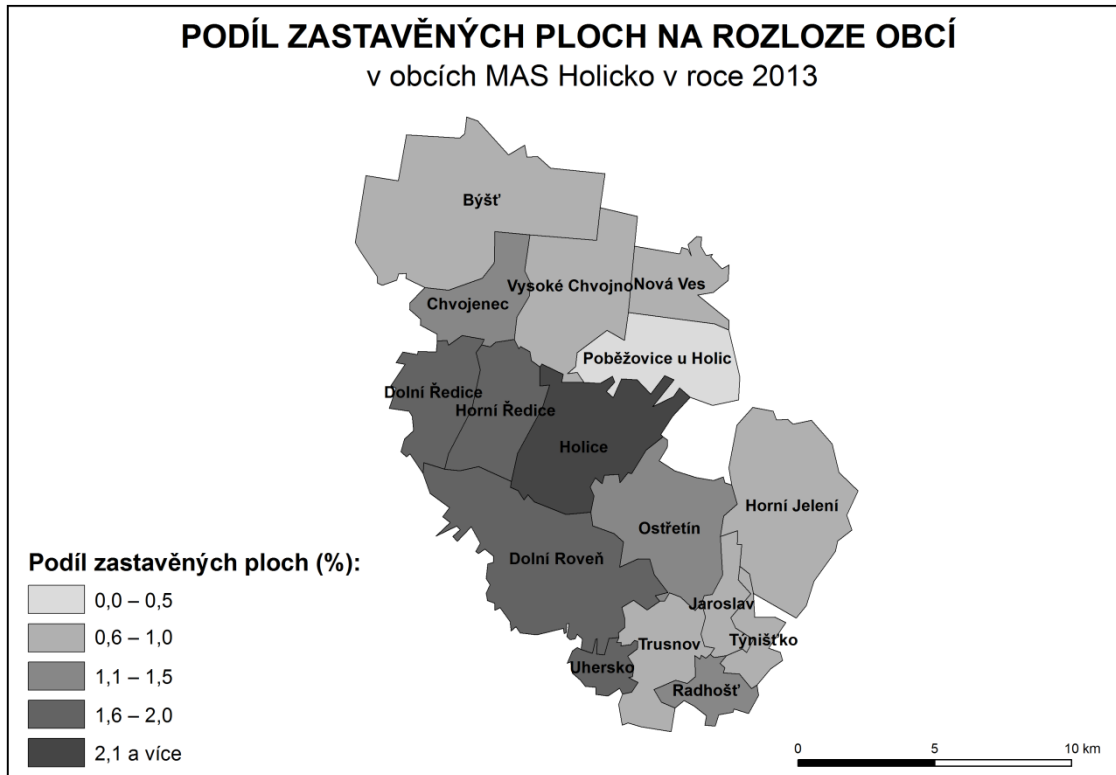
Vyjma ovocných sadů se na území města Holice vyskytuje malá plocha osázená vinnou révou. Plocha vinic však dosahuje zanedbatelných hodnot (400 m²).

Podíl trvalých travních porostů je v MAS Holicko nižší než v porovnání celé ČR. Dosahuje podílu 10,4 % z celé výměry MAS, kdežto v rámci celé ČR zaujímá plochu 12,6 %. Nejvyšší měrou se podílejí na území města Holice, na němž tvoří 18,4 %. Vyšší zastoupení mají v obcích Radhošť (18,4 %) a Uhersko (17,5 %). Na druhé straně nejnižší zastoupení mají v obcích s vysokým podílem lesů, jako je Vysoké Chvojno (5,0 %), Nová Ves (6,5 %) a Týništko (6,6 %).

Podíl vodních ploch je rovněž nižší, a to o půl procentního bodu ve srovnání s celou ČR (1,6 % vs. 2,1 %). Největší podíl mají v obcích Horní Ředice (5,3 %) a Nová Ves (4,8 %), tedy v obcích, na jejichž území se nacházejí rozsáhlejší rybníky – Ředický a Novoveský.

Nejvyšší podíl zastavěného území patří městu Holice, a to 4,9 %. U ostatních obcí výměra zastavěných ploch nedosahuje ani třetinových hodnot než u Holic – Dolní Ředice, Dolní Roveň (obě 1,9 %), naopak Poběžovice u Holic nemají ani půl procentní zastoupení.

Mapa 14: Podíl zastavěných ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013

Z hlediska změn zornění, tedy zvyšování či snižování výměry orné půdy na úkor ostatních složek jejího využití, došlo na území MAS Holicko k mírnému nárůstu zornění. Celkově se mezi lety 2006 až 2012 plocha orné půdy zvýšila o 0,18 %, což je vysoce podprůměrná hodnota oproti Pardubickému kraji (0,53 %) či ČR (0,59 %). Ovšem na území MAS je vznik další orné půdy dosti limitován. Na jihovýchodě území (např. v obci Dolní Roveň) je velmi vysoké zastoupení orné půdy a není možné ji dále rozšiřovat. Severovýchodní část naopak pokrývají lesy, využívat tuto plochu na úkor orné půdy taktéž není možné. O více než 1 % se podíl orné půdy zvýšil pouze v obci Horní Ředice (1,42 %), v ostatních obcích to bylo do 0,2 % a v některých došlo i ke snížení podílu orné půdy.

Podíl zemědělské půdy (do něhož je řazena i orná půda) rovněž narostl, a to během 6 let o 0,16 %. Avšak zvýšení je podprůměrné oproti Pardubickému kraji (0,39 %) či ČR (0,38 %). Nejvyšší nárůst byl v Horních Ředicích, což souvisí s nárůstem orné půdy, a to o 0,68 %. O 0,2 % se zvýšila plocha zemědělské půdy i v Dolní Rovni a Horním Jelení. Naopak v 5 obcích došlo ke snížení jejího podílu (nejvíce v Týnišťku -0,03 %).

Podíl zastavěného území se v obcích MAS Holicko mezi lety 2001 až 2012 zvýšil nepatrně. Nárůst zaznamenalo především zastavěné území v pásu Dolní Ředice – Horní Ředice – Holice, tedy území, které je srostlé v jeden souvislý celek. Největší zvýšení nastalo v obci Dolní Ředice, a to o 0,26 %, v Horním Jelení o 0,14 % a v Holicích o 0,12 %. Naopak na jihu území MAS Holicko došlo ke snížení podílu zastavěného území (Uhersko, Dolní Roveň, Trusnov). Celkově však navýšení zastavěného území bylo mírně nad krajským a celorepublikovým průměrem, avšak pouze v desetinách procenta.

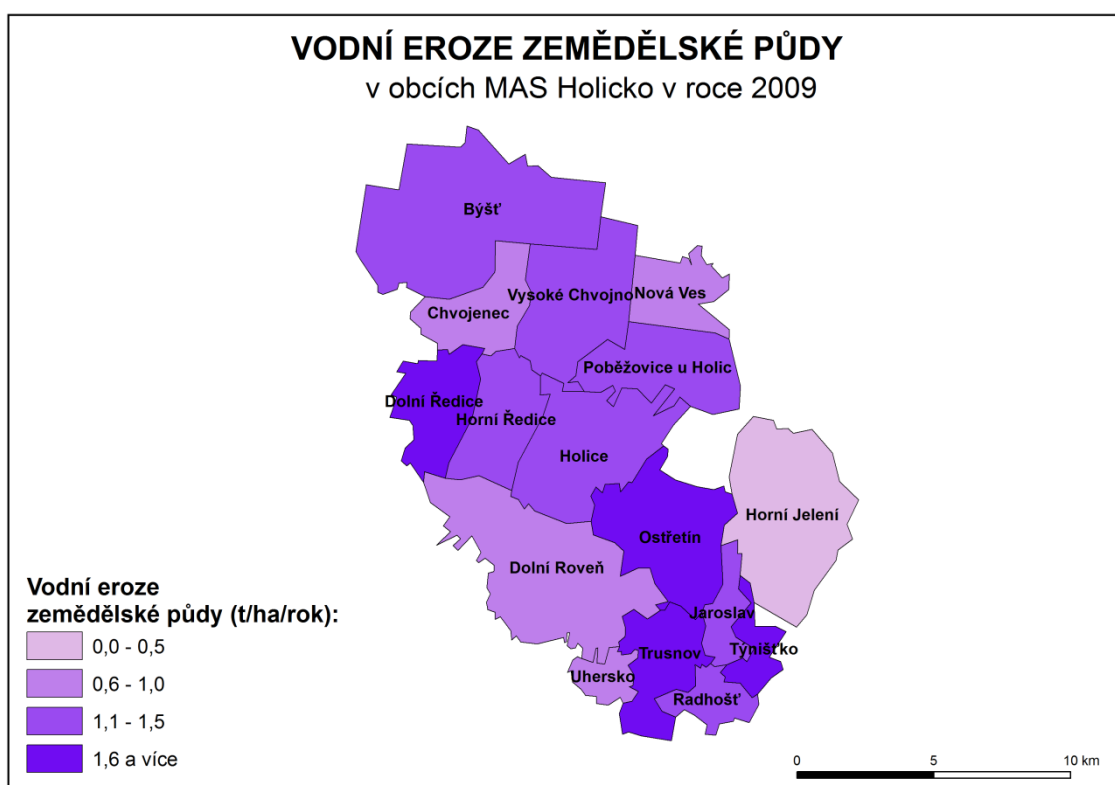
Co se týče průměrné velikosti půdních bloků, lze říci, že na území MAS Holicko probíhá intenzivní zemědělská činnost na velkoplošném území, která má svůj původ v kolektivizaci zemědělství po roce 1948. Průměrná velikost půdních bloků byla v roce 2012 na hodnotě 7 ha, zatímco v ČR 4,9 ha a v Pardubickém kraji 4,2 ha. V průměru největší půdní bloky se nalézaly na území obcí Ostřetín (13,5 ha), Trusnov (11,8 ha) a Dolní Roveň (10,8). Z hlediska ekologie velké půdní bloky znamenají snížení rozmanitosti (biodiverzity), a snižují tak kvalitu přírodní složky území. Na druhé straně toto území (jeho západní část) náleží do úrodných oblastí Polabí, pro něž jsou typické velké bloky scelených pozemků.

Území MAS Holicko leží svou větší částí v úrodné krajině Polabí, tedy produkční schopnosti půdy jsou nadprůměrné (udáváno v bodech dle MKSP). Průměr ČR a Pardubického kraje je shodný, byl stanoven na 2,9 bodu. Průměr regionu MAS Holicko dosahuje ohodnocení 3,7 bodů, tedy produkční potenciál půdy lze označit jako velmi kvalitní.

Co se týče znečištění půdy, je situace na území MAS Holicko velmi příznivá. Mírné znečištění se vyskytuje pouze v obci Býšť, kde podle měření je kontaminováno těžkými kovy 0,9 % zkoumaných vzorků.

Půda však není pouze ohrožena znečištěním, závažným problémem v mnoha částech ČR je eroze. Tato situace však nepanuje v regionu MAS Holicko. Hodnota erozního smyvu je velmi nízká. Dle zjištění, průměr MAS je 1,1t/ha/rok. Celorepubliková hodnota i hodnota z Pardubického kraje je však takřka čtyřnásobná (4,0, resp. 4,2 t/ha/rok). Nejvyšší erozní smyv je na území obce Týnišťko, a to 2 t/ha/rok. Nad 1,5 t/ha/rok je smyv také v Ostřetíně, Trusnově a Dolních Ředicích.

Mapa 15: Vodní eroze zemědělské půdy v obcích MAS Holicko v roce 2009

5.7.4. Voda a znečištění vodních zdrojů

MAS Holicko se rozkládá v níže položeném území ČR, proto roční úhrny srážek jsou nižší než celorepublikový průměr (665 mm). V průměru v regionu MAS Holicko naprší 614 mm. Území je co do jednotlivých úhrnů velmi vyrovnané. Nejméně naprší v obci Býšť (602 mm), nejvíce srážek dopadne na území obce Radhošť (628 mm). Proto i co se týče četnosti srážek, je území mírně podprůměrné. Četnost srážek je základním zdrojem údajů pro bilanci vody v území a zásobování obyvatelstva vodou a rovněž vyjadřuje i riziko sucha. V průměru se vyskytuje v MAS Holicko 15,8 srážek s intenzitou nad 10 mm za rok. Celorepublikový průměr je 16,8. Nad 16 takto definovaných srážek se v průměru vyskytuje v obcích Nová Ves, Vysoké Chvojno a Poběžovice u Holic. Na ostatním území je průměr nad 15,5.

Hustota vodních toků je v území v MAS Holicko poměrně vysoká, i když zde kromě řeky Loučné, protékající jižním cípem, neprotéká žádný významnější tok. Území MAS Holicko je poměrně bohatá pramenitá oblast. Průměrná hustota vodních toků je jak v ČR, tak v Pardubickém kraji hluboko pod hodnotou 1 km/km² (0,69, resp. 0,72 km/km²). Průměr MAS Holicko dosahuje 1,81 km/km². Na jihu území tento ukazatel v jednotlivých obcích převyšuje hodnotu 2. Např. v Uhersku je 2,66 km/km², v Dolní Rovni 2,52 km/km² či v Radhošti 2,48 km/km². I chemický stav povrchových vod se řadí k těm lepším v rámci ČR a Pardubického kraje. Dobrý stav vykazuje zhruba 77,0 % vod, kdežto v ČR je to 68,8 % a v Pardubickém kraji 55,6 %. Ovšem území MAS Holicko je z tohoto pohledu značně diferenciované. Nejhorší kvalita povrchových vod je v obci Uhersko, kde není žádný neznečištěný tok. Nízkou kvalitu mají i toky v obcích Radhošť a Týniště (pod 5 % toků s dobrým stavem vod). Naopak vysoce kvalitní jsou v Holicích, Dolních a Horních Ředících, Chvojenci, Vysokém Chvojnu, kde všechny vodní toky vykazují dobrý stav.

Naprosto opačný než u povrchových vod je případ u podpovrchových vod. Na celém území je špatný chemický stav. Toto se ovšem týká i všech sousedících regionů ať z Královéhradeckého, či Pardubického kraje, kde je rovněž nevyhovující kvalita podpovrchových vod. Z bližšího území je lepší stav pouze v oblastech okolo Rychnova nad Kněžnou a Dobrušky.

5.7.5. Ochrana území a vymezená chráněná území

Na území MAS Holicko se nenachází žádná velkoplošná chráněná krajinná oblast. Ani v blízkém okolí od MAS Holicko není žádná CHKO. Na území je z ekologického hlediska přítomno několik hodnotných částí krajiny, které mají důležitou úlohu pro místní ekosystém a které jsou pod ochranou českých, resp. evropských zákonných norem. Jedná se v první řadě o maloplošná chráněná území – přírodní rezervace a přírodní památky. Dále se v regionu nacházejí tzv. oblasti NATURA 2000, tedy evropské významné lokality a ptačí oblasti.

Celkově se na území MAS Holicko nachází 5 přírodních rezervací s rozlohou 230,9 ha a 4 přírodní památky o rozměrech 8,6 ha. Z prvků NATURA 2000 největší plochu zabírá jedna ptačí oblast (Komárov), a to 2 030,8 ha, evropské významné lokality jsou 4 a zabírají celkovou plochu 667,8 ha.

Přírodní rezervace na území MAS Holicko:

- Buky u Vysokého Chvojna – jedná se o bukové a lipové porosty s příměsí jedle;
- Mazurovy chalupy – jedná se o slatinné louky v lesním podrostu;
- Žernov – ochrana komplexu smíšených biotopů lesních, mokřadních a vodních;
- Bažantnice v Uhersku – ochrana lužního lesa včetně ptactva a drobných živočichů;
- U parku – jedná se o opukovou stráň poblíž zámku ve Vysokém Chvojně s významnou teplomilnou květenou.

Přírodní památky na území MAS Holicko:

- Boršov u Litětín – ochrana květeny, jedná se o louku s výskytem hvozdíku a hořce hořepníku;
- Pětinoha – rybník s rašeliništěm, kde se nachází rostlinná společenstva s výskytem vzácných druhů rostlin;
- Šejval – lokalita ohrožených druhů rostlin;
- Stráň u Trusnova – jedná se o stráň na opukovém podloží s výskytem vzácných rostlin, např. hořce brvitého.

Evropsky významné lokality:

Dále se na území MAS Holicko nacházejí lokality, které jsou součástí oblastí NATURA 2000. V jejím rámci se zde nacházejí 4 evropsky významné lokality:

- Buky u Vysokého Chvojna – lokalita páchníka hnědého;
- Mazurovy chalupy – bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách;
- Žernov – přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací;
- Uhersko – lokalita lesáka rumělkového.

Ptačí oblasti:

Z ptačích oblastí, které jsou též součástí oblastí NATURA 2000, se na území MAS Holicko nachází pouze jediná, avšak má značnou rozlohu oproti ostatním chráněným územím zde (2030,8 ha). Jedinou ptačí oblastí je:

- Komárov – ochrana dravce motáka pilicha a sovy kalouse pustovky.

Památné stromy:

Na území MAS Holicko se také nachází několik památných stromů, např. „dub letní v Dolní Rovni“, „duby v Trusnově“, skupina 18 líp srdčitých v Býšti či 3 památné stromy v Holicích – lípa srdčitá, jírovec maďal, dub letní.

Významné krajinné prvky:

Dále se na území vyskytují významné krajinné prvky, např. VKP „Mokřad v Býšti“, VKP „Studená Voda“, VKP „Velinský potok“, VKP „Kamenecká stráž“.

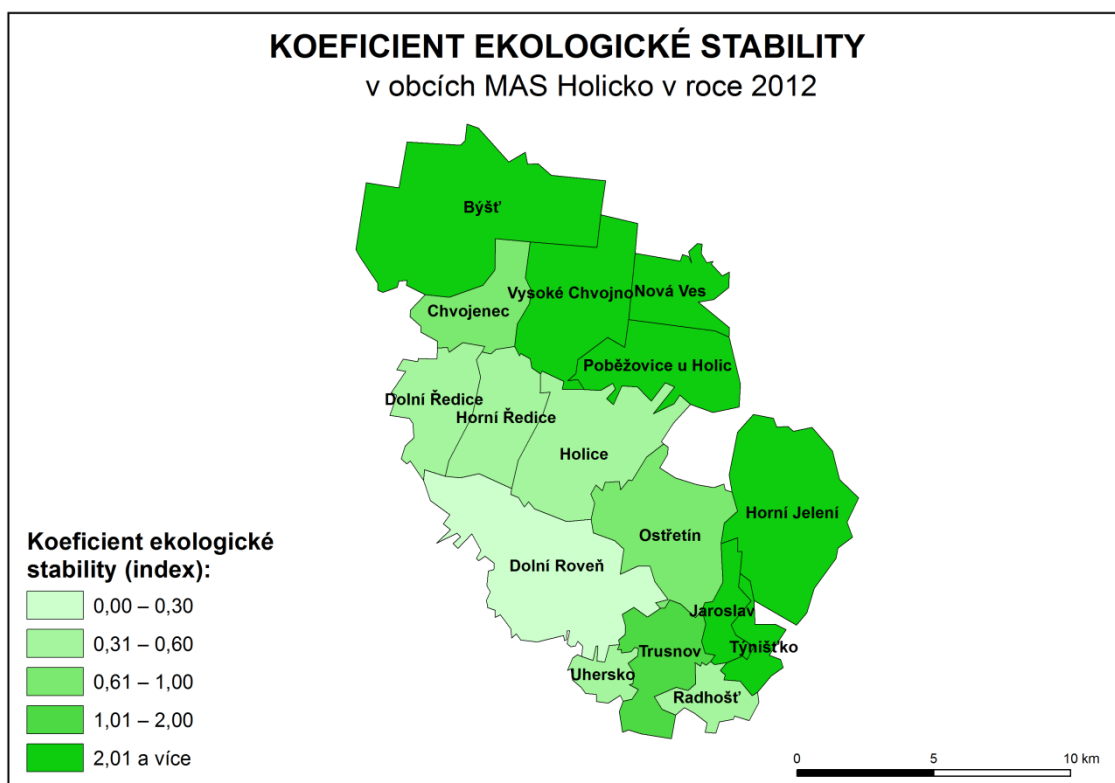
Podíl chráněných území je v regionu MAS Holicko značně nízký z důvodu nepřítomnosti žádné chráněné krajinné oblasti. Pouze 1,2 % území mají zaručenu ochranu. Jedná se o tzv. maloplošná chráněná území. V ČR požívá 15,9 % území nějakou ochranu. Největší podíl z rozlohy jednotlivých obcí mají chráněná území v Dolních Ředvicích (10,7 % rozlohy obce), Horních Ředvicích (6,7 %) a Uhersku (4,5 %). Naopak úplně bez ochrany je 6 obcí z MAS Holicko.

5.7.6. Ekologická stabilita krajiny

Pro určení ekologické stability území je používán tzv. koeficient ekologické stability. Vyjadřuje podíl ploch, které se řadí mezi stabilní a nestabilní krajinné prvky, k celkové výměře hodnoceného území. Mezi ekologicky stabilní plochy jsou řazeny ty, které jsou přírodě blízké, pouze mírně pozměněné činností člověka jako lesy, louky, pastviny, rybníky, přehradní nádrže, ale i sady, vinice apod. Mezi ekologicky nestabilní plochy spadá zastavěné území, orná půda a chmelnice. Tento indikátor tak vyjadřuje míru urbanizace krajiny.

Koeficient ekologické stability dosahuje na území MAS Holicko nadprůměrných hodnot, tedy jedná se o území přírodě blízké v porovnání s celou ČR. Celkový koeficient ekologické stability má v MAS Holicko index 1,24. Průměr za celou ČR je 1,06 a za Pardubický kraj 0,90. Lze tak říci, že se jedná o výjimečnou hodnotu v tak nízké položeném území a navíc v blízkosti velkých měst. Nejvyššího koeficientu z jednotlivých obcí dosahují Pobežovice u Holic, a to 8,61. Koeficient nad hodnotou 5, tedy přírodě blízkou krajinu, vykazuje i Horní Jelení, Nová Ves a Vysoké Chvojno. Naopak velmi nízká hodnota koeficientu náleží obci Dolní Roveň, která má vysoký podíl orné půdy. Na jejím katastrálním území je koeficient 0,18. Pod hodnotou 0,5 se nacházejí i obce Dolní Ředice, Horní Ředice, Uhersko a Radhošť. Městu Holice patří koeficient ekologické stability s hodnotou 0,51.

Mapa 16: Koeficient ekologické stability v obcích MAS Holicko v roce 2012

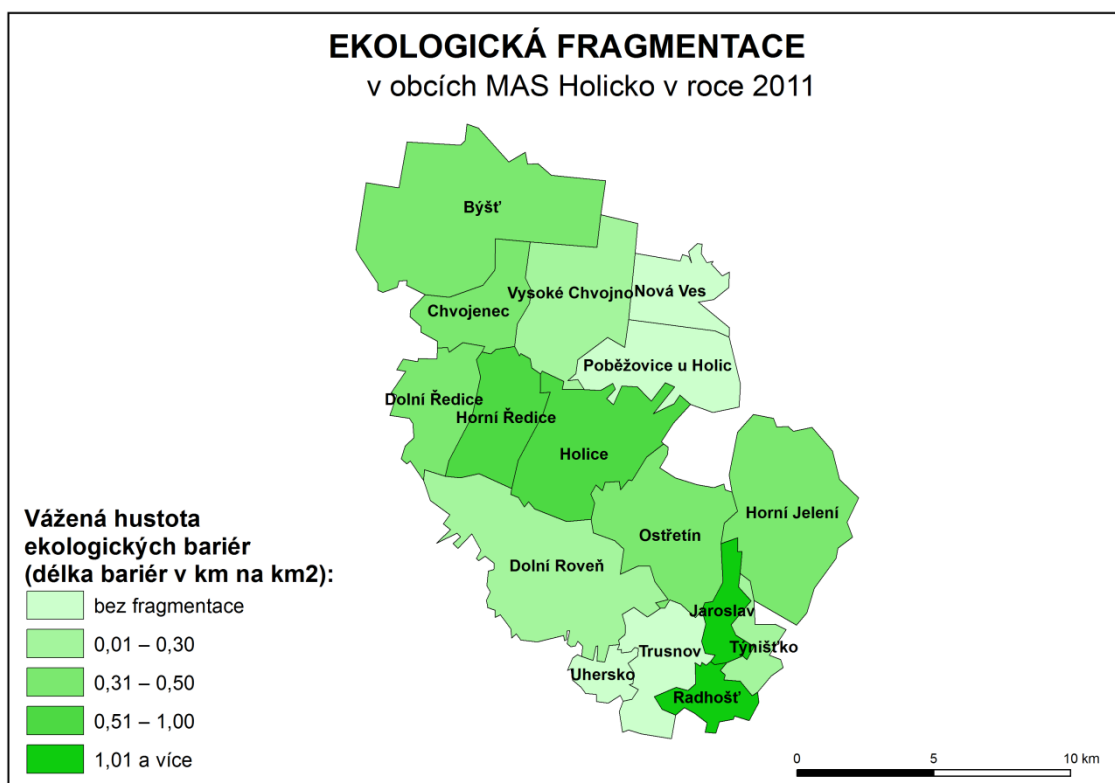

5.7.7. Ekologická fragmentace

Indikátor ekologická fragmentace udává, jaká je hustota bariér v nezastavěném území. Za bariéry jsou považovány jednotlivé druhy komunikací (dálnice, silnice jednotlivých tříd, železnice dle počtu kolejí). Každé ze zmíněných komunikací je přidělena bodová hodnota (nejvyšší je u šestiproudých dálnic – 4 body). Tedy čím nižší hodnota, tím je území prostupnější. Ukazatel tak přeneseně vyjadřuje stabilitu druhové pestrosti, narušení biotopů a kvality urbanizovaného prostředí. Při fragmentaci vznikají oddělená území, na nichž žijí či se vyskytují izolovaná společenstva, což ovlivňuje jejich zachování a genetickou stabilitu. Dále komunikace narušují migrační koridory zvěře a mají svůj význam i pro bezpečnost dopravy, tj. možnost střetu se zvěří.

Průměrná hodnota ekologické fragmentace za ČR se udává 5,30 km/km². Průměr ekologické fragmentace v Pardubickém kraji je nižší (2,44 km/km²). MAS Holicko se řadí mezi území s nízkou mírou fragmentace, pouze 1,07 km/km². Nejvyšší míru mají především ty obce, přes které prochází silnice I. třídy I/35 a na ní navazující komunikace, a rovněž obce, na nichž leží mezinárodní železniční koridor (indikátor je ovlivněn i rozlohou území). Největší hodnotu ekologické fragmentace vykazují obce z jihu území MAS Holicko – Radhošť (1,99 km/km²), Jaroslav (1,33) a dále Holice (0,98). Naopak nulovou hodnotu mají Poběžovice u Holic, Nová Ves a Uhersko. V budoucnu lze očekávat nárůst hodnoty fragmentace území, jelikož je plánována stavba rychlostní komunikace R35, která by měla mít 4 pruhy.

Mapa 17: Ekologická fragmentace v obcích MAS Holicko v roce 2011

5.7.8. Odpadové hospodářství

Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy vymezeny povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod. Obce a města jsou tak povinny zajistit nakládání s odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území, odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti a odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství. Nakládání s odpady hradí obce z vlastních finančních prostředků.

MAS Holicko v oblasti odpadového hospodářství je atypické tím, že zde na nevelkém území působí hned 4 společnosti z tohoto odvětví. Nakládání s komunálním odpadem obstarávají tyto společnosti: Marius Pedersen a.s. (8 obcí), ODEKO s.r.o. (5 obcí), AVE CZ a.s. (2 obce) a SMP Odpady a.s. (1 obec). Z hlediska těchto společností lze říci, že jedná o silné společnosti, které jsou schopné zabezpečit úplný rozsah služeb v oblasti odpadového hospodářství. I když na druhou stranu je nutné zmínit, že region MAS Holicko je spíše okrajovým územím jejich působnosti.

Na území se vyskytuje pouze jedna funkční skládka, a to skládka v Nové Vsi. Je provozována společností ODEKO s.r.o. a slouží pouze pro ukládání „neškodného“ odpadu (stavební suť, škvára, popel, zemina, směsný obalový materiál apod.). Běžný komunální odpad je v areálu skládky překládán do velkoobjemových kontejnerů a odvážen mimo území MAS Holicko na skládku odpadu v Křovicích. Dochází zde k přetřídění separovaného odpadu, např. plasty jsou zde rozdrceny a odváženy k dalšímu zpracování firmě Transform Bohdaneč, papír a sklo je odvezen také mimo region. Stanovená kapacita skládky v Nové Vsi je 80 000 m³. Marius Pedersen a.s. využívá zejména skládku ve Chvaleticích, resp. třídrnu v Černé za Bory. Dále odpad z MAS Holicko končí na skládkách v Českých Libchavách (spravován společností EKOLA České Libchavy s.r.o.) a na řízené skládce v Nasavrkách

(provozován společností AVE CZ Nasavrky, např. pro odpad z Týnišťka) a menší množství odpadu na jiných zařízeních.

Ovšem vyjma skládky v Nové Vsi se na území vyskytují staré již nepoužívané skládky v Býšti a Týnišťku. Skládka na území obce Býšť je bývalou řízenou skládkou a v nedávné době byla rekultivována. V Týnišťku se u rybníka Týnišťko nachází skládka inertního odpadu, která je podchycená v systému evidence starých ekologických zátěží. Ovšem v územním plánu obce se s ní počítá jako s případnou rezervou pro zamýšlené sběrné místo (později možný sběrný dvůr a kompostárnu). Na území MAS Holicko se nevyskytují žádné spalovny.

Na území se vyskytuje poměrně mnoho sběrných dvorů. Celkově jich působí 9. Na svém katastru mají sběrný dvůr tyto obce: Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Jelení, Horní Ředice, Ostřetín, Radhošť a Vysoké Chvojno. Největší maximální kapacitu má stanovenou sběrný dvůr v Holicích, a to 19,5 tisíce tun (včetně kompostárny). Jeho průměrná roční kapacita je však nižší – 12,6 tisíce tun. Kromě města Horní Jelení (137,7 tun) mají ostatní obce stanovenou maximální kapacitu pod 100 tun. Drtivá většina ze sběrných dvorů (vyjma Holic a Horního Jelení) byla zřízena v nedávné době a nejsou používány déle než dva roky. Vybudovány byly v rámci společného projektu Dobrovolného svazku obcí Holicka. Pro biologicky rozložitelný odpad funguje ve městě Holice již zmíněná kompostárna. Její maximální kapacita je 1 500 tun, avšak roční využitelnost je nižší – 900 tun. Většina biologicky rozložitelného odpadu je svážena mimo území MAS do zařízení (kompostáren) v Pardubicích (Služby města Pardubic a.s.) či do Lípy nad Orlicí (ODEKO s.r.o.). Dále v obcích Chvojenc a Uhersko byla vymezena tzv. sběrná místa, která slouží pro úschovu odpadu před jeho pravidelným odvozem z obce. Nadto ve městě Holice působí dvě výkupny odpadu: Petr Bajer a Recycling - kovové odpady a.s. V obou případech se jedná o soukromé subjekty a jejich hlavní činností je výkup kovů a kovového odpadu.

Co se týče produkce odpadu, nejsou dostupné přesné údaje pro jednotlivé obce MAS Holicko. Ovšem je možné pro přibližnou představu uvést údaje z ORP Holice, které kromě tří menších obcí do 200 obyvatel (Nová Ves, Radhošť a Týnišťko) pokrývají celé území MAS Holicko (navíc do ORP Holice patří i obec Veliny – 452 obyvatel k 1. 1. 2014). Průměrná hodnota odpadu vyprodukovaného v ORP Holice značně kolísala v rozmezí let 2008 až 2012. Nejvíce bylo vyprodukováno v roce 2010, a to 33,2 tisíc tun. V roce 2012 byla produkce 13,6 tisíce tun, z toho nebezpečného odpadu bylo 365,2 tuny. Kolísavost hodnot je dána ekonomickou činností na území ORP Holice. V roce 2010 byla produkce odpadů více než dvojnásobná oproti většině ostatních let, tento nárůst však souvisí se stavebními pracemi při budování obchvatu silnice I. třídy I/35 okolo Holic, tedy za průměrnou výši odpadů z území lze považovat hodnoty v rozmezí 12 – 14 tun. Měrná produkce odpadů přepočtená na 1 obyvatele území ORP v roce 2012 činila 790 kg/obyv. Produkce nebezpečného odpadu pak v tomtéž roce byla 21 kg/obyv. Produkce odpadu tak byla výrazně podprůměrná oproti hodnotě z Pardubického kraje jako celku, kde bylo vyprodukováno 1 784 kg odpadu/obyv., z toho 101 kg nebezpečného odpadu/obyv. V rámci jednotlivých kategorií odpadu byla v roce 2012 produkce komunálního odpadu rovna hodnotě 7,3 tisíce tun a směsného komunálního odpadu 4,2 tisíce tun. Biologicky rozložitelný odpad se podílel na komunálním odpadu 496 tunami a jeho podíl výrazně vzrostl díky zvýšení veřejných ploch, které obce udržují. V rámci separovaného odpadu (plast, papír, sklo, nápojové kartóny) rovněž narůstá podíl plastů, v roce 2012 jich bylo vyprodukováno na 397,4 tun. Množství papíru činilo 556,6 tuny a skla 233,9 tuny.

5.7.9. SWOT analýza – téma: Životní prostředí

Tab. 23: SWOT analýza – téma: Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Nižší míra emisí ze stacionárních zdrojů • Převaha vytápění plynovými kotly nad kotly na tuhá paliva -> nižší emise, ekologičtější provoz • Nízká kontaminace půd • Malá erozivní činnost (především díky reliéfu krajiny) • Relativní čistota povrchových vod • Vysoká míra zalesnění • Přítomnost maloplošných chráněných území s různorodým charakterem • Vysoká míra zalesnění území (ojedinělý rys v takto nízko položeném území) • Nadprůměrný koeficient ekologické stability • Nižší ekologická fragmentace • Velký počet sběrných dvorů, který zvyšuje jejich dostupnost pro občany a snižuje vznik černých skládek 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká míra emisí z mobilních zdrojů (především automobilové dopravy) • Vysoký podíl znečišťujících látek v ovzduší (prachové částice, NO₂) • Nárůst znečištění ovzduší a celkový nárůst emisí • Kontaminace podpovrchových vod a nemožnost jejich užívání pro spotřebu obyvatelstva • Komunikace I. třídy a mezinárodní železniční koridor jako bariéra pro pohyb živočichů (včetně zvýšeného rizika střetů) • Nízký koeficient ekologické stability v obcích v jihozápadní části MAS Holicko (především jednolitá krajina s mnohahektarovými scelenými pozemky s ornou půdou) • Výrazná změna v druhovém složení lesů oproti původnímu stavu
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Přechod z vytápění prostřednictvím spalování pevných paliv na ekologičtější varianty, a tím snížení emisí ze stacionárních zdrojů • Snížení znečištění vodních toků v důsledku vybudování nových kanalizačních sítí a ČOV • Rozvoj ekologického zemědělství • Zvýšení druhové pestrosti lesů a vysazování původních druhů dřevin za účelem zvýšení jejich podílu a obnovy přirozeného stavu lesa • Posouzení protierozních opatření a zamezení pěstování širokořádkových plodin na svažitém terénu • Podpora třídění odpadu včetně informování veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení emisí z mobilních zdrojů vzhledem k předpokládané výstavbě R35, a tím i zvýšení dopravy na území • Další růst emisí ze stacionárních zdrojů a růst podílu znečišťujících složek v ovzduší • Zvýšení ekologické fragmentace vzhledem ke zvažované výstavbě nové sítě komunikací • Zvyšování podílu orné půdy a v důsledku toho snížení koeficientu ekologické stability území • Ohrožení chráněných lokalit vlivem developerských a podnikatelských zájmů

Potenciál:

- Podpora ekologických forem vytápění a další snížení podílu bytů vytápěných kotly na pevná paliva
- Vybudování nových ČOV a kanalizačních systémů a jejich připojení k ČOV
- Podpora ekologického zemědělství bez používání hnojiv a pesticidů
- I přes nízkou míru eroze se nabízí posouzení erozní činnosti v kraji a případné provedení některých protierozních činností včetně informování zemědělců, aby zamezily pěstování širokořádkových plodin na svažitém terénu
- Zvýšení podílu původních dřevin v lesích a postupná obnova přirozeného stavu lesů
- Udržení ochrany ve stávajících maloplošných chráněných území a rovněž ochrana prvků ÚSES

Problémy:

- Vysoký podíl emisí z automobilové dopravy v důsledku vytížených komunikačních tahů na území
- Vysoký podíl prachových částic a oxidů dusíku v ovzduší
- Nemožnost čerpání podzemní vody pro pitné účely z důvodu její kontaminace
- Komunikační tahy vytvářejí bariéry pro pohyb živočichů a zvyšují riziko srážky se zvěří
- Vysoký podíl orné půdy, především rozměrných scelených lánů na jihozápadě území MAS, které snižují pestrost krajiny a úroveň biodiverzity v ní

Potřeby:

- Pokračovat v zavádění ČOV a kanalizačních systémů v dosud nepřipojených obcích či jejich místních částech
- Obnova lesů do podoby blízké přirozenému stavu, což má i další důsledky, např. omezuje škody způsobené parazity
- Prověření možností na zavedení protierozních opatření
- Snížení rozměrů půdních bloků – zmenšení rozlohy scelených ploch orné půdy, tj. znovu vytvoření mezí (i jako protierozní zábrany)
- Informovanost veřejnosti o možnostech recyklace a využívání sběrných dvorů

5.7.10. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Životní prostředí

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt

v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 24: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Životní prostředí

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Regenerace vodních toků	2020	3 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Plocha pro kontejnery	2016	100 000,00 Kč
3	Obec Vysoké Chvojno	Kompostárna	2015	300 000,00 Kč
4	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Infrastruktura pro nakládání s odpady v mikroregionu	2015	6 000 000,00 Kč
5	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Propagační kampaň separace odpadů v mikroregionu	2016	150 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpracovat projekt „Rozvoj městské zeleně“	2013	80 000,00 Kč
7	Město Holice	Zpracovat projekt na rekonstrukci sokolského parku	2014	200 000,00 Kč
8	Město Holice	Realizace projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	800 000,00 Kč
9	Město Holice	Výsadba lesoparku při vjezdu do Holic směrem od Ostřetína	2016	500 000,00 Kč
10	Město Holice	Zpracovat projekt na rozšíření sběrných míst tříděného odpadu	2014	100 000,00 Kč
11	Město Holice	Zpracovat projekt na zapojení mládeže do třídění odpadu a úklidu města	2014	50 000,00 Kč
12	Město Holice	Realizace rozšíření sběrných míst tříděného odpadu	2015	1 000 000,00 Kč
13	Město Holice	Dokončit postupné předání stávající kanalizační sítě města VAKu Pardubice	2014 - 2015	1 000 000,00 Kč
14	Město Holice	Podporovat vybudování kanalizace Roveňsko, Koudelka	2014 - 2016	
15	Město Holice	Detailní zmapování černých skládek ve městě a okolí	2014	40 000,00 Kč
16	Město Holice	Postupná likvidace a revitalizace černých skládek	2015 - 2016	
17	Obec Pobežovice u Holic	Sběrný dvůr	2016	1 000 000,00 Kč
18	František Běhounek	Stromořadí dubů podél trati na Koudelku (Holic)		
19	Obec Dolní Roveň	Zpracování projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	200 000,00 Kč

20	Obec Dolní Roveň	Realizace projektu na rekonstrukci sokolského parku	2015	500 000,00 Kč
21	Obec Dolní Roveň	Kompostárna	2016	300 000,00 Kč

5.8 Cestovní ruch a pamětihodnosti

Celý region MAS Holicko spadá do tzv. turistického regionu č. 10 Východní Čechy. Tento region je dále dělen na jednotlivé turistické oblasti. Větší část MAS Holicko náleží do turistické oblasti č. 27 Pardubicko, která je totožná s okresem Pardubice. Menší část (obec – Nová Ves) spadá pod turistickou oblast č. 26 Orlické hory a Podorlicko. Jak turistický region, tak obě turistické oblasti jsou hodnoceny z hlediska rekreačního potenciálu a jeho celkového využití jako méně atraktivní. Ovšem z hlediska rekreace a míry turistického ruchu se může jednat v budoucnu o perspektivní region.

5.8.1. Pamětihodnosti

Na území MAS Holicko se nenacházejí hodnotné starobylé pamětihodnosti jako hrady, zámky, tvrze apod. Středobodem turistického ruchu a nejnavštěvovanějším místem je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v Holicích. Je pojmenováno po místním slavném rodákovi cestovateli Emilu Holubovi, který v 19. století podnikl několik expedic na africký kontinent včetně jeho dosud neprobádaných částí a přivezl cenné sbírky. Část z jeho sbírek je uložena právě v tomto muzeu.

Na území MAS Holicko je několik kulturně-historických pamětihodností, které mají potenciál pro turistický ruch. Z části se jedná především o sakrální stavby jako barokní kostely sv. Martina v Holicích, sv. Gottharda ve Vysokém Chvojně a sv. Jiří v obci Radhošť a spolu s ním dřevěná zvonice před vstupem do kostela. Dále z významnějších pamětihodností bez církevního významu je přítomen historický dvůr v obci Uhersko či zámek ve Vysokém Chvojnu. K zámečku je přidruženo i arboretum s naučnou stezkou.

Na území MAS Holicko se nachází v současné době 51 pamětihodností, které jsou zapsány na Ústředním seznamu kulturních památek. Nejvyšší z nich náleží obci Dolní Roveň, a to 12. O jednu méně se nalézá ve městě Holice. 7 kulturních památek má na svém území město Horní Jelení, 5 památek se nachází v obci Ostřetín.

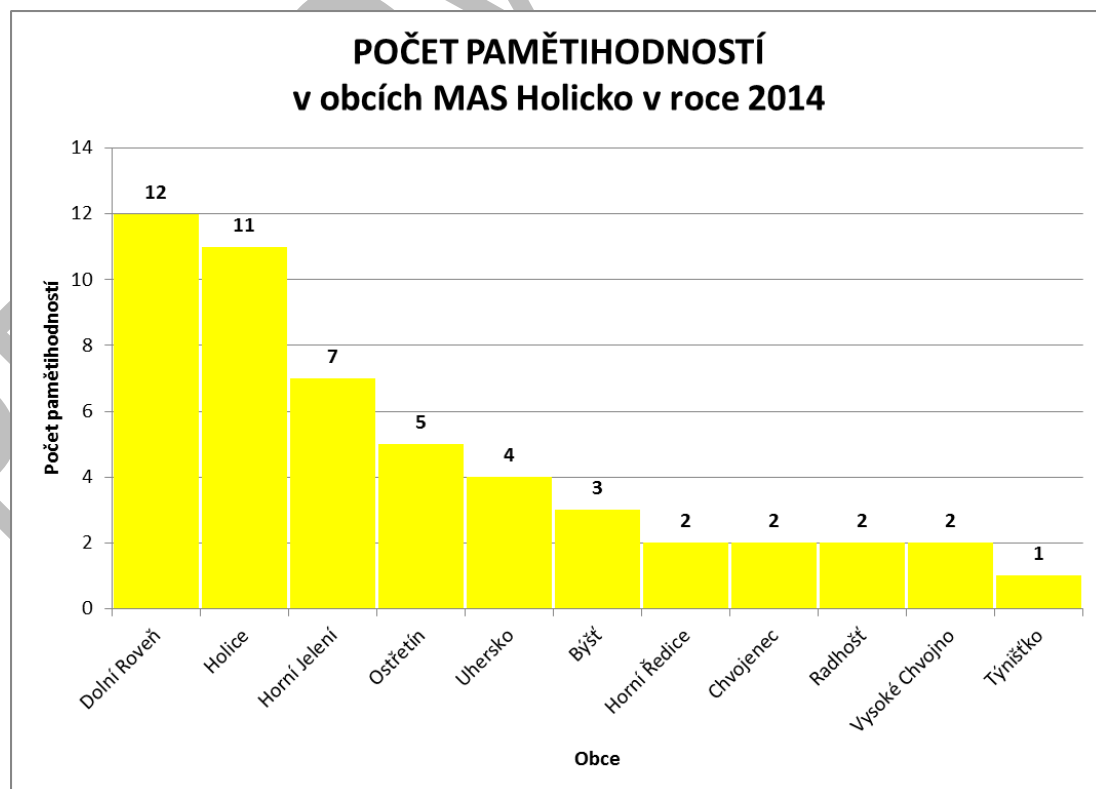
Celkem se v tomto regionu nachází 6 památkových rezervací, po jedné v obcích či městech Býšť, Dolní Roveň, Horní Ředice, Radhošť, Uhersko a Vysoké Chvojno.

Památky v jednotlivých obcích:

- Býšť – vodní mlýn, kaplička Panny Marie, zvonička;
- Dolní Roveň – obecní úřad, venkovská usedlost, tělocvična – sokolovna, škola, kostel sv. Kateřiny, kaple Panny Marie, kaplička, kaplička sv. Václava, fara, venkovská usedlost s omezením: bez špýcharu, venkovská usedlost č.p. 201, zvonice, socha sv. Jana Nepomuckého;
- Holice – tvrzíště, archeologické stopy, kostel sv. Martina, kaplička sv. Jana Nepomuckého, socha P. Marie, smírčí kříž, pomník obětem 2. světové války, socha - pomník dr. Emila Holuba, fara, městský dům - tzv. Zemánkův (dům, zahrada s oplocením, hosp. budova, altán), vila, tělocvična – sokolovna, pošta a škola, krucifix, Mandysova vila, sousoší Kalvárie;
- Horní Jelení - socha sv. Jana Nepomuckého, kostel Nejsvětější Trojice, socha Anděla Strážce, socha sv. Anny, socha sv. Floriána, sloup se sochou Panny Marie, sloup se sousoším sv. Anny učitelky, fara;
- Horní Ředice – zvonice, socha sv. Jana Nepomuckého;
- Chvojenec – tvrzíště, archeologické stopy;
- Ostřetín – kostel Zvěstování Panny Marie, socha sv. Jana Nepomuckého s palladiem, venkovská usedlost, z toho jen: špýchar, venkovská usedlost, tvrzíště Hrádek;
- Radhošť – kostel sv. Jiří, venkovský dům (č.p. 12);
- Uhersko – kostel Nanebevzetí Panny Marie, zemědělský dvůr, fara, tělocvična – sokolovna;
- Týništko – venkovská usedlost (č.p. 8);
- Vysoké Chvojno – kostel sv. Gottharda, fara.

Graf 33: Počet pamětihodností v obcích MAS Holicko v roce 2014

5.8.2. Pěší turistika a cykloturistika

MAS Holicko má rozvojový potenciál v pěší turistice a cykloturistice. Na území se nalézá 8 značených turistických cest:

- červená trasa – Hradec Králové – Koliba u Býště
- modrá trasa – Hradec Králové – Bělečko – Homole u Vysokého Chvojna
- modrá trasa – Týniště nad Orlicí (Přírodní park Orlice) – Poběžovice u Holic – Holice (nádraží) – Horní Jelení, kde se větví na dvě trasy: I. vede do Plchůvek; II. do Zámrsku (k železniční stanici)
- zelená trasa – Blešno – Běleč nad Orlicí – Bělečko
- zelená trasa – Hradec Králové – Hoděšovice – Vysoké Chvojno – Poběžovice u Holic – Koudelka – Staré Holice – Veliny – Horní Jelení, kde se větví do tří tras: I. vede okolo rybníku Lodrant do Uherska; II. dále do Chocně; III. do Dolního Jelení, Čermné nad Orlicí a dále do Kostelce nad Orlicí
- zelená trasa Okružní – okolo rybníku Hluboký a stejnojmenné rekreační oblasti, po hrázi rybníka Blažek a v nejsevernější části k rybníku Špičák, odkud se vrací jinou cestou k rybníku Blažek, částečně se kryje se žlutou trasou
- žlutá trasa – z Třebechovic pod Orebem – okolo Přírodního parku Orlice a řeky Orlice – do centra Holic
- žlutá trasa – z Borohrádku – Šachov – Horní Jelení – Dobříkov – po železniční zastávku Dobříkov u Chocně.

Co se týče cyklotras, na území MAS Holicko se jich nalézá 23 (včetně připravovaných). Území protínají i nadnárodní a regionální cyklotrasy. Z těch významných tu prochází:

- dálková evropská cyklotrasa 181 Hradec Králové – Břeclav
- nadregionální cyklotrasa 4111 Horní Roveň – Moravany – Chrudim – Seč – Pohled
- nadregionální cyklotrasa 4120 Čachnov – Svatka – Hlinsko – Dašice – Dolní Ředice – Chvojenec – Borek – Vysoká nad Labem
- regionální cyklotrasa 4192 Pardubice – Dašice – Uhersko – Opočno – Vysoké Mýto
- regionální cyklotrasa 4195 Horní Jelení – Stradouň – Štěnec – Luže.

Vyjma pěších tras a cyklotras se na území nachází i hipposteska, a to v obci Býšť, kde působí ranč Bělečko.

5.8.3. Turistika a rekreace

Pro návštěvnost regionu má velký význam motokrosová dráha v obci Poběžovice u Holic, na které se konají významné závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR. Ovšem v současné době díky majetkoprávním sporům se další sportovní akce nekonají.

Z kulturních akcí spojených s historií lze jmenovat rekonstrukci bitvy sedmileté války v Horních Ředících.

Rozvíjí se zde i nové formy turistiky jako především agroturistika. Působí zde několik ekofarem, např. v obci Býšť (Ranč Bělečko) či Uhersku (Statek Uhersko).

Co se týče rekreačních ploch a rekreačních areálů, nejvýznamnější je rekreační areál u rybníka Hluboký. Působí zde autokemp, kde jsou návštěvníkům k dispozici ubytovací chatky. Kromě autokempu se u rybníka Hluboký nachází chatová osada. U rybníku Blažkovec, taktéž součást katastrálního území města Holic, je vybudován tábor. Poslední rekreační lokalitou je rekreační areál v Horním Jelení. Rekreační objekty – rodinné chaty se nalézají kromě okolí rybníku Hluboký dále v místních částech města Holice – Koudelka a Podlesí.

5.8.4. Služby pro návštěvníky – ubytování, ubytovací kapacita

Na území MAS Holicko se vyskytuje šest penzionů. Čtyři z nich se nacházejí v pomyslném centru regionu – městě Holice. Jejich ubytovací kapacita dohromady čítá 80 lůžek. Dva penziony se nacházejí ve Vysokém Chvojnu. Ubytovací kapacita je u obou stanovena na 15.

Motely se nachází na tomto území čtyři. Jeden leží v obci Ostřetín u komunikace I. třídy I/35. Má stanovenou ubytovací kapacitu na 30 hostů. Druhý se nalézá ve Chvojenci a má ubytovací kapacitu stanovenou na 20 lůžek. A další dva se nacházejí v obci Býšť.

Ubytovna v MAS Holicko je jedna. Nachází se v Holicích. Kapacita holické ubytovny dosahuje 50 lůžek.

Ubytování nabízené v soukromém objektu je možno využít ve dvou případech. Jedno soukromé ubytování se nalézá v obci Horní Ředice a má kapacitu 8 lůžek, druhé s kapacitou 6 lůžek se nachází v obci Poběžovicích u Holic.

Veřejné kempy jsou na území MAS Holicko tři – v Holicích, v Horním Jelením a Ostřetíně. Největší kemp je na území města Holice v blízkosti rybníku Hluboký a čítá celkovou kapacitu 70 lůžek a 40 míst pro stany a karavany. Kemp v Ostřetíně má kapacitu pro stany či karavany 20 a 50 dle počtu osob. Hornojelenský kemp má kapacitu 10 míst pro stany, resp. karavany.

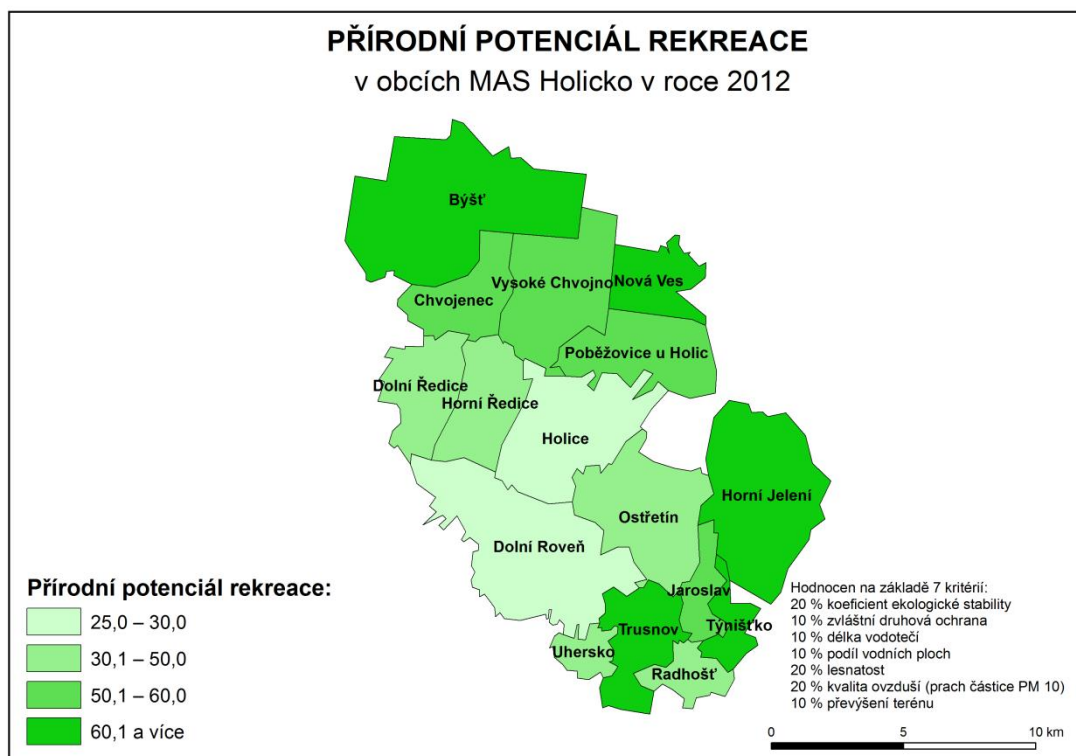
Ve městě Holice je k dispozici pro turisty jedno certifikované informační centrum. Jedno necertifikované se nachází v obci Býšť.

5.8.5. Přírodní potenciál cestovního ruchu

Z hlediska přírodního potenciálu pro cestovní ruch, respektive rekreaci má nejpříznivější podmínky území při východní hranici MAS Holicko. Jedná se vesměs o území, které je hustě pokryto lesními porosty. Index přírodních předpokladů rekreace¹ tak dosahuje nejvyšší hodnoty v obci Nová Ves (67,5). Vyšší hodnoty (nad 60) se vyskytují i v obcích Býšť, Horní Jelení, Vysoké Chvojno, Trusnov, Týniště a Jaroslav. O všem přírodní potenciál snižuje infrastruktura určená pro cestovní ruch a ubytování. V obcích, které dosahují vysokého indexu přírodních předpokladů rekreace, jsou omezené či úplně chybí ubytovací kapacity a s nimi potřebná infrastruktura a navázaná zařízení. Problematická je rovněž dopravní obslužnost v mimopracovních dnech, která ještě více snižuje jejich celkový potenciál. Opačným příkladem je město Holice (30) a obec Dolní Roveň (25), které postrádají přírodní předpoklady pro rekreaci, ale v případě Holic mají zázemí pro cestovní ruch a rekreaci.

¹ Index přírodních předpokladů rekreace je hodnocení obcí na základě sedmi kritérií, kterým je přisouzena odlišná váha: 1. koeficient ekologické stability (váha 20 %); 2. zvláštní druhová ochrana (10 %); 3. délka vodotečí (10 %); 4. podíl vodních ploch (10 %); 5. lesnatost (20 %); 6. kvalita ovzduší – koncentrace prachových částic PM₁₀ (20 %); 7. převýšení terénu (10 %).

Mapa 18: Přírodní potenciál rekreace v obcích MAS Holicko v roce 2012

5.8.6. SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Tab. 25: SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Spojitost s osobou Emila Holuba jako významný prvek pro turistický potenciál území – přítomnost muzea • Blízkost regionálních center a využití území jejich obyvateli pro rekreaci • Množství cyklotras • Netradiční formy turistiky a rekreace – agroturistika, hippostezka • Vysoká zalesněnost – atraktivita pro obyvatele měst • Množství sportovních a společenských akcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Malý počet pamětihodností (hrady, zámky, tvrze, významné sakrální stavby apod.) • Malá ubytovací kapacita • Zastaralost ubytovacích a rekreačních zařízení • Hustý provoz na některých komunikacích – zvýšené riziko pro cykloturistiku • Špatné dopravní spojení o víkendech a státních svátcích snižuje možnosti pro turistický ruch
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Potenciál pro příměstskou rekreaci obyvatel větších měst • Další možnosti rozvoje nových forem turistiky • Vybudování nových objektů pro rekreaci a turistiku • Vybudování cyklostezek 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevyužití turistického potenciálu • Další chátrání objektů pro ubytování a rekreaci • Snižování dopravní obslužnosti

Potenciál:

- Díky blízkosti velkých měst (Hradce Králové a Pardubice) se nabízí využití území pro příměstskou rekreaci jejich obyvatel
- Netradiční formy turistického ruchu a rekreace
- Vysoká zalesněnost území (východu MAS Holicko) je atraktivní pro obyvatele měst
- Vytvoření podmínek pro podporu cykloturistiky (cyklostezky)
- Rekonstrukce starých a vybudování nových objektů pro rekreaci

Problémy:

- Nedostatečné a zastaralé ubytovací kapacity
- Zastaralé objekty pro rekreaci
- Nevhodnost některých komunikací pro cykloturistiku z důvodu intenzivní dopravy

Potřeby:

- Oddělení cyklistů a motorové dopravy pro rozvoj cykloturistiky
- Lepší dostupnost území prostřednictvím dopravní obslužnosti (především o víkendech a státních svátcích)
- Zlepšení vybavenosti území pro potřeby turistického ruchu a rekreace

5.8.7. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 26: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Úprava zvonicek Opočno, Trusnov + 3 křížky	2019	1 000 000,00 Kč
2	Obec Vysoké Chvojno	Renovace křížů na hřbitově	2015	100 000,00 Kč
3	Obec Poběžovice u Holic	Oprava kříže		30 000,00 Kč
4	Obec Býšť	Rekonstrukce varhan		200 000,00 Kč
5	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce kapliček	2015 - 2016	500 000,00 Kč
6	Obec Dolní Roveň	Oprava zvoničky u kostela v Horní Rovni		100 000,00 Kč
7	Obec Dolní Roveň	Pamětní deska OÚ		250 000,00 Kč
8	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Infrastruktura pro turistiku v mikroregionu	2016	1 500 000,00 Kč
9	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Vybudování a doplňování sítě cyklotras a cyklostezek v mikroregionu	2018	14 000 000,00 Kč
10	Obec Vysoké Chvojno	Výstavba rozhledny	2017	3 000 000,00 Kč
11	Město Holice	Osazení kruhového objezdu poutačem - Rozvíjet cestovní ruch v návaznosti na Africké muzeum Dr. Emila Holuba	2014	
12	Město Holice	Zpracování návrhu rozvoje rekreační zóny „Rybník Blažkovec“	2015	100 000,00 Kč
13	Město Holice	Galerie pod otevřeným nebem – bývalá výpadovka na Hradec Králové	2015	300 000,00 Kč
14	Město Holice	Realizovat sbírkovou činnost regionálních historických předmětů	2014 - 2016	300 000,00 Kč
15	Město Holice	Zpracování projektu na rekonstrukci objektu nám. TGM 13 (cukrárna, muzeum motokrosu a Holicka)	2014	400 000,00 Kč
16	Město Holice	Rekonstrukce objektu nám. TGM 13 (cukrárna, muzeum motokrosu a Holicka)	2016	8 000 000,00 Kč
17	F. Běhounek	Naučná stezka New Start na Koudelce (Holice)		
18	F. Běhounek	Rozhledna na Kamenci (Holice)		
19	F. Běhounek	Miniexpozice holického sportu		
20	F. Běhounek	Miniexpozice holického obuvnictví		
21	F. Běhounek	Model města Holice		
22	Město Holice	Výstavba ubytovny (náhrada za objekt Hradecká čp. 59)	2015	4 000 000,00 Kč

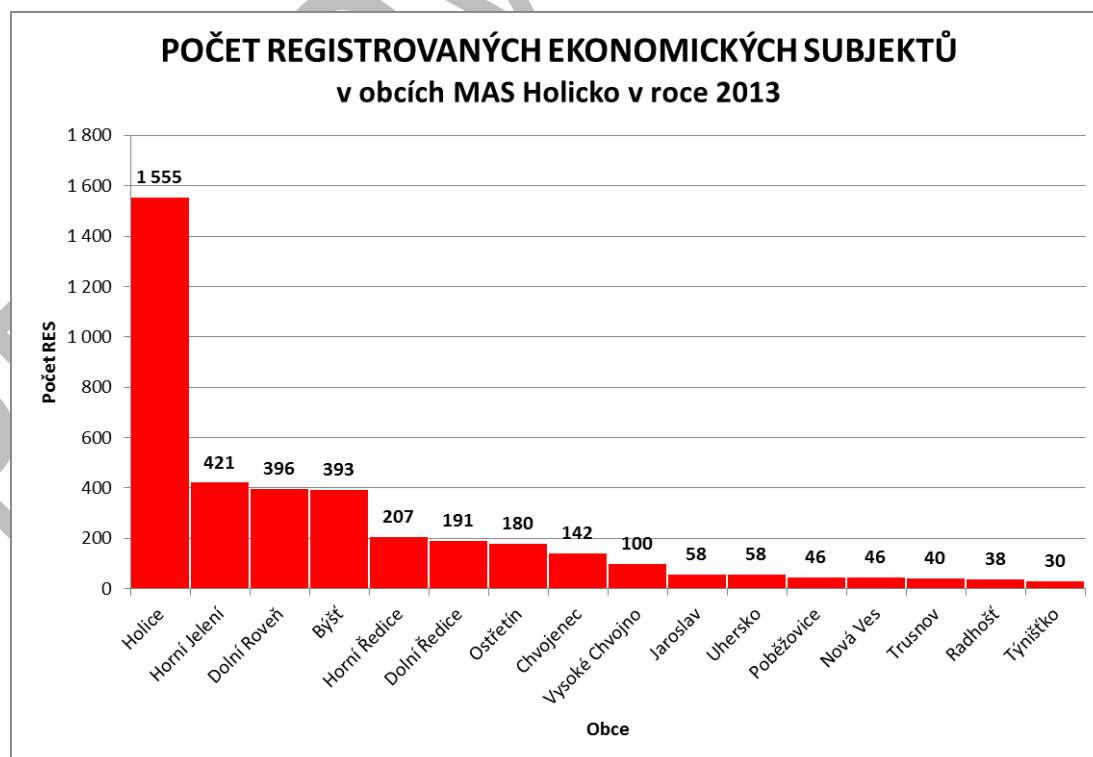
5.9 Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty

V posledních dvou desetiletích prošly jednotlivé sektory ekonomických činností dramatickými změnami. Došlo k poklesu podílu osob zaměstnaných v zemědělství, kvalitativně se proměnila struktura výroby a narostl počet pracujících a velikost obrátu ve službách. V období transformace v 90. letech mnoho podniků bylo nuceno ukončit svoji činnost či změnit svoji výrobní základnu. Na druhé straně toto období přineslo rozvoj drobného podnikání a zakládání nových podnikatelských subjektů, jelikož bylo znovu umožněno soukromé podnikání a vznik živnostenských profesí. Území MAS Holicko rovněž využilo své strategické polohy v blízkosti krajských měst a zavítali sem zahraniční investoři, kteří buď založili nový podnik, či vstoupili do majetkové struktury stávajících podniků. Na druhou stranu restrukturalizace a tržní hospodářství přinesly velké změny na trhu práce. Střídala se období růstu nezaměstnanosti a jejího postupného poklesu. Změnily se požadavky na kvalifikaci pracovníků apod. Pro tento region je především klíčová jeho poloha. Nachází se v zázemí dvou větších měst, které zvyšují potenciál pro jeho další rozvoj, např. pro příchod nových investic či pro podnikatelské aktivity jeho obyvatel.

5.9.1. Podnikatelské subjekty

Na konci roku 2013 působilo na území MAS Holicko celkem 3 901 ekonomických subjektů. Od roku 2007 se jejich počet zvýšil o 326, tedy o 9,1 %. Trend jejich počtu byl mezi zkoumanými roky 2007 až 2013 až na rok 2009 pomalu rostoucí. Podniků se zjištěnou aktivitou však bylo výrazně méně, a to o necelou polovinu. V roce 2013 byla zjištěna aktivita u 2 165 subjektů, tedy u 55,5 % subjektů ze všech registrovaných. Jejich počet mezi lety 2010 až 2012 plynule narůstal, avšak v posledním zkoumaném roce 2013 došlo k mírnému poklesu.

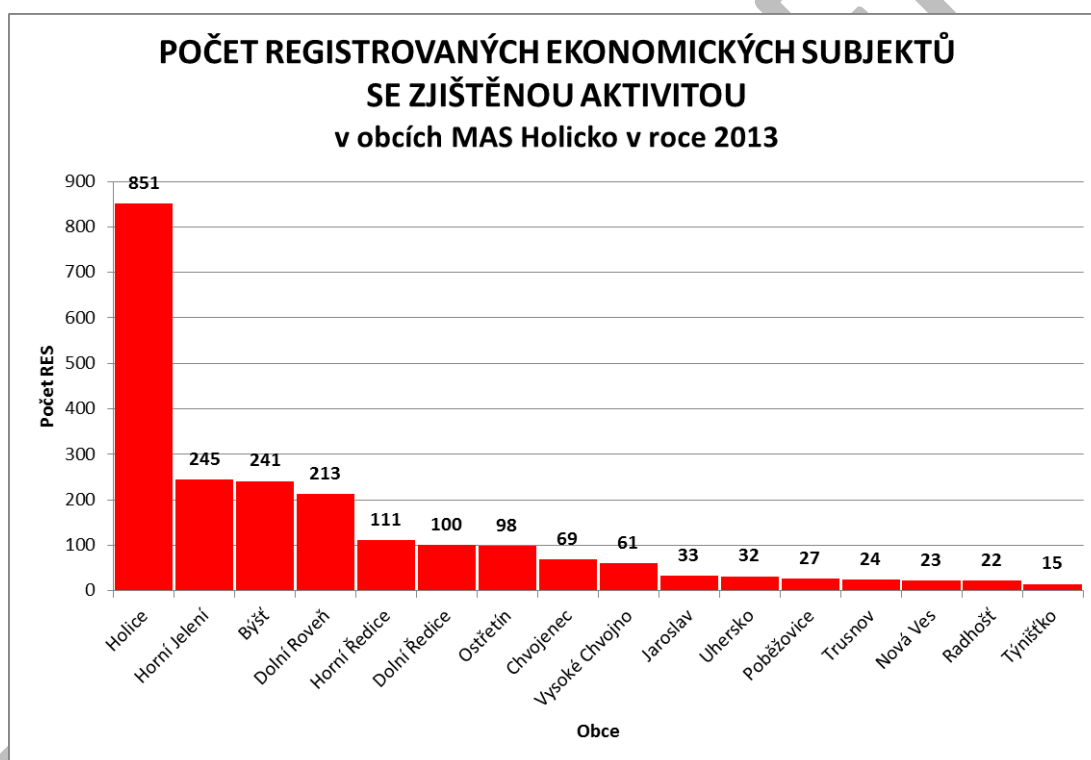
Graf 34: Počet registrovaných ekonomických subjektů v obcích MAS Holicko v roce 2013

Nejvíce ekonomických subjektů působilo v pomyslném centru regionu ve městě Holice. Na konci roku 2013 zde bylo registrováno 851 ekonomických subjektů. Druhý největší počet odpovídá velikostnímu pořadí obcí, tedy byl v druhém největším sídle – ve městě Horní Jelení, a to 245. O 4 ekonomické subjekty méně byly zaregistrovány v Býšti. Naopak v Týništku bylo zaregistrováno pouze 15 ekonomických subjektů, v Radhošti 22, o jeden více v Nové Vsi a Trusnově 24. V přepočtu na 100 obyvatel obce bylo nejvíce ekonomických subjektů v obci Býšť, tedy v obci, která přímo sousedí s městem Hradec Králové a může využívat své výhodné pozice a vazeb na něho. Na 100 obyvatel zde v roce 2013 připadalo 16 subjektů. V tomto indikátoru dále následovaly obce Vysoké Chvojno (15,3), Jaroslav (14,7) a Nová Ves (14). Holicím patřilo až páté pořadí s 13,1 ekonomických subjektů na 100 obyvatel. Naopak pod hodnotou 10 ekonomických subjektů na 100 obyvatel byly obce Chvojenec (9,2) a Týništko (9,1).

Graf 35: Počet registrovaných ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v obcích MAS Holicko v roce 2013

Ze všech subjektů se zjištěnou aktivitou měli největší podíl živnostníci. Na celkovém počtu subjektů tvořili více než dvě třetiny (68,8 %). Druzí nejpočetnější byly subjekty ve formě svobodných podnikání. Jejich zastoupení činilo 11,0 %. Obchodních společností bylo na území MAS Holicko 170, tedy čítaly podíl 7,9 %. 4,3 % připadalo na zemědělské podnikatele, kterých bylo 93. Státní organizace mírně převyšovaly 1% podíl. Celkově jich na území působilo 12.

Z vybraných skupin odvětví (dle klasifikace CZ-NACE) měl nejvyšší zastoupení na území MAS Holicko zpracovatelský průmysl. Celkově 16,4 % ze všech subjektů spadalo do této kategorie. O 1,5 procentního bodu nižší zastoupení patřil subjektům, jejichž činností byl velkoobchod a maloobchod (včetně oprav motorových vozidel). Poměrně vysoké zastoupení v rámci subjektů mělo stavebnictví, a to 14,2 %. Sektor zemědělství se podílel na všech subjektech 8,9 %. Profesní, vědecké a technické

činnosti zabíraly 8,5 % ze všech ekonomických subjektů. Na peněžnictví a pojišťovnictví v MAS Holicko připadal podíl 5,2 % a na ubytování, stravování a pohostinství 4,0 %. Doprava a skladování pak byly zastoupeny 3,1 %. Na ostatní kategorie klasifikace CZ-NACE, které nebyly zmíněny (včetně nezařazených), připadal čtvrtinový podíl.

Co se týče rozřídění podniků podle velikostních kategorií – počtu zaměstnanců, na konci roku 2013 se nenacházel jediný podnik (se zjištěnou aktivitou) se sídlem v obcích MAS Holicko, který by zaměstnával více než 200 osob. Tři ekonomické subjekty měly mezi 100 až 199 zaměstnanci. V roce 2012 tento počet měly 4 subjekty. 6 ekonomických subjektů mělo v rozmezí 50 až 99 zaměstnanců. V předešlém roce bylo těchto podniků o jeden více. Subjektů s 20 až 24 zaměstnanci bylo na území MAS Holicko 5. 20 subjektů mělo mezi 10 až 19 zaměstnanci, 6 až 9 zaměstnanců svoji pracovní činnost vykonávalo ve 28 subjektech. 220 ekonomických subjektů mělo do 5 zaměstnanců a 1 432 subjektů bylo bez zaměstnanců. Tedy z této charakteristiky lze usuzovat, že na území MAS Holicko nepůsobil žádný velký zaměstnavatel s nadregionálním vlivem pro pracovní síly (a jejich mobilitu). Pouze 3 podniky zaměstnávaly více než 100 zaměstnanců.

Z konkrétních podniků (se zjištěnou aktivitou) mezi 100 až 199 zaměstnanci měly dva subjekty registrované v Dolních Ředvicích a jeden subjekt z města Holice. V Dolních Ředvicích z těchto významných zaměstnavatelů pro region působí MSSL Advanced Polymers, s.r.o. Jedná se o výrobce plastových výrobků. A dále zde má své sídlo Bellinda Česká republika, s.r.o., velkoobchod s textilem. V Holicích z podniků zaměstnávajících mezi 100 až 199 zaměstnanci působí výrobce parfémů a toaletních přípravků Pacific Direct, s.r.o. Dále z významných zaměstnavatelů s počtem pracovníků v rozmezí 50 až 99 působí v Holicích další 4 subjekty. Výrobce strojů a zařízení pro všeobecné účely FEIFER - kovovýroba, spol. s r.o. Dále zemědělská společnost SOLVIT, s.r.o. zabývající se jak rostlinnou, tak živočišnou výrobou. Poté se jedná o subjekt z veřejné správy – samotné město Holice, které zaměstnává mezi 50 až 99 zaměstnanci a posledním takto velkým zaměstnavatelem registrovaných v Holicích je školský subjekt – Střední škola automobilní Holice. Mimo město Holice je to dále společnost sídlící v Horním Jelením HUCK ČR, s.r.o., jejíž náplní je výroba sportovního zařízení, a Zemědělská společnost Ostřetín, a.s., která se zabývá stejně jako SOLVIT, s.r.o. rostlinnou i živočišnou výrobou.

5.9.2. Ostatní ukazatele ohledně ekonomických subjektů a zaměstnanosti

V této části jsou uvedeny některé ukazatele struktury ekonomické činnosti, zaměstnanosti v nich či celkového výkonu ekonomických subjektů. Tato pasáž analýzy má částečně přesah z další kapitoly věnované zaměstnanosti, z důvodů praktičnosti budou indikátory, které se zabývají zaměstnaností a její odvětvové struktuře uvedeny zde.

Index progresivity ekonomické struktury

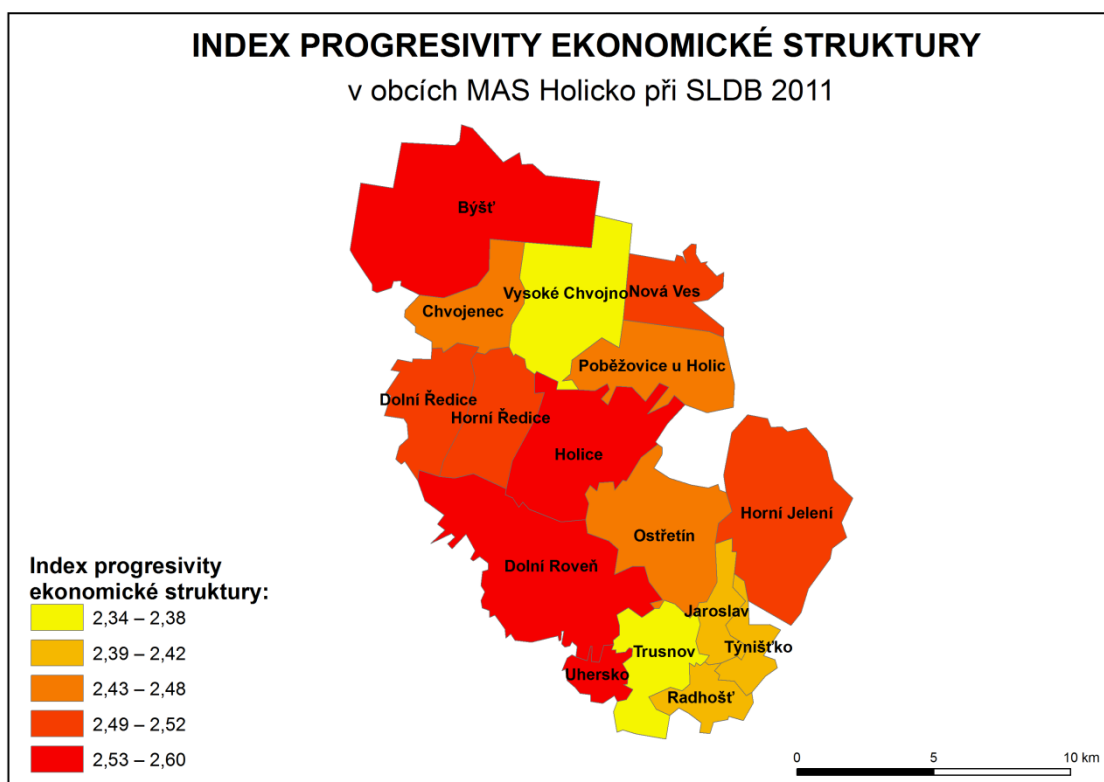
Tento ukazatel používá vážený součet podílů jednotlivých sektorů k celkovému počtu zaměstnaných osob. Každý sektor ekonomiky má odlišnou váhu: nejnižší má primární sektor váhu 1, sekundární váhu 2 a terciální váhu 3. Znázorňuje odvětvovou strukturu zaměstnanosti z hlediska kvality a budoucího potenciálu. Vyšší index, tedy nejvyšší potenciál, měly obce na západě území v blízkosti krajských center. Nejvyšší hodnoty dosáhl (při SLDB 2011) v obci Býšť (2,60), která sousedí přímo s katastrálním územím Hradce Králové. Podobné výše dosahoval v Holicích (2,59), Dolní Rovni (2,58) a Uhersku (2,58) nad 2,5 i v Dolních Ředvicích, Horním Jelením a Horních Ředvicích. Nejmenší hodnoty vykazovaly obce na jihu, především Trusnov (2,34). Z pohledu větších územních celků byl sice index

progresivity ekonomické struktury v MAS Holicko (2,48) nadprůměrný vůči stavu v Pardubickém kraji (2,43), ale rovněž mírně podprůměrný oproti ČR (2,50).

Z hlediska trendu indexu progresivity ekonomické struktury mezi SLDB 2001 a 2011 byl zaznamenán nárůst ve všech obcích. Nejvyšší v Poběžovicích u Holic (o 0,32), podobný i ve Chvojenci (0,30) a nad hodnotou 0,2 i v Býšti, Dolní Rovni a Vysokém Chvojně. Naopak jeden z nejnižších nárůstů si připsalo město Holice (0,11) a též obce na jihu území – Radhošť a Týnišťko. Město Holice však není výjimkou od ostatních větších sídel. Prakticky všechna města nad 5 000 obyvatel zaznamenala nízký nárůst hodnoty tohoto indikátoru včetně Hradce Králové, Pardubic, Chrudimi, Rychnova nad Kněžnou aj. Je to dáno vysokým zastoupením služeb, které mají nejvyšší váhu při tvorbě indexu, již při SLDB 2001, naopak menší sídla měla vyšší podíl průmyslu a zemědělské výroby, tedy měla vyšší růstový potenciál z hlediska tohoto ukazatele. Celkově za MAS Holicko byl nárůst prakticky totožný s průměrným nárůstem v ČR i Pardubickém kraji.

Z výše zmíněného je patrné, postupné sblížování hodnot na celém území jak ve větších sídlech, tak v menších obcích MAS Holicko. Potenciál v oblasti zaměstnatelnosti rostl na celém území, což souvisí se snižováním zaměstnanosti v sektoru zemědělství na úkor průmyslu a především služeb (sekundární a terciální sektor).

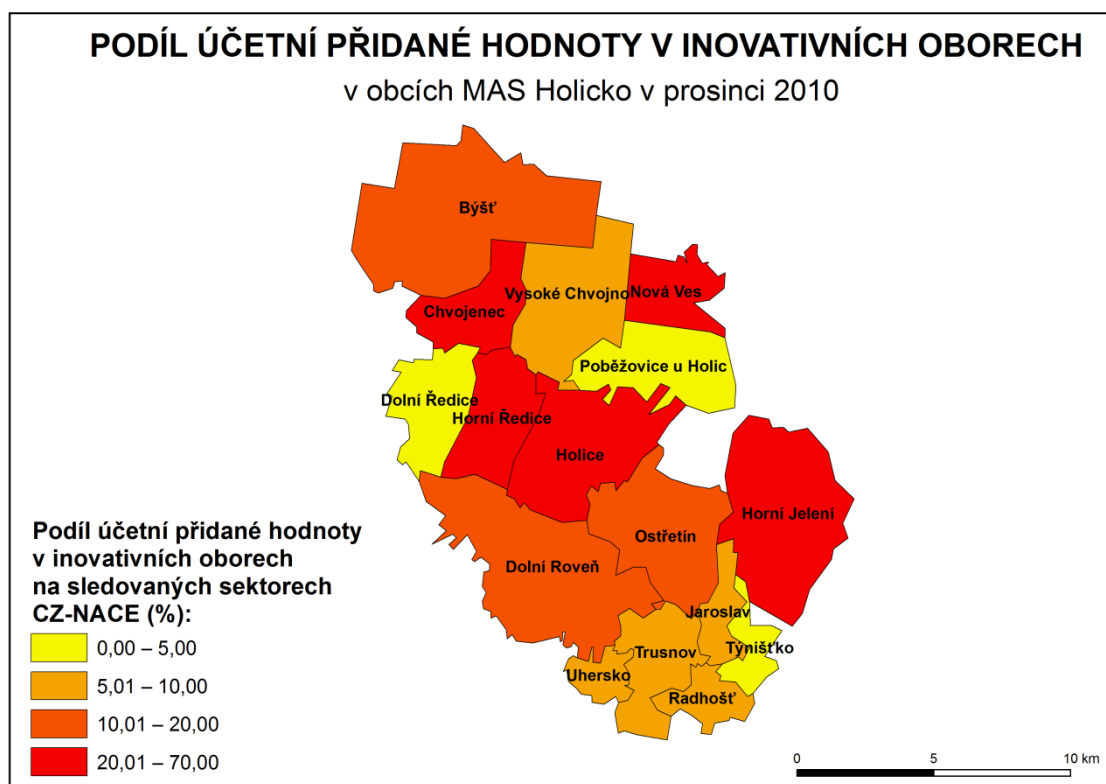
Mapa 19: Index progresivity ekonomické struktury v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Podíl účetní přidané hodnoty v inovativních oborech

Tento ukazatel vyjadřuje podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v inovativním sektoru (dle klasifikace CZ-NACE)² na celkové přidané účetní hodnotě sledovaných sektorů pro tento účel³. Znárodnuje, jak je tvořena přidaná hodnota z pohledu zastoupení služeb a oborů výroby, které mají růstový potenciál v činnostech s vyšší produktivitou práce. Tedy vyšší zastoupení těchto oborů, zvyšuje možnost růstu podnikatelského sektoru. Z hlediska obcí MAS Holicko byl v prosinci roku 2010 nejvyšší podíl účetní přidané hodnoty ve městě Holice (68,4 %). Mírně pod hodnotou podílu 30 % byly zastoupeny obce Chvojenc (28,9 %), Horní Ředice (28,2 %) a Horní Jelení (27,2 %). Naopak v obcích Poběžovice u Holic či Týniště se hodnoty blížily nule. Celkový podíl účetní přidané hodnoty činil v obcích MAS Holicko 37,5 %, což je podprůměrná hodnota vůči Pardubickému kraji (46,0 %) i ČR (45,2 %).

Mapa 20: Podíl účetní přidané hodnoty v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

² Do inovativního sektoru jsou zahrnuty tyto sekce dle klasifikace CZ-NACE: C-zpracovatelský průmysl (20, 21, 26, 27, 28, 29, 30); H-doprava a skladování (50, 51); J-informační a komunikační činnost (58, 59, 60, 61, 62, 63); K-peněžnictví a pojištnictví (64, 66); M-profesní, vědecké a technické činnosti (69, 70, 71, 72, 73, 74); N-administrativní a podpůrné činnosti (78, 80).

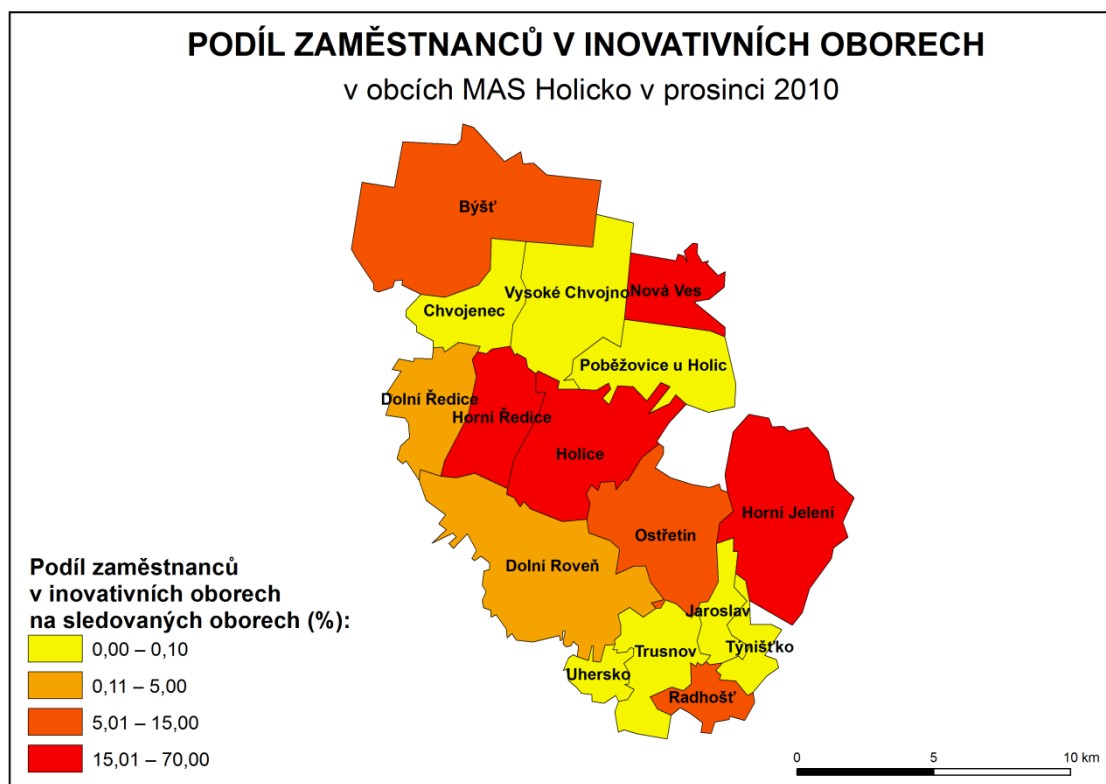
³ Celková přidaná účetní hodnota se sleduje v sektorech CZ-NACE – A, C, F, H, I, J, K, L, M a N.

Podíl zaměstnanců v inovativních oborech

Navazuje na předešlý indikátor a využívá místo účetní přidané hodnoty počet zaměstnanců v inovativním sektoru na celkovém počtu zaměstnanců ve sledovaných sektorech klasifikace CZ-NACE (vymezeny výše a v poznámce pod čarou). Opětovně platí čím vyšší podíl zaměstnanců, tím vyšší růstový potenciál podnikatelského sektoru i území.

Nejvyšší podíl zaměstnanců v inovativních oborech byl v prosinci 2010 ve městě Holice, a to 65,9 %. Srovnatelný počet zaměstnanců vykazovala i obec Horní Ředice (64,4 %). V ostatních obcích byl jejich podíl pod 20 %. V 7 obcích byla nulová hodnota či blízká se nule. Celkový podíl zaměstnanců v inovativních oborech v souhrnu obcí MAS Holicko byl 39,9 %, což je nadprůměrná hodnota ve srovnání s ČR (34,8 %) i Pardubickým krajem (36,2 %). MAS Holicko tak mělo vysoký podíl zaměstnanců v inovativních oborech, což vytváří další potenciál pro růst tohoto region. Avšak na druhé straně, jak ukazuje předešlý indikátor, podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v inovativním sektoru neodpovídal vysoké zaměstnanosti v inovativních oborech. Tato skutečnost tak částečně ubírá na rozvojových kapacitách tohoto území. Region ale může těžit ze své strategické polohy – blízkosti krajských center, jelikož ty vykazují vysoké hodnoty v obou indikátorech, a mají proto vysoký potenciál pro inovace a další růst. Region MAS Holicko by mohl být pozitivně ovlivněn.

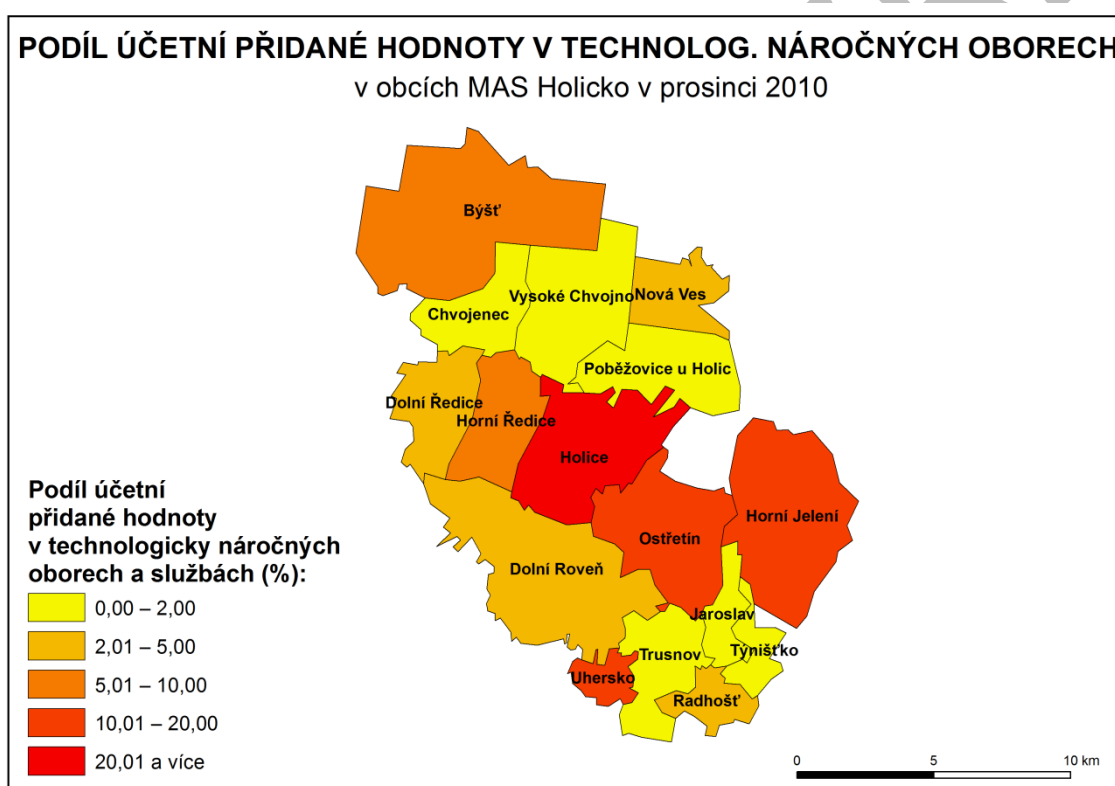
Mapa 21: Podíl zaměstnanců v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Podíl účetní přidané hodnoty v technologicky náročných oborech a službách

Indikátor udává podíl účetní přidané hodnoty vytvořené v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu a ve znalostně náročných službách⁴ na celkové účetní přidané hodnotě vytvořené ve sledovaných sektorech CZ-NACE⁵. Do velké míry souvisí s výše uvedeným podílem účetní přidané hodnoty v inovativních oborech. Čím vyšší hodnoty index dosahuje, tím je vyšší potenciál pro inovace. Nejvyšší podíl byl v prosinci roku 2010 zaznamenán ve městě Holice, a to 65,1 %. Hodnotu 20,0 % vykazalo město Horní Jelení. V ostatních obcích byly hodnoty podstatně nižší. V 8 obcích nepřesáhl podíl hodnotu 3 %. Za MAS Holicko jako celek byla hodnota 32,9 %. Jedná se o mírně podprůměrnou hodnotu oproti ČR (34,7 %) a Pardubickému kraji (36,8 %).

Mapa 22: Podíl účetní přidané hodnoty v technologicky náročných oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Podíl zaměstnaných v technologicky a znalostně náročných oborech a službách

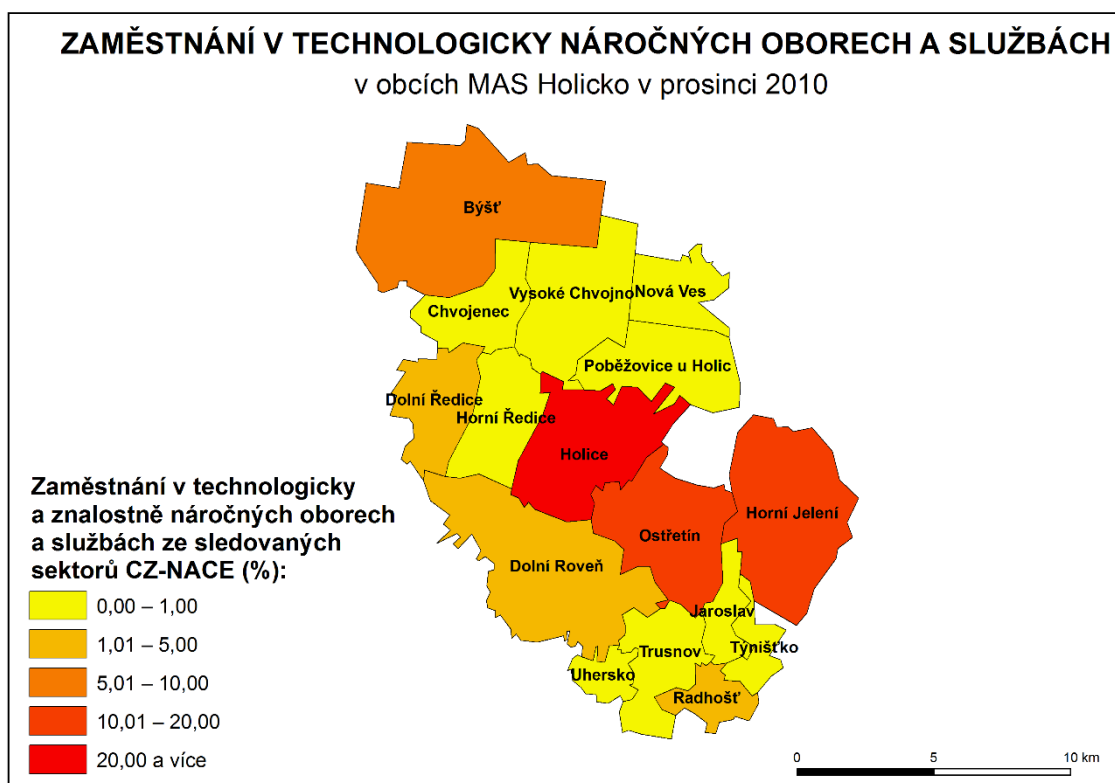
Vyjadřuje podíl počtu zaměstnanců v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu a ve znalostně náročných službách na celkové účetní přidané hodnotě vytvořené ve sledovaných sektorech CZ-NACE (vyjádřeny výše a v poznámce pod čarou). Nejvyšší podíl zaměstnanců

⁴ Za technologicky náročné obory zpracovatelského průmyslu a znalostně náročné služby jsou brány dle klasifikace CZ-NACE: C-zpracovatelský průmysl (20, 21, 26, 27, 28, 29, 30); J- informační a komunikační činnosti (58, 59, 60, 61, 62, 63); K-peněžnictví a pojišťovnictví (64, 66).

⁵ Sledované sektory CZ-NACE jsou: A, C, F, H, I, J, K, L, M, N.

v inovativních odvětvích byl v prosinci roku 2010 ve městě Holice (64,1 %), v žádné další obci nepřesáhl hodnotu 20 %. V Horním Jelením činila zaměstnanost 16,1 %. V 8 obcích byla hodnota nulová či blíží se nule. Z hlediska podílu zaměstnanosti bylo MAS Holicko na rozdíl od podílu účetní přidané hodnoty nadprůměrné vůči ČR, Pardubickému kraji i sousedním MAS. Podíl zaměstnanců v inovativních sektorech za MAS Holicko dosahoval výše 37,0 %, v Pardubickém kraji 29,4 % a ČR 24,3 %. V MAS Holicko, především v Holicích, tak působí kvalifikovaná pracovní síla, která zvyšuje růstový potenciál území a potenciál pro další inovace. Avšak tento fakt je snižován předcházejícím zmíněným indikátorem o podílu účetní přidané hodnoty v náročném průmyslu a službách, který byl naopak podprůměrný. Sice v MAS Holicko je vysoká zaměstnanost v těchto odvětvích, ale produkovaná přidaná hodnota této skutečnosti neodpovídá. Jedná se tak o obdobný stav jako v případě indikátorů zabývajících se inovativními obory a pro region plynou i stejné důsledky zmíněné výše.

Mapa 23: Podíl zaměstnání v technologicky náročných oborech a službách v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

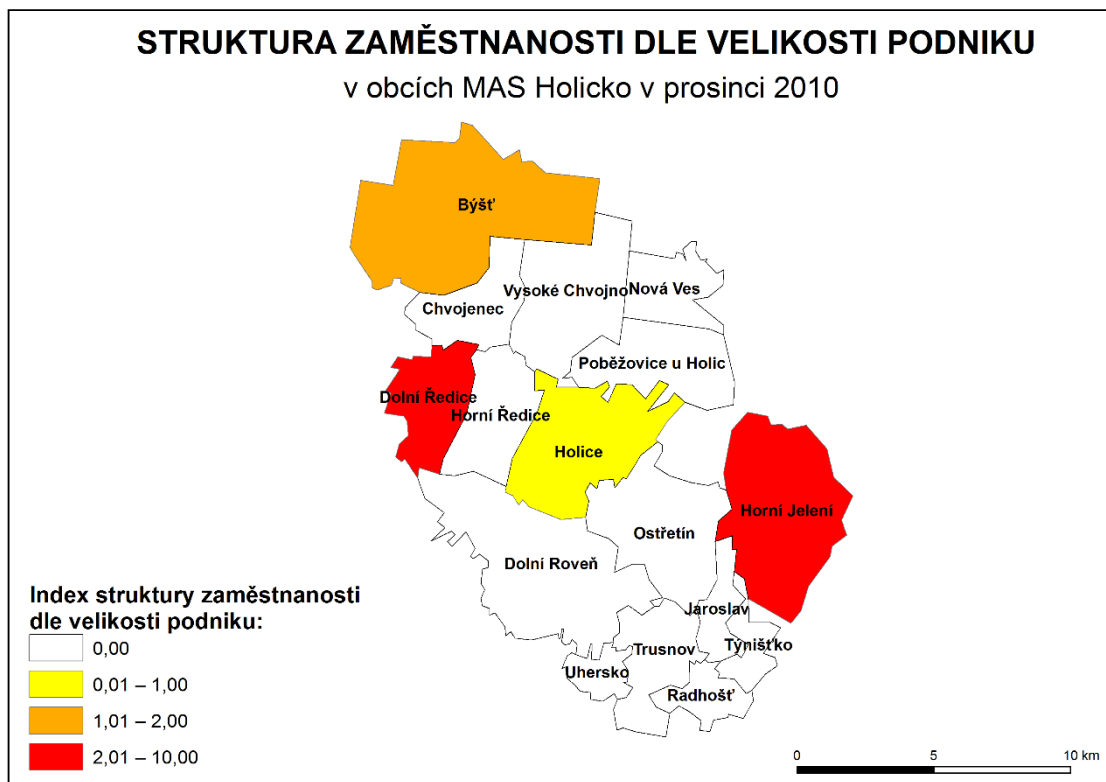

Struktura zaměstnanosti podle velikosti podniků

Ukazatel vyjadřuje poměr zaměstnanosti ve středně velkých podnicích k zaměstnanosti v malých podnicích a mikropodnicích. Čím nižší hodnota, tím je nižší stabilita podnikatelské činnosti, jelikož větší a střední podniky vykazují větší stabilitu na rozdíl od menších. Na území MAS Holicko byla nenulová hodnota zaznamenána pouze v 4 obcích a městech, tedy území je prosto středně velkých podniků. Nejvyšší hodnota (k prosinci roku 2010) byla zaznamenána v Dolních Ředvicích (5,44). V této obci působí, jeden z největších zaměstnavatelů, podnik MSSL Advanced Polymers, s.r.o., který tak

výrazně zvyšuje hodnotu ukazatele. Index nad hodnotou 1 byl ještě v obci Býšť (1,15). V Horním Jelení dosahoval 0,87 a v Holicích 0,57. Střední podniky jsou tak na území zastoupeny pouze ojediněle, což má za následek nižší stabilitu podnikatelské činnosti a může mít především negativní důsledky v obdobích hospodářské nestability.

Mapa 24: Struktura zaměstnanosti dle velikosti podniku v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

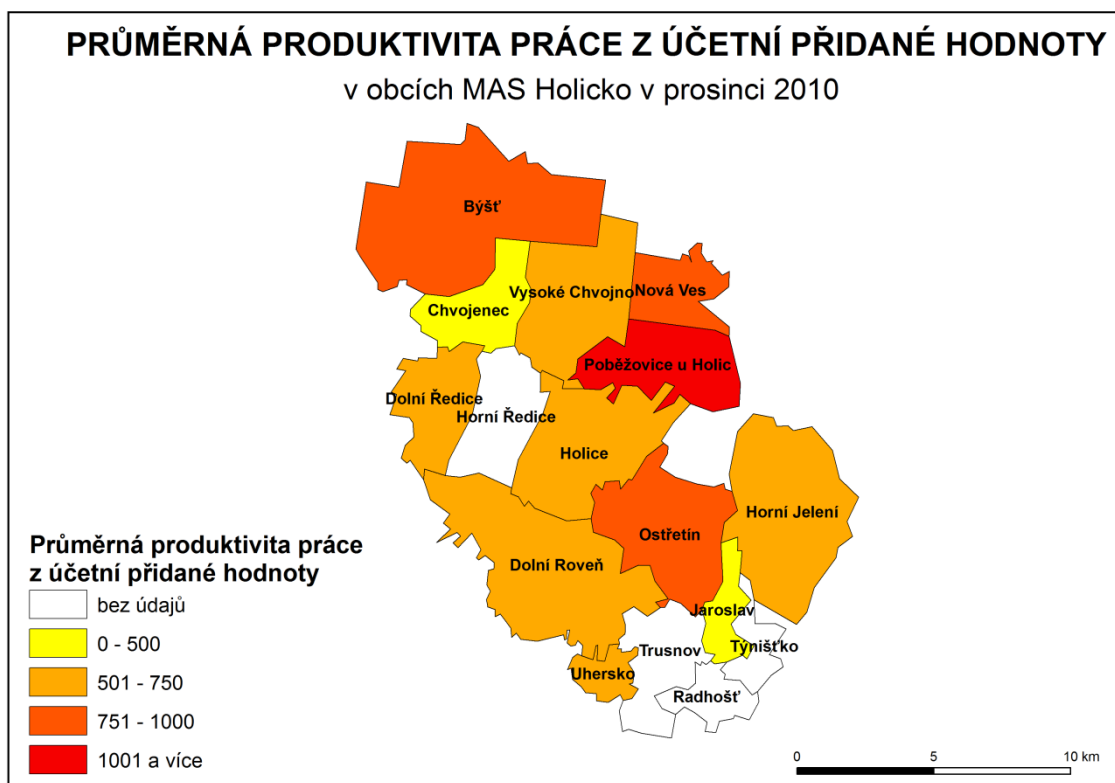

Průměrná produktivita práce z účetní přidané hodnoty

Tento indikátor vyjadřuje poměr účetní přidané hodnoty a průměrného evidenčního počtu zaměstnanců. Znázorňuje tak efektivnost, s jakou je vytvářena přidaná hodnota, tedy, jaká je přidaná hodnota na zaměstnance. Tento indikátor je ovlivněn strukturou ekonomické činnosti, která probíhá na daném území. Nejvyšší produktivita práce z obcí MAS Holicko byla v prosinci roku 2010 v obci Pobežovice u Holic, a to 1 609 tis. Kč na zaměstnance. Dále následovaly obce Býšť a Ostřetín s 853 tis. Kč na zaměstnance. Produktivita práce v Holicích (516 tis. Kč na zaměstnance) byla pod průměrnou hodnotou z MAS Holicko (616 tis. Kč na zaměstnance). Nejmenší zjištěná byla v obci Jaroslav (387 tis. Kč na zaměstnance), avšak údaje z některých obcí nejsou dostupné. Produktivita práce v MAS Holicko byla prakticky totožná jako v Pardubickém kraji (617 tis. Kč na zaměstnance). V ČR byla ale vyšší, dosahovala hodnoty 754 tis. Kč na zaměstnance.

Mapa 25: Průměrná produktivita práce z účetní hodnoty v obcích MAS Holicko v prosinci 2010

Rentabilita vlastního kapitálu

Znázorňuje podíl hospodářského výsledku po zdanění a vlastního kapitálu, tedy ukazuje efektivnost investic a tvorby zisku při hospodaření právnické či fyzické osoby. Nejvyšší rentabilitu vykazovaly v prosinci roku 2010 subjekty z obcí Týnišťko (0,83), Horní Ředice (0,82) a Trusnov (0,71). Subjekty ve městě Holice měly rentabilitu 0,27, což bylo mírně nad průměrem celé MAS Holicko (0,24). Průměrné hodnoty jak z Pardubického kraje, tak celé ČR byly poloviční (v obou případech 0,13).

5.9.3. Sektory ekonomické činnosti

5.9.3.1 Zemědělství a lesnictví

Jak vyplývá z úvodní části, jižní a západní část území MAS Holicko pokrývají především pole a trvalé travní porosty, tedy jedná se o krajinu obhospodařovanou zemědělskými činnostmi, kdežto severní a východní část je hustě zalesněna a míra zornění či trvalých travních porostů je nízká, tedy v této části krajiny převládá lesní hospodaření. (Střední část je tvořena především jednotlivými sídly, která jsou srostlá v jeden celek.) Podíl zemědělských subjektů na celkovém počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou činil 8,9 % v roce 2013.

Nejvýznamnějšími zemědělskými společnostmi, zaměstnávajícími nejvíce osob v primárním sektoru, dle tržeb, jsou Zemědělská společnost Ostřetín, a.s. a SOLVIT, s.r.o. Obě společnosti působí jak

v rostlinné, tak i v živočišné produkci. Zemědělská společnost Ostřetín, a.s. se specializuje na chov a šlechtění skotu. Jedná se o velmi úspěšnou společnost v tomto odvětví – její skot si odnesl několikrát tituly národních šampionů. V rostlinné oblasti se specializuje na píce (vojtěšku, kukuřici a traviny) a řepku olejnou. Společnost má své pobočky v Ostřetíně a v Dolním Jelením (místní části města Horní Jelení). Společnost Solvit, sídlící ve Starých Holicích, se specializuje na rostlinnou výrobu a chov skotu.

Z dalších významných subjektů působí v MAS Holicko je Zemědělská a.s. Býšť, která má široké portfolio činností sahající od produkce obilovin přes zelinářství, zahradnické produkty (ovocné stromy, skalničky) a chov skotu a prasat po pilařské výrobky. V Trusnově má jedno ze svých středisek společnost MORAS Moravany, a.s. zabývající se chovem prasat a výkrmem drůbeže. Společnost VIRP, s.r.o. z Dolní Rovně podniká v rostlinné výrobě, především v pěstování obilovin, luštěnin a olejnatých semen. V Uhersku působí farma Ing. David Novák v sektoru obilovin a výkrmu prasat a rovněž v potravinářském průmyslu – provozuje vlastní pekárnu.

Na území MAS Holicko hospodaří i další drobní zemědělstí producenti. Někteří jsou úzce specializovaní na určitou komoditu. Např. v Poběžovicích u Holic působí Ing. Jan Kozák zabývající se šlechtěním česnekové sadby a jeho produkcí.

Rozvíjí se zde taktéž moderní formy zemědělské výroby jako ekofarmářství a s nimi spojené formy cestovního ruchu – ekoturistika. V současné době v regionu MAS Holicko působí 5 ekofarm nabízejících produkty vzniklé šetrným způsobem k životnímu prostředí, resp. způsobem respektujícím životní potřeby chovaných zvířat. V Horních Ředvicích působí ekofarma Jitky Píchové, která se zabývá produkcí biopotravin a chovem koz. V Uhersku provozuje svůj zemědělský podnik, již zmíněný, Ing. David Novák – Statek Uhersko. Zaměřuje se na produkci pšenice a pšeničných produktů (ve vlastní pekárně) a produkci vepřového. V Poběžovicích u Holic je provozována Ekofarma Vohralík, která se specializuje na chov koz a výrobu produktů z koziho mléka. Podobné zemědělské subjekty existují i v Dolní Rovni a Uhersku. V obci Býšť (její místní části) působí Ranč Bělečko, který se specializuje na agroturistiku. Probíhá zde chov koní a s nimi spojené akce pro veřejnost jako jezdecká škola apod.

V sektoru lesnictví působí několik společností. Největším vlastníkem a hospodářem lesů na území MAS Holicko je Lesní družstvo Vysoké Chvojno, které obhospodařuje zhruba 40 % plochy lesů. Druhým významným podnikem jsou Lesy ČR. Jejich podíl čítá zhruba pětinu všech lesních porostů. Významným vlastníkem je rovněž hrabě Bubna, který se podílí na vlastnictví lesů cca 10 %. Na drobné vlastníky připadá pětinový podíl a malé zastoupení ve vlastnické struktuře lesů mají i obce (obecní lesy).

5.9.3.2 Regionální značka

Na území MAS Holicko má působnost jediná regionální značka pro označení regionálních produktů, která je členem Asociace regionálních značek. Jedná se o regionální značku KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®, která zahrnuje místní producenty z Regionu Kunětické hory, Bohdanečska a Holicka. Z obcí MAS Holicko v rámci ní působí dva producenti (již zmíněni v předcházející kapitole):

- Bio-zelenina z ekofarmy Jitky Píchové v Horních Ředvicích – zaměřuje se na pěstování tradiční i méně tradiční zeleniny.
- Ing. David Novák – Pekařské výrobky z Uherska – se specializuje na pěstování pšenice, z níž jsou ve vlastní pekárně produkovány pekařské výrobky (Sedlákův chleba, vánočky, preclíky apod.). Dále je produkováno vlastní mléko a mléčné výrobky.

5.9.3.3 Těžba nerostných surovin

Území MAS Holicko není tak bohaté na nerostné suroviny jako ostatní regiony. Nachází se zde pouze jediné těžené ložisko (dobývací prostor, resp. chráněné ložiskové území), a to ložisko cihlářských surovin nazvané Holice. Neleží na území města Holice, ale nachází se na katastrálním území obce Ostřetín. Ložisko je konkrétně vymezeno chráněným ložiskovým územím Ostřetín a stanoveným dobývacím prostorem Ostřetín. Těžbu cihlářské hlíny zde obstarává společnost Wienerberger cihlářský průmysl, a.s. Ve městě Holice působí závod na zpracování cihlářské suroviny vlastněný touto společností. Vyrábí se zde pálené děrované cihelné bloky POROTHERM. Roční kapacita provozů dle údajů společnosti činí 96 000 t.

Kromě tohoto těženého ložiska se na území MAS Holicko nachází už pouze jedno netěžené. Jedná se o ložisko šterkopísku na katastrálním území města Horní Jelení.

V dlouhodobém horizontu, zatím ve stádiu prognózy, jsou stanoveny další dvě plochy, které by mohly být zařazeny mezi ložisková území. Jedná se o ložiska šterkopísku na území města Holice. Na území obce Býšř se rozkládá zrušené ložiskové území s nalezištěm vápence (konkrétní název Býšř 2).

5.9.3.4 Průmyslová výroba

Území MAS Holicko není specializováno na určitý segment průmyslové výroby, ale průmysl je zde značně diverzifikovaný a čítá mnoho odvětví. Tradiční zastoupení má především strojírenský a elektrotechnický průmysl. Početně jsou v tomto regionu přítomni i výrobci z textilního a oděvního průmyslu a rovněž kožedělného. Významné zastoupení má i stavebnictví a v důsledku vysokého podílu lesů dřevozpracující průmysl. Průmyslová výroba se koncentruje především do města Holice, v ostatních obcích množství průmyslových podniků a celkový podíl průmyslu je nižší.

Ze strojírenského a elektrotechnického průmyslu, který má ve městě Holice dlouhou tradici, patří mezi nejvýznamnější podniky (z hlediska zaměstnanosti) FEIFER - kovovýroba, s.r.o., BSH Holice a.s. a BV elektronik s.r.o. FEIFER - kovovýroba, s.r.o. je výrobce balící techniky jako např. balících strojů, páskovacích strojů, ovinovaček, dopravníků apod. BSH Holice a.s. je členem skupiny Erwin Junker Grinding Technology a.s. a zabývá se výrobou a vývojem brusných a brousících strojů. BV elektronik s.r.o. je elektrotechnický podnik. Hlavním oborem činnosti je vývoj, výroba a prodej transformátorů, tlumivek a dalších typů vinutých dílů.

Dalším z významných strojírenských podniků se na území města Holice nachází Pösamo - Řetězárna s.r.o. Jedná se o výrobce řetězů, ocelových lan, karabin a podobného sortimentu. Společnost PEAK Bohemia, s.r.o. je producentem mycích a vážících strojů, hasicích zařízení, rotačních štěpkovačů či dřevoodpadů. Monts, s.r.o. vyrábí vzduchotechniku a chladírenská zařízení. Firma TOS, a.s., člen CTY Group, se zabývá výrobou obráběcích strojů. Z odvětví stavebnictví zde sídlí již zmíněná společnost WIENERBERGER Cihlářský průmysl a.s. - výrobní závod Holice. Jejím hlavním produktem jsou pálené děrované cihelné bloky POROTHERM. Nejvýznamnější zaměstnavatel v dnešní době je z odvětví chemického průmyslu. Jedná se o výrobce parfémů a toaletních přípravků Pacific Direct, s.r.o. Zaměstnává necelých 200 pracujících. Ze dřevozpracujícího odvětví lze jmenovat společnosti MMF Holice s. r. o. či Lima - Martin Slovák dřevosoustružnictví.

I v ostatních obcích se nalézají několik významných průmyslových podniků pro region MAS Holicko, ovšem nejsou tak koncentrované jako ve městě Holice. V Dolních Ředících sídlí jeden z největších

zaměstnavatelů v regionu – MSSL Advanced Polymers, s.r.o. Jedná se o společnost vyrábějící termoplasty pro potřeby automobilového a elektrotechnického průmyslu. Kromě ní zde sídlí výrobce obuvnických potřeb Gamba, s.r.o.

Ve městě Horní Jelení je významným způsobem zastoupen chemický průmysl. Působí zde Chemocosmetic Service, s.r.o., výrobce čistících přípravků, tekutých mýdel či gelových osvěžovačů vzduchu. Dále zde sídlí výrobce sportovního vybavení, a to společnosti Berger-Huck (sportovních sítí, žíněnek, sportovních hliníkových konstrukcí, průmyslových sítí, bezpečnostních sítí).

Obec Býšť je sídlem papírenského a s ním spojeného polygrafického průmyslu. Působí zde papírenská společnost Unipap, a.s., která se zabývá výrobou papíru a lepenky. Polygrafický průmysl je reprezentován společností podnikem A Print CZ, s.r.o. Kromě tohoto segmentu průmyslové výroby zde sídlí výrobce měřících, zkušebních a navigačních přístrojů RegulTech servis, s.r.o.

5.9.3.5 Řemesla a řemeslná výroba

Vyjma jednotlivé kategorie segmentů hospodářství je uvedena i řemeslná výroba a řemesla. (Zde budou uvedena řemesla spadající především do sekundárního sektoru. Řemesla mající charakter služeb budou uvedena v dalším oddíle, i když je zde určitý přesah činností jednotlivých řemeslníků.)

Ve venkovských regionech patří řemesla mezi nejdůležitější aktivity, které zabezpečují zaměstnanost a udržují obyvatele, a tak i život v malých obcích. Mohou být i spojena s cestovním ruchem zvláště, pokud se jedná o netradiční odvětví či odvětví zachovávající původní postupy. Řemeslná výroba však mnohdy postrádá kontinuitu v důsledku poválečného vývoje, tj. přerušení jejich rozvoje v období od konce 40. letech do konce 80. let. Naplno mohla být obnovena až v 90. letech.

Na území MAS Holicko převažují především řemesla především spadající do práce se dřevem – truhlářství, nábytkářství, kovovýroba, zámečnictví včetně svářečských prací, méně se vyskytují kamenické práce, avšak v regionu jsou zastoupena i tradiční či specifická odvětví řemeslné výroby (v tomto oddíle bude uvedeno i stavebnictví).

Dále je uveden výčet některých řemeslníků působících na území MAS Holicko. (Pozn.: nejsou uvedeni všichni řemeslníci z důvodu velkého rozsahu a problematického vyhledávání z důvodu ztížené dostupnosti dat):

Tab. 27: Seznam živnostníků působících na území MAS Holicko (uvedeni vybraní)

Obec	Živnostník	Druh činnosti
Býšť	Josef Blažek	zednické práce
	Petr Fusek	kompozitové modely letadel
Dolní Roveň	Josef Bačina	truhlářství, nábytkářství
	Bohuslav Cerman	svářečské práce, pískování
	Jiří Štěpánek	tesařské práce, dřevostavby
	Rostislav Zavřel	ohřívače pneumatik, ohřívače pro průmyslové aplikace
Dolní Ředice	Jiří Machatý	truhlářství, nábytkářství
	Pavel Pařízek	nakladatelství, vydavatelství
	Jan Petera	truhlářství, nábytkářství
Holice	Daniel Bezděk	truhlářské práce
	Pavel Blažej	stavební systémy (sádkokartony apod.)
	Eva Brychtová	pracovní oděvy, zdravotnické oděvy
	Drahomír Čížek	broušení, ostření
	David Filipi	truhlářské práce
	Jiří Horčíčka	výroba svíček, hřbitovní osvětlovací tělesa
	Oldřich Jelínek	truhlářské práce, kovoobráběčské práce
	Prokeš Luboš	kamenické práce (pomníky)
	Zdeněk Matrka	truhlářské práce
	Zdeněk Meliš	dřevovýroba, nábytkářství
	Igor Müller	výroba a zušlechťování skla
	Petr Němec	zámečnické a kovářské práce
	Antonín Novotný	drobné stavební práce
	Jana Pištorová	stavební práce (koupelny), návrhy (v 3D)
	Vladimír Skalský	kamenické práce
	Pavel Šimon	truhlářské práce, podlahářské práce
	Miroslav Trojan	technologie anorganických kyselin, louhů, technických plynů, sody a pigmentů
	Ladislava Venzarová	krejčovství
Horní Jelení	Boleslav Bleha	stavební práce
	Petr Doležal	tesařské práce, pokrývačské práce
	František Jehlička	truhlářské práce, nábytkářské práce
	Petr Mikolášek	zámečnické práce
	Jan Raich	tesařské práce, pokrývačské práce
Horní Ředice	Jaromír Machatý	zámečnictví
	Jaromír Vopršál	zámečnictví
Chvojenec	Roman Divacký	stavební práce (stavby rodinné domy, zateplení)
Jaroslav	Milan Jirout	truhlářství, nábytkářství
	Roman Vodehnal	zakázkové truhlářství
Ostřetín	Jaromír Špaček	kamenické práce (pomníky)
	Ondřej Špaček	stavební práce
	Lukáš Štěpánek	stavební práce
Poběžovice u Holic	Andrea Špačková	zámečnické práce (kovovýroba)
Trusnov	Tomáš Fliger	pokrývačské a tesařské práce
	David Janáček	truhlářské a tesařské práce
Týništěk	Lumír Jirout	truhlářské práce
Uhersko	Tomáš Doležal	zámečnické práce, kovovýroba
Vysoké Chvojno	Miroslav Smolík	malířství, lakýrnictví, natěračství

5.9.3.6 Služby

5.9.3.6.1 Školství a zdravotnictví

V oblasti vzdělávání působilo v regionu MAS Holicko celkově 56 ekonomických subjektů. Z toho necelá polovina byla registrována na území města Holice, celkově 25. 10 takovýchto ekonomických subjektů mělo zastoupení v obci Býšť a 7 v Horním Jelení. V dalších obcích se vyskytovaly maximálně 3 subjekty z tohoto odvětví. Konkrétně z jednotlivých zařízení bylo mateřských škol 11 na konci roku 2013 (včetně sloučené MŠ a ZŠ v Ostřetíně), základních škol úplných (tedy devítiletých) fungovalo 5 a neúplných 3. Střední školy byly dvě – Gymnázium Dr. Emila Holuba a Střední škola automobilová Holice. Dále ze školských zařízení zde působily ZUŠ v Holicích, Dům dětí a mládeže a dva dětské domovy v Holicích a Radhošti.

V sektoru zdravotnictví a sociální péče bylo v roce 2013 celkově 38 ekonomických subjektů včetně ordinací praktických pro dospělé a dětských lékařů, pečovatelských domů apod. Z toho 23 bylo registrováno v samotném městě Holice. Po 6 subjektech z tohoto odvětví bylo v Býšti a v Horním Jelení. 2 takovéto subjekty existovaly i v Dolní Rovni a jeden v Radhošti, na zbytku území nebyl registrován ani jeden. Celkově na území působilo 12 praktických lékařů pro dospělé, 6 lékařů pro děti, 8 specializovaných lékařů a 8 stomatologů. Co se týče sociálních služeb, tak na území MAS Holicko se nalézají jeden domov důchodců, 5 domovů s pečovatelskou službou a dále jsou ve 4 obcích zajišťovány terénní služby.

5.9.3.6.2 Pohostinství a cestovní ruch

Jak bylo zmíněno v kapitole pojednávající o cestovním ruchu a pamětihodnostech, na území MAS Holicko se nachází několik ubytovacích zařízení a zařízení pro rekreaci. Celkově se na území nachází 6 penzionů s udávanou celkovou kapacitou 76 lůžek. Z tohoto počtu 4 penziony se nacházejí přímo ve městě Holice a tvoří většinu z veškeré ubytovací kapacity (60 lůžek). Na území se nacházejí tyto penziony:

- Penzion Zlatá Koruna (Jungmannova 5, Holice) – 11 lůžek
- Skrblickova restaurace – penzion (Dudychova 313, Holice) – 28 lůžek
- Penzion Staroholická (Staroholická 432, Holice) – 30 lůžek
- Penzion u Bednářů (Podhráz 44, Holice)
- Penzion Zámeček (Zámeček 90, Vysoké Chvojno) – 15 lůžek
- Penzion Park (U Parku 184, Vysoké Chvojno) – 15 lůžek.

Motely se nacházejí na území MAS Holicko čtyři, mají ubytovací kapacitu dohromady přes 60 lůžek:

- Motel Hana (Ostřetín 40) – 30 lůžek
- Motorest Chvojenec (motel, Chvojenec 31) – 20 lůžek
- Motorest Koliby – Jan Janda (Býšť-Hoděšovice 75)
- Motorest Býšť (Býšť 178).

Možnosti pro ubytování v soukromí jsou na území MAS Holicko dvě:

- Ubytování v soukromí Na konci světa (Poběžovice u Holic 4) – 6 lůžek
- Jozífková Eva (Horní Ředice 216) – 8 lůžek.

Ubytovna se nachází pouze ve městě Holice – Ubytovna Pavlína Jakubová (Staroholická 25, Holice). Její kapacita zahrnuje 50 lůžek ve 12 pokojích.

Veřejné kempy jsou tři:

- Autocamping Hluboký (Holice – Podlesí 89) – nalézá se v lokalitě u rybníka Hluboký, ubytovací kapacita je 150 lůžek v chatkách. Plochy pro karavany.
- Rekreační areál Radost (Horní Jelení, provozovna Holubova 46, Holice) – kapacita 176 lůžek v chatkách i zděných budovách.
- „Kemp Ostřetín“ má kapacitu pro stany či karavany 20 a 50 dle počtu osob.

Kromě ubytovacích zařízení působí v MAS Holicko i jiné podniky poskytující různé formy rekreace a trávení volného času. Ve městě Holice funguje Saunový ráj se saunou a wellness procedurami. Dále v této oblasti působí v Holicích solná jeskyně (Husova 57, Holice), kde je možné podstoupit zdravotní terapii (haloterapii).

V regionu jsou přítomny i nové formy cestovního ruchu spojené se zemědělstvím jako agroturistika a ekoturistika (v rámci ekofaremu). Především lze zmínit Ranč Bělečko (obec Býšť), jedná se o farmu s chovem koní, lam, pštrosů a dalších zvířat. Probíhají zde výuky jízdy na koni v rámci jezdecké školy a při farmě se nachází hippostezka a jsou pořádány i jiné akce pro veřejnost (a restaurační zařízení). Kromě Ranče Bělečko se nachází na území MAS 5 ekofaremu, které přispívají k cestovnímu ruchu, a to v Dolní Rovni, Horních Ředících (Bio-zelenina Jitka Píchová), Chvojenci, Poběžovicích u Holic (Ekofarma Vohralík) a Uhersku (Ing. David Novák – Statek Uhersko).

Kontakt se zvířaty nabízí podobné zařízení – zookoutek u Zámečku ve Vysokém Chvojně, avšak je zaměřené na zvěř, nikoliv na domácí zvířectvo. Umožňuje návštěvníkům pozorovat zvěř v jejím přirozeném prostředí. Zaměřuje se i na akce pro školy v rámci ekologické výchovy (jedná se o centrum ekologické výchovy). Podobně v obci Jaroslav působí obora s muflony a daňky a v Horním Jelením chov, jak název města napovídá, jelenů.

Nalézá se zde několik sportovních a kulturních zařízení využitelných pro možnost rekreace, které byly zmíněny v předcházejících kapitolách Kulturní oblast a Sportovní oblast. MAS Holicko je specifické v oblasti sportovní rekreace tím, že nabízí několik příležitostí pro jezdeckví na koni a jezdecký sport. Jedná se o zmíněný Ranč Bělečko, který nabízí jezdecké kurzy pod vedením trenéra od začátečníků po pokročilé. Dále zde působí Jezdecká stáj Dolní Jelení (v místní části města Horní Jelení), kde mají rovněž začátečníci možnost vyzkoušet jízdu na koni. Své služby nabízí i zkušeným rekreačním jezdcům. Třetí možností pro jezdecký sport je Statek Udržal v Dolní Rovni, který ovšem slouží pro již vyzrálejší jezdce (není vhodný pro začátečníky). Z významných sportovišť lze zmínit i minigolf v Horních Ředících a zejména motokrosovou dráhu v Poběžovicích u Holic, kde se donedávna konaly motokrosová závody včetně mistrovství světa, Evropy či ČR. Její provoz je nyní pozastaven v důsledku majetkoprávních sporů.

Dále zde působí 28 podniků typu restaurací a hospod s kuchyní a 18 těchto podniků je bez kuchyně. Z toho v Holicích se nachází restauračních zařízení celkově 12. U dalších 7 podniků je restaurace součástí ubytovacích zařízení. Podniků typu kavárny či cukrárny jsou v tomto regionu 4 (např. Kavárna u Mládků, Restaurace a Kavárna Černý Kůň či Cukrárna Valma).

Celkový počet ekonomických subjektů v sektoru kulturní, zábavní a rekreační činnosti se v MAS Holicko nalézá 38. Z tohoto počtu 14 působí ve městě Holice. Poloviční počet subjektů funguje v obci Býšť a 4 v Horním Jelením. V ostatních obcích je do 3 podniků. V odvětví ubytování a pohostinství je registrováno na území MAS Holicko 86 ekonomických subjektů. Necelá polovina se nachází ve městě Holice, a to 39. V ostatních obcích jejich počet nepřekračuje hodnotu 10. Po 9 ekonomických subjektech v této kategorii se nachází v Býšti a Dolní Rovni. V Horním Jelení funguje 7 takovýchto subjektů. V ostatních obcích je do 4 subjektů.

5.9.3.6.3 Obchod a maloobchod

Většina obchodních služeb se nachází v centru regionu – městě Holice, kde se nacházejí i prodejny se specializovaným sortimentem zboží. Kromě měst Holice a Horní Jelení se v ostatních obcích nacházejí povětšinou pouze prodejny potravin, resp. smíšeného zboží. V některých obcích úplně chybí maloobchodní služby. Obchod v současné době postrádá 6 obcí – Jaroslav, Nová Ves, Ostřetín, Pobežovice u Holic, Radhošť a Týniště.

Dle šetření se na území MAS Holicko nachází celkově 22 prodejen potravin (včetně prodejen se smíšeným zbožím). Z toho v Holicích se nachází 7 obchodů s potravinami. Své prodejní plochy zde mají i celorepublikové řetězce Albert, Lidl, Penny a Qanto CZ. Celková plocha prodejen s potravinami, jak bylo zmíněno v kapitole o maloobchodě, pokrývá ve městě Holice cca 3 000 m², což je několikanásobná plocha oproti ostatním sídlům včetně Horního Jelení (8násobná). Prodejny s potravinami jsou dále nejvíce zastoupeny v Dolní Rovni, kde působí čtyři. Tři se nacházejí v Horním Jelení a dvě v Býšti, v ostatních sídlech je maximálně jedna prodejna s potravinami.

V Holicích jsou zastoupeny prodejny i s dalšími segmenty zboží. Působí zde obchody se spotřební elektronikou, autodíly, se stavebninami, se zbožím určeným pro zahrady a zahrádkáře, zverimex, drogerie, lékárny. Nalézají se zde také prodejny s úzce specializovaným sortimentem jako např. železničních modelů (Holická mašinka). Z velkoobchodů se zde nachází především Bellinda Česká republika, s.r.o. v Dolní Rovni. Jedná se o velkoobchod s textilem. Jedná se o jednoho z největších zaměstnavatelů v regionu, v jehož službách působí přes 100 zaměstnanců.

Registrovaných ekonomických subjektů v kategorii velkoobchodu, maloobchodu (včetně údržby a opravy motorových vozidel) bylo na území MAS Holicka 325. Takto vysoký počet je dán i v důsledku provozovatelů různých e-shopů a blízkostí krajských center. Z toho necelá polovina – 153 byla koncentrována do města Holice. Přes 30 ekonomických subjektů mělo své sídlo v Býšti (35) a v Horním Jelení (36), 20 jich působilo v Dolní Rovni.

5.9.3.6.4 Komerční služby (bankovníctví a pojišťovnictví)

Finanční služby se vyjma poboček České pošty a soukromých zprostředkovatelů pojišťovacích či bankovních služeb koncentrují pouze do města Holice. V Holicích působí pobočky České spořitelny, ČSOB a Komerční banky. Z pojišťoven zde nabízejí své služby Česká spořitelna, Pojišťovna Generali a pojišťovna Kooperativa. Bankomaty mají ve městě Holice zřízeny Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank a Komerční banka. Česká pošta má po několikanásobné restrukturalizaci své sítě zastoupení v 7

obcích – v Býšti, Dolní Rovni, Dolních Ředících, Holicích, Horním Jelením, Uhersku a Vysokém Chvojně, ovšem v některých jsou její služby a provozní doba omezeny.

Registrovaných ekonomických subjektů v sektoru peněžnictví a pojišťovnictví bylo na celém území MAS Holicko 113. Dle předpokladů nejvíce z nich bylo zaregistrováno ve městě Holice, a to 45 z nich. 19 subjektů mělo sídlo na území města Horní Jelení a 13 působilo v Dolní Rovni, ve zbytku obcí nepřekračoval jejich počet hodnotu 10.

5.9.3.6.5 Montáže, servis a opravy

Na území MAS Holicko se nachází celá škála různých podnikatelských subjektů činných v sektorech montáží, servisů či oprav. Na nevelké ploše MAS se nachází velké množství autoservisů, opraváren motorových vozidel či pneuservisů. Je to v důsledku toho, že regionem prochází republikově důležitá komunikace I/35, která funguje jako jedna ze spojnic Čech s Moravou. Proto zde dle šetření působí celkově 25 autoservisů a pneuservisů včetně drobných opravářů automobilů. (Pozn.: některé subjekty nabízejí obojí služby.) Z 25 autoservisů, opraváren aut a drobných autodopravců funguje 14 přímo ve městě Holice. Tři se nacházejí v dalších obcích podél trasy této komunikace, a to v obcích Býšť, Chvojenec a Jaroslav. Tři se nacházejí také v Horním Jelení, dva v Dolní Rovni a po jednom v Dolních a Horních Ředících.

Autoservisy, pneuservisy a drobní opraváři automobilů na území MAS Holicko:

- Pneuservis Kolín Václav - Gummi-Servis (Vysokomýtská 1126, Holice)
- Autoservis-autolakovna Bukač (Smetanova 373, Holice)
- Turbo Power cz (Pardubická 1212, Holice)
- Autoklempířství Poláček (9. května 894, Holice)
- Autoservis Eliáš (Staroholická 398, Holice)
- Autoservis - Aleš Hájek (Puškinova 739, Holice)
- Jiří Mládek (Nerudova 1014, Holice)
- All-Z car & service, s.r.o. (Husova 57, Holice)
- Zdeněk Andres autoservis (Husova 1016, Holice)
- Milan Brož-autoklempíř (Hanzlova 111, Holice)
- Kašpar-Formánek (Dudychova 872, Holice)
- Jaroslav Říha (Staroholická 279, Holice)
- TOM service, s.r.o. (Nádražní 273, Holice)
- Jiří Hruška (Růžičkova 722, Holice)
- Radim Dostál (Dvorská 237, Horní Jelení)
- Milan Kamenický-pneumatiky (Horní Ředice 241, Horní Ředice)
- Pavel Meixner-servis (Miroslavská 189, Horní Jelení)
- Bohumil Šeda-opravna (Dvorská 467, Horní Jelení)
- Karel Malejovský - Eurocar autoservis (Horní Ředice 156, Horní Ředice)
- Libuše Pácaltová – autoservis (výfuky a LPG) (Horní Ředice)
- Radek Stehno (Komárov 78, Dolní Roveň)
- Autodílna U kostela (Horní Roveň 77, Dolní Roveň)
- Petr Holub (Ostřetín 45)

- Martin Klouček (Ostřetín 217, Ostřetín)
- Autoopravna - Liaz, Tatra - Danihelka Vlastimil (Dolní Roveň)
- Martin Topič-moto stojany (Dolní Ředice 47, Dolní Ředice)
- Autoopravna - Pavel Rejman (Býšť 242, Býšť)
- Leopold Horáček – servis automobilu (Trusnov)

Dále na území působí několik servisů či opraváren elektrotechniky, elektroinstalací, strojírenského zařízení, jízdních kol (Radim Čech – Býšť), topné a topenářské techniky, vodoinstalací a plynoinstalací (instalatérské služby) apod. Většinou se jedná o drobné živnostníky. Avšak v regionu se najdou i větší společnosti, do jejich hlavní činnosti spadá servis a opravárenství.

Vyjma drobných společností a OSVČ z významných specializovaných společností v tomto segmentu lze jmenovat RegulTech servis, s.r.o. Jedná se o projekční, montážní a servisní práce a služby v oboru měření a regulace, průmyslové automatizace a řízení technologických procesů a technologií pro systémy pro vytápění, kogeneraci apod.

5.9.3.6.6 Ostatní služby

V MAS Holicko je k dispozici občanům mnoho dalších služeb. Je zde zastoupen rozsah služeb, který odpovídá takto rozsáhlému území a v nabídce jsou i některé nadstandardní služby. Dle šetření působí v regionu 6 čerpacích stanic pohonných hmot, a to:

- Agip (společnost Eni) v Holicích
- Agip (společnost Eni) ve Chvojenci
- Calibra Plus v Holicích
- Calibra Plus v Býšti
- KM-Prona v Býšti
- Čerpací stanice LPG v Ostřetíně

Na území působí několik soukromých autodopravců (zjištění 4) a své služby budoucím motoristům nabízejí tři autoškoly:

- Autoškola Josef Bartoníček v Holicích
- Autoškola Eřflaiš v Horním Jelení
- Autoškola Vlastimil Svatoš v Ostřetíně

Celkem zde působí 14 kadeřnických provozoven či salónů. Z toho v centru regionu měste Holicích jsou přítomny 4. Kosmetických salónů a provozoven péče o pleť a služeb s nimi spojenými se na tomto území nachází 5:

- Salón Anés v Holicích
- Studio Visage v Býšti
- Kosmetický salón Marcella v Horních Ředících
- Martina Petráčková z Chvojence

- Naďa Kuncová z Dolních Ředic
- dále i jedno nehtové studio Nehtové studio Kala v Holicích či Salón Myška v Dolních Ředicích

Zastoupeny jsou i masážní salóny, studia a masážní služby. Na území působí celkově 4 provozovatelé těchto služeb:

- Masážní salón Fiesta (Zuzka Vondrušová) v Holicích
- Studio Anés v Holicích
- Masáže a lymfodrenáže Holice (Olga Roubínková) v Holicích
- Hana Šimonová z Chvojence.

Působí zde rovněž cestovní agentury (Cestovní agentura Apollo Holice a Cestovní agentura Atlantis, cestovní agentura České farmy, všechny v Holicích). Právní služby poskytuje advokátní kancelář JUDr. Jiří Starý – JISTA v Holicích. Zastoupena je zde i půjčovna lyží (Petr Novotný – SKISERVIS). Z netradičních služeb ve městě Holice při Kulturním domu města Holic působí půjčovna kostýmů. Jedná se o jednu z největších půjčoven kostýmů v rámci celé ČR. Její půjčovní fond obsahuje asi deset tisíc kostýmů ze všech historických období. Půjčovna kostýmů je využívána mnoha divadelními spolky jak profesionálními, tak ochotnickými. V MAS Holicko především v jeho pomyslném centru městě Holice působí i mnoho dalších běžných služeb, které jsou typické pro takto velká sídla. Někteří provozovatelé služeb, do jejichž činnosti spadá nejenom odvětví služeb, ale i výroba, byli již zmíněni v předešlých oddílech.

5.9.4. SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty

Tab. 28: SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná lokalita – blízkost krajských sídel zvyšuje konkurenceschopnost regionu • Kvalifikovaná pracovní síla a relativně nízká nezaměstnanost • Mix průmyslových odvětví, tzn., že region se lépe vyrovná s následky možných ekonomických výkyvů • Velká nabídka služeb a řemeslníků na málo rozsáhlém území (především v Holicích) • Využití nových trendů v zemědělství a cestovním ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Určitý stupeň zaostalosti obcí v blízkosti na jihu a východě MAS • Nízká konkurenceschopnost podniků a některých odvětví • Nedostatek podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou (high-tech) • Převažuje vyjíždka obyvatel za zaměstnáním nad dojíždkou, tedy region nedokáže nabídnout dostatek pracovních sil pro své obyvatele a hrozí, že bude fungovat spíše jako „noclehárna“ krajských měst • Nedostatečný kapitál a investiční prostředky pro rozvoj podnikání • Ztížená dopravní dostupnost a přetíženost stávajících komunikací – chybí dálnice či silnice pro motorová vozidla (R35)

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Blízkost krajských sídel = potenciál pro nalákání investičních projektů • Lepší propagace regionu s cílem získat nové investory (zdůraznění výhodné pozice v blízkosti Hradce Králové a Pardubic) • Získání nových investic a vytvoření nových pracovních pozic • Podchycení a rozvoj nových trendů v zemědělské výrobě a ve formách rekreace • Spolupráce podnikatelských subjektů a obcí • Rozvoj řemeslné výroby (i té zachovávající tradiční postupy) • Definování nových lokalit pro rozvoj a nové investice 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomické výkyvy a nestála poptávka pro výrobce v území -> nestabilita pracovních míst • Odliv firem mimo území MAS • Další odklad výstavby R 35 a nadále trvající zhoršený stav z hlediska dostupnosti regionu (pro potenciální investory) • Zastarávání výrobních kapacit (zpožděný přechod na moderní trendy ve výrobě) • Obtížná zaměstnatelnost lidí s nízkou kvalifikací • Klesající úroveň služeb ve vzdálenějších částech regionu od města Holice a krajských center

Potenciál:

- Nejdůležitější roli hraje výhodná pozice regionu – jejich blízkost krajským centrům (Hradci Králové a Pardubicím)
- Vyšší kvalifikovanost pracovních sil oproti jiným regionům
- Možnost lépe propagovat region, a docílit tak příchodu nových investic
- Podchycení nových trendů ve službách, průmyslové výrobě, zemědělství i cestovním ruchu
- Zvýšení kooperace mezi představiteli obcí a zástupci podnikatelských subjektů
- Vytvoření nových lokalit, kde by mohlo dojít k příchodu nových investorů

Problémy:

- Nižší konkurenceschopnost podnikatelských subjektů
- Nestálost průmyslové výroby v souvislosti s ekonomickými cykly (výkyvy) a možný růst nezaměstnanosti
- Značná část populace regionu vyjíždí za prací mimo hranice MAS Holicko, region tak slouží spíše pro bydlení, nikoliv jako zdroj pracovních příležitostí
- Nedostatečně rozvinutý cestovní ruch
- Nižší míra spolupráce mezi ekonomickými subjekty a představiteli místních samospráv
- Slabé napojení území na moderní komunikační síť a přetíženost současných komunikačních tras
- Problémy s realizací nových podnikatelských záměrů z důvodu nedostatečného kapitálu

Potřeby:

- Důraznější propagace regionu s vyzdvižením jeho geografické pozice
- Nalezení vhodných ploch pro rozvoj podnikání a pro možný příchod nových investorů
- Přilákání nových investorů, především těch z odvětví s vyšší přidanou hodnotou
- Podpora pro zvýšení kvalifikace pracujících a rovněž osob (dlouhodobě) nezaměstnaných
- Rozvoj moderních forem zemědělství a cestovního ruchu
- Zlepšení komunikace mezi představiteli podnikatelských subjektů a zástupci samospráv
- Podpora regionální značky v rámci regionu i navenek

5.10 Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojízdka

Zaměstnanost je navázána na počet a velikost ekonomických subjektů, tedy má značnou souvislost s předešlým tématem. Jak ekonomické subjekty, tak zaměstnanost se koncentrují především do větších sídel a jejich okolí, jakými jsou metropolitní regiony. Naopak tradiční venkovské regiony jsou v tomto případě deficitní, nenabízejí povětšinou dostatek pracovních příležitostí a obyvatelstvo z nich vyjíždí do měst za prací. MAS Holicko je v tomto smyslu jakýmsi hraničním regionem. Obce ze západu a severu území jsou navázány a mají kvalitní dostupnost do krajských měst Hradce Králové a Pardubic, jsou tedy součástí tzv. hradecko-pardubické aglomerace či metropolitního regionu. Opačná situace však panuje v obcích na jihu území, z nichž vazby na krajská sídla jsou slabší a dojízdka do nich je obtížnější.

Zaměstnanost, resp. nezaměstnanost je ovlivněna strukturou ekonomických subjektů působících v regionu. Podíl na jejich míře má rovněž velikost ekonomických sektorů. Výraznější zastoupení větších podniků přináší i větší stabilitu zaměstnanosti v regionu. A promítají se do nich i další vlivy, zejména dopravní obslužnost území a časová vzdálenost pracovních příležitostí.

5.10.1. Ekonomická aktivita a stav zaměstnanosti

Na území MAS Holicko bylo při sčítání v roce 2011 (SLDB 2011) zaznamenáno 8 425 ekonomicky aktivních osob, do nichž jsou započítány jak osoby zaměstnané, tak i ty hledající zaměstnání. Ekonomicky neaktivních bylo o 189 osob méně, tedy 8 236. Při sčítání nevedlo svoji ekonomickou aktivitu 584 osob. Podíl ekonomicky aktivních na všech obyvatelích MAS Holicko činil 48,9 %. V rámci celé ČR byl podíl těchto osob na celkovém obyvatelstvu nižší, dosahoval hodnoty 48,7 %. Ještě nižší byl podíl těchto osob na území obou krajů, jejichž obce jsou součástí MAS Holicko. V Pardubickém kraji dosahoval podíl ekonomicky aktivních osob 48,2 % a v Královéhradeckém 47,6 %. Nejvyšší podíl ekonomicky aktivních na celkovém obyvatelstvu vykazovala obec Jaroslav, a to 54,2 %. Vyšší podíly byly ještě v obcích Dolní Ředice (52,6 %) a Býšť (51,9 %). Naopak nejnižší zastoupení měly ekonomicky aktivní v obci Radhošť – pouze 37,7 %. V dalších 4 obcích – Trusnově, Uhersku, Horním Jelení a Poběžovicích u Holic byl podíl pod 45 %.

Tab. 29: Indikátory zaměstnanosti v obcích MAS Holicko, Pardubickém a Královéhradeckém kraji a ČR

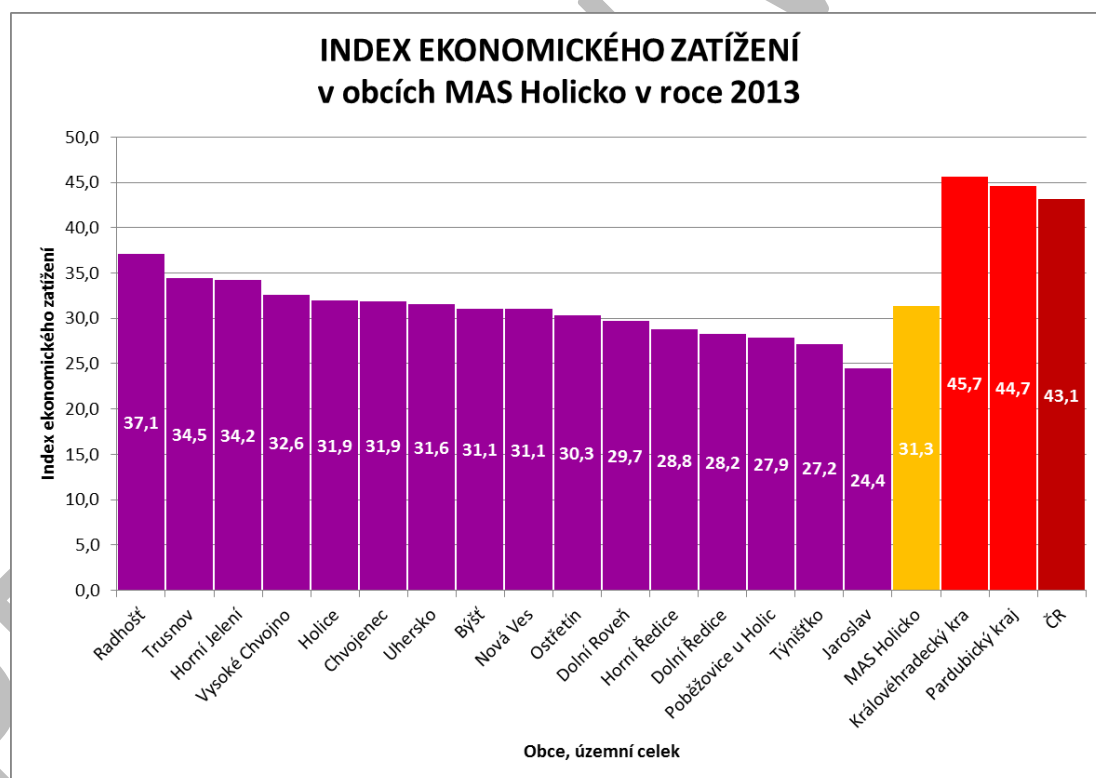
Obec, popř. územní celek	Ekonomicky aktivní/počet obyv.	Ekonomicky aktivní/ekonomicky aktivní + ekonomicky neaktivní	Míra ekonomické aktivity	Index ekonomického zatížení	Index věk. kategorií 0-14 + 65 a více/ekonomicky aktivní	Zaměstnaní/počet obyv.	Zaměstnaní/ věk. Kategorie 15-64 let	Věk. kategorie 0-14 + 64 a více/ Zaměstnaní	Index zaměstnaní/ ostatní obyv.
Býšť	51,9	53,4	75,6	31,1	59,8	49,0	71,4	63,4	102,0
Dolní Roveň	49,7	52,0	70,9	29,7	59,8	45,3	64,6	65,6	90,2
Dolní Ředice	52,6	54,0	73,4	28,2	53,7	49,4	68,9	57,2	104,1
Holice	49,2	50,8	72,5	31,9	65,0	45,5	67,1	70,3	89,4
Horní Jelení	44,3	45,8	67,6	34,2	77,2	40,5	61,8	84,4	72,7
Horní Ředice	50,9	52,1	71,6	28,8	56,6	47,1	66,2	61,2	95,9
Chvojeneč	47,2	50,2	69,3	31,9	67,6	42,7	62,7	74,8	80,9
Jaroslav	54,2	55,7	72,2	24,4	45,1	48,0	63,9	50,9	104,9
Nová Ves	49,1	52,0	71,8	31,1	63,3	46,0	67,3	67,6	90,2
Ostřetín	49,6	51,2	71,1	30,3	61,2	45,5	65,3	66,7	90,2
Poběžovice u Holic	44,7	45,5	61,9	27,9	62,5	41,4	57,4	67,4	74,8
Radhošť	37,7	39,6	60,0	37,1	98,4	34,1	54,3	108,8	54,8
Trusnov	43,5	44,7	66,4	34,5	79,2	41,4	63,2	83,3	73,3
Týniště	51,0	53,5	70,0	27,2	53,2	46,4	63,6	58,6	94,6
Uhersko	44,5	46,5	65,1	31,6	71,1	39,7	58,1	79,6	71,5
Vysoké Chvojno	47,9	49,1	71,2	32,6	68,1	45,3	67,3	72,0	87,1
MAS Holicko	48,9	50,6	71,3	31,3	64,1	45,1	65,9	69,4	88,2
Královéhradecký kraj	47,6	50,0	69,6	45,7	65,6	43,6	63,7	71,6	77,4
Pardubický kraj	48,2	50,4	70,0	44,7	63,8	43,9	63,7	70,1	78,2
ČR	48,7	51,5	69,9	43,1	61,7	43,9	63,0	68,4	78,2

Podíl ekonomicky aktivních osob na součtu ekonomicky aktivních a ekonomicky neaktivních, tedy bez započtení osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou, byl v MAS Holicko 50,6 %. V rámci celé ČR byl tento podíl mírně vyšší – o necelý procentní bod (51,5 %). V Královéhradeckém kraji to byla celá polovina tohoto souhrnu, v Pardubickém kraji tyto osoby měly zastoupení 50,4 %. V obcích MAS Holicko jsou hodnoty tohoto indikátoru obdobné jako u podílu ekonomicky aktivních osob na celkovém počtu obyvatel. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v Jaroslavi (55,7 %), nejnižší v obci Radhošť (39,6 %).

Důležitým indikátorem je míra ekonomické aktivity, která udává podíl ekonomicky aktivních osob na celkovém počtu obyvatel v produktivním věku, tedy ve věku 15 – 64 let. Tento ukazatel značí, jaký je potenciál lidských zdrojů a připravenost pro trh práce. Indikátor byl v obcích MAS Holicko nad celorepublikovým průměrem. Míra ekonomické aktivity zde dosahovala 71,3 %, kdežto v rámci celé ČR činila 69,9 %. Tedy potenciál MAS Holicko, co se týče pracovních sil, lze hodnotit pozitivně. Hodnoty z Pardubického kraje a Královéhradeckého byly rovněž nižší (70,0 %, resp. 69,4 %). Z jednotlivých obcí byla nejvyšší míra ekonomicky aktivních v obci Býšť (75,6 %), nadprůměrná byla i v Dolních Ředvicích (73,4 %) a Holicích (72,5 %). Na druhé straně v obci Radhošť dosahovala 60,0 %. Jen mírně vyšší byla v Poběžovicích u Holic, kde činila 61,9 %.

Graf 36: Index ekonomického zatížení v obcích MAS Holicko v roce 2013

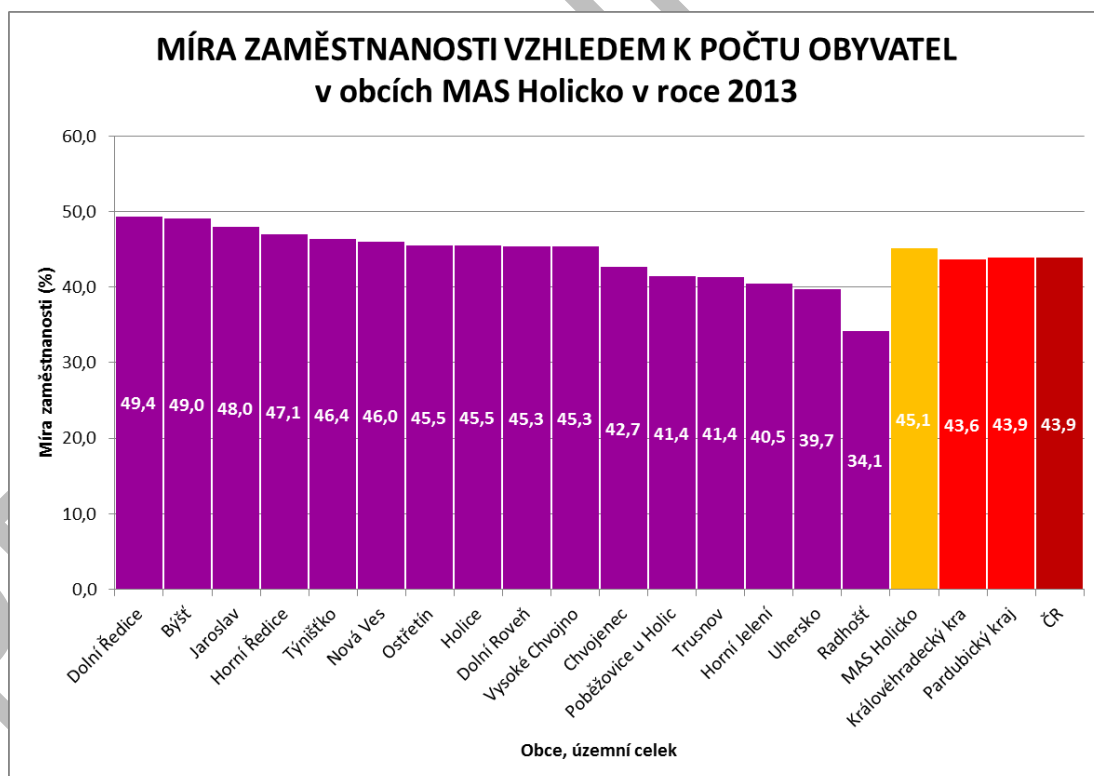

Dalším významným indikátorem z této oblasti je index ekonomického zatížení, který udává poměr součtu nejmladších věkových skupin, tj. obyvatel ve 0 – 14 let a naopak nejstarších věkových skupin (nad 64 let) vůči počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku (15 – 64 let). Tedy čím nižší hodnota, tím je příznivější struktura obyvatelstva z ekonomického hlediska. Na území MAS Holicko index ekonomického zatížení dosáhl hodnoty 31,3. Naopak na ostatních porovnávaných území – jak ČR, tak

Pardubickém a Královéhradeckém kraji byly hodnoty mnohem vyšší. Celorepubliková hodnota indexu ekonomického zatížení činila 43,1. Hodnoty v Pardubickém kraji a Královéhradeckém byly vyšší (44,7, resp. 45,7). Nejnižší index ekonomického zatížení, tedy příznivou strukturu obyvatelstva, měla především obec Jaroslav (24,4) a poté Týništko a Pobežovice u Holic (27,2 a 27,9). Nejvyšší panovala v obci Radhošť (37,7) a dále v Trusnově (34,5) a Horním Jelení (34,2), avšak nepřibližovala se průměrným hodnotám z celé ČR či obou krajů, tedy všechny obce MAS Holicko měly relativně příznivou věkovou strukturu obyvatelstva.

Mnohem průkaznější a vypovídající jsou další ukazatelé, které se standardně nepoužívají. Index součtu obyvatel ve věku 0 – 14 let a obyvatel nad 64 let k ekonomicky aktivním osobám (tedy podobný tomu předcházejícímu, který ovšem nebere všechny obyvatele v produktivním věku, ale pouze ty ekonomicky aktivní) dosáhl v obcích MAS Holicko hodnoty 64,1. Na ostatních porovnávaných území byl srovnatelný. V ČR dosáhl hodnoty 61,7. V Pardubickém kraji činil 63,8 a v Královéhradeckém 65,6. Další podobný index udávající počet obyvatel těchto věkových skupin na počet zaměstnaných osob dosáhl v obcích MAS Holicko hodnoty 69,4. V ČR byl mírně nižší, v roce 2011 byl 68,4. V Pardubickém kraji jeho hodnota činila 70,1 a v Královéhradeckém 71,6. Tyto indikátory do jisté míry vystihují „skutečné ekonomické zatížení“, tedy kolik osob „je živeno“ ekonomicky aktivními či zaměstnanými osobami a jaké jsou nároky na systém sociálního zabezpečení a důchodový systém.

Graf 37: Míra zaměstnanosti vzhledem k počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013

Ještě významnějším indikátorem je podíl zaměstnaných osob na celkovém počtu obyvatel, který ukazuje, kolik osob v relativním vyjádření „živí“ zbytek populace. Podíl zaměstnaných na celkovém obyvatelstvu dosahoval v obcích MAS Holicko 45,1 %. V rámci dalších územních celků byl nižší.

V rámci celé populace ČR byl podíl zaměstnaných osob 43,9 %. Shodný byl i v Pardubickém kraji a v Královéhradeckém kraji dosahoval 43,6 %. Nejvyšší podíl zaměstnaných z obcí MAS Holicko byl v Dolních Ředvicích (49,4 %), Býšti (49,0 %) a Jaroslavi (48,0 %). Naopak nejnižší hodnotu vykázala obec Radhošť (34,1 %) a poté Uhersko (39,7 %).

Obdobným průkazným indikátorem ve vyjádření toho, kolik osob „živi“ ostatní obyvatele, je index porovnávající zaměstnané osoby a ostatní osoby (ekonomicky neaktivní, nezaměstnané apod.) V obcích MAS Holicko tento index dosahoval v době sčítání hodnoty 88,2. V ostatních porovnávaných územních celcích je podstatně nižší. V rámci celé ČR dosahoval hodnoty 78,2. Tatáž hodnota byla v Pardubickém kraji a v Královéhradeckém byla mírně nižší (77,4). V obcích MAS Holicko nejvyšších hodnot dosahoval ve Chvojenci (104,9), Dolní Rovni (104,1) a Býšti (102,0). Nejvíce negativní hodnotu měla obec Trusnov (54,8) a poté obec Poběžovice u Holic (71,5) a město Holice (72,7).

V rámci osob zaměstnaných lze zmínit i ukazatel jejich podílu na obyvatelstvu v ekonomicky aktivním věku. Podíl zaměstnaných osob na počtu obyvatel v ekonomickém věku (15 – 64 let) dosahoval v MAS Holicko 65,9 %. V celé ČR činil 63,0 %. V Pardubickém i Královéhradeckém kraji byl rovněž nižší než v MAS Holicko (v obou dosahoval hodnoty 63,7 %).

5.10.2. Nezaměstnanost

Ukazatele nezaměstnanosti doznaly v posledních letech zásadní změny. Na počátku roku 2013 orgány veřejné správy plně přešly z do té doby vykazované míry registrované nezaměstnanosti na indikátor podílu nezaměstnaných osob. Původně preferovaná míra registrované nezaměstnanosti využívala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání a porovnávala je s ekonomicky aktivními osobami. Problematické bylo zjišťování ekonomicky aktivních osob, které se na úrovni ČR a okresů provádělo pomocí výběrových šetření, ovšem především v okresech díky malému vzorku populace nebyla úplně vypovídající. Pro nižší územní celky jako mikroregiony a obce se používaly údaje o ekonomicky aktivních ze SLDB, tedy používaly se údaje z roku 2001, které již ke konci minulého desetiletí byly velmi neaktuální, a proto pro tyto nižší územní celky byl tento indikátor mnohdy značně zavádějící. V roce 2013 se začal plně využívat ukazatel podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na celkovém počtu obyvatel ve věku od 15 do 64 let. Oba indikátory jsou však nesouměřitelné. Míra registrované nezaměstnanosti bývala o několik desetin až několik procentních bodů vyšší než podíl nezaměstnaných osob.

V letech 2008 až 2013 byla míra registrované nezaměstnanosti, resp. podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko výrazně nižší než hodnoty tých indikátorů za celou ČR, Královéhradecký a Pardubický kraj. Na nízké hodnoty ukazatelů nezaměstnanosti měl zásadní vliv příměstský charakter regionu, tj. blízkost krajských center. Mnoho obyvatel území MAS Holicko vyjíždí do těchto center a rovněž díky atraktivnímu charakteru území je zde přítomno množství ekonomických subjektů podílejících se na dostatečném množství pracovních míst, a tím i nižší nezaměstnanosti.

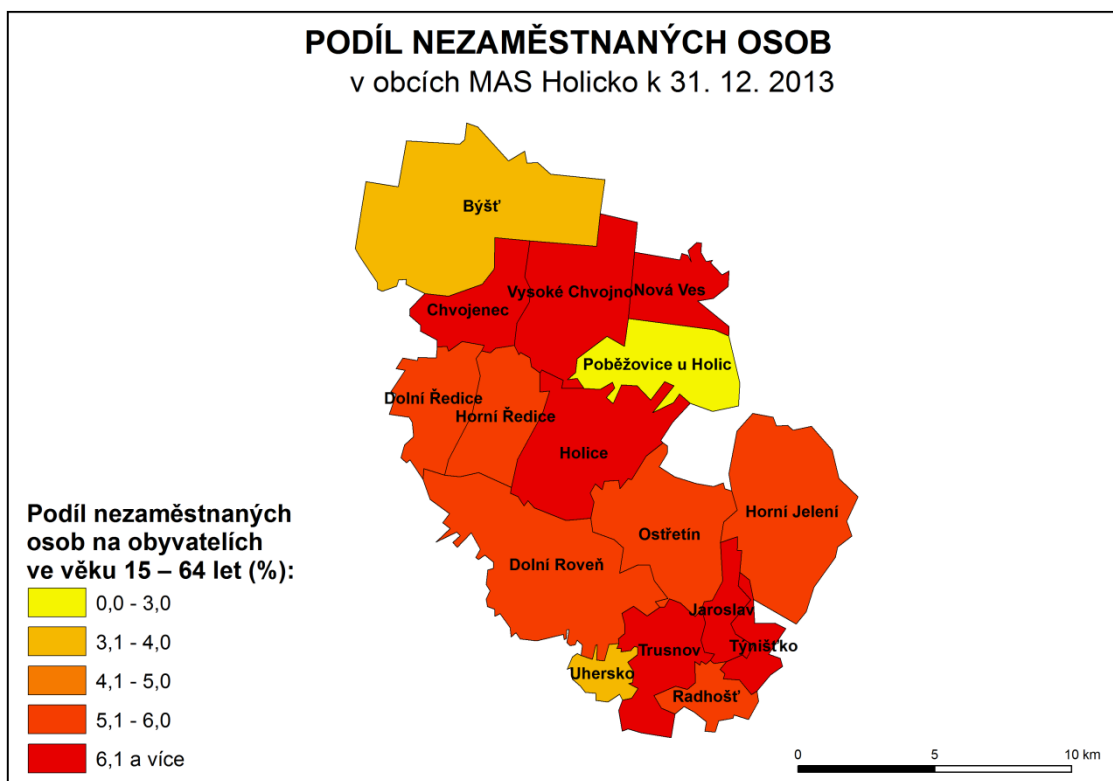
Do hodnot nezaměstnanosti se promítaly celorepublikové trendy dlouhodobých ekonomických cyklů a především příchod ekonomické krize na podzim roku 2008. V tomto roce byla za uvedené období zaznamenána rekordně nízká nezaměstnanost. Na území MAS Holicko míra registrované nezaměstnanosti byla na konci roku na hodnotě 3,9 %. Na území celé ČR přesahovala 5 % (5,4 %) a rovných 5 % dosahovala v Pardubickém kraji, v Královéhradeckém kraji byla nižší (4,2 %). Podíl nezaměstnaných osob dosahoval v souhrnu všech obcí MAS Holicko výše 2,6 %. Jak v ČR, tak v Pardubickém kraji byl na hodnotě 4,5 % a v Královéhradeckém kraji 3,6 %.

V následujícím roce se díky ekonomické krizi hodnota nezaměstnanosti v MAS Holicko zdvojnásobila (7,8 %) a přiblížila se celostátním i krajským hodnotám. Jak v ČR, tak v Pardubickém kraji činila 8,0 %, v Královéhradeckém kraji dokonce nižší než v MAS Holicko (6,8 %). Z hlediska ukazatele podílu nezaměstnaných se hodnota rovněž zdvojnásobila (5,3 %), avšak byla významně nižší než v rámci všech porovnávaných územních celků. V celé ČR bylo 7,1 % nezaměstnaných ve věkové kategorii 15 – 64 let. V Pardubickém kraji byla tato hodnota vyšší o dvě desetiny procentního bodu, v Královéhradeckém kraji dosahoval rovných 6 %.

V následujícím roce 2010 došlo už pouze k mírnému nárůstu nezaměstnanosti. Míra registrované nezaměstnanosti se zvýšila 0,3 procentního bodu na 8,1 %. V ČR o jeden procentní bod na 9,0 %, podobně v Pardubickém a Královéhradeckém na 9,1 %, resp. na 7,7 %. O dvě desetiny procentního bodu vrostl v MAS Holicko podíl nezaměstnaných osob na 5,5 %. O jednu desetinu více se zvýšil v ČR. O 1,5 procentního bodu narostl v Královéhradeckém kraji na 7,5, naopak v Pardubickém kraji klesl o jeden procentní bod na 6,3 %.

V roce 2011 míra registrované nezaměstnanosti kopírovala celorepublikové i krajské trendy a zaznamenala pokles, i když výraznější než na ostatních porovnávaných území. V MAS Holicko poklesla o 1,6 procentního bodu na 6,5 %. Na úrovni ČR došlo k poklesu pouze z 9,0 % na 8,6 %. Méně než na území MAS Holicko poklesla rovněž v Pardubickém kraji (na 8,3 %) a Královéhradeckém kraji (7,2 %). Podíl nezaměstnaných osob poklesl z 5,5 % na 4,4 %. V ČR byl pokles nižší o 0,6 procentního bodu. V krajích se tento indikátor vyvíjel odlišně, v Královéhradeckém kraji poklesl o 1,8 procentního bodu, naopak v Pardubickém kraji se 0,3 procentního bodu zvýšila.

Mapa 26: Podíl nezaměstnaných osob v obcích MAS Holicko k 31. 12. 2013

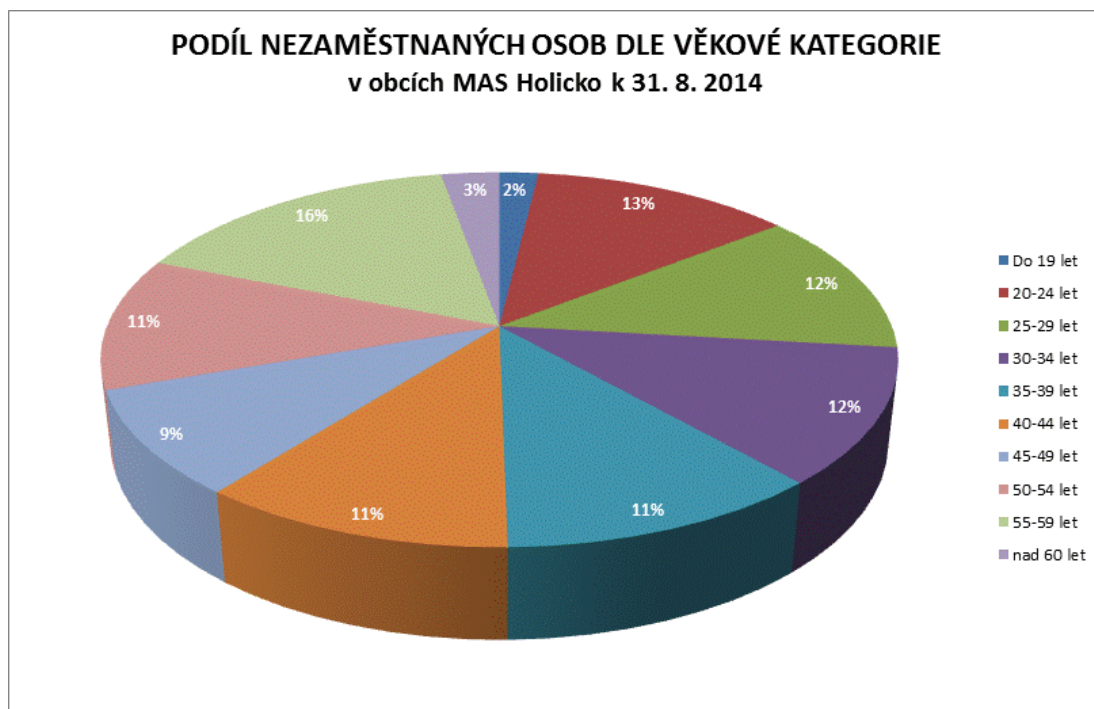
V roce 2012 podíl nezaměstnaných osob v souhrnu obcí MAS Holicko (bez hodnot z obce Nová Ves, u níž byl nedostupný počet uchazečů) činil 5,3 %. V Královéhradeckém kraji dosahoval podíl nezaměstnaných 6,8 %, v Pardubickém kraji 7,2 % a v celé ČR 7,6 %. Následující rok se jeho hodnoty zvýšily ve všech sledovaných územních celcích. Na celém území MAS Holicko (včetně Nové Vsi) činil 5,7 %, v Královéhradeckém kraji 7,5 %, v Pardubickém 7,6 % a v ČR 8,4 %. MAS Holicko si tak udržovala po celé období velmi nízké hodnoty indikátorů nezaměstnanosti, což se pozitivně odráží v dalších demografických a ekonomických ukazatelích. Za nízkou nezaměstnanost region MAS Holicko vděčí především blízkosti krajských center, jelikož i ty vykazovaly nízkou úroveň nezaměstnanosti a nadto nabízely pracovní příležitost obyvatelům z tohoto území, čímž podnítily nižší nezaměstnanost na rozdíl od jiných území obou krajů, která neleží v takové blízkosti od center krajů.

Z pohledu jednotlivých obcí MAS Holicko byla nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti především v menších obcích a také v této skupině obcí měla velmi kolísavý charakter díky menšímu počtu obyvatel. Nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti byla dosahována v Jaroslavi (nejvyšší byla 15,5 % v roce 2011). Vysoká byla rovněž v Trusnově (10,6 %) či Chvojenci (9,5 %). Z větších sídel značná nezaměstnanost byla i Dolní Rovni (8,4 %). Naopak poměrně nízká byla v Holicích (5,2 %), Ostřetíně (4,4 %) či v Uhersku (3,8 % u všech se jedná o rok 2011). V obci Nová Ves byla v roce 2011 nulová nezaměstnanost, ale o dva roky dříve dosahovala 10,0 %.

Co se týče podílu nezaměstnaných osob, výsledky jsou obdobné. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v obci Jaroslav (9,4 % v roce 2011; 10,5 % v roce 2012), na ostatním území byla o několik procentních bodů nižší. Rekordně nízký podíl nezaměstnaných vyjma Nové Vsi byl naopak v roce 2011 v Uhersku (2,6 %) a v Poběžovicích u Holic v letech 2012 a 2013 (2,6 %, resp. 1,3 %). Velmi nízký podíl zaujímal nezaměstnaní ve větších sídlech v Holicích (3,7 %) a Býšti (3,5 %) v roce 2011. Avšak v následujících letech se jeho hodnoty výrazně zvýšily u města Holice, a to až na 6,1 v roce 2013. Hodnoty v obci Býšť zůstaly poměrně konstantní.

Následující uvedené údaje jsou dostupné pouze do roku 2011. Počet dlouhodobě nezaměstnaných ve vymezeném období kolísal mezi 20 (v roce 2009) až 35 (v roce 2011) nezaměstnanými déle než 24 měsíců. Jejich podíl na všech nezaměstnaných se pohyboval od 7,5 % na počátku období (rok 2008) po 3,2 % v následujícím roce, v posledním roce 2011 byl 6,5 %. Tento ukazatel je však zkreslen ekonomickou krizí. V roce 2009 přibyl velký počet nových nezaměstnaných a v důsledku toho došlo v relativním vyjádření k poklesu podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob, poté však podíl opět začal narůstat díky mírnému úbytku nezaměstnaných. Ze skupin ohrožených nezaměstnaností, jako jsou osoby starší 50 let, absolventi a osoby se zdravotním postižením, byl nejvyšší podíl osob starších 50 let. Jejich podíl byl však relativně konstantní po celé sledované období. Pohyboval se okolo 30 %, v posledním sledovaném roce se nepatrně snížil na 27,1 %. V absolutních hodnotách nezaměstnaných nad 50 let bylo 102 v roce 2008, v roce 2010 již 203 díky ekonomické krizi. Počet nezaměstnaných absolventů škol byl rovněž nejvyšší v roce 2010, kdy jich bylo na území MAS Holicko registrováno 56. V předkrizovém roce jich bylo 24, v posledním zkoumaném roce 2011 bylo zaznamenáno 32 absolventů. Jejich podíl na všech nezaměstnaných kolísal mezi 5,9 % (v roce 2011) po 8,4 % (v předešlém roce). Taktéž počet nezaměstnaných se zdravotním postižením byl nejvyšší v roce 2010, a to 82. Následující rok bylo zaregistrováno nejméně těchto osob, pouze 53. Jejich podíl na všech nezaměstnaných byl nejvyšší v roce 2008, kdy dosahoval hodnoty 19,9 %, nejnižšího podílu dosahovaly tyto osoby v roce 2011, kdy se snížil na 9,8 %.

Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob dle věkové kategorie v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

Co se týče aktuálních dat, na konci srpna roku 2014 bylo v obcích MAS Holicko (vyjma Nové Vsi) nejvíce evidovaných uchazečů v kategorii mezi 55 až 59 lety, a to 16,1 %. Ostatní 5leté věkové kategorie byly poměrně vyrovnané. Mírně vyšší byly hodnoty u mladších věkových kategorií 20 až 24 let a 25 až 29. Naopak nejmenší podíl měla věková kategorie v rozmezí 45 až 49 let. Kategorie do 19 let a nad 60 let měly nízký podíl, vlivem nepříliš velkého početního zastoupení, jelikož většina mladých lidí pokračuje ve studiu a starší občané využívají možnosti předčasného odchodu do důchodu.

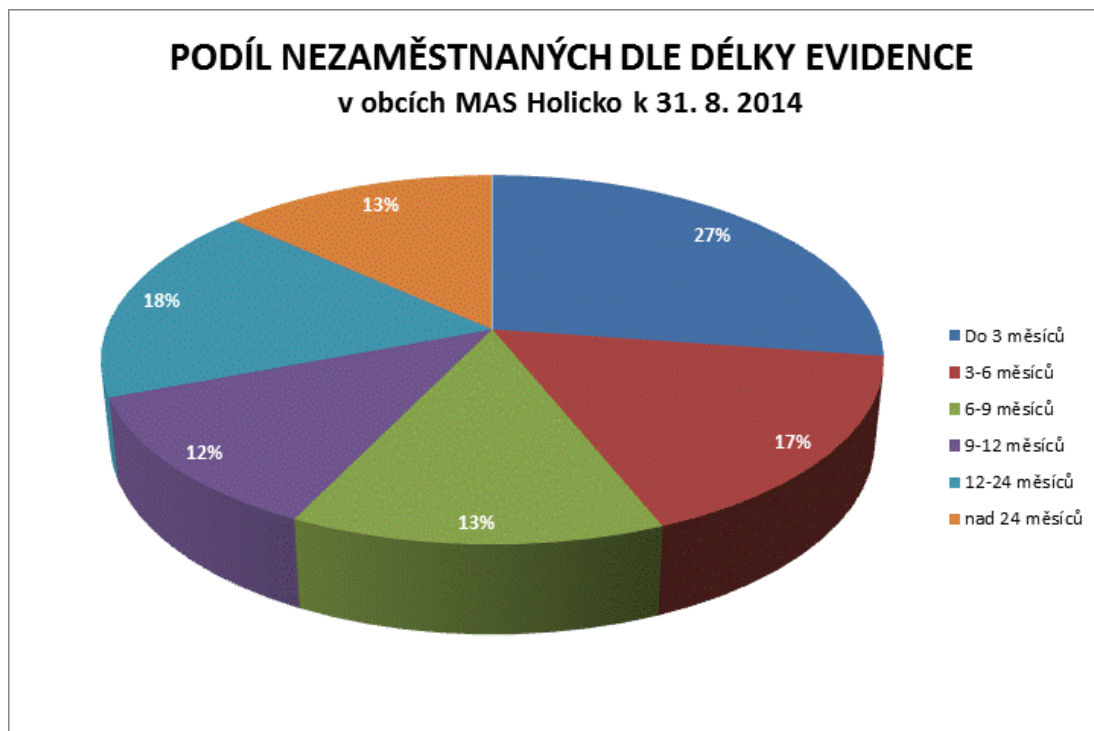
Z hlediska doby evidence na úřadech práce byli na konci srpna roku 2014 v obcích MAS Holicko (včetně Nové Vsi) nejpočetněji zastoupeni noví uchazeči do 3 měsíců v evidenci. Tvořili více než čtvrtinu všech evidovaných uchazečů (27,3 %). Ostatní kategorie členěné dle jednotlivých čtvrtletí evidence na úřadech práce do délky jednoho roku měly klesající úroveň (od 16,6 % do 12,0 %). Kategorie uchazečů o zaměstnání v délce nad 12 měsíců do 24 měsíců měla zastoupení 17,5 %. Dlouhodobě nezaměstnaných (nad 24 měsíců) bylo 13,3 % ze všech uchazečů.

Nejvíce evidovaných uchazečů o zaměstnání vzhledem k nejvyššímu dosaženému vzdělání vykazovala kategorie osob se středoškolským vzděláním bez maturity (vyučení). Jejich podíl činil 41,3 %. Z hlediska vzdělanostní struktury MAS Holicko má tato kategorie také nejvyšší zastoupení ve společnosti 40,1 %. Druhou nejpočetnější skupinou evidovanou na úřadech práce byly osoby se středoškolským vzděláním završeným maturitní zkouškou. Tvořily 24,9 % ze všech evidovaných. Jejich zastoupení ve společnosti je však mírně vyšší (28,7 %). Evidovaných uchazečů se základním vzděláním bylo 23,4 %, ale jejich podíl v populaci MAS Holicko byl nižší. Celkově 17 % obyvatel mělo nejvýše dosažené základní vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v evidenci o zaměstnání činil 8,7 %. Srovnatelný byl také v populaci. Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé tvořili 9,1 % populace MAS Holicko. Osob evidovaných na úřadech práce s vyšším odborným vzděláním bylo 1,7 % a obdobné bylo i jejich zastoupení v populaci (1,5 %). Na konci srpna 2014 nebyla v evidenci žádná osoba bez vzdělání. Jak je patrné z výše uvedeného, sice kategorie osob s vyšším vzděláním mělo nižší podíly

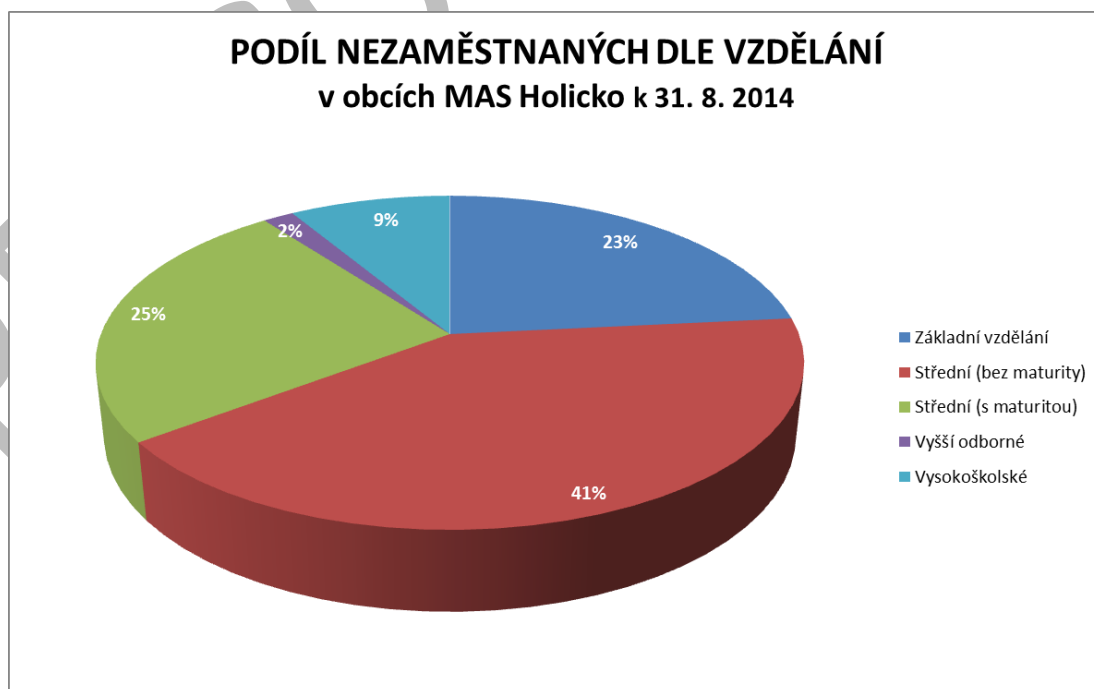

než ve společnosti, ale rozdíly nebyly nijak vysoké. Tedy ve společnosti tradovaná teze o „čím vyšším vzdělání, tím lepší uplatnitelnosti“ nemá na území MAS Holicko plně vypovídající hodnotu, jelikož osoby s vyšším vzděláním vykazovaly pouze mírně nižší úroveň nezaměstnanosti.

Graf 39: Podíl nezaměstnaných dle délky evidence v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

Graf 40: Podíl nezaměstnaných dle vzdělání v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014

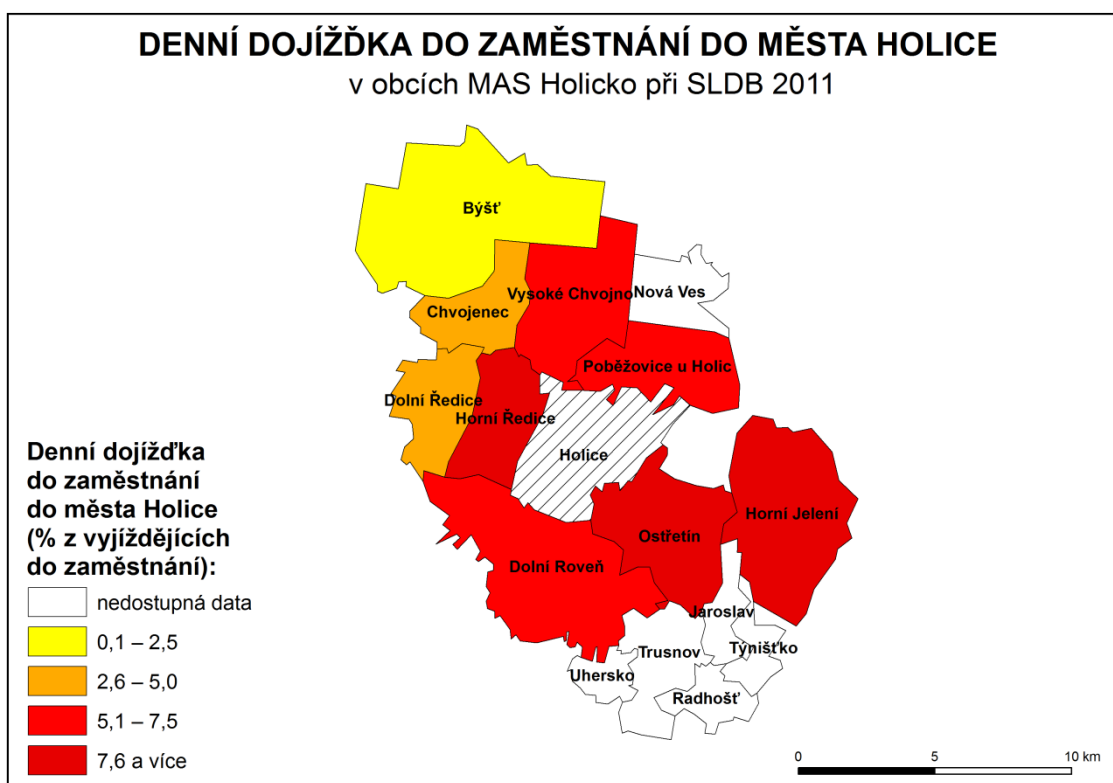

5.10.3. Vyjíždka a dojíždka

MAS Holicko je nevelký region, který navíc postrádá větší sídlo, a nadto sousedící s dvěma krajskými centry, proto je zde značná vyjíždka do zaměstnání a do škol. Data ze SLDB o dojíždce jsou však do určité míry zkreslená, protože všechny sečtené osoby neuvědly, zda a kam dojíždějí do zaměstnání, resp. do škol. Dále úplnost dat naráží na zákon o ochraně osobních údajů, tedy není možné získat z některých obcí přesné údaje. Ze 7 779 zaměstnaných osob v MAS Holicko vyjíždí kvůli zaměstnání ze své obce do jiné 3 285. Celkově tedy vyjíždí 42,2 % zaměstnaných osob (resp. ti, kteří uvedli, že místo svého zaměstnání). Do pomyslného centra MAS Holicko města Holice dojíždí denně (tj. denní dojíždka, ostatní údaje jsou zaměřeny na celkovou dojíždku či vyjíždku, které jsou větší) z ostatních obcí MAS Holicko dle údajů ČSÚ 263 zaměstnaných osob (avšak v tomto údaji nejsou díky ochraně osobních údajů zahrnuti zaměstnaní z menších obcí, kde je nižší dojíždka do zaměstnání než 5 osob). Do Holic tak dle neúplných údajů dojíždí 5,5 % všech vyjíždějících vyjma zaměstnaných osob žijících přímo ve městě Holice. Nejvíce dojíždí do Holic z obce Ostřetín, a to 10,6 % ze všech denně vyjíždějících do zaměstnání, následují Horní Ředice (9,3 %), Horní Jelení (7,8 %) a Dolní Roveň (7,2 %).

Mapa 27: Denní dojíždka do zaměstnání do města Holice v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Pokud jde o údaje ze samotných Holic, celkově z města vyjíždí za zaměstnáním 826 osob, z toho denně 698. Naopak za zaměstnáním dojíždí do Holic 604 osob, denně 553 (nejedná se o údaj pouze z obcí MAS Holicko, ale z celého širšího území). Saldo je sice záporné – dosahuje hodnoty -222, ale z těchto údajů je patrné, že i tak je dojíždka do Holic značná a že město plní roli centra pro své zázemí, tedy pro obce přilehlého regionu. Co se týče vyjíždky žáků a studentů z Holic do škol, tak vyjíždí 474. Naopak do města dojíždí za účelem návštěvy školy 217 žáků a studentů.

Z druhého města MAS Holicko Horního Jelení markantně převažuje vyjíždka nad dojíždkou. Za prací vyjíždí z města 285 osob (z toho 247 denně), zatímco dojíždí pouze 61 (z toho 57 denně). To znamená, že ani v oblasti školství neplní funkci spádovostního centra. Do města dojíždí 18 žáků a studentů, ale vyjíždí 85.

Další údaje o vyjízdce budou obecnější povahy především z důvodu nedostupnosti dat z právních důvodů. Z obcí MAS Holicko spadajících rovněž do ORP (tedy všech vyjma Radhoště, Týnišťka a Nové Vsi, naopak včetně Velin) vyjíždí za zaměstnáním do jiné obce z téhož území 13,7 % vyjíždějících osob. Nejvíce je to z města Holice, a to 26,7 % všech vyjíždějících. Z Radhoště do jiné obce ORP Vysoké Mýto vyjíždí do zaměstnání 3,2 % ze všech vyjíždějících a z Nové Vsi do jiné obce ORP Kostelec nad Orlicí 3,7 %. U obce Týnišťko vzhledem k ochraně osobních údajů nejsou tyto počty uvedeny.

Do obcí v rámci okresu Pardubice vyjma obcí ORP Holicko, tedy především do krajského města Pardubice, z obcí MAS Holicko vyjma Nové Vsi vyjíždí za zaměstnáním 33,5 % všech vyjíždějících. Nejvíce je to z Dolní Rovně (54,0 %), Horních Ředic (50,5 %) a Dolních Ředic (49,3 %). Z města Holice takto vyjíždí 28,0 %. Z Nové Vsi do okresu Rychnov nad Kněžnou vyjma obce ORP Kostelec nad Orlicí vyjíždí za zaměstnáním 40,7 %. Do jiného okresu kraje, než je okres Pardubice, vyjíždí celkově pouze 4,4 % ze všech zaměstnaných. Nejvíce je to z obcí z jihu MAS Holicko patřících do ORP Vysoké Mýto, a to z Radhoště (38,6 %) a Týnišťka (25,7 %) a vyjma ně z Jaroslavi (32,1 %). Do jiného kraje z obcí MAS Holicko (vyjma Nové Vsi), tedy především do Královéhradeckého a z něho především do krajského centra Hradce Králové, vyjíždí za prací 19,4 %. Nejvíce z obce Býšť, která přímo sousedí s katastrálním územím města Hradec Králové, a to necelá polovina ze všech vyjíždějících (47,3 %). Rovněž vysoký podíl vyjíždějících do jiného kraje mají další obce při hranicích s Královéhradeckým krajem jako Chvojenec (31,7 %) či Vysoké Chvojno (29,9 %). Z města Holice je to 16,5 % ze všech vyjíždějících. V jediné obci MAS Holicko z Královéhradeckého kraje Nové Vsi vyjíždí do jiného okresu 22,2 % ze všech vyjíždějících.

Z výše zmíněného vyplývá, že obyvatelé z obcí MAS Holicko vyjíždějí ve vysokém počtu za prací a do škol mimo území MAS. V MAS Holicko není žádné větší sídlo a rovněž dostatečný počet zaměstnavatelů, který by uspokojil nároky obyvatel na práci. Navíc do území významně promlouvá vliv blízkých krajských center a s ním i větší možnost pro získání kvalitních pracovních příležitostí obyvatel. Tyto faktory působí na další oblasti především na sektor dopravy. Pro funkčnost a stabilitu regionu je nutné udržet kvalitní dopravní obslužnost, popř. ji optimalizovat a dále je důležité zajistit vyhovující stav komunikačních tras vedoucích k velkým sídlům.

5.10.4. SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka

Tab. 30: SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká úroveň zaměstnanosti a vysoký podíl ekonomicky aktivních osob • Nízká míra nezaměstnanosti, resp. podílu nezaměstnaných • Mladá populace – nízké ekonomické zatížení • Nadprůměrně velké zastoupení obyvatel ve středním věku (15 – 64 let) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká vyjíždka za prací mimo region, území tak nedokáže nabídnout dostatek pracovních pozic svým občanům • Málo pracovních příležitostí v obcích • V některých obcích nedostatečná úroveň veřejné dopravy pro mobilitu pracovních sil a dojíždku do zaměstnání

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Díky vysokému podílu dětí a mladých lidí se nabízí perspektivy pro další rozvoj regionu • Kvalifikovaná pracovní síla může přilákat nové investory • Vysoký podíl zaměstnaných zvyšuje koupěschopnost obyvatelstva a může podnítit další ekonomický rozvoj území 	<ul style="list-style-type: none"> • Díky vysoké vyjíždce za prací hrozí regionu, že bude sloužit především jako lokalita pro přespání pracujících místo toho, aby podněcoval ekonomické aktivity • Úpadek menších obcí vlivem nedostatečného množství pracovních příležitostí • Stěhování za prací a odchod lidí z regionu, především z menších sídel • Omezení dopravní obslužnosti může přinést vylidnění venkovských oblastí

Potenciál:

- Perspektivní region díky nadprůměrnému počtu dětí a mladých lidí, kteří mohou podnítit další rozvoj (nutnost jejich udržení v území)
- Možnost přilákání dalších investorů díky velkému podílu lidí ve středním věku a kvalifikované pracovní síle
- Vysoká zaměstnanost pozitivně ovlivňuje ekonomický stav regionu a přispívá k dalšímu rozvoji (synergické jevy)

Problémy:

- Nedostatek pracovních míst v regionu a vysoká vyjíždka obyvatel do krajských center za prací
- Nízký počet zaměstnavatelů v menších obcích a okrajových částech území MAS Holicko
- Určitá omezenost dopravní obslužnosti, která snižuje mobilitu pracovních sil

Potřeby:

- Udržet mladé lidi v regionu a zamezit zvýšené míře jejich stěhování do větších měst
- Udržet či zvýšit míru stávající dopravní obslužnosti území (za vyjíždkou za prací a do škol)
- Přilákat nové investory, zřídit nové zóny pro rozvoj, aby se zvýšila zaměstnanost přímo v území, snížila vyjíždka za prací, čímž se stabilizuje populace regionu – nebude docházet k odlivu obyvatel.

5.11 Společenský život

Spolky hrají důležitou roli v životě obce. Zapojují občany do různorodých činností, vytvářejí aktivity pro povzbuzení společenského života a rovněž pomáhají vytvářet soudržnost mezi obyvateli, především to platí o menších obcích. Umožňují společenské a kulturní vyžití v obcích a do jisté míry mohou zabraňovat stěhování obyvatel do měst a vylidňování obcí a menších měst. Některé spolky mají velmi dlouhou tradici, která sahá hluboko až do 19. století. Jedná se především o tělocvičné (dnes sportovně zaměřené) spolky jako Sokol či Orel a pak sbory dobrovolných hasičů, které hrály důležitou úlohu pro zajištění bezpečnosti v obcích. Tyto spolky mají dlouhou kontinuitu, zejména sbory dobrovolných hasičů, u jiných došlo k přerušení jejich aktivity v důsledku společensko-politického vývoje po roce 1938, resp. 1948.

Díky fungování spolků a spolkového života se vytvářejí společné tradice či zvyky místních komunit. Jsou tak vytvářena místní společenství občanů, která se stávají soudržná a podporují život na venkově a v menších městech. Dochází tak k naplnění společenského života v menších sídlech.

Na území obcí MAS Holicko působí rozličné společenské aktivity od kulturních, přes sportovní, myslivecké, zahrádkářské až po specificky zaměřené jako spolky žen či kluby důchodců. Na poměrně malém území tak funguje mnoho spolků a občanských organizací. Nejvíce společenských aktivit se koncentruje do města Holice, ale společenská činnost nechybí ani v nejmenších obcích MAS Holicko.

Tab. 31: Spolky v obcích MAS Holicko

Obec	Spolky	
Holice	SDH	Dětský divadelní soubor
	Divadelní spolek kulturního domu - holičtí ochotníci	Junák -svaz skautů a skautek, středisko Dr. Emila Holuba Holice
	Dechový orchestr KD Holice	JG Dix
	Český svaz chovatelů ZO Holice	Apel Holice - taneční klub
	Český rybářský svaz - MO Holice	Základní organizace včelařů Holice
	Základní kynologická organizace Holice	Český zahrádkářský svaz - MO Holice
	Dělnická tělocvičná jednota Holice	TJ Sokol Holice
	Automotoklub Holice	TJ Jiskra Holice
	Svaz postižených civilizačními chorobami	Radioklub OK1KHL Holice
	Klub důchodců	FIT CLUB Holice
	Oddíl atletiky TJ Jiskra Holice	Družstvo florbalu odbor Asociace Sport pro všechny
	Klub v rámci Fitness-centra (posilovny)	Taneční studio Hana Fleková
	Tenisový klub	Asociace Sport pro všechny
	Oddíl volejbalu TJ Jiskra Holice	Oddíl stolního tenisu TJ Jiskra Holice
	Oddíl cyklistiky a turistiky TJ Jiskra Holice	Basketbalový klub
Amatérský hokejový klub Laviny	Bike Freaks Holice	
Býšť	SDH	TJ Sokol Býšť
	Myslivecké sdružení Býšť	ZO Český zahrádkářský svaz Býšť
	Honební společnost Býšť	Občanské sdružení Bělečko
	Občanské sdružení Hoděšovice	SK Hoděšovice o.s.
	Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ Býšť	

Dolní Roveň	SDH Dolní Roveň	SDH Litětiny
	SDH Komárov	SDH Horní Roveň
	ZO Český zahrádkářský svaz Dolní Roveň	Dětský dechový soubor - BašaPa
	Základní kynologická organizace Dolní Roveň	Myslivecké sdružení (dvě v obci)
	Klub důchodců	Český červený kříž
	Svépomoc (svépomocný spolek)	Svaz chovatelů drobného zvířectva
	Venkovská fotbalová škola Luboše Kubíka	
Dolní Ředice	SDH	TJ Sokol Horní Ředice (hokejový oddíl, oddíl stolního tenisu mládeže i dospělých, florbalový oddíl dětí a oddíl nohejbalu)
	Florbalový oddíl při TJ Sokol Dolní Ředice	Kapela UNIVERZAL
	Hokejový oddíl (liga neregistrovaných)	Oddíl stolního tenisu
Horní Jelení	SDH	Sokol Horní Jelení
	Skautský oddíl	Ochotnický spolek Jelení
	AFK Horní Jelení (fotbalový klub)	Rodinné centrum Jeleňáček
	Vzdělávací centrum Paprsek	Dětský pěvecký sbor
	Myslivecké sdružení Hubert	Český hudební tábor mládeže – Centrum volného času
	Český svaz zahrádkářů	
Horní Ředice	SDH	TJ Sokol Horní Ředice
	FK Horní Ředice	Myslivecké sdružení
	Zahrádkářský svaz	Tenisový oddíl
	Dívčí a chlapecké taneční skupiny TJ Sokol	
Chvojenec	SDH	TJ Sokol Chvojenec
	Fotbalový oddíl TJ Sokol Chvojenec	Myslivecké sdružení Žernov
	Spolek žen	
Jaroslav	SDH	TJ Jaroslav
	Fotbalový oddíl TJ Jaroslav	Střelecký klub
	Myslivecké sdružení	
Nová Ves	Myslivecké sdružení	
Ostřetín	SDH Ostřetín	SDH Vysoký u Holic
	TJ Sokol Ostřetín	Fotbalový oddíl TJ Sokol Ostřetín
	Volejbalový oddíl TJ Sokol Ostřetín	Myslivecké sdružení Ostřetín-Vysoká
	Klub důchodců	
Radhošť	SDH	TJ Sokol Radhošť
Trusnov	SDH	Spolek přátel sportu (fotbal, nohejbal, pentanque)
	Český svaz žen	Trusnovští ochotníci
	Loutkové divadlo Kozlík	
Týništko	SDH Týništko	
Uhersko	SDH	TJ Sokol Uhersko
	Myslivecké sdružení	
Vysoké Chvojno	TJ Sokol Vysoké Chvojno	Myslivecké sdružení "Viselce"
	Klub důchodců	DC Tigers Vysoké Chvojno (šipkařský klub)

Nejpočetnější z hlediska jednotlivých kategorií jsou spolky dobrovolných hasičů. Z 16 obcí chybí pouze ve dvou – Nové Vsi a Vysokém Chvojnu. Na druhou stranu některé obce mají více SDH. Např. v Dolní Rovni existují 4 SDH – každá místní část má jeden hasičský sbor. Rovněž v Horním Jelení a Ostřetině působí dva SDH. Celkově tak v současné době působí 20 SDH. Tyto sbory kromě bezpečnostní funkce se podílejí na životě obce pořádáním různých akcí od sportovních (závodů v požárním sportu) po kulturně-společenské jako hasičské plesy, dětské dny, různé oslavy apod.

Druhou nejpočetnější aktivitou organizovanou do spolků je ta sportovní. Na území se nacházejí početné organizace Sokola. Sportovní kluby či oddíly jsou často sdružené pod hlavičkou Sokola. Celkově působí v MAS Holicko 12 organizací Sokola ve stejném počtu obcí. Chybí pouze v těch nejmenších – Nové Vsi, Poběžovicích u Holic, Radhošti, Trusnově a Týništku. Fotbalových klubů či oddílů je na území 10. V Dolní Rovni a Chvojenci jsou po dvou fotbalových klubech (reprezentující jejich místní části). Nejvýše postavené kluby v rámci soutěží Českomoravského fotbalového svazu jsou mužstva SK Holice a AFK Horní Jelení hrající krajský přebor. Dále na území působí několik volejbalových oddílů, nejúspěšnější jsou družstva pod TJ Sokolem Holice. Rozšířený na území je i nohejbal, taktéž pod hlavičkou TJ Sokol Holice. Basketbal je na území reprezentován oddílem BVK Holice. I když v regionu neexistuje žádná krytá ani nekrytá ledová plocha, působí zde celkem 2 hokejová mužstva (v rámci Holic a Dolních Ředíc). V minulých letech se dost rozvíjel především florbal, dle šetření působí 5 florbalových týmů (včetně neregistrovaných). Působí zde rovněž týmy stolního tenisu či oddíly atletiky, cyklistiky a gymnastiky. Úspěšné jsou i taneční soubory v rámci tanečního klubu Apel či Tanečního studia Hany Flekové z Holic nebo dívčí a chlapecké taneční skupiny v rámci TJ Sokol Horní Ředice. V rámci města Holice působí i Automotoklub Holice, který je spojen s nedalekou motokrosovou drahou v Poběžovicích u Holic (která není v současné době v provozu v důsledku majetkoprávních sporů).

Početné zastoupení mají myslivecká sdružení, kterých je celkově na území 12 v 11 obcích. V Dolní Rovni jsou organizována dvě tato sdružení. Chybí především v menších obcích na jihu území MAS Holicko, které není tak zalesněno jako severní a východní část. Působí zde několik zahrádkářských organizací. Např. místní organizace Českého zahrádkářského svazu v Býšti, Dolní Rovni, Holicích, Horním Jelení či Horních Ředících. Ve městě Holice působí i včelařské sdružení (Základní organizace včelařů). V Dolní Rovni působí Svaz chovatelů drobného zvířectva a dále je zde několik spolků zaměřených na výchovu psů jako kynologické organizace či spolky.

Z kulturně-společenských sdružení funguje několik hudebních souborů či skupin, divadelní ochotnické spolky. Co se týče dechové hudby, na území působí soubory jako Dětský dechový soubor BašaPa z Holic a Dechový orchestr Kulturního domu Holice. V Horním Jelení existuje Dětský pěvecký sbor Horní Jelení. Z dalších hudebních kapel či skupin v Holicích působí dixielandová kapela JG Dix či v Horních Ředících skupina UNIVERZAL.

Existuje zde několik souborů, které působí v literárně-dramatické činnosti. V Holicích účinkuje Divadelní spolek kulturního domu - Holičtí ochotníci. Pro mladší ročníky je určen Dětský divadelní soubor v Holicích. Ochotnický soubor působí také v obci Trusnov jako Trusnovští ochotníci (např. veselohra Kuba). V téže obci účinkuje Loutkové divadlo Kozlík a jeho soubor.

Z dalších činných organizací je nutno zmínit Junák - svaz skautů a skautek ČR, který má střediska např. v Holicích a v Horním Jelení. Na území působí i specifická sdružení pro určitou oblast jako místní občanská sdružení (v rámci místních částí obcí, především v obci Býšť). Dále jsou zde činná i sdružení žen (Chvojenc, Trusnov) či občanů staršího věku (kluby důchodců – Dolní Roveň, Holice, Ostřetin, Vysoké Chvojno).

Spolková činnost se v mnoha případech potýká s rozličnými problémy. Nejpálčivějším problémem se jeví malý zájem lidí o některé spolkové činnosti. Dalším problematickým bodem je neochota místních obyvatel podílet se na aktivitách spolků. Spolky rovněž skomírají v důsledku stárnoucí základny a malému zapojení mladších generací, které by převzaly činnost do budoucna. Stěžejním bodem je především nedostatek finančních prostředků pro spolkovou činnost, který ovlivňuje nabídku a přeneseně i atraktivitu různých spolků v důsledku nemožnosti vyměnit zastaralé vybavení, rekonstruovat prostory apod. Na území MAS Holicko není dostatečně rozvinuté dobrovolnictví, aktivity společensky prospěšných organizací jsou omezeny víceméně na sociální problematiku v městském prostředí.

Místní spolky a účast místních obyvatel v nich je taktéž ovlivněna jedinečnou pozicí Holicka. Region se nachází v blízkosti krajských center, což přináší možnost navštěvovat různé atraktivní kulturní a různé společenské akce, sportovní aktivity a příležitosti, které menší sídla nemohou nabídnout. Dochází tak k upřednostňování občanských organizací v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Na území se koná mnoho společenských akcí. Největší počet se koncentruje do Holic, ale mnoho akcí probíhá i v ostatních obcích. Určitým středobodem kulturního dění na Holicku je Kulturní dům v Holicích, kde probíhá množství aktivit. Pravidelně se zde konají divadelní inscenace jak místního ochotnického souboru, tak cizích profesionálních souborů. V rámci kulturního domu působí Klub u Holuba, kde probíhají hudební večery, koncerty a jsou zde pořádány i přednášky a besedy. V rámci kulturního domu působí i Městské kino a Městská knihovna.

Z významných hudebních akcí se v Holicích koná mezinárodní Setkání dechových hudeb (v periodě dvou let). Mimo město Holice je významný folkový festival ve Vysokém Chvojně nazvaný Folkové Chvojení a mezinárodní soustředění mladých hudebníků v Horním Jelení - Český hudební tábor mládeže, kde je zastoupena mládež z různých kontinentů. V Horním Jelení je rovněž každoročně od roku 1972 pořádán Festival trampských písní.

V literárně-dramatickém odvětví je v Holicích každé dva roky pořádána Národní přehlídka jednoaktových her. Dále jsou zde každoročně v květnu konány Dny dětského divadla. V dalších odvětvích je významná celorepubliková taneční soutěž Holický kramflíček pořádaná každoročně v měsíci listopadu. V zimě je pořádán maškarní ples Šibřinky. Významnou vědecko-populární akcí je Africké sympóziu konané na počest místního rodáka cestovatele Emila Holuba. V Ostřetíně probíhá v některých letech rekonstrukce tamější bitvy Sedmileté války.

Jak v Holicích, tak v dalších obcích je pořádáno mnoho celospolečenských akcí. Ve většině obcí probíhá plesová sezóna v zimním období. K nejvýznamnějším plesům se řadí především hasičské konané ve většině obcí s pomocí SDH. V některých obcích jsou pořádány obecní dny, např. Dny Holicka, Jelenské slavnosti, Parohatá města (setkání měst a obcí s jelenem či parožím ve znaku) aj. V čase konce zimy se udržují oslavy masopustu. Konají se masopustní průvody (např. Horní Jelení a Jelenské masopustní slavnosti). Pořádány v tomto období jsou maškarní bály (Radhošť). Dodržováno je i posvícení v podzimním období. V Holicích se konají posvícenské slavnosti, podobně je tomu i v obci Býšť a Radhošť. V čase Vánoc jsou tradičně konány adventní trhy a velikonoční slavnosti.

Mnoho akcí je pořádáno pro děti. V zimním období např. v obcích Jaroslav, Radhošť, Týništko jsou konány dětské karnevaly s maskami. V každé obci a městě tradičně probíhá poslední den v dubnu pálení čarodějnic. V červnu je obcemi, resp. školami pořádán Den dětí. V některých obcích je v letních měsících pořádána pouť i s atrakcemi. V prosinci je pro děti připravena mikulášská nadílka apod.

Ze sportovních akcí byly nejvýznamnější motokrosově závody v Poběžovicích u Holic, kde bylo pořádáno i mistrovství světa, evropský šampionát či mistrovství ČR. V současné době je však díky majetkoprávním sporům závodění na této dráze pozastaveno. Tradiční jsou fotbalová utkání v jednotlivých obcích. Je pořádáno několik turnajů ve fotbale, např. Memoriál J. Kloučka v kopané ve Chvojenci, Mezinárodní letní turnaj žáků v kopané v Holicích, Radost Cup 2014 – turnaj starých gard v Horním Jelení. V Býšti či v Holicích jsou konány nohejbalové turnaje. Cyklistické závody jsou každoročně pořádány v Horní Rovni či Vysoká „12“ ve Vysoké u Holic (místní část Ostřetín). V Holicích se koná tradičně více jak 30 let Vánoční turnaj v basketbalu. Z jiných sportovních akcí jsou pořádány běh okolo Trusnova, Memoriál Karla Poura (branný závod) v Dolních Ředicích, netradiční sedmiboj (ve složení sportů jako stolní tenis, kulečník, kostky, šipky apod.) taktéž v Dolních Ředicích či šachové turnaje v Býšti a její místní části Hoděšovice. Mnoho akcí je pořádáno v rámci tzv. požárního sportu, a to i v menších obcích. Na území MAS Holicko probíhají např. soutěže O Pohár starosty obce Týništko či Posvícenské závody v požárním útoku v Ostřetíně.

Vodění Jidáše

Jedná se o starodávný obyčej, který se odehrává na velikonoční svátky. Dříve byl uskutečňován na velké části ČR, do současné doby se zachoval pouze na území mezi Holicemi, Vysokým Mýtem a Luží. Na území MAS Holicko je doposud živý v Horní Rovni a Litětinách (místních částech Dolní Rovně), Jaroslavi a Týništku. Od Zeleného čtvrtka chodí průvody dětí obcí s řentačkami a flašinetu. Na Bílou sobotu jde průvod v čele s postavou Jidáše, která je oděna do obleku ze slámy. Děti ho vodí dům od domu a zpívají o Jidášově zradě a od lidí za to dostávají dary (cukrovinky a sladkosti). Obyčej končí odstrojením Jidáše a spálením jeho slaměného obleku. Vodění Jidáše je nyní zapsáno na českém seznamu nemotného kulturního dědictví a je vyvíjeno úsilí o jeho zapsání na Nehmotný seznam kulturního dědictví UNESCO.

Na území MAS Holicko se odehrává velké množství společenských akcí ať kulturního, či sportovního zaměření, pokud se bude brát v úvahu jeho nevelká rozloha. Avšak platí zde stejné problematické body jako v případě spolků a jejich činnosti. Problémová je zejména účast místních obyvatel a často deklarovaný nezájem o společenské aktivity. Mnohdy se to týká mladých skupin obyvatelstva obcí. Společenské vyžití je rovněž ovlivněno nedostatečným množstvím finančních prostředků. Potřebné je proto zachovat podporu pro tyto aktivity a zároveň je potřebné podporovat zapojení mládeže do života obce, jejího rozvoje, kulturního, sportovního a společenského dění a volnočasových aktivit.

Tab. 32: Společenské akce konající se na území MAS Holicko

Obec	Společenské akce	
Býšť	Dětský den	Posvícení v Býšti
	Dětský den	Šachový turnaj v Býšti
	Hoděšovice cup 2013 (florbal)	Turnaj ve stolním tenisu
	Hoděšovický vánoční turnaj v šachu	Vánoční koncert
	Memoriálu Martina Lukase (nohejbalový turnaj)	Vítání občánků
	Pálení čarodějnic	Zahrádkářská výstava a Soutěž o Jablko Býště
	Podzimní pohádkový les	Plesy (7x ročně)

Dolní Roveň	Cyklistické závody v Horní Rovni	Pálení čarodějnic
	Dětský den	Plesy
	Dětský karneval	Podzimní výstava květin, ovoce a zeleniny
	Florbalový turnaj	Posvícení
	Koncerty	Vánoční výstava a vánoční trhy
	Masopustní průvod (Horní Roveň a Litětiny)	Vodění Jidáše (Horní Roveň a Litětiny)
Dolní Ředice	Dětský karneval	Plesy (7x ročně)
	Masopustní průvod	Pouť
	Memoriál Karla Poura (branný závod)	Vánoční koncert
	Mikuláš	Vánoční turnaj ve stolním tenise
	Netradiční sedmiboj (st. Tenis, kulečnick, kostky, šipky apod.)	
Holice	Adventní jarmark	Memoriál Ládi Vondrouše - „Tajný výlet“
	Africké sympóziem	Mezinárodního letního turnaje žáků v kopané
	Den matek	Mikulášská nadílka
	Dětský karneval	Národní přehlídka jednoaktových her
	Dny dětského divadla	Olympiáda žáků škol holického regionu
	Dny Holic	Pálení čarodějnic
	Fotbalový ples	Posvícenská výstava drobného zvířectva
	Hasičský ples	Posvícenské slavnosti
	Helicopter Model Show	Rozloučení s létem
	Holický kramflíček (taneční soutěž)	Setkání dechových hudeb
	Holický masopust	Svatomartinské odpoledne
	Holubovy Holice	Vánoční turnaj v basketbalu
	Junior Cup Holice (Soutěž "králičí hop")	Victor cup (badminton)
	Kulturní akce a přednášky v "Klubu u Holuba"	Závody na ploché dráze na ledě
Maškarní ples Šibřinky		
Horní Jelení	Český hudební tábor mládeže – Koncerty a recitály účastníků	Lampionový průvod
	Čtyřkolky U Jelena	Masopustní průvod a Jelenské masopustní veselí
	Dětský karneval	Memoriál Marie Mládkové (požární sport)
	Festival trampských písní	Mikulášská nadílka
	Halloweenské dlabání dýní	Nohejbalový turnaj
	Hasičský ples	Pálení čarodějnic
	Jelenské letní slavnosti	Parohatá města (Setkání měst a obcí s jelenem či parožím ve znaku)
	Jelenské slavnosti	Posvícení
	Jelenský kolovrátek (recitační soutěž)	Radost Cup 2014 (turnaj starých gard)
	Jezdecké hry	Vítání Jara
	Kuličkáda	Vysocký půlmaraton
Horní Ředice	Adventní koncert	Pálení čarodějnic
	Běh Horními Ředicemi	Střelba ze vzduchovky
	Dětský den	Tenisové turnaje
Chvojenec	Adventní koncert	Dětský karneval
	Cyklovýlet Chvojenec	Memoriál J. Kloučka v kopané ve Chvojenci
	Čarodějnice	Mikuláš
	Dětský den	
Jaroslav	Den matek	Vítání nových občánek
	Dětský karneval	Vodění Jidáše
Nová Ves	Pálení čarodějnic	
Ostřetín	Hasičský ples	Rekonstrukce bitvy "Sedmileté války"
	Mikulášská nadílka	Velikonoční slavnosti

	Pálení čarodějnic	Vysocká „12“ (cyklistický závod)
	Posvícenské závody v požárním útoku	
Poběžovice u Holic	Hasičský ples	Netradiční poběžovský útok (požární sport)
	Motokrosově závody	
Radhošť	Dětský den	Nohejbalový turnaj
	Dětský karneval	Pálení čarodějnic
	Drakiáda	Posvícení
	Martinský lucerničkový pochod	Uctění památky obětí II. světové války
	Maškarní bál	Volejbalový turnaj
	Mikulášská nadílka	
Trusnov	Běh okolo Trusnova	Turnaj v malé kopané
	Nohejbalový turnaj	Vánoční turnaj ve stolním tenise
	Pálení čarodějnic	Výstava loutek
Týništko	Dětský karneval	Pálení čarodějnic
	O Pohár starosty obce Týništko (požární sport)	Vodění Jidáše
Uhersko	Dětský den	Vánoční koncert
	Pálení čarodějnic	
Vysoké Chvojno	Dětský karneval	Masopustní průvod
	Folkové chvojení (hudební festival)	Pálení čarodějnic

5.11.1. SWOT analýza – téma: Společenský život

Tab. 33: SWOT analýza – téma: Společenský život

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství společenských akcí včetně kulturních, sportovních aj. • Společenské akce se nekonzentrují pouze do větších sídel, ale jsou rozprostřeny po celém území • Existence prestižních společenských akcí i s mezinárodní účastí • Činnost Kulturního domu v Holicích • Vysoká sounáležitost obyvatel k regionu • Množství sportovních příležitostí a podpora a vedení dětí ke sportu • Vysoké zastoupení SDH a organizací Sokol v obcích • Dodržování tradičních zvyků a obřadů • Vysoký počet akcí pro děti • Vysoká podpora ze strany zástupců samospráv 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční omezení, především pro malé obce • Nedostatečné a zastaralé vybavení některých spolků (SDH, Sokol) • Stárnoucí členská základna některých spolků

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Agitace a zapojení dalších občanů do činnosti spolků • Zapojení místních podnikatelů a jejich pomoc s financováním akcí a spolkové činnosti • Rozvoj moderních forem aktivit, rozvoj nových populárních sportů mezi mládeží • Vznik nových spolků pro starší spoluobčany či osoby na rodičovské dovolené • Možný zápis zvyku „Vodění Jidáše“ na „Seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO“ -> zviditelnění regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukončení činnosti některých spolků z důvodu nedostatečné základny • Omezení akcí a spolků díky vysoké finanční náročnosti a malým finančním příjmům • Nezájem obyvatel (hlavně nově příchozích) • V současné době nevyřešené majetkoprávní spory bránící provozu motokrošské dráhy v Poběžovicích u Holic, a tak zamezení konání závodů s mezinárodním významem.

Potenciál:

- Udržení současné míry společenských akcí či jejich další rozvoj
- Zapojení široké veřejnosti do spolkového dění a do společenských akcí -> dosažení omlazení členské základny a udržení činnosti
- Získání podpory z místních podnikatelských zdrojů v důsledku nedostatečného množství vlastních finančních prostředků

Problémy:

- Nedostatečné finanční zdroje a omezené možnosti podpory ze strany obcí
- Stárnoucí základna některých spolků a problematické získávání nových členů
- Nechuť některých obyvatel podílet se na společenském životě
- Zastaralé a nedostatečné vybavení některých spolků (SDH, Sokol aj.)

Potřeby:

- Modernizace či pořízení nového vybavení pro společenské aktivity, modernizace či vybudování nových objektů, kde dochází ke spolkové činnosti
- Zapojení větší části obyvatel do společenského života
- Zapojení škol a informování ve škole o existenci a činnostech spolků za účelem získání nových členů
- Rozšíření nabídky pro osoby na rodičovské dovolené, pro osoby v důchodovém věku apod.
- Rozvoj nových atraktivních forem spolkové činnosti, nových sportovních odvětví pro přilákání mladých lidí
- Spolupráce mezi představiteli spolků, zástupci obcí a zástupci podnikatelských subjektů
- Získání nových zdrojů financování, např. od místních podnikatelů
- Spolupráce spolků v rámci MAS, vytvoření nových společenských akcí pod hlavičkou MAS pro zvýšení povědomí mezi občany o její existenci a činnosti

5.11.2. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Společenský život

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 34: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Společenský život

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společné vybavení pro kulturní, sportovní a spolkové akce	2017	1 300 000,00 Kč
2	Město Holice	Podpora sportovních klubů a spolků	2013 - 2020	1 500 000,00 Kč /rok
3	Město Holice	Vytvořit podmínky pro činnost osadního výboru Roveňsko	2014	100 000,00 Kč
4	Město Holice	Rekonstrukce bývalé šatlavy na multifunkční dům pro městské spolky	2016 - 2017	10 000 000,00 Kč
5	Obec Poběžovice u Holic	Společenské prostory	2016	750 000,00 Kč
6	Obec Poběžovice u Holic	Podpora spolků		200 000,00 Kč
7	Český svaz chovatelů ZO Holice	Rekonstrukce střechy výstavní haly	2016	500 000,00 Kč
8	Obec Dolní Roveň	Rekonstrukce kulturního domu v Horní Rovni	2015 - 2020	1 000 000,00 Kč
9	Obec Vysoké Chvojno	Obecní ples	2015	20 000,00 Kč
10	Dobrovolný svazek obcí Holicka	Společenské, sportovní a kulturní akce v mikroregionu	2017 - 2018	300 000,00 Kč
11	Gymnázium Holice	Nabídka kurzů v rámci dalšího vzdělávání dospělých	2015, 2016	120 000,00 Kč
12	Město Holice	Podporovat sportovní a společenské akce včetně akcí přesahující rámec města a	2013 - 2020	555 000,00 Kč/rok

		propagující Holice v rámci kraje, ČR a zahraničí - Dny Holicka, Holubovy Holice, Mládežnický fotbalový turnaj, Basketbalový turnaj, Turnaj ve stolním tenisu, Mezinárodní setkání radioamatérů, Taneční soutěž „Holický kramflíček“		
13	Obec Poběžovice u Holic	Pořádání společenských akcí		100 000,00 Kč

5.12 Bezpečnost

Bezpečnost je velice široký pojem, který zahrnuje množství oblastí. Spadá pod ní civilní ochrana obyvatelstva. Zahrnuje též míru kriminality a boj proti ní. Do oblasti bezpečnosti patří samozřejmě jednotlivé záchranné sbory ať hasičský, zdravotnický či policejní. Zahrnuje i dopravní situaci na území a nebezpečné jevy, které ji doprovázejí. V této pasáži bude pojednáno o nejdůležitějších prvcích bezpečnosti pro území MAS Holicko. Bude se týkat jednotlivých záchranných sborů a jejich dostupnosti pro obyvatelstvo, dále o kriminality na tomto území, vybavenosti a potřebách záchranných sborů a částečně bude navazovat na kapitolu dopravy. Současně se zde budou řešit aktuální problémy v bezpečnosti v dopravě, které region MAS Holicko velice trápí.

Na území MAS Holicko se nachází jedna služebna Policie ČR. Sídlí ve městě Holice. Dále zde působí záchranný hasičský sbor a, jak již bylo zmíněno v kapitole pojednávající o zdravotnictví, nachází se zde stanice zdravotnické záchranné služby. MAS Holicko však postrádá služebnu obecní či městské policie. Nebyla zřízena především díky finanční náročnosti, i když město Holice o zřízení městské policie uvažovalo. Na území dojíždí městští strážníci z Pardubic. Na protipožární bezpečnosti se podílejí i sbory dobrovolných hasičů z jednotlivých obcí.

Z hlediska trestných činů a míry kriminality nejsou pro MAS Holicko dostupná odpovídající data. Avšak je možné získat velmi přesný náhled situace na tomto území, jelikož jsou dostupná data z obvodního oddělení Policie ČR Holice v Čechách. Území spravované obvodním oddělením se kryje s územím ORP, tedy zahrnuje většinu obcí MAS Holicko a především 95 % všech jeho obyvatel. (V rámci ORP Holice je však i jedna obec navíc, a to Veliny). Tato data tak jsou značně vypovídající o míře trestné činnosti na zkoumaném území.

Tab. 35: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – základní vymezení

Trestný čin	Počet	
	2013	1/2 2014
Vraždy	0	0
Znásilnění	0	0
Fyzické útoky	12	5
Loupeže	1	1
Vloupání do obydlí	15	9
Vloupání do chat a chalup	3	0
Krádeže automobilů	7	5
Krádeže věcí z automobilů	13	15
Krádeže jízdních kol	7	5
Výroba, držení a distribuce drog	7	2
Řízení pod vlivem	1	1
Všechny zbývající činy	172	114
Celkem	238	157
<i>Index kriminality Holicko</i>	<i>135,8</i>	<i>89,6</i>
<i>Index kriminality ČR</i>	<i>306,5</i>	<i>145,2</i>
<i>Index kriminality Pardubický kraj</i>	<i>171</i>	<i>86,9</i>
<i>Index kriminality Královéhradecký kraj</i>	<i>194,7</i>	<i>99,8</i>

Konkrétně, co se týče míry trestné činnosti a závažnosti kriminality, spravované území obvodním oddělením Policie ČR Holice v Čechách patří mezi značně podprůměrné z hlediska ČR. V roce 2013 byl index kriminality roven hodnotě 135,8. Průměrná hodnota v rámci celé ČR však činila 306,5. Pardubický i Královéhradecký kraj vykazoval rovněž podprůměrnou kriminalitu, avšak ne na tak nízké úrovni, jako byla v obvodním oddělení Holice v Čechách. V rámci prvně zmíněného dosáhla hodnoty 171,0, u druhého zmíněného 194,7. V rámci prvního pololetí letošního roku došlo v obvodu Holice k mírnému nárůstu počtu a závažnosti trestných činů. Index kriminality za první polovinu roku činí 89,6. Tato hodnota znamená, že je mírně vyšší než průměrná hodnota za Pardubický kraj (86,9). Kriminalita v Královéhradeckém kraji byla vyšší (99,8), avšak ve všech těchto územních celcích zdaleka nedosahovala úrovně průměru ČR, který činil 145,2.

V roce 2013 došlo celkově na území obvodního oddělení Holice v Čechách ke spáchání 238 trestných činů, za letošní půlrok byly vykonány již 2/3 všech trestných činů z loňského roku. Od ledna do června 2014 bylo spácháno 157 trestných činů. Objasněnost je mírně pod 50 %. V roce 2013 bylo objasněno 47,5 % všech trestných činů, v 6 měsících roku 2014 je to 42,0 %. Avšak z hlediska závažnosti nedošlo na zkoumaném území za obě období k žádnému zvláště závažnému trestnému činu. Nebyla zde spáchána žádná vražda, region je prost i trestního skutku znásilnění. K nejzávažnějším trestným činům patřily fyzické útoky. Těch bylo v roce 2013 celkově 12, v první polovině letošního roku zatím 5. Ostatních násilných činů proběhlo 13 v roce 2013, v prvním pololetí následujícího 8, z nichž převažuje

porušování domovní svobody (16krát vloni, 7 za první pololetí 2014). Minulý rok byla objasňenost vysoká (72,0 %), letos pouze 15,4 %.

Loupež proběhla v minulém i polovině letošního roku jedna. K mravnostním deliktům došlo ve dvou případech v roce 2013 (pohlavní zneužití v závislosti), do poloviny následujícího roku nebyl spáchán žádný. Vloupání bylo zaznamenáno v roce 2013 v 88 případech a objasněno bylo 31, v polovině roku 2014 došlo k 36 vloupáním, z toho objasněno bylo 13. Z nich převažují především vloupání do obydlí – v minulém roce proběhlo 15, do června letošního 9. Vloupání do chatových objektů byly za rok 2013 pouze 3, v první polovině následujícího žádné.

Tab. 36: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – jednotlivé skupiny trestních činů

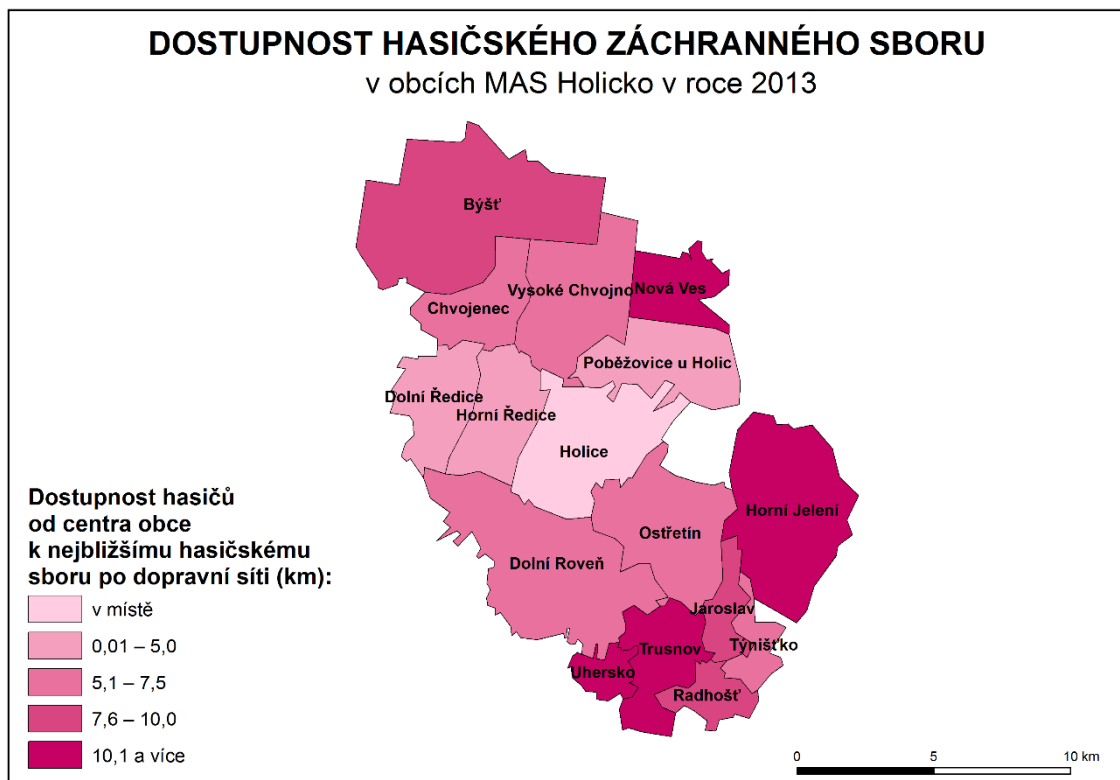
Trestné činy	2013			1/2 2014		
	Počet	Objasňenost	Objasňenost (%)	Počet	Objasňenost	Objasňenost (%)
Vraždy	0	-	-	0	-	-
Znásilnění	0	-	-	0	-	-
Násilné trestné činy	25	18	72,0	13	2	15,4
z toho: <i>Úmyslné ublížení na zdraví</i>	4	1	25,0	3	0	0,0
z toho: <i>Porušování domovní svobody</i>	16	13	81,3	7	4	57,1
Mravnostní činy	2	2	100,0	0	-	0,0
z toho: <i>Pohlavní zneužívání v závislosti</i>	2	2	100,0	0	-	0,0
Krádeže vloupáním	88	31	35,2	36	13	36,1
Krádeže prosté	51	13	25,5	43	9	20,9
Majetkové činy	149	46	30,9	87	24	27,6
Ostatní činy	23	17	73,9	11	7	63,6
z toho: <i>Nedovolená výroba a držení psychotropních látek</i>	6	5	83,3	1	1	100,0
z toho: <i>Výtržnictví</i>	4	4	100,0	0	-	-
z toho: <i>Nedovolené ozbrojování</i>	2	2	100,0	0	-	-
Zbývající činy	29	24	82,8	31	25	80,6
Dopravní nehody silniční z nedbalosti	18	14	77,8	10	6	60,0
z toho: <i>Zanedbání povinné výživy</i>	8	8	100,0	18	18	100,0
z toho: <i>Hospodářské činy</i>	10	6	60,0	15	8	53,3
Celkem	238	113	47,5	157	66	42,0

Prostých krádeží bylo spácháno v minulém roce 51 a objasňenost byla čtvrtinová. V první polovině roku 2014 počet těchto deliktů silně narostl. Došlo ke 43 těmto trestným činům s pětinou objasňeností. Krádeží automobilů bylo zaznamenáno 7 v roce 2013, v následujícím zkoumaném

období proběhlo již 5 těchto krádeží. Krádeží věcí z automobilu bylo za polovinu roku 2014 již více než za celý uplynulý rok. Krádeží jízdních kol byl v obou letech stejný počet jako krádeží automobilů.

Majetkových trestných činů bylo v roce 2013 celkově 149 s 31% objasněností, v první polovině roku 2014 jich bylo vykonáno 87 s objasněností 27,6 %. Počet hospodářských trestných činů za první pololetí roku 2014 převýšil celý předcházející. Pachatelé se jich dopustili 15, v předešlém pouze 10. Objasněnost překročila 50 %. V kategorii ostatních trestných činů proběhlo v obvodě Holice 23 v roce 2013, v následujícím 11. V rámci nich bylo 7 v kategorii výroba, držení a distribuce drog, následujícím půlroce nastaly pouze 2 případy. Dále z jejich počtu bylo v roce 2013 zaznamenáno často výtržnictví (6krát) a nedovolené ozbrojování (2krát), do června 2014 však nenastal jediný případ. Z trestných skutků z kategorie zbývající činy bylo spácháno 29 s objasněností přes 80 %, z nich v 18 případech se jednalo o dopravní nehody z nedbalosti a v 8 za zanedbání povinné výživy. V první polovině roku 2014 jich však bylo více než v celém předešlém roce. Uskutečnilo se jich 31, z toho 10 dopravních nehod z nedbalosti, jedné letecké nehody z nedbalosti a v 18 případech šlo o zanedbání povinné výživy. Řízení pod vlivem alkoholu bylo zaznamenáno v obou obdobích pouze v jednom případě.

Mapa 28: Dostupnost hasičského záchranného sboru v obcích MAS Holicko v roce 2013

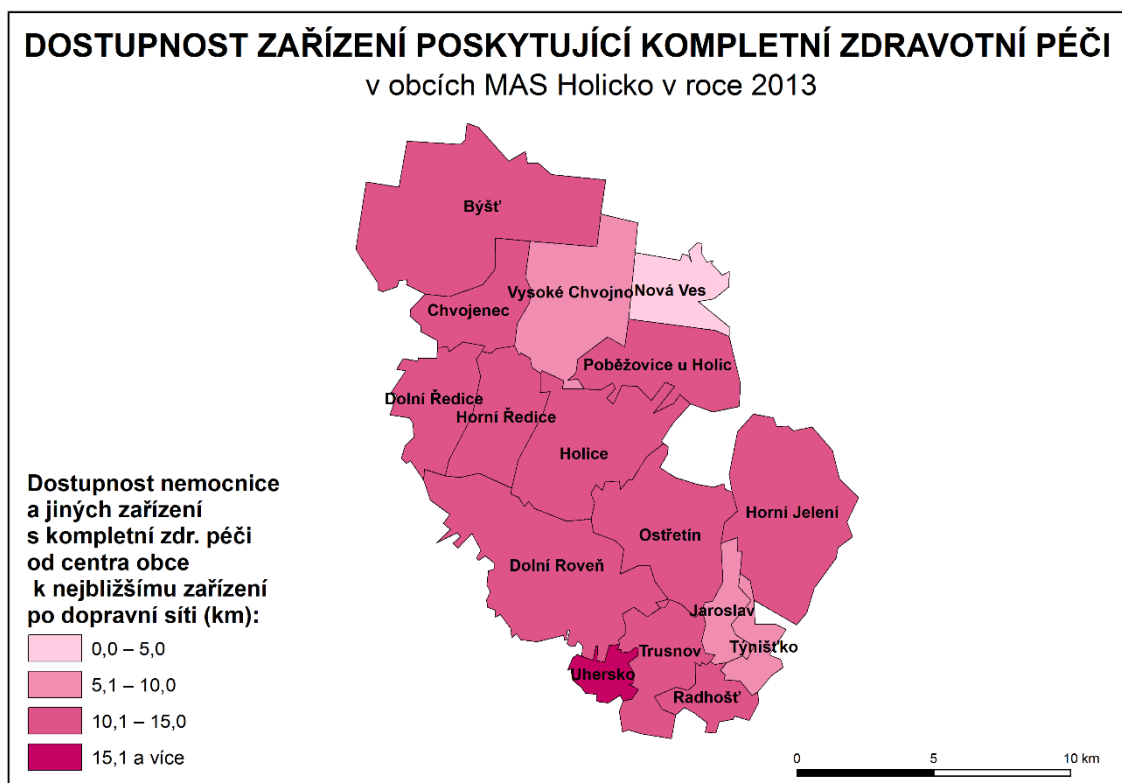
Do kategorie bezpečnosti náleží i dostupnost jednotlivých záchranných složek. Záchranný hasičský sbor sídlí ve městě Holice, proto je jeho dostupnost nejlepší v sousedních obcích. V okruhu do 5 km silniční vzdálenosti je dostupný celkově ve 4 obcích. Větší než 10km dostupnost od hasičů je v Horním Jelením, Trusnově a Uhersku. Týništko a Radhošť jsou dostupnější z Vysokého Mýta, nežli z Holic. Nejméně je dostupná pro pomoc hasičů obec Nová Ves, vzdálenost činí 13,9 km.

Záchranná služba sídlí taktéž v Holicích a pro obce z jihu MAS ve Vysokém Mýtě. Dostupnost výjezdu je proto naprosto srovnatelná s údaji uvedenými výše u hasičského sboru.

Mapa 29: Dostupnost zdravotnické záchrané služby v obcích MAS Holicko v roce 2013

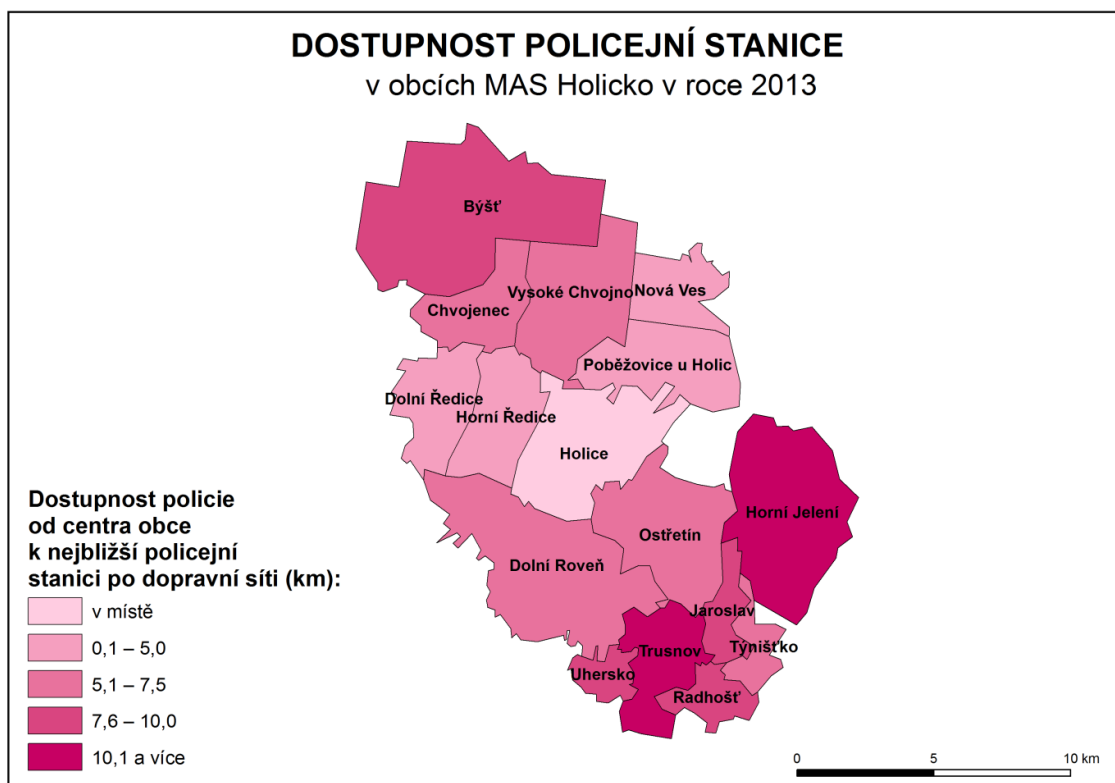

Mapa 30: Dostupnost zařízení poskytujícího kompletní zdravotní péči v obcích MAS Holicko v roce 2013

S dostupností zařízení poskytující kompletní zdravotní péče, většinou nemocnice či specializované polikliniky, je to na území MAS Holicko problematičtější. Nejlepší dostupnost vykazuje Nová Ves (3 km) díky zařízení v Týništi nad Orlicí (specializované poliklinice). Město Holice spolu s dalšími okolními obcemi má z hlediska celé ČR podprůměrnou dostupnost (14,5 km vs. 11,9 km).

Mapa 31: Dostupnost policejní stanice v obcích MAS Holicko v roce 2013

Dostupnost služebny policie ať už státní, či obecní je mírně odlišná od obou uvedených záchranných sborů. Služebny, které mají nejmenší dosah na území MAS Holicko, sídlí ve městech Holice, Vysoké Mýto, ale také v Týništi nad Orlicí. Proto dostupnost policie v obci Nová Ves jsou pouhé 3 km, na rozdíl od hasičů či záchranné služby. Na ostatním území je dostupnost shodná s výše zmíněnými.

Vybavenost policie, hasičského sboru i záchranné služby odpovídá republikovým standardům. Odráží se v něm i velikost území a počet obyvatel MAS Holicko. Horší technikou a výbavou však disponují dobrovolné jednotky hasičských sborů, které mají za úkol doplňovat profesionální hasičské jednoty.

Územím regionu prochází dvě komunikace I. třídy, což samozřejmě přináší zvýšenou hustotu dopravy. Nejpalčivějším problémem je silnice I/35. Průměrný denní provoz v nevytíženějších úsecích čítá až 13,5 tisíce automobilů. Tato komunikace nevede mimo intravilán, ale prochází přímo několika obcemi MAS Holicko. Obchvat ji svádí mimo Holice, ale ostatní sídla jsou sužována značným provozem. Vysoká hustota dopravy znemožňuje pohyb po obci. Velikým problémem je nedodržování dopravních předpisů při průjezdu těmito obcemi. Zvláště je dodržována předepsaná rychlost. Jedná se o komunikaci, která svými parametry umožňuje rychlejší styl jízdy, což ale zvyšuje riziko nehody především v zastavěném území. Nabízí se proto na trase silnice I/35 umístění bezpečnostních prvků pro zpomalení jízdy, a to aktivních (retardéry, zdrsňení povrchu vozovky apod.) a rovněž těch

pasivních (radary na měření rychlosti.). Bezpečnostní prvky by měly být umístěny v místech, kde je zvýšený pohyb chodců, zejména dětí a žáků, tedy kolem škol a míst s jejich nejčastějším pohybem. Důležitým prvkem bezpečnosti dopravy je oddělení chodců a cyklistů na jedné straně a automobilové dopravy na druhé. V pasáži o dopravě byl zmíněn cíl vystavět soustavu cyklostezek, které by vycházely z centra města Holice. Dalším opatřením na zvýšení bezpečnosti, které se nabízí, je omezení či zakázání vjezdu automobilů do určitých částí měst a obcí (zejména Holic).

5.12.1. SWOT analýza – téma: Bezpečnost

Tab. 37: SWOT analýza – téma: Bezpečnost

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přítomnost Policie ČR • Existence záchranného hasičského sboru v Holicích • Přítomnost záchranné zdravotnické služby v Holicích • Relativně dobrá dostupnost složek záchranného systému na většině území MAS (z Holic a Vysokého Mýta) • Nízká míra kriminality • Většinou drobná kriminalita bez nejzávažnějších trestních skutků • Relativně vysoká míra objasněnosti trestné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Horší dostupnost záchranných složek v Horním Jelením, Trusnově, Uhersku či Nové Vsi • Neexistence služebny městské policie na území MAS • Nedostatečné vybavení dobrovolných hasičských sborů • Nízká dopravní bezpečnost v okolí hlavních komunikačních tahů (zejména silnice I/35)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Posouzení možností na zřízení městské či obecní policie • Možnost participace ostatních obcí na zřízení městské či obecní policie • Posílení dobrovolných bezpečnostních složek • Vybudování bezpečnostních prvků v oblasti dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst počtu kriminality v prvním pololetí roku 2014 (nad hodnotu průměru Pardubického kraje) – možnost zhoršování v budoucnu • Redukce sítě záchranných sborů – možnost zhoršení dostupnosti těchto služeb na území • Nárůst kriminality vzhledem k ekonomickému stavu Policie ČR • Odklad výstavby komunikace R 35 a zhoršení dopravní situace v regionu

Potenciál:

- Posouzení možností zřízení obecní, resp. městské policie a participace na ni
- Zlepšení bezpečnosti v silniční dopravě prostřednictvím užití bezpečnostních prvků
- Zlepšení vybavení dobrovolných složek (SDH)

Problémy:

- Zhoršená dostupnost záchranných složek v obcích u hranic území MAS Holicko
- Dopravní bezpečnost podél hlavních komunikačních tahů
- Neexistence služebny městské policie

Potřeby:

- Použití bezpečnostních prvků pro omezení silniční dopravy (pasivní a aktivní bezpečnostní prvky)
- Zvýšení bezpečnosti chodců – přechody, lepší osvětlení, chodníky, zamezení vjezdu automobilů do určitých částí apod.
- Zvýšení bezpečnosti cyklistů – oddělení automobilové a cyklistické dopravy, např. vybudováním cyklostezek
- Posouzení možnosti vzniku služebny obecní policie
- Zlepšení vybavení SDH

5.12.2. Absorpční kapacita území MAS Holicko v období 2014 – 2020 – téma: Bezpečnost

Všichni aktéři území (starostové jednotlivých obcí, svazky obcí, ředitelé škol poskytovatelé sociálních služeb, další neziskové organizace, podnikatelé, zemědělci) byli osloveni formou dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zmapovat projektové záměry na území MAS Holicko v období 2014 – 2020. Díky tomuto šetření MAS Holicko zjistila absorpční kapacitu svého území v tomto programovém období.

Zveřejnění projektového záměru v níže uvedené tabulce neznámá, že projekt bude za každou cenu vybrán k podpoře v rámci výzvy MAS Holicko. A to především z důvodů, že investor nemusí projekt v rámci výzvy MAS Holicko předložit anebo bude předložen projektový záměr kvalitnější, lépe naplňující cíle SCLLD, který bude nakonec vybrán.

Níže uvedená tabulka slouží pouze jako zjištění, jak velký je o dané téma na území MAS Holicko zájem.

Tab. 38: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Bezpečnost

Číslo projektu	Název organizace	Stručná specifikace projektu	Předpokládaný termín realizace	Předpokládaná výše nákladů bez DPH
1	Obec Trusnov	Retardéry, radary	2016	800 000,00 Kč
2	Město Holice	Nákup nového hasičského vozu	2015	6 000 000,00 Kč
3	Město Holice	Efektivně využívat služeb Městské policie Pardubice - zlepšení výběru pokut za nedodržování placení parkovného, důsledně kontrolovat zákaz parkování na zeleni	2013 - 2020	
4	Město Holice	Zpracování úvodního projektu „Bezpečná doprava v centru města“	2013	100 000,00 Kč

5	Město Holice	Realizace projektu „Bezpečná doprava v centru města“	2014	13 000 000,00 Kč
6	Město Holice	Zpřístupnit pro kočárky vstup do pediatrických ordinací (U Kapličky)	2014	300 000,00 Kč
7	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace náměstí	2015	100 000,00 Kč
8	Město Holice	Realizace projektu revitalizace náměstí	2017	
9	Město Holice	Zpracovat úvodní projekt revitalizace přilehlých ulic náměstí	2018	100 000,00 Kč
10	Město Holice	Realizace projektu revitalizace přilehlých ulic náměstí	2019	
11	Obec Poběžovice u Holic	Kamerový systém, dětské hřiště a obecní úřad	2015	75 000,00 Kč
12	Obec Poběžovice u Holic	Zábrana k omezení průjezdu na šíři vozidla	2015	60 000,00 Kč
13	Obec Dolní Roveň	Radary		300 000,00 Kč

5.13 Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

5.13.1. Územní plánování

Následující tabulka uvádí seznam obcí z území MAS Holicko, které mají zpracovaný územní plán nebo jiný strategický dokument řešící rozvoj obce.

Tab. 39: Strategické dokumenty a územně plánovací dokumenty na úrovni obcí MAS Holicko

Obec		Býšť	Dolní Roveň	Dolní Ředice	Holice	Horní Jelení	Horní Ředice	Chvojenec	Jaroslav	Nová Ves	Ostřetín	Poběžovice u Holic	Radhošť	Trusnov	Týništko	Uhersko	Vysoké Chvojno	Celkem	
Strategické dokumenty obce	Program obnovy venkova (ANO = 1 / NE = 0)	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	13	
	Územní plánovací dokumentace (ÚPD) (ANO = 1 / NE = 0)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	15	
	Územní plánovací dokumentace (ÚPD) poslední aktualizace (rok)	2011	2012	2012	2011	2013	2009	1999	2013	2011	2013	2010	2011	2013	2013	0	2004		
	Územní plánovací dokumentace (ÚPD) zpracovatel ÚPD (jméno, firma)	Ing. Arch. Hana Vašatová	A-projekt Pardubice	Atelier Aurum s.r.o.	Projektový ateliér Regio s.r.o. Hradec Králové	MÚ Holice	Ing. Čížek	Ing. Arch Radim Bárta	Regio projektový ateliér Hradec Králové	Ing. Křelina	Ing. arch. Kopecký, Pardubice	Ing. Zelené Předměstí	Ing. Arch. Petr Kulda	Regio	Regio Hradec Králové	0	A Projekt Pardubice		
	Strategický dokument obce (ANO = 1 / NE = 0)	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	4
	Strategický dokument obce zpracovatel	-	-	-	Město Holice	OHGS, s.r.o.	-	-	-	-	ÚP architekt Ing. Křelina	-	-	-	-	-	zastupitelstvo	-	
Oborové koncepce (ANO = 1 / NE = 0)	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	4	
Oborové koncepce výčet	-	-	-	Doprava	Strategický plán rozvoje obce, Systém shromažďování a likvidace odpadů.	-	-	-	-	-	Odpadové hospodářství	-	-	-	-	Odpadové hospodářství	-		

Všechny obce z území MAS Holicko mají v současné době platný územní plán, kromě obce Uhersko. 13 obcí má zpracovaný Program obnovy venkova (kromě města Holice a obcí Uhersko a Vysoké Chvojno).

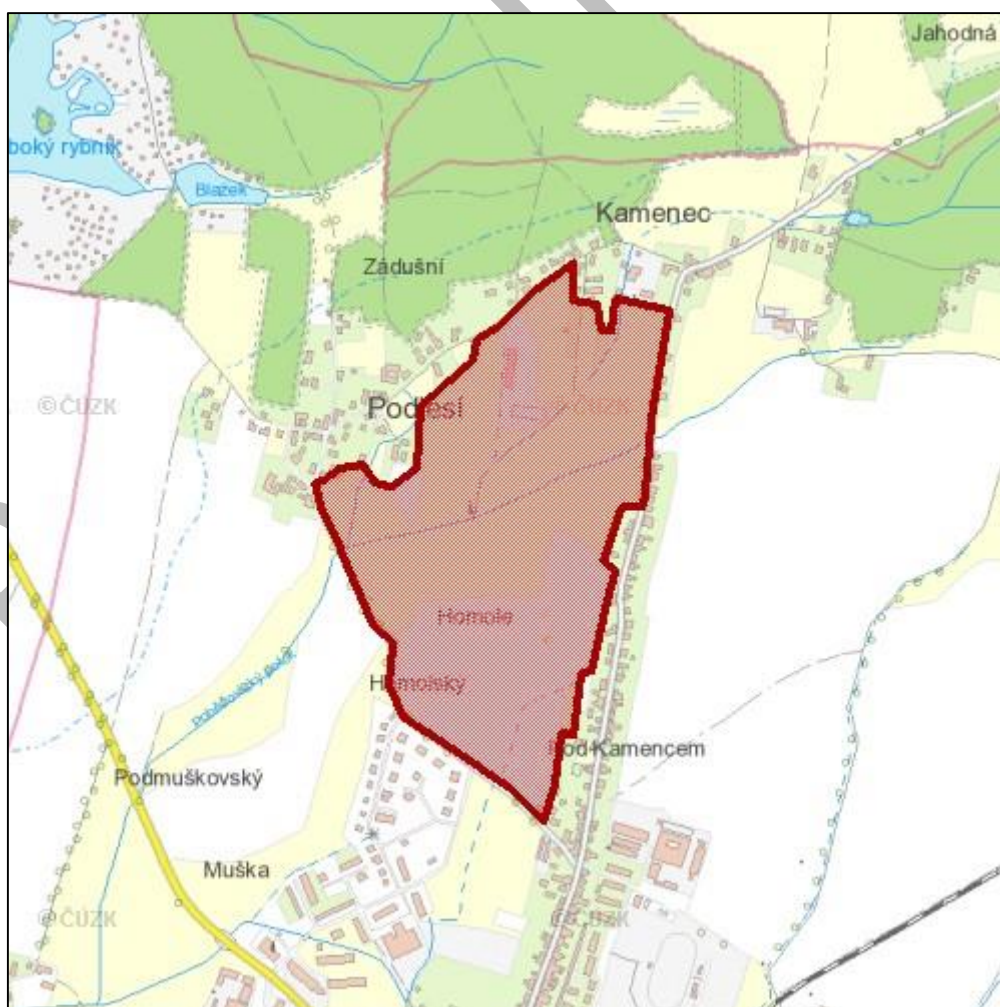
4 obce mají zpracován strategický plán, resp. strategický dokument obce. Jsou jimi Holice, Horní Jelení, Nová Ves a Uhersko.

4 obce mají zpracovanou oborovou koncepci. Z toho 3 obce v oblasti odpadového hospodářství (Horní Jelení, Ostřetín a Uhersko). Město Holice má zpracovanou koncepci v oboru dopravy.

5.13.2. Rozvojová území

Hlavní dokumenty územního plánování v ČR – Politika územního rozvoje a Zásady územního rozvoje (na krajské úrovni) – vymezují tzv. rozvojové osy, tedy linie, podél nichž by měl probíhat rozvoj území. Jedna z těchto linií zasahuje i na území MAS Holicko v rámci propojení hradecko-pardubické konurbace. Tyto linie jsou vedeny podél důležitých komunikačních tras. Z tohoto principu se lze inspirovat i na území MAS Holicko. Rozvoj území by měl probíhat podél hlavních komunikačních tras, a to silnic I. tříd I/35 a I/36. Ekonomické aktivity potřebují návaznost na hlavní přepravní trasy, a proto se koncentrují v jejich blízkosti. Z tohoto principu budeme vycházet dále.

Obr. 6: Rozvojová oblast Holice - sever

Hlavní komunikační trasou je silnice I/35. Území propojuje s městem Hradec Králové a vede přes obce Býšť – Chvojenec – Holice – Ostřetín – Jaroslav – Týništko do Vysokého Mýta a odtud pokračuje dále na Moravu. Druhou významnou komunikační trasou je silnice I/36, která směřuje z Pardubic a územím prochází v blízkosti obcí Dolní a Horní Ředice do Holic a odtud do Borohrádku. Lze očekávat, že rozvoj, především ekonomických činností, se bude odehrávat v blízkosti těchto tras. Obce, které neleží v jejich blízkosti, jsou tak do jisté míry limitovány z pohledu rozvoje. Ovšem území MAS Holicko není rozsáhlé a dostupnost dalších částí je poměrně bezproblémová.

Značný stupeň rozvoje území MAS Holicko proběhl v minulých letech. Došlo zde k masivní bytové výstavbě a v jeho důsledku i nárůstu počtu obyvatel. Přesto se dále počítá s novými zónami pro výstavbu bytů a rodinných domů. Hlavním rozvojovým územím v regionu MAS Holicko je území tzv. Holice – sever. Tato plocha je jako jediná zmíněna i v klíčových databázích rozvojových ploch. Celková jeho plocha činí 41,6 ha. Rozvojové území Holice – sever je složeno z několika lokalit určených pro rozvoj. Je v úzké návaznosti na zástavbu Holic a táhne se severním směrem k místním částem Podlesí a Kamenec. Celá plocha má být určena k rozvoji bydlení. Ve většině dalších obcí jsou vymezeny plochy určené k rozvoji ať pro novou výstavbu, či pro výrobu. Např. v Býšti je v sousedství silnice I/35 ve směru Chvojenec vymezena zastavitelná plocha pro výrobu. Větší plochy pro výrobu jsou určeny i na území obce Horní Ředice v blízkosti komunikace I/36. Rozsáhlejší plochy jsou určeny i ve městě Horní Jelení a navazují na současné zastavěné plochy ve směrech západ, sever a východ. Menší plochy určené pro rozvoj se nacházejí i na území dalších obcí.

Kromě vymezení ploch pro výstavbu v územních plánech obcí bylo v MAS Holicko identifikováno i devět starých nepoužívaných areálů, které sloužily původně k průmyslovým či zemědělským činnostem. V odborné terminologii se používá výraz brownfield. Pět z těchto objektů je na území města Holice. Tyto objekty by mohly být zrenovovány a využity pro novou ekonomickou činnost.

Tab. 40: „Brownfieldy“ na území MAS Holicko

Brownfield	Obec	Původní účel	Současné využití
Holice Bovo Snaha	Holice	průmysl	bez využití
Holice areál TMS	Holice	průmysl	bez využití
Holice bývalá sklad Mototechny	Holice	průmysl	bez využití
Holice Roveňsko zem. objekty	Holice	zemědělství	bez využití
Holice zemědělská usedlost čp. 134	Holice	zemědělství	bez využití
Opočno kravín	Opočno, obec Trusnov	zemědělství	bez využití
Radhošť lihovar	Radhošť	průmysl	bez využití
Týništko kravín	Týništko	zemědělství	bez využití
Vysoká u Holic kravín	Vysoká u Holic, obec Ostřetín	zemědělství	bez využití
Litětiny obchod	Litětiny, obec Dolní Roveň	maloobchod	bez využití
Učiliště, internát SOU zemědělské Dolní Roveň	Dolní Roveň	školství	bez využití

Pro rekreační účely je plánováno v územním plánu města Holice zpracování návrhu rozvoje rekreační zóny „Rybník Blažkovec“, který se nachází na sever od města. Rovněž pro další rybník Hluboký se plánuje další rozvoj rekreace. Územní plán dále počítá s vybudováním několika cyklostezek. Většina z nich by vybíhala z centra Holic do okolních obcí. V plánu je rovněž výstavba několika poldrů jako ochrana před povodněmi.

5.13.3. Lidské zdroje

Podnikatelé, především živnostníci, se nacházejí ve všech obcích MAS, tedy k rozvojovým aktivitám může docházet na celém území. Ovšem menší obce jsou díky jiným specifickým rysům limitovány (dopravní obslužnost, dostatek kvalifikovaných zaměstnanců apod.). Rozvoj bude probíhat především ve větších obcích, které mají větší personální zajištění. Aktivity většího rozsahu však mohou být vázány pouze na větší sídla, především město Holice, které nabízí dostatečné kapacity pro rozvoj. I ve větších sídlech jako je Horní Jelení, Dolní Roveň či Býšť lze uvažovat o rozsáhlejších rozvojových projektech. Ovšem investoři do svých záměrů musí kalkulovat problematiku personálního zabezpečení dané činnosti. Důležitým rysem je i poloha města. Rozvojový potenciál obce Býšť se jeví jako vyšší, protože obec sousedí přímo s katastrálním územím města Hradec Králové a zajištění lidských zdrojů díky tomuto sousedství je snadnější nežli např. u vzdálenějšího Horního Jelení. Většina ekonomických aktivit se koncentruje do města Holice, proto lze očekávat, že pro případný rozvoj má toto sídlo z pohledu lidských zdrojů nejlepší podmínky ze všech obcí v MAS Holicko. Na rozvoj v rámci Holic poté mohou synergicky navázat i další obce.

5.13.4. Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál souvisí s výše zmíněnými prvky. Pro rozvoj ekonomických činností stejně tak jako občanské vybavenosti pro kulturní a sportovní účely má nejvyšší potenciál město Holice. Ve městě žije více než třetina všech obyvatel MAS, tedy disponuje výrazně vyšším počtem personálních zdrojů než ostatní obce. Rovněž zaměstnanost se koncentruje především na území Holic. Nachází se zde také de facto kulturní centrum regionu. V Holicích je provozováno kino, divadelní spolek, muzeum, kulturní dům apod. Rovněž vybavenost pro sportovní účely je v Holicích nejvyšší z celého území. Sportovní a kulturní zařízení se nacházejí na celém území, ovšem pro význačné akce jsou nevhodnější z hlediska kapacitních a rozsahu nabízených příležitostí ta z města Holice. Rekreační činnost je vázána v MAS Holicko na vodní plochy, proto její rozvoj může nastat především v rekreační oblasti u rybníka Hluboký a Blažkovec a také v Horním Jelení. V plánu je rozvoj cyklostezek, které by měly protkat území MAS, a tak zvýšit rozvojový potenciál i dalších obcí, nejen největších. Doprava má nejvyšší potenciál v okolí hlavních tahů, a to silnic I. třídy I/35 a I/36. Především I/35, která tvoří jednu z hlavních spojnic mezi Čechy a Moravou, slouží pro rozvoj ekonomických aktivit v regionu. Rozvojový potenciál silnic II. a III. tříd je výrazně nižší. Zvýšení potenciálu by mělo narůst po vybudování rychlostní komunikace R 35.

5.13.5. Vlastní prostředky

Prostředky obcí jsou velmi omezené. V tomto případě záleží na velikosti obce, tedy počtu obyvatel, který ovlivňuje její příjmy v rámci rozpočtového určení daní. Většina obcí tak nemá finanční zdroje na rozsáhlé investice do technické vybavenosti (ČOV, kanalizace, plynofikace aj.), občanské vybavenosti (včetně zařízení pro sportovní a kulturní činnost) či pro stavby v rámci oblasti dopravy. Na území také nepůsobí žádný velký zaměstnavatel, který by zaměstnával několik stovek pracujících a byl schopen realizovat větší investice prostřednictvím svých zdrojů. Podnikatelské subjekty jsou schopné realizovat vlastními silami pouze omezené investiční projekty. Obce se proto musí spoléhat na dotační programy ať již z krajské, státní či evropské úrovně. Podobná situace platí pro firmy, drobné podnikatele a živnostníky.

5.14 Celková SWOT analýza území MAS Holicko

Tab. 41: Celková SWOT analýza území MAS Holicko

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha pro rozvoj regionu – blízkost krajských měst Hradce Králové a Pardubic • Růst počtu obyvatel (především stěhováním) – region se jeví jako perspektivní pro lidi ze širokého zázemí • Vysoký podíl dětí a mladých lidí ve srovnání s ostatními územími • Kvalifikovaná pracovní síla a relativně nízká nezaměstnanost • Výroba v regionu zahrnuje množství odvětví – lepší vyrovnání se s ekonomickými výkyvy • Využití nových trendů v zemědělství a cestovním ruchu • Velký počet řemeslníků a živnostníků • Komunikace I/35 jako osa rozvoje a důležitá spojnice pro napojení regionu z hlediska rozvoje • Relativně optimální struktura sítě ZŠ i MŠ • Vysoký počet spolků a nadstandardní počet společenských akcí (kulturních i sportovních) • Nízká míra kriminality • Vysoká zalesněnost – příznivé životní prostředí a atraktivita pro obyvatele měst • Převažuje pozitivní stav území z ekologické perspektivy • Velký počet sběrných dvorů • Vysoký podíl domů napojených na kanalizaci včetně připojení k ČOV 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaostávání malých obcí • Nedostatek podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou (high-tech) • Převaha vyjíždky obyvatel za zaměstnáním nad dojíždkou, region nedokáže nabídnout dostatek pracovních míst pro své obyvatele a hrozí, že bude fungovat spíše jako „noclehárna“ krajských měst • Nedostatečný kapitál a investiční prostředky pro rozvoj podnikání • Malý počet pamětihodností a nízká ubytovací kapacita společně s určitým stupněm zaostalosti rekreačních zařízení • Špatné dopravní spojení o víkendech a státních svátcích (i z hlediska cestovního ruchu) • Nízká dopravní bezpečnost v okolí hlavních komunikačních tahů (zejména silnice I/35) • Nedobudovaná kanalizační síť v části obcí • Zhoršený stav některých budov školských zařízení a jejich vysoké provozní náklady • Malá paleta sociálních služeb

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Blízkost krajských sídel přináší potenciál pro příchod nových investičních projektů • Lepší propagace regionu za účelem přilákání nových investorů a obyvatel • Díky vysokému podílu dětí a mladých lidí se nabízí perspektivy pro další rozvoj regionu • Vymezení nových rozvojových ploch (pro účely výroby i výstavby domů a bytů) • Potenciál pro příměstskou rekreaci obyvatel větších měst • Přítomnost Afrického muzea Dr. Emila Holuba – potenciál pro další rozvoj turistiky • Udržení současné míry společenských akcí či jejich další rozvoj • Podchycení a rozvoj nových trendů v zemědělské výrobě a ve formách rekreace • Dobudování veřejné kanalizace a vybudování ČOV v dalších obcích • Oddělení automobilové dopravy a chodců a cyklistů a vytvoření bezpečnostních prvků v dopravě • Rozvoj cyklodopravy a zbudování cyklostezek • Investice do oprav a modernizací budov školských zařízení a zařízení určených pro kulturu a sport • Kooperace mezi představiteli samospráv, zástupci spolků a zástupci podnikatelských subjektů • Využití prostředků z fondů EU a národních dotačních titulů pro rekonstrukce a obnovu zařízení a objektů sloužících pro účely školství, kultury, sportu, spolkové činnosti aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Další odklad výstavby R 35 – zabránění napojení regionu na mezinárodní síť a zhoršení situace v dopravě • Snižující se úroveň služeb ve vzdálenějších částech regionu od města Holice a krajských center • Nezájem obyvatel o život v obci (především u přistěhovalých a mladších ročníků) • Odchod mladých lidí z regionu • Omezení obslužnosti veřejnou dopravou a následné vylidnění menších obcí • Ohrožení chráněných lokalit vlivem developerských a podnikatelských zájmů • Další úbytek obchodů v malých obcích • Reorganizace pošt a rušení poštovních úřadů v malých obcích • Dále se zhoršující technický stav budov školských zařízení a zařízení pro kulturu a sport • Úpadek spolkové činnosti z důvodu nedostatečné generační obměny a nedostatečného množství finančních prostředků • Zhoršení dostupnosti lékařů vlivem nedostatečného množství dopravních spojů • Nedostupnost bydlení pro mladé rodiny • Pomalá obnova bytového fondu a postupné chátrání objektů sloužících k bydlení

Silné stránky (S):

Území MAS Holicko má příznivou geografickou pozici. Nachází se v těsném sousedství dvou regionálních center - Pardubice a Hradec Králové, které přináší možnost pro další rozvoj území MAS. Nadto se region vyznačuje svým jasně definovatelným centrem (město Holice), což zabraňuje případným konfliktním vztahům s dalšími obcemi a přináší pozitivní vliv na regionální rozvoj. Město Holice hraje rozhodující úlohu při přípravě a koordinaci rozvojových programů a prezentaci regionu jako celku.

Region se může pyšnit přílivem nových obyvatel a jeho sociodemografická struktura vykazuje poměrně mladý charakter obyvatelstva. Tato skutečnost je dána přirozenou migrací – přistěhováním lidí z nedalekých měst. V mnohých obcích staví rodinné domky obyvatelé měst, kteří jdou za kvalitnějším životním prostředím a investují do vlastního bydlení i firem na venkově, čímž mohou podnítit další rozvoj regionu.

Podíl nezaměstnaných osob v MAS Holicko je výrazně nižší než hodnoty též indikátorů za celou ČR, Královéhradecký a Pardubický kraj. Na nízké hodnoty ukazatelů nezaměstnanosti má zásadní vliv příměstský charakter regionu, tj. blízkost krajských center. Mnoho obyvatel území MAS Holicko vyjíždí do těchto center a rovněž díky atraktivnímu charakteru území je zde přítomno množství ekonomických subjektů podílejících se na dostatečném množství pracovních míst, a tím i nižší nezaměstnanosti. Navíc díky velkému podílu lidí ve středním věku a kvalifikované pracovní síle je zde perspektiva přilákání dalších investorů.

Území MAS Holicko není specializováno na určitý segment průmyslové výroby, ale průmysl je zde značně diverzifikovaný a čítá mnoho odvětví (strojírenský, elektrotechnický, textilní, oděvní, kožedělný, dřevozpracující průmysl, stavebnictví), díky tomu nám zde vyvstává předpoklad, že se region lépe vyrovná s následky možných ekonomických výkyvů.

Rozvíjí se zde taktéž moderní formy zemědělské výroby jako je ekofarmářství a s nimi spojené formy cestovního ruchu – ekoturistika, agroturistika, apod.

Silnou stránkou regionu je i to, že i na tak málo rozsáhlém území jako je území MAS Holicko, existuje velká nabídka služeb a řemeslníků. Ve venkovských regionech totiž patří řemesla mezi nejdůležitější aktivity, které zabezpečují zaměstnanost a udržují obyvatele, a tak i život v malých obcích.

Hlavní komunikační trasou je silnice I/35, která region propojuje s městem Hradec Králové a Moravou. Rozvoj regionu (především ekonomických činností) se tedy odehrává v blízkosti této komunikace. Obce, které neleží v její blízkosti, jsou tak do jisté míry limitovány z pohledu rozvoje. Ovšem území MAS Holicko není rozsáhlé a dostupnost dalších částí je poměrně bezproblémová.

Rozmístění mateřských i základních škol je poměrně optimální. Mateřské i základní školy jsou zastoupeny ve více jak polovině obcí. Nadto zde fungují i střední školy a zařízení pro realizaci volného času dětí. V regionu jsou přítomna i speciální zařízení pro ústavní ochrannou výchovu dětí a mládeže.

Na poměrně malém území MAS Holicko působí mnoho spolků a občanských organizací (od kulturních, přes sportovní, myslivecké, zahrádkářské až po specificky zaměřené jako spolky žen či kluby důchodců). Díky jejich fungování zde vznikají společné tradice či zvyky místních komunit. Jsou tak vytvářena místní společenství občanů, která se stávají soudržná a podporují život na venkově. Dochází tak k naplnění společenského života i v menších sídlech.

Co se týče míry trestné činnosti a závažnosti kriminality, spravované území obvodním oddělením Policie ČR Holice v Čechách patří mezi značně podprůměrné z hlediska ČR. Z hlediska závažnosti

nedošlo za zkoumané období na území MAS Holicko k žádnému zvláště závažnému trestnému činu. Nebyla zde spáchána žádná vražda, region je prost i trestního skutku znásilnění.

Krajina MAS Holicko má vysoký podíl lesů, největší lesní komplex přiléhá k městské aglomeraci Hradec Králové. Obce velký podíl lesů obhospodařují společně v rámci Lesního družstva a připravují i společné projekty na lepší rekreační využití lesa a usměrnění pohybu návštěvníků.

Území MAS Holicko vykazuje poměrně dobré známky i z pohledu stavu životního prostředí. Z hlediska ochrany ovzduší a vod nemá region mimořádné problémy (výjimku tvoří snad drobné černé skládky v katastrech obcí). Sběr a likvidace domovního odpadu je zajišťován soukromými společnostmi. Dle hodnocení obcí pracují všechny společnosti velmi spolehlivě. Úkolem pro řešení v budoucnosti bude zvýšení podílu recyklace nad skládkováním.

Na území se vyskytuje poměrně mnoho sběrných dvorů (9). Sedm z nich bylo vybudováno v nedávné době v rámci společného projektu Dobrovolného svazku obcí Holicka.

Technická vybavenost obcí na území MAS Holicko je na velice dobré úrovni. Vysoký podíl domů je napojen na kanalizaci. Na čističku odpadních vod je napojeno 10 obcí. Kromě toho ve všech obcích vyjma Nové Vsi je veřejný vodovod. A míra plynofikace na území MAS Holicko dosáhla 92%.

Slabé stránky (W):

Na druhou stranu dochází k zaostávání malých obcí na jihu a východě území, které jsou nejvíce vzdáleny od krajských center a města Holice. V těchto obcích chybí veškeré obchody, služby, školy, zaměstnavatelé apod., čímž dochází ke zpomalování jejich rozvoje.

Na území MAS Holicko působí málo podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotu (high-tech). Tato skutečnost tak částečně ubírá na rozvojových kapacitách tohoto území.

Region také postrádá dostatečný počet pracovních míst pro své obyvatele, který je mimo jiné způsoben i nedostatkem kapitálu na investice do dalšího rozvoje firem. Z tohoto důvodu musí značná část obyvatelstva dojíždět za prací mimo region. Obce tak do určité míry slouží pouze jako „noclehárny“ pro pracující obyvatele krajských měst.

Využití potenciálu pro cestovní ruch brání nedostatečné zázemí infrastruktury i služeb pro příměstskou rekreaci a možnosti občerstvení, ubytování v soukromí, naučných stezek a další. Na území MAS Holicko se nenacházejí hodnotné starobylé pamětihodnosti jako hrady, zámky, tvrze apod. Na území je pouze několik kulturně-historických pamětihodností, které mají potenciál pro turistický ruch. V obcích, které dosahují vysokého indexu přírodních předpokladů rekreace, jsou omezené či úplně chybí ubytovací kapacity a s nimi potřebná infrastruktura a navázaná zařízení.

Co se týče rozsahu přepravy – počtu spojů, situace je nejlepší v obcích, které leží na hlavních komunikacích, především na silnici I. třídy I/35. Úroveň dopravní obslužnosti lze hodnotit v těchto obcích jako vyhovující. Ostatní obce mimo tuto hlavní tepnu mají problém se zajištěním dopravy pro pracující druhé směny a ve večerních hodinách. Nízká frekvence nebo téměř žádná je doprava o víkendech a ostatních nepracovních dnech (státních svátcích), popř. v dnech, kdy neprobíhá vyučování. Tato situace velmi negativně ovlivňuje mobilitu obyvatel především z menších obcí a podepisuje se i na možnostech využití území z hlediska cestovního ruchu.

Problematická je naopak vysoká intenzita dopravy na silnicích I. tříd. Obyvatelstvo (především žijící u těchto komunikací) z tohoto důvodu upozorňuje na nízkou bezpečnost - nedostatek bezpečnostních

prvků pro chodce a cyklisty na komunikacích. S touto problematikou souvisí i nepropojenost a neprovázanost cyklostezek, díky čemuž musí cyklisté část trasy absolvovat po běžných silničních komunikacích (určených společně i pro motorová vozidla), což vytváří zvýšené riziko vzniku nehody (vhodnost separace cyklistické a automobilové dopravy). Problematický je stav silnic nižších tříd z důvodu nedostatku finančních prostředků pro jejich opravu.

Kanalizační síť funguje pouze v některých obcích. Ovšem v části obcí je již připravena ve stádiu projektové přípravy výstavba splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod.

Část budov školských zařízení prošla v minulých letech rekonstrukcí a modernizací včetně jejich vnitřního vybavení. Rovněž byla snížena energetická náročnost budov prostřednictvím zateplení. Ovšem část objektů je stále ještě ve zhoršeném stavu a stále čeká na provedení potřebných oprav.

Sociální služby nejsou v MAS Holicko tak početné, resp. rozsah jejich nabídky je omezený. Je to z důvodu malého počtu obyvatel MAS a rovněž neexistence populačně početnějšího centra, jelikož město Holice má 6,5 tisíce obyvatel. Nevyskytují se tu např. nízkoprahová centra či azylové domy apod.

Příležitosti (O):

Velkou příležitostí pro území MAS Holicko je jeho strategická poloha v blízkosti krajských center (Pardubice, Hradec Králové), které mají vysoký potenciál pro inovace a další růst. Tato příležitost přináší potenciál pro příchod nových investičních projektů a tím i ekonomický rozvoj regionu.

Region by měl zlepšit svou propagaci s vyzdvížením jeho geografické pozice (zdůraznění výhodné pozice v blízkosti Hradce Králové a Pardubic) vůči možným podnikatelským investorům, ale i novým podnikatelským aktivitám vlastního obyvatelstva. Na aktérech území MAS Holicko leží zodpovědnost za vytvoření náležitých podmínek pro rozvoj dalšího podnikání jak ve městech, tak také na venkově. Podporovány by měly být především progresivní a moderní formy podnikatelských aktivit. Realizace tohoto kroku by měla mít za následek rovněž snížení vyjížděky za prací z území Holicka, a tím zvýšení atraktivity regionu pro obyvatele (zamezení stěhování obyvatel za prací).

Díky vysokému podílu dětí a mladých lidí se nabízí perspektivy pro další rozvoj regionu, a to i tím, že Holicko bude perspektivnější pro příchod nových podnikatelských investorů. Z tohoto důvodu by mělo být prioritou udržet tyto věkové kategorie obyvatel v území a zamezit jejich stěhování do větších měst.

Vymezením nových rozvojových ploch pro účely výroby se snažit přilákat nové investory, aby se zvýšila zaměstnanost přímo v území, snížila vyjížděka za prací, čímž se stabilizuje populace regionu a nebude docházet k odlivu obyvatel. Vymezením rozvojových ploch pro výstavbu bytů a domů zatraktivnit bydlení v regionu pro nové obyvatele.

Území MAS Holicko má další potenciál pro cestovní ruch, který však není v současné době náležitě využit. Jedná se především o tzv. měkké formy turistiky jako např. odpočinkové pobyty, aktivní trávení volného času, agroturistika apod. Region může sloužit jako možnost víkendového odpočinku pro současné obyvatele nedalekých Pardubic a Hradce Králové.

Turistický region je z hlediska rekreačního potenciálu a jeho celkového využití hodnocen jako méně atraktivní. Ovšem z hlediska rekreace a míry turistického ruchu se může jednat v budoucnu o perspektivní region. Středobodem turistického ruchu a nejnavštěvovanějším místem je Africké muzeum Dr. Emila Holuba v Holicích. Pro jednotnou propagaci regionu na veletrzích, výstavách a

propagačních materiálech se nabízí využít jména slavného rodáka Dr. Emila Holuba a tím přitáhnout pozornost turistů a přivést návštěvníky do regionu.

Udržení současné míry nebo realizace nových společenských, kulturních či sportovních akcí by přispěla ke zvýšení atraktivity regionu pro současné obyvatele a jejich udržení na tomto území (zabránění odchodu do nových lokalit) a rovněž by mohla přilákat nové návštěvníky či obyvatele.

Na území MAS Holicko se rozvíjí moderní formy zemědělské výroby jako ekofarmářství a s nimi spojené formy cestovního ruchu – ekoturistika a agroturistika. Je potřeba využít této příležitosti a podpořit venkovskou turistiku v regionu.

Nabízí se také příležitost dobudovat veřejnou kanalizaci a vybudování ČOV i v dalších obcích regionu a tím podnítit rozvoj území.

Územím regionu prochází dvě komunikace I. třídy, což samozřejmě přináší zvýšenou hustotu dopravy. Vysoká hustota dopravy znemožňuje pohyb po obci, navíc se jedná o komunikace, které svými parametry umožňují rychlejší styl jízdy, což ale zvyšuje riziko nehody především v zastavěném území. Nabízí se proto na trase silnice I/35 umístění bezpečnostních prvků pro zpomalení jízdy. Důležitým prvkem bezpečnosti dopravy je také oddělení chodců a cyklistů na jedné straně a automobilové dopravy na druhé.

V souvislosti s tímto se naskytá příležitost na vybudování cyklostezek, které by propojily významná místa regionu i mimo něj. Cyklostezky by měly být vystavěny i pro potřeby místních obyvatel (nejen turistů), a to podél hlavních komunikačních tahů, což by jednak zvýšilo atraktivitu cyklistické dopravy a též snížilo riziko nehodovosti.

Investicemi do oprav a modernizací budov školských zařízení a zařízení určených pro kulturu a sport zlepšit podmínky k bydlení a tím zvýšit atraktivitu regionu pro jeho obyvatele.

Spolupráce je hlavním principem, která posouvá MAS Holicko a její území v jejich rozvoji. Spolupráce mezi představiteli samospráv, zástupci spolků a zástupci podnikatelských subjektů vede k vyšší míře zapojení veřejnosti do strategických procesů a rozvoje regionu. Spolupráci je třeba neustále podporovat a udržovat.

Území MAS Holicko se naskytá možnost využití finančních prostředků ze strukturálních fondů a dalších dotačních titulů pro rozvoj regionu. Využití finančních prostředků EU v programovém období 2014-20 je obrovskou příležitostí pro rozvoj infrastruktury, sociálních věcí a zdravou podporu podnikání. Tato příležitost je vázána na podmínku připravenosti subjektů, projektů a jejich partnerský (koordinovaný, promyšlený) postup. Pro venkovský region Holicko je vedle fondů ERDF (regionální rozvojový) a ESF (sociální) také významné využití fondu EAFRD (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova) a také doplňkových státních zdrojů. Svou roli hraje zapojení do synergických aktivit Pardubického kraje na efektivní využití EU fondů.

Hrozby (T):

Jednou z největších hrozeb pro rozvoj regionu je další odklad a zpoždění výstavby rychlostní komunikace R 35, která má sloužit jako nová osa rozvoje z regionálních center do dalšího území kraje včetně území MAS Holicko. Bez vybudování nové čtyřproudové rychlostní komunikace R35 nedojde k touženému zklidnění dopravy v obcích naopak lze očekávat zhoršení situace. Vysoká intenzita dopravy přináší i zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel či pro nové podnikatelské záměry.

Hrozbou je i snižující se úroveň služeb v malých obcích na jihu a východě území, které jsou nejvíce vzdáleny od krajských center a města Holice. V těchto obcích chybí veškeré obchody, služby, školy, zaměstnavatelé apod. Tím může dojít k vylidňování těchto obcí a stěhování jejich obyvatel do větších měst.

Dalším problematickým bodem je neochota místních obyvatel podílet se na místních aktivitách a životě v obci. U přistěhovaných a mladších ročníků hrozí upřednostňování kulturních a sportovních akcí v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Celospolečenskou hrozbou je odliv mladých a vzdělaných lidí z vesnic do větších měst a tím stárnutí obyvatelstva v regionu. S tím souvisí také zánik základních a mateřských škol, zajištění péče o seniory, neatraktivnost regionu pro podnikatelské investory aj.

Značně problematická je dopravní obslužnost v menších obcích mimo hlavní komunikační trasy, a to především v odpoledních a večerních časech, o víkendech a ostatních nepracovních dnech. Případné zhoršení této situace by mohlo vyústit vylidněním těchto obcí a stěhování jejich obyvatel do větších měst.

Podíl chráněných území je v regionu značně nízký z důvodu nepřítomnosti žádné chráněné krajinné oblasti. Na území MAS Holicko se vyskytují pouze maloplošná chráněná území. Přesto je potřeba tato území chránit před developerskými a podnikatelskými zájmy pro zachování a obnovu krajinných hodnot, přírodního dědictví a biodiverzity.

Hrozbou je zánik obchodů v malých obcích a nutnost dojíždění místních obyvatel za nákupem potravin do větších měst, které přináší zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel. Tyto malé obchůdky slouží i pro setkávání místní komunity, tzn. že jejich uzavření může mít i negativní vliv na společenském prostředí v obcích (nezájem o život v obci, která slouží pouze jako „noclehárna“ pro obyvatele krajských měst).

Dalším rušením poštovních úřadů v malých obcích dojde ke zhoršení poštovních i finančních služeb pro místní obyvatele (mnohde slouží pošta i jako bankovní instituce), a tím opět ke zhoršení atraktivity obce pro možnost přistěhování nových obyvatel.

Hrozbou je i promarnění příležitostí na využití finančních zdrojů (strukturální fondy EU, národní a krajské dotační tituly), které se nabízí pro rozvoj území. Zhoršením technického stavu budov školských zařízení a zařízení pro kulturu a sport dojde ke snížení atraktivity regionu pro jeho obyvatele.

Místní spolky skomírají v důsledku stárnoucí základny a malému zapojení mladších generací, které by převzaly činnost do budoucna. Stěžejním bodem je především nedostatek finančních prostředků pro spolkovou činnost, který ovlivňuje nabídku a přeneseně i atraktivitu různých spolků v důsledku nemožnosti vyměnit zastaralé vybavení, rekonstruovat prostory apod. Problémem je i to, že díky blízkosti krajských center dochází k upřednostňování občanských organizací v krajských městech před místními aktivitami, což může přinášet negativní vliv na život v komunitě a společenské prostředí v obcích.

Lékaři na území MAS Holicko ordinují pouze ve městech Holice a Horní Jelení a obcích Býšť a Dolní Roveň. V případě zhoršení dopravní dostupnosti hrozí, že obyvatelé menších obcí budou ošetřeni lékařem pouze, pokud vlastní osobní automobil. Tato skutečnost by samozřejmě vedla ke snížení atraktivity obce pro jeho obyvatele.

Na území MAS Holicko sice probíhá intenzivní bytová výstavba, ale to se týká pouze atraktivní části regionu v blízkosti krajských měst. Opačná situace je na jihu a východě území, kde je malá bytová výstavba a nízký přírůstek obyvatel. Hrozbou je právě nedostupnost bydlení v této části regionu pro mladé rodiny, a tím odliv mladých a vzdělaných lidí z vesnic do větších měst a následně i stárnutí obyvatelstva regionu. S tím souvisí i pomalá obnova bytového fondu a postupné chátrání objektů sloužících k bydlení.

5.15 Strategie s působností na území MAS Holicko

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území MAS Holicko.

Tab. 42: Strategie s působností na území MAS Holicko

Č.	Název dokumentu	Zdroj strategického dokumentu
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR	http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky
4	Strategií udržitelného rozvoje	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/\$FILE/KM-SUR_CR-20100114.pdf
5	Strategie regionálního rozvoje ČR	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
6	Strategie hospodářského růstu ČR	http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=13633
7	Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky	http://www.mzp.cz/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje
8	Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015	http://database-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-celozivotniho-uceni-cr-2007-2015?typ=struktura
9	Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020	http://www.mzp.cz/cz/statni_program_ochrany_prirody_a_krajiny
10	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1?highlightWords=dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br
11	Program obnovy venkova	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Archiv-programu-a-dotaci-regionalni-politiky-%281%29/Podpora-regionalniho-rozvoje-v-roce-2005/Program-obnovy-venkova
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://www.pardubickykraj.cz/zasady-uzemniho-rozvoje
2	Program rozvoje Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/rozvoj-kraje
3	Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi

4	Koncepce odpadového hospodářství kraje	http://www.pardubickykraj.cz/krajska-koncepce-hospodareni-s-odpady
5	Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/aktualizovana-koncepce-ochrany-prirody/59281
6	Koncepce EVVO Pardubického kraje	http://www.cenia.cz/C12571B20041E945.nsf/\$pid/MZPMSFI5UA8R
7	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci/43146/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-pardubickeho-kraje
8	Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením	http://www.pardubickykraj.cz/document.asp?thema=3985
9	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2008–2010	http://www.pardubickykraj.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-2008-2010
10	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy Pardubického kraje	http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDAQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.pardubickykraj.cz%2FviewDocument.asp%3Fdocument%3D10826&ei=APQpU7CaIKet4AT364GoDw&usg=AFQjCNHzGBNBC-QxEfJ0ZKPIBB049fOy_g&sig2=xcL2UrmwHdMJUKpyYcYxTA&bvm=bv.62922401,d.bGE
11	Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/aktualizovana-koncepce-environmentalniho-vzdelavani-vychovy-a-osvety
12	Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje	http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3819&item=50484
13	Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji	http://www.pardubickykraj.cz/dokumenty-pk-kultura-a-pamatkova-pece/32965
Mikroregiony, města a obce		
1	Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
2	Strategický plán rozvoje města Holic	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
3	Program rozvoje zeleně města Holic	http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/51-strategicky-plan-rozvoje-mesta-holic.html
4	Strategie rozvoje obce Horní Jelení	http://www.hornijeleni.cz/file.php?nid=1032&oid=841224
5	Rozvojový strategický dokument-obec Uhersko	Obecní úřad Uhersko
6	Koncepce dopravy - Holice	Městský úřad Holice
7	Koncepce - Odpadové hospodářství - Uhersko	Obecní úřad Uhersko
8	Koncepce - Odpadové hospodářství - Ostřetín	Obecní úřad Ostřetín
9	Systém shromažďování a likvidace odpadů- Horní Jelení	Městský úřad Horní Jelení
10	"Strategický plán Leader MAS Holicko o.p.s.	http://holicko.cz/leader-2007-2013/strategicky-plan-leader.html

6 Strategická část

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko slouží jako účinný nástroj k dosažení cílů definovaných MAS Holicko, o.p.s.. Strategická část tohoto dokumentu je zpracována jako podklad pro efektivnější využití místních a vnějších potenciálů regionu a finančních zdrojů a jejich uplatnění při rozvoji dílčích oblastí, stejně tak i pro aktivizaci místních lidských, sociálních a finančních zdrojů ke spolupráci na řešení zlepšení života a to za využití udržitelných a inovujících nástrojů a spolupráce.

6.1 Definice MISE

Základem Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko bylo zapojení širokého spektra regionálních aktérů tak, aby komunitní plány byly základem této strategie. Bez strategického dokumentu a zastřešení jeho realizace by pravděpodobně komunitní vývoj probíhal rozdrobeně a nekoncepčně.

Vlastní naplňování strategie bude probíhat při uplatnění následujících základních a podstatných principů, jimiž jsou:

- principy udržitelného rozvoje,
- zachování přírodního, krajinného a kulturního bohatství,
- spolupráce a partnerství nejen mezi regionálními subjekty a účastníky, využití synergie efektů,
- transparentnost postupů při rozhodovací praxi.

6.2 Definice dlouhodobé vize rozvoje území

Vize rozvoje území MAS Holicko vychází z definování klíčových oblastí, zjištění problémů a potřeb v nich a definování jednotlivých cílů, kterých by se mělo dosáhnout realizací jednotlivých projektů v období 2014 – 2020.

Vize rozvoje území MAS Holicko:

MAS Holicko je živý region, který naplňuje princip spolupráce partnerství občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry. Je místem pro spokojený, kvalitní a zdravý život svých obyvatel, s dostatečným potenciálem pro hospodářský růst při zachování kulturních a přírodních hodnot v duchu udržitelného rozvoje venkova. Je také příjemným a zajímavým regionem i pro jeho návštěvníky, kteří se sem chtějí vracet.

Vize byla dále doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

Motto SCLLD MAS Holicko:

„HOLICKO – REGION PLNÝ ŽIVOTA“

6.3 Klíčové oblasti, podoblasti a cíle rozvoje území

V této části strategie jsou stanoveny strategické a specifické cíle vycházející ze SWOT analýzy a z analýzy problémů a potřeb území MAS Holicko, které vycházejí ze SWOT analýzy vytvořené na základě socioekonomické analýzy, dotazování občanů a partnerů MAS a z výsledků činnosti pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD. Tyto cíle je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu rozvoji území.

Zjištěné problémy území lze rozdělit do pěti klíčových oblastí. U každé klíčové oblasti byl stanoven minimálně jeden strategický (dlouhodobý) cíl.

Klíčové oblasti a strategické cíle SCLLD MAS Holicko:

A. Partnerská spolupráce

A.1 *Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území.*

B. Kvalitní život v obcích

B.1 *Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku.*

B.2 *Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového vyžití obyvatel a návštěvníků.*

B.3 *Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi.*

B.4 *Pomocí prevence posílit bezpečnost života v obcích.*

C. Podpora podnikání a zaměstnanosti

C.1 *Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu.*

C.2 *Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací.*

D. Rozvoj cestovního ruchu

D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost oblasti.

D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka

E. Životní prostředí

E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty.

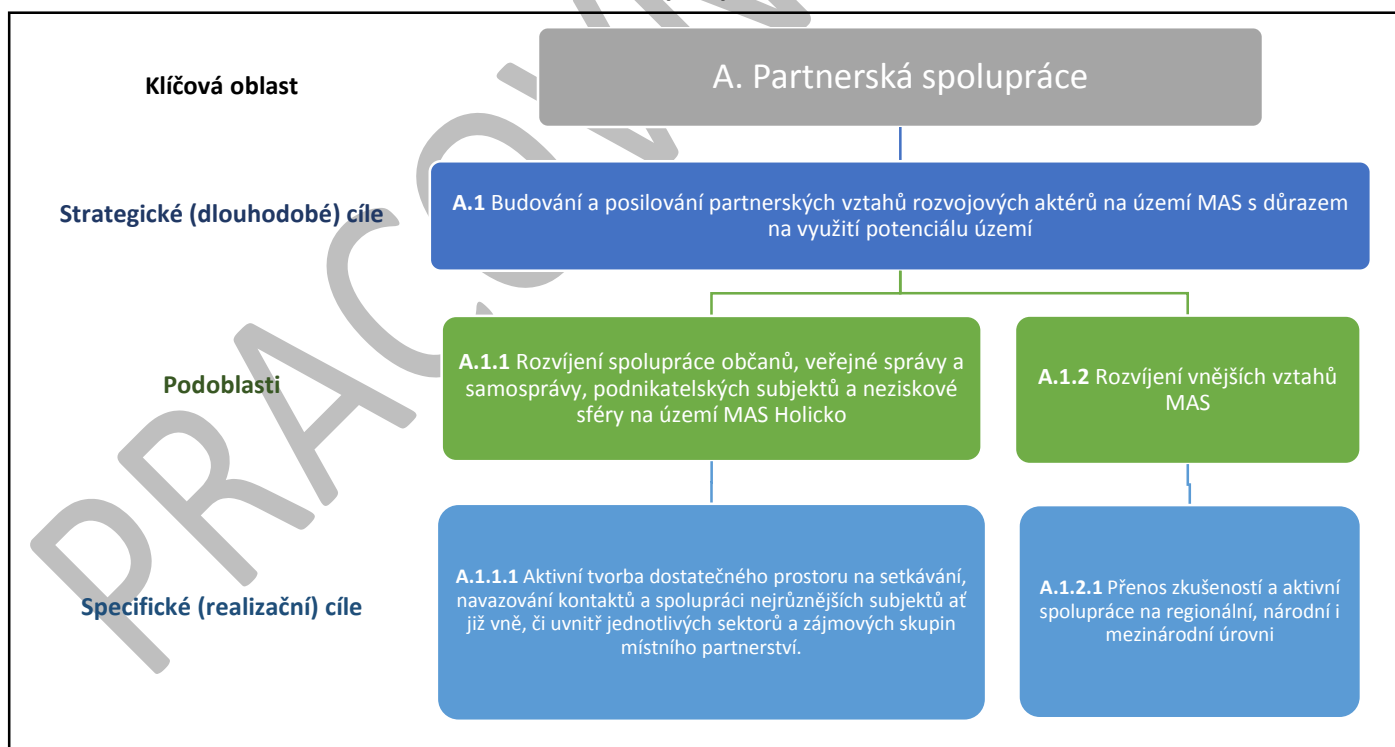
E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu.

E.3 Zvyšování environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji.

6.3.1 Klíčová oblast: Partnerská spolupráce

Spolupráce je hlavním principem, která posouvá MAS Holicko v jejím rozvoji. Spolupráci je třeba neustále podporovat a udržovat. Spolupráce, společné řešení podobných problémů a výměny zkušeností jsou aktivními subjekty v MAS Holicko velmi oceňovány.

Obr. 7: Struktura klíčové oblasti A. Partnerská spolupráce

Strategický cíl: A.1 Budování a posilování partnerských vztahů rozvojových aktérů na území MAS s důrazem na využití potenciálu území

Tento cíl je zaměřen na vytvoření efektivního systému komunikace mezi partnery v rámci MAS Holicko. Bude podporovat komunikaci a partnerství mezi nestátními neziskovými organizacemi (NNO) a podnikateli. Jeho záměrem bude zapojení veřejnosti do realizace rozvojové strategie. Dále bude usilovat o zajištění kooperace venkovských subjektů v rámci MAS. Jeho záměrem bude i získávání finančních zdrojů, prezentace činnosti a administrativní zajištění fungování MAS. Nadto snahou bude docílit spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni včetně výměny zkušeností a informací, které by mohly napomoci dalšímu rozvoji MAS. Jedná se např. o spolupráci s dalšími MAS v úzce definovaných tematických oblastech, jako je rozvoj cestovního ruchu, rozvoj zaměstnanosti či podpora řemesel a místních výrobků, nebo o navázání kontaktů s dalšími organizacemi.

Podoblast: A.1.1 Rozvíjení spolupráce občanů, veřejné správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a neziskové sféry na území MAS Holicko

Tato podoblast podporuje spolupráci mezi podnikatelským, neziskovým a veřejným sektorem, rozvoj projektů partnerství, vyšší míru zapojení veřejnosti do strategických procesů a zvýšení znalostí veřejnosti o jejich obsahu a tvorbě. Důležité je i zapojení aktivních osobností do rozvoje a komunikace v regionu a celkově vyšší využití lidského potenciálu.

Specifický cíl: A.1.1.1 Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství.

Podporované aktivity:

- *Rozvoj místního partnerství.*
- *Vytváření komunikačního prostoru pro partnery MAS.*
- *Vytvoření efektivního systému komunikace mezisektorového partnerství (veřejný, soukromý a neziskový sektor).*
- *Organizace osobních setkání uvnitř i vně různých sektorů (komunitní plánování – kulaté stoly).*
- *Podpora propojení nestátních neziskových organizací (NNO) a podnikatelů.*
- *Podpora spolupráce mezi NNO.*
- *Podpora spolupráce obcí.*
- *Spolupráce vědy a výzkumu s podnikáním, zemědělstvím, lesnictvím a potravinářstvím.*
- *Podpora mezigeneračních aktivit.*
- *Vyhledávání a zapojování aktivních místních lídrů a místních autorit.*
- *Zapojování veřejnosti do realizace rozvojové strategie.*
- *Podpora aktivit zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů.*
- *Příprava a iniciace regionálních projektů k realizaci rozvojové strategie území.*
- *Realizace projektů spolupráce a zrcadlových projektů.*
- *Poradenství v projektové přípravě, vyhledávání finančních zdrojů a fundraisingu.*
- *Nabízení možností vzdělávání partnerů MAS.*
- *Vyhledávání partnerů pro region a projekty.*

Podoblast: A.1.2 Rozvíjení vnějších vztahů MAS

Klíčovým tématem této podoblasti je předávání zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní, i mezinárodní úrovni a předávání modelových zkušeností. Jedná se např. o spolupráci s dalšími MAS v úzce definovaných tematických oblastech, jako je rozvoj cestovního ruchu, rozvoj zaměstnanosti či podpora řemesel a místních výrobků, nebo o navázání kontaktů s dalšími organizacemi.

Specifický cíl: A.1.2.1 Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni

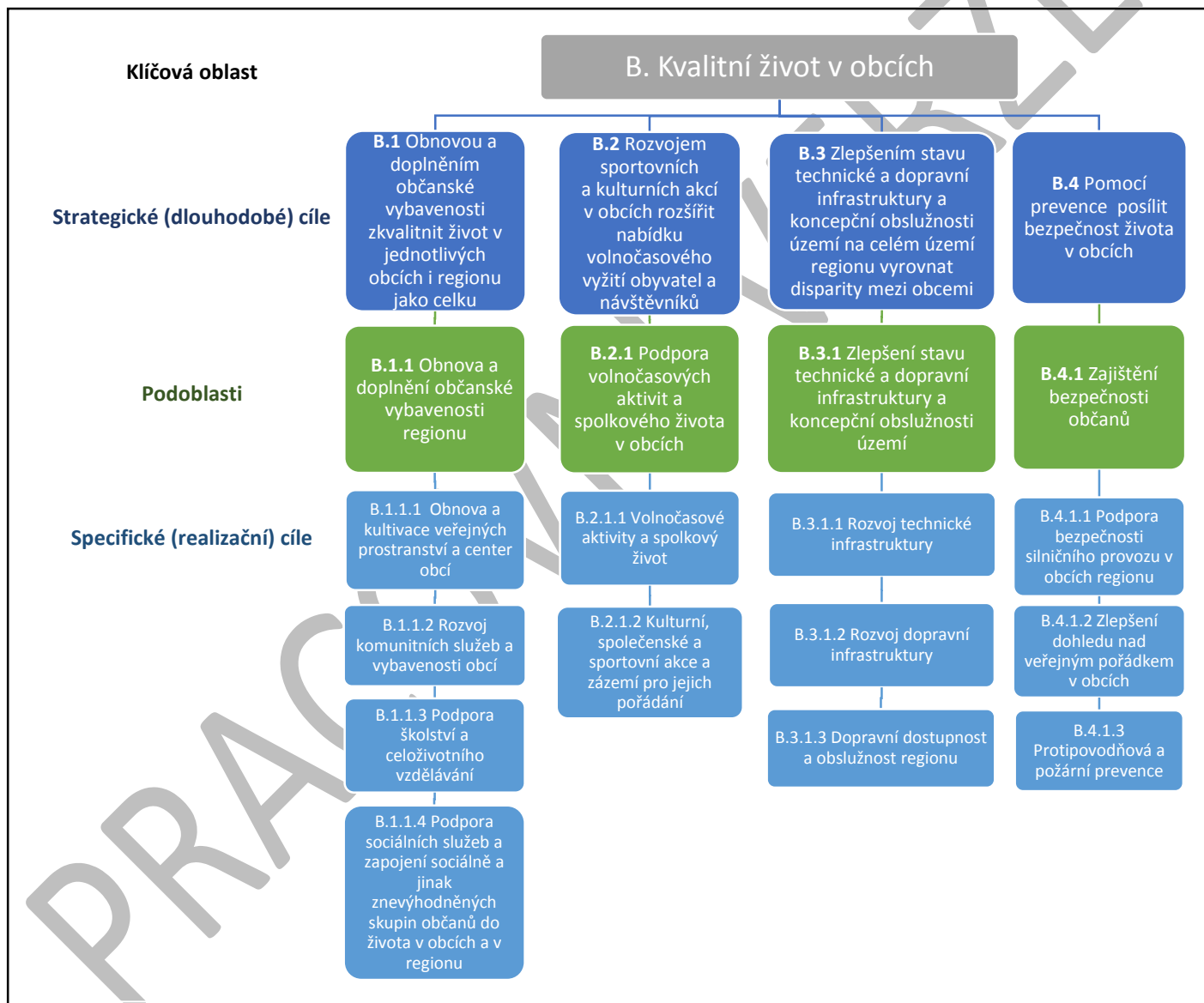
Podporované aktivity:

- *Získávání zkušeností a informací na regionální, národní i mezinárodní úrovni.*
- *Spolupráce v rámci sítí MAS a dalších střešních organizací na všech úrovních.*
- *Přenos zkušeností s vytvářením místního partnerství, přípravou a realizací projektů.*
- *Tematická spolupráce s vybranými MAS*
  - *rozvoj cestovního ruchu,*
  - *rozvoj zaměstnanosti, motivace k místní sounáležitosti obyvatel regionů, podpora aktivního občanství a aktivního přístupu k životu a rozvoji zejména u mladé generace,*
  - *rozvoj řemesel a zpracování místních produktů, podpora místní spotřeby a místního řetězce, podpora a rozšíření místního značení produktů,*
  - *rozvoj otevřenosti a modernizace výuky v základních a mateřských školách,*
  - *rozvoj pro rodinných aktivit a propojování generací.*
- *Navazování kontaktů a výměna zkušeností s dalšími organizacemi.*
- *Získávání expertů a šíření informací.*
- *Podpora přenosu a rozvoje příkladů dobré praxe.*

6.3.2 Klíčová oblast: Kvalitní život v obcích

Jedná se o veřejností nejsilněji preferované téma. Tato klíčová oblast podporuje rozvoj občanské vybavenosti a služeb. Zlepšení kvality života v souvislosti se zlepšením stavu dopravní a technické infrastruktury, koncepční dopravní obslužnosti území regionu a zvýšením bezpečnosti. Dále je potřeba mít v regionu dostatečné vzdělávací prostory pro předškolní i školní docházku, tyto prostory mohou být pak v mimoškolních hodinách využívány pro různé semináře a kurzy. K tomu je důležitý i kulturní život, který zpříjemní obyvatelům regionu svůj volný čas.

Obr. 8: Struktura klíčové oblasti B. Kvalitní život v obcích

Strategický cíl: B.1 Obnovou a doplněním občanské vybavenosti zkvalitnit život v jednotlivých obcích i regionu jako celku

Do tohoto cíle spadá oprava a údržba veřejného prostranství včetně vybudování nových prvků (lavičky, dětská hřiště aj.). Přistoupit bude nutné i k rekonstrukci budov pro veřejné účely (např. kulturních domů) včetně možností výstavby nových budov. Dále část místních pamětihodností a některé hodnotné části výstavby jsou v zanedbaném technickém stavu a budou vyžadovat rekonstrukci. Proto je např. zamýšlena oprava některých sakrálních staveb v obcích regionu. V souladu s výše zmíněným cílem je zachování tradičního vzhledu a charakteru venkovských sídel. Opatření se také týká rekonstrukcí a modernizací bytového fondu. V tomto směru je plánováno zvýšení kvality nájemních bytů, ubytoven a nebytových prostor (zateplení, izolace, rekonstrukce středy apod.), rekonstrukce kotelen v majetku obcí.

Dále se nabízí rozvíjení komunitních služeb a vybavenosti obcí za účelem zatraktivnění bydlení ve venkovském prostoru a zlepšení kulturního prostředí v obcích. Není zde zahrnut pouze intravilán, opatření by se měla týkat i přírodních ploch, např. úpravy zeleně, vodních toků či opravy a obnovy rybníků. Jedná se např. o záměr na výsadbu lesoparku při vjezdu do Holic směrem od Ostřetína apod.

Část budov sloužících pro zdravotnické služby či sociální služby je ve zhoršeném technickém stavu a budou vyžadovat rekonstrukci a modernizaci. Nadto v důsledku stárnutí populace je žádoucí navýšit počet zařízení, která poskytují sociální služby na území ORP Holic. Dále je nutné zvýšit zapojení znevýhodněných osob do běžného života prostřednictvím různých technických úprav (např. bezbariérových přístupů apod.). Spolu s infrastrukturou je potřebné realizovat i doprovodné aktivity v sociální oblasti pro zapojení osob s handicapem či vzdělávací programy pro pracovníky v sociálních službách. V rámci tohoto cíle je nutné zajistit kvalitní přípravu plánovací a projektové dokumentace včetně zapojení veřejnosti při jejím vytváření. Obce usilují o rozšíření nabídky terénních sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené občany a rodiny s dětmi a dále o některé aktivity v oblasti prevence.

Také některé budovy školských zařízení a jejich vybavení jak provozní, tak i pro účely výuky ještě neprošly potřebnou modernizací, a proto k ní bude nutné přistoupit v blízkém období. Financováno by mělo být i nové moderní vybavení učeben (interaktivní tabule, počítačové učebny). V minulých letech došlo k výraznému nárůstu počtu narozených dětí, které je a bude nutné umístit do školských zařízení. Z tohoto důvodu je žádoucí provést rozšíření kapacity stávajících zařízení či vybudování nových, která by pojala zvýšený příliv dětí a žáků. Spolu s infrastrukturními projekty se nabízí možnost realizovat nové vzdělávací programy a kurzy včetně volnočasových aktivit, které by vedly k rozvoji dětí a k efektivnějšímu využití času mimo školu. I v oblasti školství lze uvažovat o zapojení širší veřejnosti skrze celoživotní vzdělávání či zapojení budov škol k mimoškolnímu využití (přístup k internetu, její využití jako knihovny apod.).

Podoblast: B.1.1 Obnova a doplnění občanské vybavenosti regionu

Tato podoblast podporuje rozvoj občanské vybavenosti, rekonstrukce stávajících obecních budov a jejich smysluplné využití. Pro zlepšení vzhledu obcí je zapotřebí upravit náves, náměstí, místní památky a vysadit zeleň. Zapojit veřejnost do života v obci, ať již formou plánování a následnou péčí o veřejná prostranství nebo formou zakládání komunitních škol. V obcích je také zapotřebí udržet základní služby a podporovat vzdělávací a sociální služby.

Specifický cíl: B.1.1.1 Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí

Podporované aktivity:

- Zachování a obnova tradičního vzhledu a venkovského charakteru sídel.
- Opravy, rekonstrukce, výstavba a vybavení veřejných budov (úřady, multifunkční prostory, nouzové byty apod.), integrovaných a školících center s využitím ICT a budov hasičských zbrojnic.
- Opravy a úpravy k využívání památkově chráněných objektů a kulturních památek včetně objektů místního významu (např. záměčky, tvrze, kostely, hřbitovy, fary, kaple, radnice, stavby lidové architektury, zemědělské usedlosti, špýchary, rodné domy významných osobností, apod.).
- Rekonstrukce a oprava drobných památek v intravilánu obcí (kapličky, křížové cesty, zvoničky, boží muka, smírčí kříže, sochy a sousoší svatých včetně skupin stromů, rozcestníky, pomníky obětem válek, busty či sochy slavných rodáků, pamětní desky, památníky, kašny, historické mostky, apod.).
- Zvyšování využití památek (včetně památek místního významu) pro aktivní život komunity.
- Obnova a vytváření veřejných prostranství včetně oprav a osazování mobiliáře (lavičky, altány apod.).
- Rekonstrukce, obnova a vytváření uměleckých, výtvarných a architektonicky cenných prvků v intravilánu obcí (např. kašny, fontány, sochy, sloupy, apod.).
- Rekonstrukce a nová výstavba dětských hřišť
- Obnova rybníků, vodních prvků a zeleně v intravilánu obcí.
- Výsadba a obnova zeleně v příměstských parcích a arboretech.
- Investice do techniky na údržbu a úklid veřejných prostranství
- Zapojení veřejnosti do plánování a tvorby veřejných prostranství (včetně primární i následné péče).
- Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.

Specifický cíl: B.1.1.2 Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí

Podporované aktivity:

- Podpora obnovy nebo zkvalitnění drobných služeb obyvatelstvu.
- Podpora spolupráce podnikatelů a obcí na zajištění kvalitní vybavenosti a služeb obcí.
- Stavební úpravy provozoven stávajících poskytovatelů služeb s cílem dosažení technických parametrů, které jsou vyžadovány aktuálními předpisy (hygienické, požární, bezpečnost práce apod.).
- Investice do základního technického vybavení provozoven stávajících a nových poskytovatelů služeb na venkově, aby bylo poskytování služeb rentabilní.
- Investice do technického zázemí lékáren či výdejen léků a ordinací lékařů v menších obcích, pro poštovní služby a pro občasně služby.
- Zpřístupnění lékařské péče (dostatečné počty ordinací v obcích, příp. mobilní ordinace a dojíždka lékařů za pacienty)
- Investice do techniky, která umožní zemědělcům nabídku nových služeb (např. zařízení pro údržbu zeleně, údržbu komunikací v zimní období, apod.).
- Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.

Specifický cíl: B.1.1.3 Podpora školství a celoživotního vzdělávání

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce, opravy a nová výstavba budov vzdělávacích zařízení (mateřské školky, školy všech stupňů). Vybavení učeben a školního zázemí především v souvislosti s inovativními formami vzdělávání.*
- *Spolupráce škol a sdílení kapacit pro zlepšení jejich nabídky.*
- *Setkávání zástupců školských zařízení za účelem spolupráce a výměny zkušeností v jednotlivých školských problematikách*
- *Zlepšování kvality výuky na školách, rozvoj inkluzivního vzdělávání.*
- *Posílení integrace ve školách, posílení kapacit pro začlenění znevýhodněných skupin.*
- *Podpora projektů a programů posilující vztah dětí a mládeže k venkovu a místnímu dědictví.*
- *Podpora zahraničních výměn a studijních pobytů dětí a mládeže.*
- *Pořádání vzdělávacích, informačních a osvětových akcí.*
- *Posílení škol jako komunitních center a s tím související nutnost stavebních úprav a pořízení nového vybavení školních prostor.*
- *Obnova funkčnosti nevyužitých kapacit obecních škol k zajištění celoživotního vzdělávání nebo k jiným mimoškolním aktivitám (přístup k internetu, knihovna, apod.), a s tím související nutnost stavebních úprav a pořízení nového vybavení školních prostor.*
- *Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro pedagogické pracovníky.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: B.1.1.4 Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce, opravy a nová výstavba zařízení poskytujících sociální služby (krizová centra, mateřská centra, nouzové byty, stacionáře, domy s pečovatelskou službou, nízkoprahové zařízení, zařízení pro handicapované, útulky pro zvířata, apod.).*
- *Vybavení zařízení poskytujících sociální služby.*
- *Činnost a rozvoj organizací, zabývajících se sociální problematikou.*
- *Intenzivnější spolupráce mezi obcemi a poskytovateli a komunitní plánování sociálních služeb.*
- *Zvýšení informovanosti, osvěty a prevence v sociální problematice (médiu, web, letáky, informace u praktických lékařů, na obecních úřadech, apod.).*
- *Aktivity umožňující rovný přístup sociálně znevýhodněným osobám a jejich zapojení do běžného života (bezbariérové přístupy, sociální koordinátoři apod.)*
- *Rozvoj a zakládání sociálního podnikání.*
- *Vzdělávání a aktivizace osob vyloučených a osob vedoucích rizikový způsob života.*
- *Monitoring patologických jevů a včasná prevence jevů.*
- *Preventivní programy pro děti a mládež, pro vyloučené a rizikově žijící skupiny.*
- *Pomoc v začleňování lidem a skupinám vyčleněným na okraji společnosti.*

- Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách.
- Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.

Strategický cíl: B.2 Rozvojem sportovních a kulturních akcí v obcích rozšířit nabídku volnočasového využití obyvatel a návštěvníků

Do tohoto cíle nenáleží pouze podpora jednotlivých akcí, ale také opravy, rekonstrukce a vybudování nových objektů pro volnočasové a společenské aktivity včetně těch zaměřených pro děti. Rozsah podporovaných objektů je značný, jedná se např. o domy dětí a mládeže, klubovny, multifunkční domy pro obecní spolky, mateřská centra apod. V oblasti sportu je v regionu zájem o výstavbu sportovního stadionu, sportovní haly, hřišť a jiných sportovišť. Spolky a organizace jak pro sportovní, tak kulturní aktivity se potýkají se zastaralým a nedostatečným vybavením. Z tohoto důvodu je účelné provést jeho obnovu a modernizaci, aby se mohly náležitým způsobem dále rozvíjet a rovněž, aby se zvýšila jejich atraktivita spolu s rozšířením členské základny.

Vyjma infrastrukturních projektů a projektů na doplnění a modernizaci vybavení se tento cíl týká i podpory spolkové činnosti, tedy udržení a posílení jejich aktivit. Do působnosti cíle patří i volnočasové a mimoškolní aktivity pro děti. Dále je zaměřena na jednotlivé sportovní či kulturní akce – na jejich udržení, rozšíření, propagaci a také vznik nových společenských akcí. Zvláště důležitým bodem je zajištění informovanosti veřejnosti o konání jednotlivých akcí. Je tak plánována podpora akcí propagujících region Holicka v rámci kraje, ČR i zahraničí, jako jsou Dny Holicka, Holubovy Holice, Mládežnický fotbalový turnaj, Basketbalový turnaj, Turnaj ve stolním tenisu, Mezinárodní setkání radioamatérů, Taneční soutěž „Holický kramflíček“ aj.

Podoblast: B.2.1 Podpora volnočasových aktivit a spolkového života v obcích

Cílem této podoblasti je dostatečné kulturní a sportovní využití v regionu jako celku, ale i v jednotlivých obcích. A to nejenom podporou jednotlivých akcí, ale také formou oprav, rekonstrukcí a vybudováním nových objektů pro volnočasové, společenské a sportovní aktivity včetně pořízení nového vybavení.

Stejně tak pro rozvoj regionu a udržení jeho obyvatel je důležitá podpora komunitních center a podpora spolkové činnosti jako jsou např. včelaři, myslivci, hasiči, apod.

Specifický cíl: B.2.1.1 Volnočasové aktivity a spolkový život

Podporované aktivity:

- Rekonstrukce, opravy a nová výstavba budov volnočasových zařízení a zařízení pro spolkovou činnost (komunitní centra, domy dětí a mládeže, klubovny, mateřská centra, apod.) včetně zpracování projektové dokumentace.
- Vybavení volnočasových zařízení a zařízení pro spolkovou činnost.

- *Propagace a podpora informovanosti o volnočasových aktivitách v regionu (např. brožura, web a podpora spolupráce poskytovatelů).*
- *Podpora a organizační zajišťování programů zajišťující další vzdělávání pro dospělé a seniory.*
- *Podpora akcí obnovujících či zakládajících tradice pro širokou veřejnost a podporující místní patriotismus.*
- *Podpora projektů a programů posilující vztah dětí a mládeže k venkovu a místnímu dědictví.*
- *Kurzy řemesel, lidových zvyků a umění.*
- *Podpora projektů spolkové činnosti.*
- *Iniciace setkávání různých spolků navzájem a jejich spolupráce.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: B.2.1.2 Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce, opravy a nová výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro kulturu, společenské využití a sport v obcích regionu.*
- *Vybavení kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro kulturu, společenské využití a sport.*
- *Iniciace a podpora co nejvšestrannějšího používání těchto zařízení ve formě různých kulturních, společenských a sportovních akcí.*
- *Vytváření zázemí pro pořádání kulturních, společenských a kulturních akcí regionálního charakteru.*
- *Realizace kulturních událostí benefičního charakteru.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Strategický cíl: B.3 Zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území na celém území regionu vyrovnat disparity mezi obcemi

Na území MAS Holicko jsou poměrně rozvinuté veřejné vodovody a plynofikovanost obcí. Jedinou obcí, které postrádá jak vodovod, tak připojení k plynovodním sítím je Nová Ves. Ovšem v některých částech území bude potřebná jejich modernizace a výměna vedení (zejména co se týče veřejných vodovodů). Naopak v mnoha obcích chybí dobudovaná kanalizace a pouze pět sídel je připojeno k čistírně odpadních vod (100% napojenost mají jen obce Chvojenec a Uhersko). Odpady z kanalizace tak ústí přímo do vodních toků, což snižuje jejich kvalitu a má negativní důsledky pro vodní a s nimi spojené ekosystémy. Některé obce proto zamýšlejí v následujících letech vybudovat kanalizační síť s napojením na ČOV.

Do správy obcí patří místní komunikace. V některých částech území MAS Holicko jsou ve špatném provozně-technickém stavu. Na jejich údržbu a opravy jsou však nutné dostatečné finanční prostředky, které mnoho obcí postrádá ve svých rozpočtech. Také lze uvažovat o vybudování nových místních komunikací, např. v místech, kde je plánovaná nová výstavba nebo kde neexistuje zpevněná komunikace k zastavěným plochám. Jelikož území je protkáno hustou sítí komunikací včetně silnic I. třídy pro zvýšení bezpečnosti je účelné dobudovat chodníky, které by zlepšily pohyb osob po obci a rovněž by omezily možnost srážky chodce s vozidlem. Část stávajících chodníků je, stejně jako v případě místních komunikací, ve zhoršeném technickém stavu a budou vyžadovat opravy. Vhodné je realizovat i další dopravně-bezpečnostní opatření vedoucí k zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy.

Žádoucí je obnova a rozšíření ploch, které jsou určeny k parkování z důvodu nárůstu počtu automobilů a automobilové přepravy na území.

Z analýzy vyplynula nedostatečná míra dopravní obslužnosti, zejména v menších obcích v okrajových částech MAS. Problémem je nedostatečný počet dopravních spojů pro vyjíždku obyvatel do zaměstnání a do škol. Ještě ztíženější situace panuje o víkendu a dnech pracovního klidu, kdy v některých obcích chybí úplně dopravní spojení. Toto má dopad na mobilitu obyvatel daných obcí a atraktivitu bydlení. Rovněž to přináší i druhořadý dopad, jelikož se tím snižuje potenciál území pro cestovní ruch. Dopravní obslužnost sice není v kompetencích místních představitelů obcí, přesto koordinovaným postupem vůči kompetentním osobám a taktéž při vyjednávání s poskytovateli lze usilovat o její zlepšení. Je možné uvažovat i o vzniku místních dopravních společností či vytváření systémů dopravy žáků z odlehlejších částí regionu. Na některých místech jsou nevhodné, zanedbané a ve zhoršeném stavu zastávky pro veřejnou dopravu. Pro zlepšení kulturně-estetických hodnot prostředí lze uvažovat o jejich rekonstrukci spolu s úpravou okolí.

Podoblast: B.3.1 Zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury a koncepční obslužnosti území

Cílem této podoblasti je zlepšit kvalitu života v regionu v souvislosti se zlepšením stavu technické a dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti území.

Specifický cíl: B.3.1.1 Rozvoj technické infrastruktury

Podporované aktivity:

- *Budování a obnova kanalizace a ČOV v regionu.*
- *Budování a obnova vodovodní sítě.*
- *Optimalizace energetického zásobování území regionu (dokončení plynofikace obcí, podpora alternativním zdrojům energie, obnova elektrických sítí, apod.).*
- *Koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem budování a obnovy technické infrastruktury.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: B.3.1.2 Rozvoj dopravní infrastruktury

Podporované aktivity:

- *Opravy a údržba místních komunikací a chodníků.*
- *Vyvíjení tlaku na zajišťování dobrého stavu silnic 2. a 3. třídy procházející regionem.*
- *Budování nových místních komunikací, chodníků a parkovacích ploch s cílem optimální dopravní dostupnosti všech lokalit v obcích regionu.*
- *Investice do techniky na údržbu místních komunikací a chodníků.*
- *Koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem obnovy a údržby komunikací místního významu.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: B.3.1.3 Dopravní dostupnost a obslužnost regionu

Podporované aktivity:

- *Koordinovaný postup při řešení dopravní obslužnosti a při vyjednávání s poskytovateli veřejné dopravy.*
- *Podpora vytiženosti a operativnosti veřejné dopravy, propagace a rozvoj dalších aktivit provazujících účely.*
- *Podpora odstraňování bariér mezi jednotlivými druhy dopravy.*
- *Vznik místní dopravní společnosti.*
- *Vybavení jiných forem místní dopravy vč. pořízení dopravních prostředků pro regionální aktivity.*
- *Vytváření systémů dopravy žáků z odlehlejších částí regionu (svoz školními autobusy apod.).*
- *Opravy, obnova a nová výstavba autobusových a železničních zastávek, úpravy jejich okolí včetně zeleně, zvýšení jejich atraktivity.*
- *Podpora rozvoje ekologicky šetrných forem motorové dopravy včetně vybudování infrastruktury umožňující využívání alternativních energií v dopravě.*
- *Zpracování studií řešení dopravní dostupnosti a obslužnosti.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Strategický cíl: B.4 Pomocí prevence zabezpečit posílit bezpečnost života v obcích

Bezpečnost je široce definovaný pojem, a proto do tohoto cíle je zahrnuto mnoho opatření z několika nesusoudných oblastí.

Tou první je oblast spjatá s dopravou. Velkým problémem je vysoká hustota provozu na komunikacích v regionu MAS Holicko. Z tohoto důvodu se nabízí bezpečnostně-technická opatření, která by zabránila střetu chodců s vozidlem. Žádoucí je dobudovat chodníky podél hlavních komunikačních tahů. Dále je vhodné svést cyklo dopravu mimo komunikace s hustým provozem. Jak bylo zmíněno výše a spolu s podporou cestovního ruchu je plánována síť cyklostezek podél hlavních komunikačních tahů. K dalším opatřením patří vytvoření dalších přechodů spolu s osvětlením a rovněž křižovatek doplněných řádným osvětlením ke zvýšení bezpečnosti. Lze uvažovat i o dalších bezpečnostních prvcích, např. těch zpomalujících provoz, jako jsou retardéry, zvýšení vozovky v místech s přechody aj. Je potřeba zlepšit i úseky vozovek, které se kříží s železniční dopravou. Velmi důležitá je oblast prevence, především u dětí a žáků škol. Zde by mělo dojít k podpoře dopravní výchovy ve školách, vytvoření dopravních hřišť a rovněž je vhodné vytvořit bezpečnostní kampaně.

V regionu MAS Holicko chybí obecní policie. Jako další opatření se nabízí analyzování potřeb obcí pro zřízení obecní policie a rovněž analýza výdajů a zátěž na rozpočty obcí. Pokud bude shoda na zřízení obecní policie lze v rámci tohoto cíle dotovat její vznik, dále podpořit zřízení služebny a nákup vybavení pro její potřeby a vzdělávací projekty pro její zaměstnance. Mimo opatření týkajících se obecní policie se nabízí vybudování kamerového systému, zlepšení zabezpečovacích prvků jednotlivých objektů či výstavba a rekonstrukce osvětlení.

Do oblasti bezpečnosti rovněž spadají protipovodňová opatření. Jedná se o celou škálu opatření od úprav vodních toků přes výstavbu suchých hrází (poldrů) až po komunikační (vytváření varovných, výstražných a informačních systémů). Dále je tento cíl určen pro podporu sboru dobrovolných hasičů včetně výstavby a rekonstrukce budov pro ně určených (požárních zbrojnic), vybavení a kurzů a

vzdělávacích programů pro požárníky. Tento cíl je také určen pro preventivní opatření, např. přednášky ve školách, besedy s občany apod.

Podoblast: B.4.1 Zajištění bezpečnosti občanů

Tato podoblast má za cíl v obcích s exponovanou automobilovou dopravou (především podél silnice I/35) posílit bezpečnost silničního provozu. V žádné obci regionu není zřízena obecní policie a proto je potřeba zlepšit dohled na pořádkem v obcích. Současně se nesmí zanedbat ani protipovodňová a požární prevence.

Specifický cíl: B.4.1.1 Podpora bezpečnosti silničního provozu v obcích regionu

Podporované aktivity:

- *Separace nemotorové dopravy (chodci, cyklisté) od motorové dopravy – cyklostezky, stezky pro pěší, chodníky.*
- *Budování nových přechodů pro chodce.*
- *Osvětlení přechodů pro chodce.*
- *Budování zón s omezenou rychlostí jízdy – pěší a obytné zóny.*
- *V místech s exponovanou automobilovou dopravou (především podél silnice I/35) opatření komunikací bezpečnostními a zpomalovacími prvky.*
- *Realizace opatření vedoucích ke snížení intenzity dopravy.*
- *Úpravy průtahů silnic obcemi regionu.*
- *Úpravy křižovatek.*
- *Osvětlení křižovatek.*
- *Zkvalitnění dopravního značení.*
- *Zabezpečení železničních přejezdů.*
- *Podpora projektů a programů zaměřených na dopravní výchovu dětí.*
- *Budování dopravních hřišť v obcích.*
- *Podpora preventivních akcí a bezpečnostních kampaní pro všechny účastníky provozu na pozemních komunikacích (např.: přednášky ve školách, besedy s občany na téma používání reflexních prvků, cyklistických přileb, apod.).*
- *Zpracování studií řešení dopravní bezpečnosti.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: B.4.1.2 Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce a nová výstavba veřejného osvětlení v obcích.*
- *Vybudování bezpečnostních a kamerových systémů v obcích.*

- Zabezpečení objektů, RD, bytů a podnikatelských objektů na pult centrální ochrany/elektronické zabezpečovací systémy/, osazení mříží na průmyslové objekty, okna garáží, nemovitostí v odlehlých lokalitách, apod.
- Podpora vzniku obecní policie v obcích regionu.
- Koordinovaný postup při řešení vzniku meziobecní policie v regionu.
- Rekonstrukce, opravy a nová výstavba služeben obecní policie.
- Vybavení služeben obecní policie.
- Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro členy obecní policie.
- Podpora preventivních akcí a bezpečnostních kampaní (např.: přednášky ve školách, besedy s občany, apod.).
- Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.

Specifický cíl: B.4.1.3 Protipovodňová a požární prevence

Podporované aktivity:

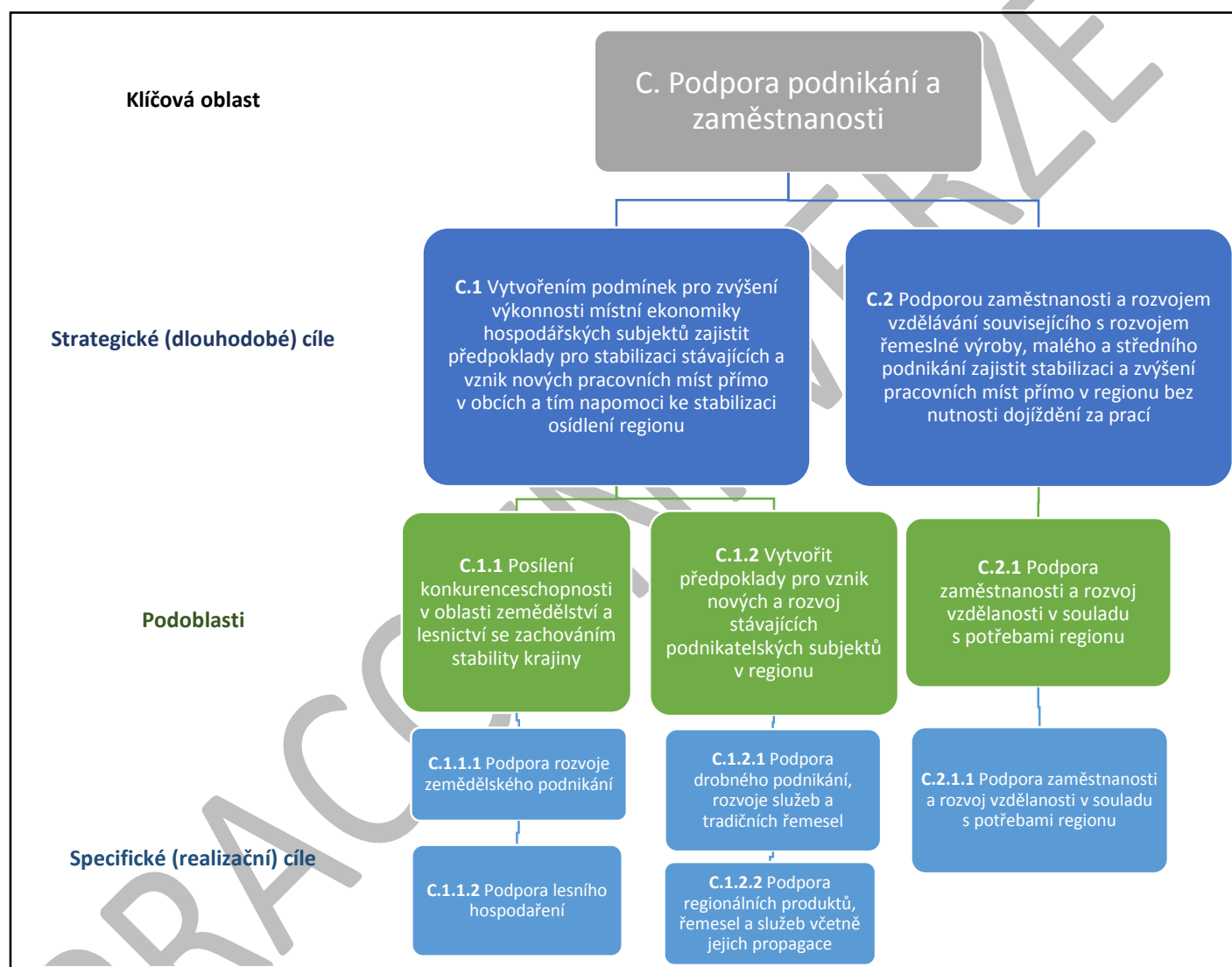
- Podpora zaměřená na regenerace vodních toků a vybudování protipovodňových opatření, včetně bezpečnostních prvků.
- Spolupráce se zemědělskými subjekty při plánování a provádění protipovodňových opatření.
- Vybudování varovného, výstražného a informačního systému v obcích regionu.
- Napojení varovného systému v obcích na Integrovaný záchranný systém Pardubického kraje.
- Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů jednotlivých obcí regionu a jejich vzájemná spolupráce.
- Rekonstrukce, opravy a nová výstavba zbrojnic SDH.
- Vybavení zbrojnic SDH.
- Investice do zabezpečení akceschopnosti jednotek SDH (např.: investice do pořízení zásahové požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a vybavení jednotky).
- Podpora odborné přípravy a kvalifikačních kurzů pro členy SDH.
- Podpora preventivních akcí a bezpečnostních kampaní (např.: přednášky ve školách, besedy s občany, apod.).
- Zpracování povodňových plánů.
- Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.

6.3.3 Klíčová oblast: Podpora podnikání a zaměstnanosti

Je zapotřebí podporovat v činnosti hlavně malé a střední podniky včetně zemědělských podniků, zaměřit se na kvalitu poskytovaných služeb a jejich další rozvoj. Vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti v regionu a vytvořit nová pracovní místa přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací.

Obr. 9: Struktura klíčové oblasti C. Podpora podnikání a zaměstnanosti

Strategický cíl: C.1 Vytvořením podmínek pro zvýšení výkonnosti místní ekonomiky hospodářských subjektů zajistit předpoklady pro stabilizaci stávajících a vznik nových pracovních míst přímo v obcích a tím napomoci ke stabilizaci osídlení regionu

Tento cíl zahrnuje plnou škálu opatření směřujících k rozvoji zemědělského a lesního hospodářství. Obsahuje výstavby a rekonstrukce objektů, budov, cest a komunikací, dále nákupy strojů a vybavení, obnovu tradičních sadů, zahrad, lesů, rozvoj zahradnických služeb či podporu ekologicky šetrné výroby a technologií. Spadají sem i opatření pro rozvoj agroturistiky a dále konzultační a poradenská činnost pro zemědělské subjekty včetně vytvoření poradenských center.

Dále je potřeba podporovat regionální výrobce především zviditelněním jejich produktů a jejich nabídnutím je místním obyvatelům, např. certifikace výrobků, prodej ze dvora, apod. Na území MAS Holicko již působí regionální značka pro označení regionálních produktů, která je členem Asociace regionálních značek. Jedná se o regionální značku KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®, která zahrnuje místní producenty z Regionu Kunětické hory, Bohdanečska a Holicka. Součástí tohoto cíle bude tedy podpora a rozšíření této regionální značky. Podporu si zaslouží i zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě, apod.

Součástí tohoto cíle je zhotovení a pravidelná údržba databáze objektů a ploch vhodných pro podnikání. Dále je určen pro revitalizaci brownfieldů za účelem vytvoření nových provozů, výstavbu nových provozoven a výroben, na pořízení a modernizaci jejich vybavení a technologií. Podporováno rovněž bude zavádění ekologicky šetrných provozů a technologií do výroby. V tomto cíli se také plánuje obnova tradičních postupů a metod v řemeslné výrobě. Podporováno bude propojování stávajících podnikatelských aktivit (za vznikem tzv. klastrů) za účelem optimalizace a zefektivnění výroby a vytváření nových pracovních míst. Tento cíl je také určen pro vytvoření konzultačních a poradenských center, na propagaci služeb a produktů (trhy, veletrhy, semináře apod.) včetně využití moderních technologií při propagaci.

Žádoucí je posílit vzdělávací a školicí programy pro podnikatele a podnikatelské subjekty. Zvláště problematická je oblast legislativy a účetnictví, kde dochází k častým změnám, a tudíž podnikatelé mají potíže se dostatečně adaptovat na nové prostředí. Napomohl by např. informační portál o změnách. Důležité je, aby podnikatelé přijali a začali využívat moderní informační technologie. Jako vhodné opatření se jeví aplikování metod na přenos znalostí a zkušeností o efektivním řízení podniku, „money managementu“, informací o právních změnách aj. mezi podnikateli, které by využily ostatní, čímž by zlepšili a optimalizovali chod svých podnikatelských subjektů. Dále je vhodné posílit informovanost o nabízených dotačních titulech jak z národních, tak evropských zdrojů, z nichž by podnikatelské subjekty včetně zemědělských mohly získat prostředky na investice, modernizace a opravy. Nabízí se možnost uspořádání školicích kurzů a akcí o způsobech čerpání finančních prostředků z dotačních titulů.

Podoblast: C.1.1 Posílení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství a lesnictví se zachováním stability krajiny

Podpora obnovy zemědělských provozoven v souvislosti s rozvojem nových nezemědělských aktivit v rámci obnovy krajiny, zvýšení hospodářské stability a rozvoje cestovního ruchu. Bude preferována výroba a provoz ohleduplný k životnímu prostředí a pořízení ekologicky čistých technologií. Podoblast je také zaměřena na podporu lesnických podniků.

Specifický cíl: C.1.1.1 Podpora rozvoje zemědělského podnikání

Podporované aktivity:

- *Investice do zemědělských podniků, které zvyšují výkonnost a udržitelnost podniku, týkají se zpracování, uvádění na trh nebo vývoje produktů.*
- *Nákup strojního vybavení.*

- *U nově vznikajících zem. subjektů preferovat výrobu a provozy ohleduplné k životnímu prostředí a u stávajících podnikatelů podporovat zavádění ekologicky čistých technologií (důraz na nezávadné ukládání produktů živočišné výroby a welfare chovu zvířat, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, apod.).*
- *Diverzifikace zemědělského podnikání.*
- *Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností.*
- *Rozvoj agroturistiky.*
- *Podpora obnovy tradičních sadů, zahrad, rozvoj zahradnických služeb.*
- *Podpora inovativní spolupráce a nových postupů i výrobků a služeb.*
- *Zlepšení uplatnění přenosu výzkumu a vývoje do praxe v zemědělství.*
- *Vznik, vybudování a vybavení konzultačních a poradenských center pro zemědělské subjekty (informace z oblasti legislativy, účetnictví, využívání moderních technologií, přenos zkušeností a znalostí, příklady dobré praxe).*
- *Školení a výchova kvalitních zaměstnanců.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Specifický cíl: C.1.1.2 Podpora lesního hospodářství

Podporované aktivity:

- *Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh.*
- *Oprava, rekonstrukce, výstavba a vybavení provozoven přidružené lesní výroby.*
- *Podpora budování a obnovy lesních cest.*
- *Projektová příprava akcí - stavební projektové dokumentace všech stupňů, analýzy a expertízy, studie.*

Podoblast: C.1.2 Vytvořit předpoklady pro vznik nových a rozvoj stávajících podnikatelských subjektů v regionu

Tato podoblast je zaměřena na podporu malých a středních („nezemědělských“) podniků s velkým důrazem na kvalitu poskytovaných služeb. Dále je potřeba podporovat regionální výrobce především zviditelněním jejich produktů a jejich nabídnutím je místním obyvatelům, např. certifikace výrobků, prodej ze dvora, apod. Součástí této podoblasti bude i podpora a rozšíření regionální značky KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®. Podporu si zaslouží i zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě, apod.

Specifický cíl: C.1.2.1 Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce a nová výstavba provozoven podnikatelských subjektů v regionu.*
- *Investice do nového vybavení provozoven a nových technologií.*

- U nově vznikajících podnikatelských subjektů preferovat výrobu a provozy ohleduplné k životnímu prostředí a u stávajících podnikatelů podporovat zavádění ekologicky čistých technologií (bezodpadové technologie, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, apod.).
- Tvorba zázemí pro vznik nových podnikatelských aktivit s cílem vytvořit trvalé pracovní příležitosti pro samotného podnikatele s perspektivou rozšíření (např. podnikání v oblasti IT apod...).
- Zlepšování a propojování stávajících podnikatelských aktivit vedoucích ke vzniku nového pracovního místa na venkově (např. technické úpravy umožňující vznik nového pracovního místa s ohledem na legislativní předpisy...).
- Podpora inovativní spolupráce a nových postupů i výrobků a služeb.
- Budování spolupracujících sítí producentů a podpora místních výrobků a služeb a jejich prodeje.
- Obnova a rozvoj tradic jako možnost pro další ekonomický rozvoj.
- Zlepšení uplatnění přenosu výzkumu a vývoje do praxe ve výrobě i službách.
- Vznik, vybudování a vybavení konzultačních a poradenských center pro drobné podnikatele (informace z oblasti legislativy, účetnictví, využívání moderních technologií, přenos zkušeností a znalostí, příklady dobré praxe).
- Pomoc při propagaci nabízených služeb.
- Školení a výchova kvalitních zaměstnanců.
- Zpracování projektových dokumentací, marketingových studií, podnikatelských plánů a analýz legislativních předpisů v souvislosti s rozvojem tradičních řemesel a drobného podnikání a účast na vytváření podmínek pro jeho rozvoj.

Specifický cíl: C.1.2.2 Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace

Podporované aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a vybavení drobných výroben a podpora zpracování místních produktů (zavádění povinných hygienických standardů).
- Zřizování a vybavení prodejen místních produktů a podpora přímého prodeje.
- Podpora zvyšování prodeje regionálních produktů či služeb ve spolupráci producentů.
- Podpora zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě).
- Podpora a rozšíření regionální značky "KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt®".
- Propagace místních produktů, řemesel, služeb a certifikovaných známek na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni včetně účasti na prezentačních akcích a jejich pořádání (veletrhy, výstavy, ochutnávky, semináře, apod.).
- Zpracování projektových dokumentací, marketingových studií, podnikatelských plánů a analýz legislativních předpisů v souvislosti s místními produkty a službami a účast na vytváření podmínek pro jejich vznik.

Strategický cíl: C.2 Podporou zaměstnanosti a rozvojem vzdělávání souvisejícího s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání zajistit stabilizaci a zvýšení pracovních míst přímo v regionu bez nutnosti dojíždění za prací

Tento cíl je zaměřen na snižování nezaměstnanosti. Vhodné je vytvořit platformu pro spolupráci mezi městskými a obecními úřady, úřadem práce a potenciálními zaměstnavateli. Dále vhodným

opatřením je vytvoření databáze objektů a ploch vhodných pro nové podnikatelské účely. Podporován by měl být odbyt místních tradičních výrobků a řemesel spolu s cestovním ruchem. Zvýšená pozornost by měla být věnována především začínajícím podnikatelům. Spolu s jejich podporou je vhodné vytvořit podnikatelské inkubátory pro zajištění místních služeb nebo zvýšení přidané hodnoty místní produkce. Žádoucí je zvýšení kvalifikace pracovních sil v regionu skrze školicí a vzdělávací projekty, a to v oblastech jako IT, jazykové či odborné dovednosti. Nabízí se možnost zřízení výukových center pro potřeby služeb v regionu. Podpořena by měla být spolupráce mezi podnikateli a školami za účelem zvýšení uplatnitelnosti žáků, především se jedná o středoškolské odborné obory.

Podoblast: C.2.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu

Dlouhodobě je zapotřebí se zaměřit na snižování počtu nezaměstnaných obyvatel regionu. Nezaměstnanými jsou nejčastěji obyvatelé bez praxe, ženy po mateřské dovolené, lidé po padesátce a etnické menšiny. Tyto skupiny je třeba podporovat a celkově snižovat dlouhodobou nezaměstnanost, se kterou se pojí řada negativních efektů. Tato podoblast je také zaměřena na rozvoj a udržení multifunkčního základního školství a oborového učňovského školství v regionu ve vazbě na zaměstnatelnost a rozvoj místního podnikatelského prostoru. Podpora vzdělávání související s rozvojem řemeslné výroby, malého a středního podnikání. Zvýšení jazykové vybavenosti občanů regionu v návaznosti na rozvoj cestovního ruchu a přátelství se zahraničními regiony. Výchova kvalifikovaných řemeslníků a pracovníků ve službách v regionu.

Specifický cíl: C.2.1.1 Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu

Podporované aktivity:

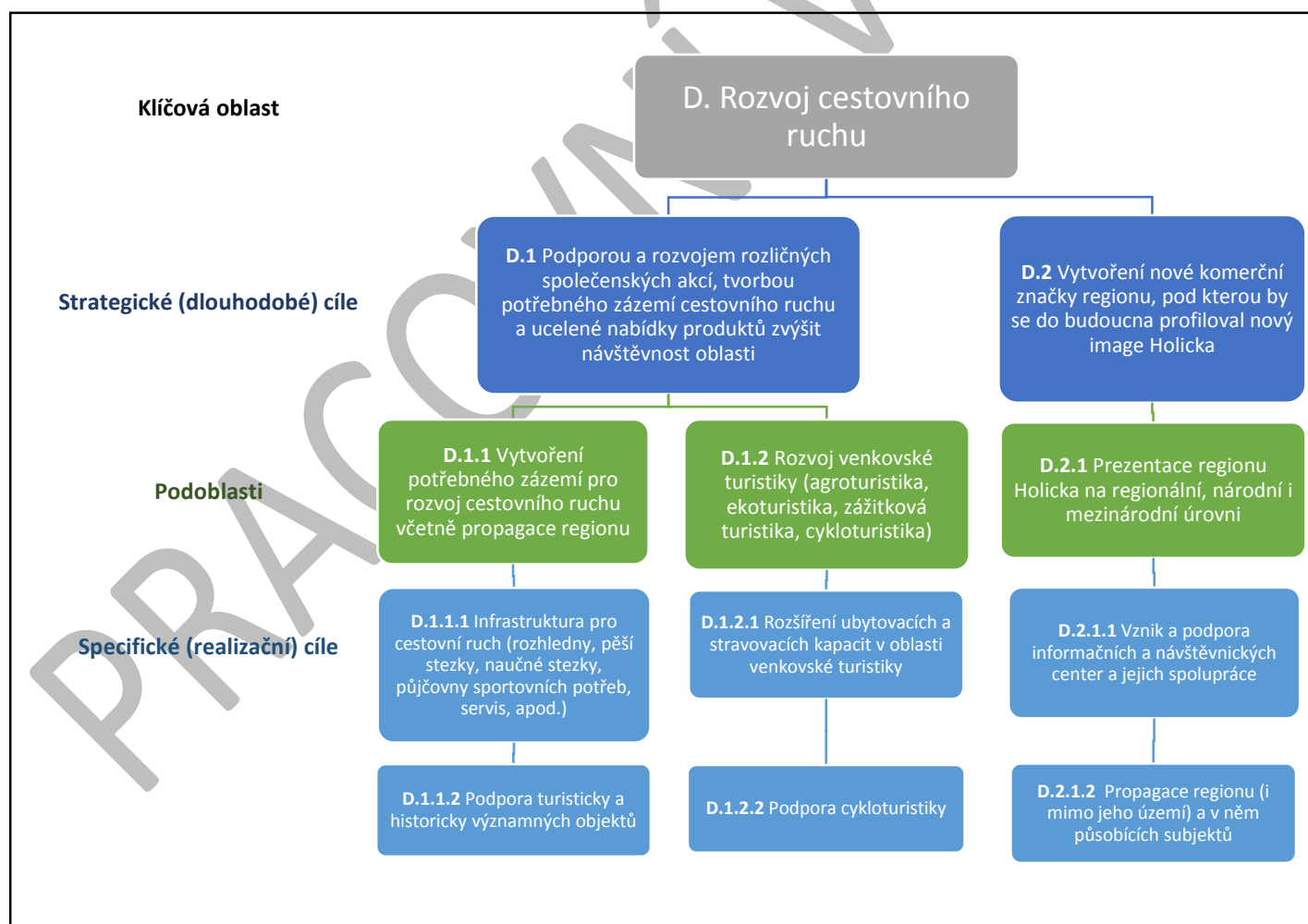
- *Specifikace deficitních služeb v obcích regionu a oslovení potenciálních poskytovatelů (vytvoření nabídky a požadavků).*
- *Podpora spolupráce potenciálních zaměstnavatelů a obcí s úřady práce při vytváření pracovních příležitostí pro nezaměstnané.*
- *Podpora uplatnění znevýhodněných skupin (matky, absolventi, předdůchodový věk, nízká kvalifikace, apod.)*
- *Podpora snižování počtu dlouhodobě nezaměstnaných v regionu a zvyšování možnosti jejich uplatnění na trhu práce.*
- *Vznik a aktualizace databáze ploch a objektů pro podnikání, u nichž je předpoklad pronájmu či prodeje.*
- *Podpora systému dostatečné podpory pro začínající podnikatele.*
- *Budování podnikatelských inkubátorů pro zajištění místních služeb nebo zvýšení přidané hodnoty místní produkce.*
- *Zřizování výukových center pro potřeby služeb v regionu (příprava kvalifikovaných pracovníků).*
- *Podpora a organizační zajišťování vzdělávacích akcí pro nezaměstnané.*
- *Propojení nabídky vzdělávání s podnikateli a aktuálními požadavky – flexibilně reagující systém.*
- *Rozvoj nabídky celoživotního vzdělávání pro osobní rozvoj, posílení zručnosti, samostatnosti a dalšího uplatnění.*
- *Zajištění IT vzdělávání v regionu.*

- Zvýšení jazykové a odborné vzdělanosti formou jazykových kurzů v regionu a zahraničních praxí.
- Podpora zainteresovanosti podniků na oblasti odborného školství (podpora škol a stipendia).
- Podpora dalších funkcí základního školství na venkově při zvyšování vzdělanosti dalších skupin obyvatel.
- Zřizování učňovských pracovních míst u místních řemeslníků – vybavení.

6.3.4 Klíčová oblast: Rozvoj cestovního ruchu

Cílem je vytvoření turisticky atraktivního území s nabídkou krátkodobé i dlouhodobé rekreace a aktivního vyžití s dostatkem kapacit. Je zapotřebí se zaměřit na rozvoj poskytovaných služeb a na kvalitu těchto poskytovaných služeb. Vybudování kvalitních a rozmanitých ubytovacích a stravovacích zařízení, případné zlepšení stávajících zařízení. Další rozšiřování a úprava stávajících cyklostezek a budování cyklostezek nových. Udržování a zatraktivnění turistických zajímavostí pro všechny věkové kategorie návštěvníků. Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka.

Obr. 10: Struktura klíčové oblasti D. Rozvoj cestovního ruchu

Strategický cíl: D.1 Podporou a rozvojem rozličných společenských akcí, tvorbou potřebného zázemí cestovního ruchu a ucelené nabídky produktů zvýšit návštěvnost regionu

Tento cíl obsahuje vybudování infrastruktury pro cestovní ruch. Zaměřen je jak na dopravní infrastrukturu, tak i na turisticky hodnotné objekty, dále na objekty sloužící pro ubytovací a stravovací účely, půjčovny a servisy. V oblasti dopravní infrastruktury se předpokládá realizace či oprava cyklostezek, cyklotras, hippostezek, pěších cest, parkovacích ploch apod. včetně jejich doprovodného vybavení (dopravní značení a jiné ukazatele). Důraz bude kladen zejména na cyklostezky, jelikož region je sužován hustou dopravou na hlavních komunikačních tazích (zvláště silnice I/35). Podél nich se proto plánuje vybudování sítě cyklostezek, které by jednak přinesly rozvoj cykloturistiky a také zvýšily potenciál pro cestovní ruch. Dále je v plánu realizace sportovních objektů spojených s cestovním ruchem, jako je obnova a budování koupališť včetně přírodních, hřišť, jízdáren apod. Vybudovány či rekonstruovány by měly být i další zařízení určené pro cestovní ruch (půjčovny sportovního vybavení, jejich servis apod.). V tomto opatření se rovněž počítá s podporou oprav historicky a turisticky zajímavých objektů a výstavbou nových turistických cílů. Opomenuta nebudou ani stravovací a ubytovací zařízení. Plánuje se podpora jejich rekonstrukce i výstavba nových včetně celých rekreačních areálů. Např. je zamýšleno zpracování návrhu na rozvoj rekreační zóny „Rybník Blažkovec“. Zvýšená pozornost bude kladena na venkovské formy turistiky (agroturistiky), jelikož region MAS Holicko má příznivé podmínky pro její rozvoj.

Podoblast: D.1.1 Vytvoření potřebného zázemí pro rozvoj cestovního ruchu včetně propagace regionu

Aby se rozvíjel turismus v regionu je zapotřebí se zaměřit především na využití jeho potenciálu, ať již vybudováním potřebné infrastruktury (pěší stezky, naučné stezky, hippostezky, rozhledny, sportoviště, půjčovny sportovních potřeb, apod.), tak i podporou turisticky a historicky významných objektů (muzea, galerie, apod.)

Specifický cíl: D.1.1.1 Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)

Podporované aktivity:

- *Rekonstrukce, modernizace, přestavba, případně nová výstavba objektů pro zřízení půjčoven sportovních potřeb (např. půjčovny kol, apod.).*
- *Rekonstrukce, modernizace, přestavba, případně nová výstavba ploch a objektů pro sportovní využití v areálech jak vnitřních tak venkovních – např. hřiště, koupaliště, jízdárna, apod.*
- *Investice do sportovních potřeb pro půjčovny a zařízení pro sportovní využití.*
- *Budování pěších stezek, hippostezek a tematických naučných stezek (směrové tabule, značky, odpočinková místa) s napojením na stávající cykloturistickou síť a stávající zajímavosti turistického ruchu.*
- *Budování nových turistických atraktivit (vyhlídky, rozhledny, lávky, inovativní produkty apod.).*
- *Obnova a budování přírodních koupališť, pláží a požárních nádrží s možností rekreačního využití.*
- *Komplexní propagace infrastruktury cestovního ruchu.*
- *Zpracování projektové dokumentace a studií pro výše uvedené aktivity včetně marketingových studií, podnikatelských plánů apod.*

Specifický cíl: D.1.1.2 Podpora turisticky a historicky významných objektů

Podporované aktivity:

- Podpora oprav historicky a turisticky zajímavých objektů.
- Šetrné nasvícení významných objektů.
- Obnova technických památek s možností zřízení muzejních expozic (mlýny, historické manufaktury či továrny, hospodářské stavby – statky apod.).
- Záchrana movitých památek – strojní a dílenské vybavení, dopravní prostředky, historické řemeslnické dílny, zemědělské stroje a nářadí, vybavení historických domácností, uměleckých předmětů, hudební nástroje, kostelní zvony, obrazy, knihy, sochy, apod.
- Budování nových turisticky zajímavých cílů (muzea, skanzeny, apod.).
- Propagace významných objektů formou dopravního značení.
- Komplexní propagace turistických a historických objektů.
- Podpora akcí zapojujících veřejnost do obnovy, ochrany a péče o přírodní, kulturní a historické dědictví regionu.
- Mapování místních tradic a slovesných hodnot včetně jejich využití a aplikace do života.
- Podpora studijní a výzkumné práce a další aktivity mapujících historický, kulturní a přírodní vývoj regionu (např. paměť obyvatel, vývoj krajiny, historické rešerše apod.), kompletace, archivace a využití jejich výstupů.

Podoblast: D.1.2 Rozvoj venkovské turistiky (agroturistika, ekoturistika, zážitková turistika, cykloturistika)

Základním předpokladem pro zvýšení potenciálu cestovního ruchu v regionu je zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb, a to především v oblasti agroturistiky, ekoturistiky, zážitkové turistiky a cykloturistiky jako nástroje pro udržení a rozptýlení návštěvníků v regionu.

Specifický cíl: D.1.2.1 Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky

Podporované aktivity:

- Podpora vzniku zařízení zaměřených na venkovskou turistiku v regionu.
- Rekonstrukce, modernizace a případně nová výstavba malokapacitního ubytovacího (včetně tábořišť a kempů) nebo stravovacího zařízení v přímé návaznosti na ubytovací kapacitu.
- Přestavba budov na malokapacitní ubytovací nebo stravovací zařízení.
- Výstavba příjezdových cest, odstavných stání a úprava povrchů pro malokapacitní ubytovací zařízení (parkovací místa), případně pro zřízení malého kempu
- Vybavení malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení.
- Rozšíření a obnova rekreačních areálů v regionu.
- Podpora a propagace certifikace ubytovacích služeb všech kategorií a podpora úprav souvisejících se zajištěním potřebné úrovně.
- Využití místních atraktivit pro venkovskou turistiku a budování doprovodné infrastruktury.
- Podpora provázanosti ubytování se zemědělským podnikáním, zejména otevření hospodářství návštěvníkům.

- Podpora vytváření podmínek pro prodej ze dvora.
- Komplexní propagace zařízení pro venkovskou turistiku.
- Spolupráce s destinačními společnostmi a jinými partnery v cestovním ruchu.
- Zpracování projektové dokumentace a studií pro výše uvedené aktivity včetně marketingových studií, podnikatelských plánů apod.

Specifický cíl: D.1.2.2 Podpora cykloturistiky

Podporované aktivity:

- Vytvoření sítě značených cyklotras v regionu (směrové tabule, značky, odpočinková místa) a jejich napojení na regionální a dálkové cyklotrasy – koordinace aktivit se sousedními regiony.
- Podpora mapování nových tras vhodných pro cykloturistiku.
- Budování cyklostezek a jejich propojení s regionálním centrem a značenými cyklotrasami.
- Rekonstrukce, údržba a zpevňování polních a lesních cest jako podmínky pro rozvoj cykloturistiky.
- Pravidelná kontrola cyklotras a jejich udržování.
- Budování zázemí pro cykloturistiku, její bezpečnost a usměrňování.
- Komplexní propagace vhodných podmínek a veškerého zázemí pro cykloturistiku.
- Podpora dokumentací, studií a výkupu pro cyklostezky regionálního významu, sloužící cyklodopravě.

Strategický cíl: D.2 Vytvoření nové komerční značky regionu, pod kterou by se do budoucna profiloval nový image Holicka

Do tohoto cíle je zahrnuto vybudování a oprava informačních a návštěvnických center včetně příslušného vybavení. Podpořena bude spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu. Důležitými opatřeními je publikační a propagační činnost regionu. Plánuje se tvorba jednotné značky a prezentace regionu. Spolu s tímto je vhodné využít propagace místních produktů řemeslné i zemědělské výroby. Podpořena bude i tvorba koncepcí a plánů v oblasti cestovního ruchu.

Podoblast: D.2.1 Prezentace regionu Holicka na regionální, národní i mezinárodní úrovni

Stává se nezbytným a turisty předpokládaným standardem turistických oblastí, že v něm funguje informační středisko. IC by mělo vedle komerční (prodej map, upomínkových předmětů, turistických potřeb, aj.) a informační činnosti zajišťovat prezentaci a propagaci regionu, informovat o jednotlivých turistických atraktivitách a kulturních akcích regionu. Propagaci je zapotřebí provádět v jednotném grafickém designu a společně rozvíjet image regionu. Nutností je také vytvářet společné turistické balíčky a programy, za pomoci kterých budou přiváděni návštěvníci do regionu.

Specifický cíl: D.2.1.1 Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce

Jednotlivá opatření:

- *Vybudování, rekonstrukce a vybavení informačních a návštěvnických center.*
- *Spolupráce a prezentace informačních center na regionální, národní a mezinárodní úrovni.*
- *Spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu - majitelé ubytovacích a stravovacích zařízení s provozovateli sportovních, kulturních zařízení, památek a dalších atraktivit a s informačním centrem.*
- *Podpora vzdělávání zaměstnanců informačních center.*
- *Projektové dokumentace a studie ke zřízení, rekonstrukci či činnosti návštěvnických center.*

Specifický cíl: D.2.1.2 Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů

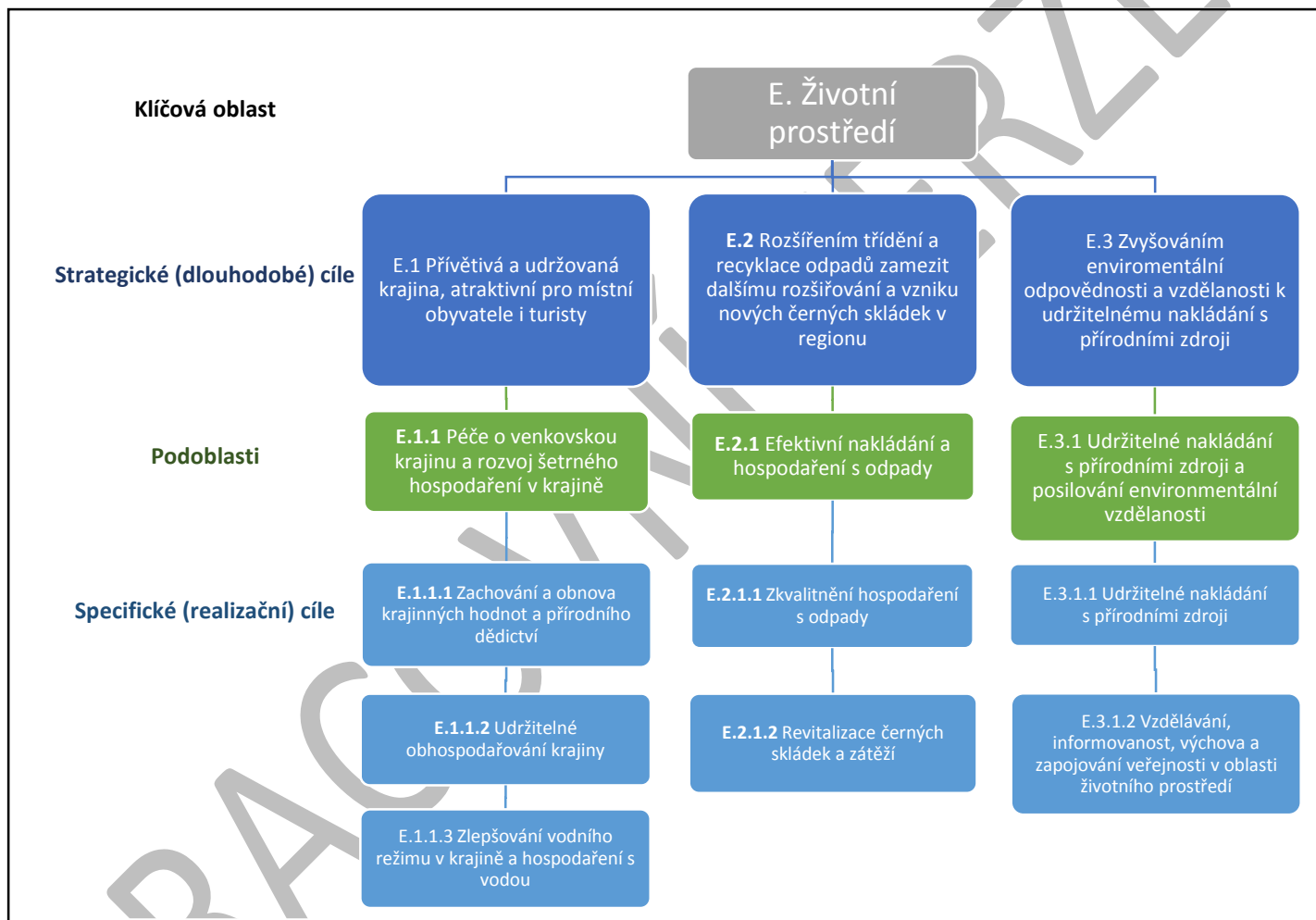
Jednotlivá opatření:

- *Podpora vzniku balíčků turistického ruchu a integrované nabídky služeb cestovního ruchu.*
- *Publikační a propagační činnost včetně tvorby značek a prezentací regionu na regionálních, národních i mezinárodních akcích (veletrhy, výstavy, semináře).*
- *Tvorba koncepcí a posilování regionálních značek původu a kvality.*
- *Tvorba a propagace turistických produktů a integrované nabídky služeb cestovního ruchu.*
- *Vytváření komunikačních a marketingových strategií a koncepcí.*
- *Podpora lokálních informačních systémů.*
- *Propagace a prodej místních tradičních výrobků a řemesel a krajových specialit.*
- *Propagace kulturních, společenských a kulturních akcí regionálního charakteru.*

6.3.5 Klíčová oblast: Životní prostředí

Udržení kvality životního prostředí, zachovat zdejší krajině její pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit. Cílem je upravená krajina s absencí neudržovaných a zanedbaných ploch v komunálním i agrárním prostoru, atraktivní pro místní obyvatele i turisty. Součástí klíčové oblasti je i zlepšování vodního režimu v krajině, zkvalitnění hospodaření s odpadovými surovinami, šetrné využívání místních zdrojů a rozvoj ve využití obnovitelných zdrojů energie.

Obr. 11: Struktura klíčové oblasti E. Životní prostředí

Strategický cíl: E.1 Přívětivá a udržovaná krajina, atraktivní pro místní obyvatele i turisty

Do tohoto cíle náleží zachování a obnova krajinných prvků a přírodního dědictví. Jedná se o zachování či znovu vytvoření původních prvků krajiny (tzv. prvků územního systému ekologické stability), které by přispěly ke zvýšení její stability a které by přinesly zvýšení biodiverzity v krajině. Podporovanými opatřeními jsou znovu zalesnění krajiny (zejména původními druhy dřevin), vytvoření vodních ploch – rybníků a tůní, uvedení vodních toků do přírodě blízkého stavu, znovu vytvoření mezí a remízků fungujících jako biokoridory pro zvýšení biologické rozmanitosti apod. Dále pod tento cíl patří ekologicky šetrné zacházení s krajinou, např. šetrná údržba travnatých ploch (ekologické kosení,

spásání travních ploch ovce). Realizovány by měly být i pravidelné úklidové akce (odstranění černých skládek a ekologických zátěží) např. podél komunikací, lesů či vodních toků.

Kromě zachování a znovu vytvoření přírodních prvků sem spadá obnova a rekonstrukce jejich kulturních (lidských) složek krajiny. Předpokládá se znovu vytvoření a opravy stávajících drobných staveb v krajině, jakými jsou křížky, kapličky, zídky, studánky, vyhlídky, lavičky aj. Dále lze uvažovat o rekonstrukci, údržbě a zpevňování polních a lesních cest, obnově historických cest spolu s náležitým vybavením (mosty, lávky) a dalších zařízení zpřístupňujících krajinu. Vedlejším efektem těchto opatření bude i zvýšení rekreačního potenciálu území.

Dále do tohoto cíle patří ekologicky šetrná zemědělská činnost, která by vedla ke zvýšení biodiverzity v krajině. Podpořeny budou tradiční metody a formy využívání a péče o krajinu. Již v dnešní době existuje na území MAS několik biofarem. Záměrem je podpora rozvoje jejich činností a vznik dalších subjektů, které budou k zemědělské produkci využívat biologicky šetrné metody.

Rovněž do tohoto cíle spadá vybudování protipovodňových opatření, která budou blízká přírodě či nebudou narušovat funkčnost krajiny (stavba poldrů, úpravy a zkapacitnění koryt řek aj.). Náleží sem i protierozní opatření, revitalizace rybníků a vodních ploch. Důležitá je i podpora osvětových akcí.

Podoblast: E.1.1 Péče o venkovskou krajinu a rozvoj šetrného hospodaření v krajině

Cílem podoblasti je vytvoření podmínek pro trvalé zachování a zlepšování biologické i estetické kvality krajiny, rozvoj udržitelného využívání krajiny a její údržby. Ochrana přírodně hodnotných území a lokalit. Tvorba kulturní krajiny plnící svoje ekologické funkce. Zlepšení vzhledu krajiny a zvýšení její ekologické stability a přitažlivosti. Koncepční plánování a spolupráce. Podoblast zahrnuje i zlepšení vodního režimu a stavu krajiny, zlepšení kultury nakládání s krajinným prostorem a dlouhodobé plánování užitečných a ekologických změn v krajině.

Specifický cíl: E.1.1.1 Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví

Podporované aktivity:

- Podpora ochrany biodiverzity.
- Obnova a budování prvků územního systému ekologické stability.
- Obnova a vznik nových krajinných prvků (zalesnění, deregulace toků, remízy, aleje, rybníky, tůňe, poldry, meze, parkové úpravy v návaznosti na sídelní útvary, travní porosty, apod.).
- Rekonstrukce, údržba a zpevňování polních a lesních cest.
- Obnova historických stezek a cest, podpora jejich výkupu do vlastnictví obce a zapsání na seznamy veřejně přístupných stezek a komunikací do výkresových částí územních plánů.
- Podpora zajištění odpovídající formy vlastnictví (výkupy, pronájmy) přírodně cenných lokalit a jejich údržba s ohledem na zachování jejich hodnoty. Výkup pozemků cenných z krajinného hlediska za účelem jejich zachování a údržby.
- Obnova, budování a ochrana drobných staveb v krajině (křížky, kapličky, zídky, studánky, lavičky, odpočívadla apod.) ve vazbě na historický, kulturní a přírodní vývoj regionu. Budování mostků a lávek, vyhlídek a dalších drobných zařízení zpřístupňujících krajinu.
- Aktivity veřejnosti a institucí pro údržbu krajiny – úklid krajiny (řeka, potoky, podél cest).

- *Krajinné plánování a koncepční spolupráce subjektů, zachování kvalit neurbanizovaných částí krajiny.*
- *Mapování přírodního dědictví regionu.*
- *Zpracování strategických, výzkumných, analytických a rozvojových dokumentů a studií, vztahujících se k výše uvedeným aktivitám, poradenství v této oblasti.*

Specifický cíl: E.1.1.2 Udržitelné obhospodařování krajiny

Podporované aktivity:

- *Zemědělské aktivity směřující k různorodému využívání krajiny a zvýšení její diverzity.*
- *Zajištění údržby krajiny i v místech s malým potenciálem pro hospodaření.*
- *Rozvoj ekolog. šetrných způsobů hospodaření využitelných pro péči o významné prvky krajiny.*
- *Podpora tradičních přístupů k péči o venkovskou krajinu včetně aktivit směřujících k prostupnosti krajiny.*
- *Investice do techniky a technologií pro obhospodařování krajiny.*
- *Zpracování strategických, výzkumných, analytických a rozvojových dokumentů a studií, vztahujících se k výše uvedeným aktivitám, poradenství v této oblasti.*

Specifický cíl: E.1.1.3 Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou

Podporované aktivity:

- *Zvyšování retenční schopnosti krajiny.*
- *Údržba malých vodních toků a polních meliorací.*
- *Údržba rybníků a vodních nádrží.*
- *Citlivá údržba porostů na březích řek a rybníků s ohledem na posílení rekreační a estetické funkce.*
- *Realizace protierozních remízků a dalších krajinotvorných opatření zabírající erozi.*
- *Osvěta v oblasti hospodaření s vodou v krajině.*

Strategický cíl: E.2 Rozšířením třídění a recyklace odpadů zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu

V rámci tohoto cíle budou podpořena opatření, jež povedou k vytvoření nových sběrných dvorů, zkvalitnění vybavení současných sběrných dvorů, navýšení počtu kontejnerů (nádob) na plasty, sklo, papír, kartóny, popř. elektroodpad v obcích či realizaci motivačního systému sběru recyklovatelných odpadů. Pozornost bude kladena zejména na bioodpad a nakládání s ním, jako je rozšíření sběrných nádob o nádoby na bioodpad, realizace nových kompostáren spolu s propagačními akcemi.

Dále sem náleží odstranění starých a černých skládek, ekologických zátěží a jejich rekultivace a ekologickému skládkování odpadu. Pozornost by měla být věnována i preventivním opatřením a osvětové činnosti.

Podoblast: E.2.1 Efektivní nakládání s odpady

Zkvalitnění vybavení sběrných dvorů a vybudování nových sběrných dvorů (míst) v obcích, kde v současnosti žádný sběrný dvůr není. Další rozšíření třídění a recyklace odpadů, využívání kompostování, energetické využívání biomasy. Cílem je zamezit dalšímu rozšiřování a vzniku nových černých skládek v regionu. Motivace obcí, NNO i privátního sektoru k revitalizaci zasažených pozemků.

Specifický cíl: E.2.1.1 Zkvalitnění hospodaření s odpady

Podporované aktivity:

- *Budování sběrných dvorů, uložišť inertního materiálu a obecních kompostáren.*
- *Zkvalitnit a rozšířit stávající vybavení sběrných dvorů.*
- *Podpora aktivit směřující ke kvalitnímu a účinnému třídění odpadů (rozšiřování počtu sběrných míst, sběrné dvory, pytlový sběr, motivační systém sběru recyklovatelných odpadů, apod), odstraňování nebezpečných odpadů a likvidaci nepovolených skládek.*
- *Budování zařízení pro třídění a využití odpadů.*
- *Využití bioodpadu ke kompostování v místě vzniku – podpora domácího a komunitního kompostování.*
- *Vznik zařízení na likvidaci a využívání bioodpadu.*
- *Podpora společných řešení problematiky nakládání s odpady – společný svoz, provoz sběrných dvorů, apod.*
- *Zpracování projektové dokumentace a studií k výše uvedeným aktivitám.*

Specifický cíl: E.2.1.2 Revitalizace černých skládek a zátěží

Podporované aktivity:

- *Ekologické zaskládování černě uloženého odpadu.*
- *Sanace a výsadba na zasažených plochách.*
- *Preventivní opatření.*
- *Zpracování studií k výše uvedeným aktivitám.*

Strategický cíl: E.3 Zvyšování environmentální odpovědnosti a vzdělanosti k udržitelnému nakládání s přírodními zdroji

Tento cíl zahrnuje snížení energetické náročnosti budov (zateplení budov, výměna oken, regulace topných systémů) včetně provedení energetických auditů. Dále je zaměřen na výstavbu, rekonstrukci a modernizaci stávajících ČOV a výstavbu kanalizačních vedení, která na ně budou napojena. Zamýšleny jsou také výstavby, rekonstrukce a modernizace vodovodního potrubí a souvisejících zařízení. Podporovány dále budou projekty alternativních energetických zdrojů, tj. malé vodní elektrárny, solární elektrárny a využívání biomasy. Podporována budou i zpracování studií a projektových dokumentací u výše zmíněných opatření.

Dále bude podporována osvětová činnost pomocí přednášek, školení, seminářů, informačních dokumentů a materiálů v oblasti ochrany přírody, alternativních zdrojů energie. Dále je tento cíl určen na vzdělávací projekty škol v oblasti ekologie, environmentální výchovy včetně vytvoření středisek environmentální výchovy a vybavení. Rovněž se počítá s dobrovolnickými aktivitami, jakými jsou výsadba stromů, likvidace nepovolených skládek, revitalizace vodních toků apod.

Podoblast: E.3.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a posilování environmentální vzdělanosti

Uplatnění dlouhodobých pohledů na bohatství regionu, zlepšení energetické bilance a snížení závislosti na spotřebě energií, zlepšení kvality vody a vztahu obyvatel k prostředí. Obnova a rozvíjení environmentální vzdělanosti obyvatel v oblasti produkce a likvidace odpadů.

Specifický cíl: E.3.1.1 Udržitelné nakládání s přírodními zdroji

Podporované aktivity:

- *Stavební a technické úpravy vedoucí k úspoře energie - zateplení budov, výměna oken, regulace topných systémů, apod.*
- *Nová výstavba, rekonstrukce a modernizace čističek odpadních vod.*
- *Nová výstavba, rekonstrukce a modernizace zařízení zásobování pitnou vodou drobného rozsahu.*
- *Podpora společných řešení odpadních vod a zásobování pitnou vodou.*
- *Využití solární energie ve výrobě i bydlení.*
- *Modernizace malých vodních elektráren.*
- *Energetické využití odpadní biomasy a dřeva – obecní kotelny, kogenerační jednotky apod.*
- *Zavádění moderních ekologických systémů vytápění (tepelná čerpadla, podlahové vytápění, moderní kotle s vyšší účinností aj.)*
- *Pěstování a zpracování energetických plodin včetně pořízování strojního vybavení.*
- *Zpracování energetických auditů a projektů na nízkoenergetické úpravy veřejných budov.*
- *Zpracování projektové dokumentace a studií k výše uvedeným aktivitám.*

Specifický cíl: E.3.1.2 Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí

Podporované aktivity:

- Organizace přednášek, seminářů, školení.
- Tištěné materiály o ochraně přírody (zpravodaje, knížka, leták apod.).
- Podpora stávajících a vznik nových středisek environmentální výchovy – rekonstrukce, vybavení.
- Ekologické aktivity škol včetně vybudování, oprav, nákupu nebo pronájmu potřebného vybavení.
- Údržba a budování naučných stezek.
- Dobrovolnické aktivity se zaměřením na životní prostředí (výsadba stromů, likvidace nepovolených skládek, revitalizace vodních toků apod.).
- Monitoring vlivu dalších oblastí rozvoje (např. cestovního ruchu) na životní prostředí a hledání možností řešení vzájemných konfliktů.

6.4 Stanovení priorit

Priority a cíle Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko vychází především ze zjištěných skutečností v analytické části. Konkrétní postupné pořadí řešení jednotlivých priorit a cílů bylo sestavené na základě dotazníkových šetření, veřejných projednání a jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD s ohledem na to, aby docházelo k maximálně rovnému přístupu ke všem aktérům v území. Z tohoto důvodu by měli být prvotně upřednostněny malé a plošné projekty, které budou mít maximální pozitivní dopad na celé území MAS Holicko.

Priority byly sestaveny dle logických rámců a utříděny postupně tak, jaké byly výsledky jednotlivých dotazníkových šetření, veřejných projednání a jednání pracovní skupiny pro tvorbu SCLLD. Ze všech uvedených údajů byl vytvořen průřez a byly upřednostněny priority s největším počtem výskytů a zároveň nejnižší rozpočtem. Hlavní prioritu, kterou uvedly všechny zájmové skupiny, byla občanská vybavenost v obcích a pořádání sportovních a kulturních akcí, ihned následované technickou a dopravní infrastrukturou a bezpečností v obcích. Postupně pak následovala podpora podnikání a zemědělství, rozvoj cestovního ruchu a životní prostředí.

Konkrétním výsledkem jsou priority a cíle postupně seřazené přesně podle své váhy a potřeby. Nevylučuje se však naplňování několika cílů a priorit najednou. Zároveň je možné plnit jednotlivé cíle mimo pořadí.

Priority SCLLD MAS Holicko:

Priorita 1: Partnerská spolupráce

Cíle priority:

- Aktivní tvorba dostatečného prostoru na setkávání, navazování kontaktů a spolupráci nejrůznějších subjektů ať již vně, či uvnitř jednotlivých sektorů a zájmových skupin místního partnerství.
- Přenos zkušeností a aktivní spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni

Priorita 2: Kvalitní život v obcích

Cíle priority:

- Obnova a kultivace veřejných prostranství a center obcí
- Rozvoj komunitních služeb a vybavenosti obcí
- Podpora školství a celoživotního vzdělávání
- Podpora sociálních služeb a zapojení sociálně a jinak znevýhodněných skupin občanů do života v obcích a v regionu
- Volnočasové aktivity a spolkový život
- Kulturní, společenské a sportovní akce a zázemí pro jejich pořádání
- Rozvoj technické infrastruktury
- Rozvoj dopravní infrastruktury
- Dopravní dostupnost a obslužnost regionu
- Podpora bezpečnosti silničního provozu v obcích regionu
- Zlepšení dohledu nad veřejným pořádkem
- Protipovodňová a požární prevence

Priorita 3: Podpora podnikání a zaměstnanosti

Cíle priority:

- Podpora rozvoje zemědělského podnikání
- Podpora lesního hospodářství
- Podpora drobného podnikání, rozvoje služeb a tradičních řemesel
- Podpora regionálních produktů, řemesel a služeb včetně jejich propagace
- Podpora zaměstnanosti a rozvoj vzdělanosti v souladu s potřebami regionu

Priorita 4: Rozvoj cestovního ruchu

Cíle priority:

- Infrastruktura pro cestovní ruch (rozhledny, pěší stezky, naučné stezky, půjčovny sportovních potřeb, servis, apod.)
- Podpora turisticky a historicky významných objektů
- Rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti venkovské turistiky
- Podpora cykloturistiky
- Podpora informačních a návštěvnických center a jejich spolupráce
- Propagace regionu (i mimo jeho území) a v něm působících subjektů

Priorita 5: Životní prostředí

Cíle priority:

- Zachování a obnova krajinných hodnot a přírodního dědictví
- Udržitelné obhospodařování krajiny
- Zlepšování vodního režimu v krajině a hospodaření s vodou
- Efektivní nakládání s odpady
- Revitalizace černých skládek a zátěží
- Udržitelné nakládání s přírodními zdroji
- Vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí

6.5 Návaznost na jiné strategické dokumenty

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko vedle potřeb samotného území a obyvatel na něm žijících zohledňuje také rozvojové dokumenty vyšších i nižších celků/samospráv, jichž je MAS Holicko přirozenou součástí. Samotná strategická část respektuje priority vyšších dokumentů a řídí se jimi při implementaci. V současnosti i blízké budoucnosti bude na území MAS Holicko v platnosti celá řada dokumentů, které jsou v hierarchickém členění uvedeny níže.

Nadnárodní úroveň:

Veškeré strategické dokumenty na národní a krajské úrovni jsou alespoň částečně odvozeny ze základních principů a priorit Strategie Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Národní úroveň:

Z hlediska regionální politiky na národní úrovni je základním koncepčním dokumentem Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020, která byla schválena dne 15. 5. 2013. Cílem strategie je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik. Strategie regionálního rozvoje tak představuje strategickou orientaci pro budoucí programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni.

SCLLD MAS Holicko zároveň respektuje strukturu a priority tematických operačních programů, připravovaných na národní úrovni v gesci jednotlivých ministerstev, jakožto jejich řídicích orgánů. Z hlediska komunitně vedeného místního rozvoje jsou nejdůležitějšími z nich následující:

- Program rozvoje venkova ČR 2014 – 2020,
- Integrovaný regionální operační program,
- OP Zaměstnanost,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- OP Životní prostředí.

Krajská úroveň:

Na krajské úrovni je z hlediska strategického plánování zohledněn Program rozvoje Pardubického kraje, který formuluje základní rozvojové priority Pardubického kraje a jeho příspěvkových organizací. Z pohledu územního rozvoje jsou nejdůležitějším dokumentem Zásady územního rozvoje Pardubického kraje, které stanovují požadavky na hospodárné uspořádání území kraje a vymezují plochy a koridory nadmístního významu.

SCLLD MAS Holicko je přitom v souladu také s většinou krajských odvětvových koncepcí a analýz, mezi nimi například s následujícími:

- Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje,
- Aktualizovaná koncepce ochrany přírody Pardubického kraje,
- Koncepce odpadového hospodářství kraje,
- Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji,
- Koncepce prevence kriminality Pardubického kraje,
- Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova Pardubického kraje,
- Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje,
- Regionální inovační strategie Pardubického kraje,
- Střednědobá koncepce zdravotnictví Pardubického kraje,
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje.

Místní úroveň:

Dokumentace zpracovávaná na místní úrovni se v Integrované strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko promítá již od počátku zpracovávání strategie. SCLLD tak respektuje jak strategické dokumenty jednotlivých obcí, tak i svazků/sdružení obcí (mikroregionů) a Hradecko-pardubické metropolitní oblasti. Některé strategie byly v době tvorby tohoto dokumentu teprve ve fázi vzniku, soulad byl tedy dosažen vzájemnou komunikací s jejich tvůrci.

V území MAS Holicko jsou to následující:

- Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast,
- Strategický plán rozvoje a obnovy Holicka,
- Strategie území správního obvodu ORP Holice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravy,
- Program rozvoje města Holic na období 2013 – 2020,
- Strategie rozvoje obce Horní Jelení,
- Územní plány jednotlivých obcí.

6.6 Zdroje inspirace – příklady dobré praxe z jiných regionů

Pro úspěšnou realizaci strategických cílů je žádoucí využít jak vlastního potenciálu území a dotačních příležitostí, tak inspirativních zkušeností z jiných regionů. MAS Holicko, o.p.s. má z předchozího období navázané vztahy s dalšími MAS a díky aktivní účasti v Národní síti MAS ČR a Celostátní síti pro venkov sleduje výsledky řešení podobných problémů v různých oblastech.

Pro období 2014 – 2020 vytypovala MAS v jednotlivých klíčových oblastech rozvoje specifická témata podle priorit:

- podobnost území a řešených problémů,
- motivační účinek pro území (pozitivní příklady dobré praxe),
- pozitivní zkušenost z předchozí spolupráce.

Témata ani oblasti nejsou uzavřené, v souvislosti s průběžným vyhodnocováním plnění cílů SCLLD je možné je dále rozšířit.

Klíčová oblast A. Partnerská spolupráce

- sdílené služby pro více obcí – sociální služby, odpadové hospodářství, technická údržba, samospráva malých obcí,
- snaha o vytváření společných projektů (podnikatel /obor A/ & podnikatel /obor B/, podnikatel & veřejný subjekt & nezisková organizace) a podpora projektů majících multiplikační efekt a přidanou hodnotu,
- umožnění podnikatelům spolufinancovat veřejně prospěšné projekty,
- zapojení dětí a mládeže do přípravy projektu,

- sdílení příkladů dobré praxe,
- rozšiřování členské základy – přísun nových nápadů a myšlenek v souvislosti s dalším strategickým rozvojem území (nové myšlenky a nápady, inovační metody a postupy vzejdou ze společných debat a diskusí, ze spolupráce např. s odbornými školami a výzkumnými ústavy a budou vždy přínosné, pokud bude docházet ke shodě všech zúčastněných).

Klíčová oblast B. Kvalitní život v obcích

- posilování místní bezmotorové dopravy při spojování míst uvnitř obcí a mezi obcemi, nejen jako turistických cest, ale pro každodenní dopravu místních,
- multifunkční využívání nemovitostí k různým účelům (zázemí pro ochotnický spolek, vybudování mateřských center, klubovna mládeže apod.),
- používání moderních informačních a komunikačních technologií při propagaci sportovních a kulturních aktivit,
- podpora sociálního podnikání.

Klíčová oblast C. Podpora podnikání a zaměstnanost

- zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, [zavádění systémů lokální měny TNE](#)).

Klíčová oblast D. Rozvoj cestovního ruchu

- zavádění společného systému na propagaci celého regionu a slevové karty, poskytující zvýhodnění při čerpání různých druhů sportovních, kulturních, gastronomických i zábavních služeb a aktivit na území MAS – pro zvýšení návštěvnosti regionu ([Lipno card](#)),
- zkvalitnění služeb v oblasti cykloturistiky ([cyklopointy](#)),
- vytváření ucelené nabídky služeb cestovního ruchu (turistické balíčky).

Klíčová oblast E. Životní prostředí

- zapojení veřejnosti do aktivit na ochranu ŽP ([Čistá řeka Sázava](#)),
- revitalizace dožívajících krajinných prvků a orientačních prvků místního charakteru, výchovných a naučných informací o drobných místních hodnotách.

6.7 Integroční prvky

Celé území MAS Holicko je v Integrované strategii komunitně vedeného místního rozvoje chápáno jako vzájemně provázaný celek, neustále se vyvíjející živý organizmus složený z obcí a jejich občanů, podnikatelských subjektů a zájmových sdružení. Mezi těmito jednotlivými entitami hledá dokument body společného zájmu a na základě toho stanovuje hlavní směry rozvoje (rozvojové priority).

6.7.1 Integroční prvky na úrovni MAS

Díky komunitně vedenému projednávání tvorby strategie, respektování zásad transparentnosti a zapojení co nejširšího množství aktérů z různých zájmových skupin je zaručeno nevyloučení žádné z nich. Provázanost je v MAS Holicko chápána jako včlenění se do několika úrovní. Společná (integrovaná) témata jsou definována jak na úrovni celé MAS, tak v rámci jednotlivých klíčových oblastí (mezi sebou) a specifických cílů (v rámci jedné klíčové oblasti). Tato témata se pak odráží v jednotlivých projektových námětech.

6.7.2 Integroční prvky na úrovni jednotlivých klíčových oblastí a specifických cílů

Strategické cíle Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko byly zpracovány na základě komunitního projednávání a závěrů stanovených pracovní skupinou pro tvorbu SCLLD. Tyto cíle jsou dále členěny do podoblastí a specifických cílů vedoucích k jejich postupnému naplňování. Z hlediska integračních prvků a dosahování synergií považujeme za nejvhodnější následující aktivity (v členění dle klíčových oblastí).

Klíčová oblast A. Partnerská spolupráce

- prohlubování spolupráce mezi jednotlivými sektory (veřejný, soukromý a neziskový sektor),
- spolupráce s dalšími MAS (meziregionální i mezinárodní),
- výměna dobré praxe s úspěšnými regiony.

Klíčová oblast B. Kvalitní život v obcích

- zapojení veřejnosti do plánování, tvorby a péče o veřejná prostranství,
- podpora obnovy nebo zkvalitnění drobných služeb obyvatelstvu,
- projekty celoživotního vzdělávání pro občany více obcí, rodinná a mateřská centra,
- podpora projektů spolupráce základních a mateřských škol na území MAS,
- setkávání zástupců školských zařízení za účelem spolupráce a výměny zkušeností v jednotlivých školských problematikách,
- spolupráce v oblasti sociálních služeb,
- zvýšení informovanosti, osvěty a prevence v sociální problematice,
- aktivity umožňující rovný přístup sociálně znevýhodněným osobám a jejich zapojení do běžného života,
- projekty sociálního podnikání s využitím obecní infrastruktury,
- preventivní programy pro děti a mládež, pro vyloučené a rizikově žijící skupiny,

- pomoc v začleňování lidem a skupinám vyčleněným na okraji společnosti,
- pořádání společných kulturních, společenských a sportovních akcí pro celý region MAS,
- pořádání kulturních událostí benefičního charakteru,
- propojování činnosti a vzájemné setkávání zájmových spolků,
- rozvoj společných informačních a komunikačních sítí,
- koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem budování a obnovy technické infrastruktury,
- koordinace a vytváření sdružení obcí za účelem obnovy a údržby komunikací místního významu,
- koordinovaný postup při řešení dopravní obslužnosti a při vyjednávání s poskytovateli veřejné dopravy,
- vytváření systémů dopravy žáků z odlehlejších částí regionu,
- společná opatření vedoucí ke snížení intenzity dopravy,
- projekty zaměřené na dopravní výchovu dětí,
- podpora vzniku meziobecní policie,
- projekty v oblasti bezpečnosti,
- spolupráce při budování protipovodňových opatření,
- spolupráce jednotek sborů dobrovolných hasičů.

Klíčová oblast C. Podpora podnikání a zaměstnanost

- zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě),
- podpora systému regionálního značení a zvyšování produkce místních výrobců,
- podpora spolupráce mezi podnikateli,
- zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti mezi ohroženými skupinami na trhu práce.

Klíčová oblast D. Rozvoj cestovního ruchu

- budování komplexní sítě turistických/naučných stezek, cyklostezek a cyklotras,
- výstavba cyklostezek především v místech s exponovanou automobilovou dopravou a jejich napojování na značené cyklotrasy,
- komplexní propagace turistických atraktivit,
- podpora společných uměleckých aktivit a folklorních akcí na území MAS,
- mapování místních tradic a slovesných hodnot včetně jejich využití a aplikace do života,
- spolupráce subjektů aktivních v cestovním ruchu,
- vznik tzv. balíčků turistického ruchu.

Klíčová oblast E. Životní prostředí

- aktivity veřejnosti a institucí pro údržbu krajiny – úklid krajiny,
- mapování přírodního dědictví regionu,

- společné projekty nakládání s odpady a zlepšování životního prostředí,
- vzdělávání, informovanost, výchova a zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí.

Kromě respektování integrity v rámci priorit a specifických cílů strategie MAS Holicko nastavuje provázání dvou a více projektů pro dosažení dílčích cílů. Stejně tak je ve strategii zohledněno propojování většího množství aktivit v rámci jednotlivých projektů.

6.8 Inovativní prvky

Při realizaci Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje bude u jednotlivých předkládaných projektů kladen důraz na jejich inovativnost. V členění dle jednotlivých klíčových aktivit se může jednat například o následující opatření:

Klíčová oblast A. Partnerská spolupráce

- snaha o vytváření společných projektů (podnikatel /obor A/ & podnikatel /obor B/, podnikatel & veřejný subjekt & nezisková organizace) a podpora projektů majících multiplikační efekt a přidanou hodnotu,
- umožnění podnikatelům spolufinancovat veřejně prospěšné projekty,
- sdílení příkladů dobré praxe,
- rozšiřování členské základy – přísun nových nápadů a myšlenek v souvislosti s dalším strategickým rozvojem území (nové myšlenky a nápady, inovační metody a postupy vzejdou ze společných debat a diskusí, ze spolupráce např. s odbornými školami a výzkumnými ústavy a budou vždy přínosné, pokud bude docházet ke shodě všech zúčastněných),
- výměna dobré praxe s úspěšnými regiony.

Klíčová oblast B. Kvalitní život v obcích

- multifunkční využívání nemovitostí k různým účelům (zázemí pro ochotnický spolek, vybudování mateřských center, klubovna mládeže apod.),
- podpora inovací při budování zázemí pro volný čas (příprava na základě současných zájmů dětí a mládeže),
- používání moderních informačních a komunikačních technologií při propagaci sportovních a kulturních aktivit,
- zavádění nákladově efektivních technologií při péči o památky (např. použití elektroosmózy při vysoušení zdiva),
- podpora sociálních inovací (celoživotní vzdělávání, sladování osobního a pracovního života na venkově, apod.),
- podpora sociálního podnikání,
- podpora inovací v oblasti školství (exteriérové učebny, modernizace školního vybavení, rekondiční a regenerační programy pro zaměstnance ve školství),
- použití inovativní technologie opravy místních komunikací,

- zavádění inteligentních systémů pro bezpečnost silniční dopravy v obcích,
- systémy včasného varování před nebezpečím (např. povodně).

Klíčová oblast C. Podpora podnikání a zaměstnanost

- zavádění nových modelů dodavatelsko-odběratelských a tržních vztahů – podpora místní výroby a spotřeby (např. farmářské trhy, posílení postavení primárních výrobců, vybudování prodejních míst místních produktů, internetové tržiště, zavádění regionální sítě),
- podpora a rozšíření regionální značky "KRAJ PERNŠTTEJNŮ regionální produkt®",
- inovace výrob a modernizace zemědělských, potravinářských a lesnických technologií v kontextu podpory kvality produktů a inovací v daných oborech,
- diverzifikace nezemědělského podnikání směrem k podpoře tradičních řemesel, využívání obnovitelných zdrojů energie nebo cestovního ruchu,
- zavádění technologií šetrných k přírodě,
- zavádění nových technologických a výrobních postupů (i v zaměření na energetické úspory),
- nové modely pracovní rehabilitace a posilování kompetencí znevýhodněných skupin na trhu práce,
- technologické či procesní inovace ve výrobě a službách.

Klíčová oblast D. Rozvoj cestovního ruchu

- zavádění společného systému na propagaci celého regionu a slevové karty, poskytující zvýhodnění při čerpání různých druhů sportovních, kulturních, gastronomických i zábavních služeb a aktivit na území MAS – pro zvýšení návštěvnosti regionu,
- rozvoj cestovního ruchu ve venkovských oblastech se zaměřením na specifické kulturní nebo přírodní podmínky v kontextu komplexního rozvoje venkova (zavedení nových, netradičních prvků),
- zkvalitnění služeb v oblasti cykloturistiky (cyklopointy),
- vytváření ucelené nabídky služeb cestovního ruchu (turistické balíčky),
- budování „samoobslužných“ infocenter a infopanelů,
- tvorba aplikací s průvodci po regionu určených pro chytré telefony, značení pamětihodností prostřednictvím QR kódů.

Klíčová oblast E. Životní prostředí

- posílení mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesů – péče o krajinu a přírodu,
- instalace alternativních zařízení na čištění odpadních vod (např. kořenové čističky),
- zavádění efektivních opatření na úsporu energie či nových zdrojů vytápění,
- implementace nových způsobů nakládání s odpady a jejich sekundárního využívání,
- použití nových metod v environmentálním vzdělávání,
- zapojení veřejnosti do aktivit na ochranu ŽP.

Inovační přístup je také spatřován v projektech, které budou zasahovat, nebo mít dopady do více klíčových oblastí a bude docházet k jejich vzájemnému propojení do budoucna.

Inovační povaha Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko je dána již samotnou podstatou metody LEADER, kdy Místní akční skupina přebírá odpovědnost za výběr projektů, které budou naplňovat cíle SCLLD. Zároveň se aktivizují všechny místní zdroje – odpovědnost za rozvoj území nemá pouze místní správa, ale jsou do ní vtahovány všechny složky venkovské společnosti (včetně podnikatelských subjektů, nestátních neziskových organizací, neformálních zájmových skupin obyvatel, apod.).

6.9 Udržení stávající situace tam, kde to funguje

Udržení stávající situace je žádoucí v oblastech, kde

- a) je uspokojivý stav nebo zlepšující se trend – které je třeba zachovat a je nezbytné je jako pozitivní trendy podporovat,
- b) jsou nepřekročitelné limity a jejich dodržování je na uspokojivé úrovni a překročení není žádoucí.

V případě MAS Holicko jde zejména o následující oblasti:

1) Spolupráce obcí na území MAS

Na území MAS Holicko působí již od roku 2000 Dobrovolný svazek obcí Holicka, který sdružuje téměř všechny obce z území MAS (kromě obce Nová Ves) a některé další obce z území sousední MAS Nad Orlicí (obce Veliny a Dobříkov). Členové svazku (starostové obcí) se schází minimálně jednou za dva měsíce a řeší společné problémy, ať už se jedná o běžnou agendu (sdílení zkušeností ostatních starostů mikroregionu) nebo o větší společné akce financované z evropských fondů nebo krajských grantů, na které by samotné obce nedosáhly. Od založení Dobrovolného svazku obcí Holicka obce již společně řešili výstavbu kanalizace, síť sběrných dvorů, odpočinková místa podél cyklotras, výstavbu cyklostezek, společnou propagaci území, protipovodňový systém, úpravu veřejných prostranství, ale i kulturní a sportovní akce. Svazek obcí také pravidelně pořádá cyklojízdu, kulturní akci „Dny Holicka“, nebo i přispívá na meziobecní sportovní turnaje školních dětí.

2) Dobrá dopravní dostupnost

Hustá síť komunikací umožňuje dostatečnou dopravní dostupnost území a vytváří základní síť pro agroturistiku a příměstský cestovní ruch.

3) Kvalitní životní prostředí – absence významného znečišťovatele

Území MAS Holicko vykazuje poměrně dobré známky z pohledu stavu životního prostředí. Z hlediska ochrany ovzduší a vod nemá region mimořádné problémy (výjimku tvoří snad drobné černé skládky v katastrech obcí). Sběr a likvidace domovního odpadu je zajišťován soukromými společnostmi. Dle hodnocení obcí pracují všechny společnosti velmi spolehlivě. Úkolem pro řešení v budoucnosti bude zvýšení podílu recyklace nad skládkováním.

4) Nadprůměrné zastoupení lesů a spolupráce obcí v Lesním družstvu

Krajina MAS Holicko má vysoký podíl lesů, největší lesní komplex přiléhá k městské aglomeraci Hradec Králové. Obce velký podíl lesů obhospodařují společně v rámci Lesního družstva a připravují i společné projekty (arboretum, zoo koutek, naučná stezka a další) na lepší rekreační využití lesa a usměrnění pohybu návštěvníků.

5) Územně plánovací dokumentace obcí

Všechny obce z území MAS Holicko mají v současné době platný územní plán, kromě obce Uhersko.

6) Školství: optimální rozmístění škol, rekonstruované školy, kvalitní vedení, kvalitní pedagogický sbor, rodinný přístup

Na území MAS Holicko je relativně optimální rozmístění mateřských i základních škol, a to i co se týká jejich dostupnosti. Mateřskou školu má 11 ze 16 obcí. Plnohodnotná ZŠ, tedy první i druhý stupeň, se nachází v 5 obcích a neúplná ZŠ je v dalších 3 obcích. Tedy celkem 8 obcí ze 16 má na svém území základní školu. V posledních letech proběhla rekonstrukce několika škol a školních zařízení. Využity byly finanční prostředky jak z evropských dotačních titulů, tak i z národních a krajských zdrojů. Představitelé obcí i občané samotní hodnotí vedení škol jako vysoce kvalitní. Také pedagogický sbor je hodnocen velmi pozitivně. Nadto vykazuje vysokou míru kvalifikovanosti a také stability. Jelikož se (s výjimkou Holic) nacházejí na území MAS pouze menší obce (do 1.500 obyvatel), převažují zde „vesnické školy“, pro něž je typické rodinné prostředí, které má pozitivní vliv na rozvoj schopností žáků.

7) Sociální oblast: nízká kriminalita mládeže, nízká kumulace cizinců a menšin, nepřítomnost drogově závislých, dostupnost ošetrovatelské péče, působnost i dalších „nesociálních“ služeb

Velmi nízká kriminalita mládeže a dětí. Velmi nízká kumulace cizinců a národnostních menšin. Nepřítomnost drogově závislých osob. Dostupná ošetrovatelská péče. Působnost i dalších služeb - nesociálních, které ty sociální částečně - i když ne zcela "nahrazují" - např. (nestátní zdravotnické zařízení TOPAS, mateřské centrum Holoubek, ubytovna Mona - ubytovává i zdravotně postižené, nízkopříjmové rodiny s dětmi, Jeleňáček - rodinné centrum, Paprsek - vzdělávací centrum, Anděla - péče o děti, Svítání - svoz dětí do školy).

8) Odpadové hospodářství: síť sběrných dvorů

Dobrovolný svazek obcí Holicka vybudoval 8 sběrných dvorů v obcích mikroregionu a vytvořil tak výjimečnou síť infrastruktury pro separování a shromažďování odpadů. Součástí sběrných dvorů je základní vybavení nádobami. Dvory jsou provozovány vždy příslušnou obcí. Jedná se o hlavní část širšího záměru obcí ke společnému nakládání s odpady a zlepšení životního prostředí v regionu.

6.10 Měřitelné indikátory přiřazené ke stanoveným cílům

Bude doplněno později

6.11 Finanční plán

Bude doplněno později

6.12 Předpokládaný způsob financování projektů

Bude doplněno později

PRACOVNÍ VERZE

6.13 Nastavení implementace SCLLD a jejího monitoringu

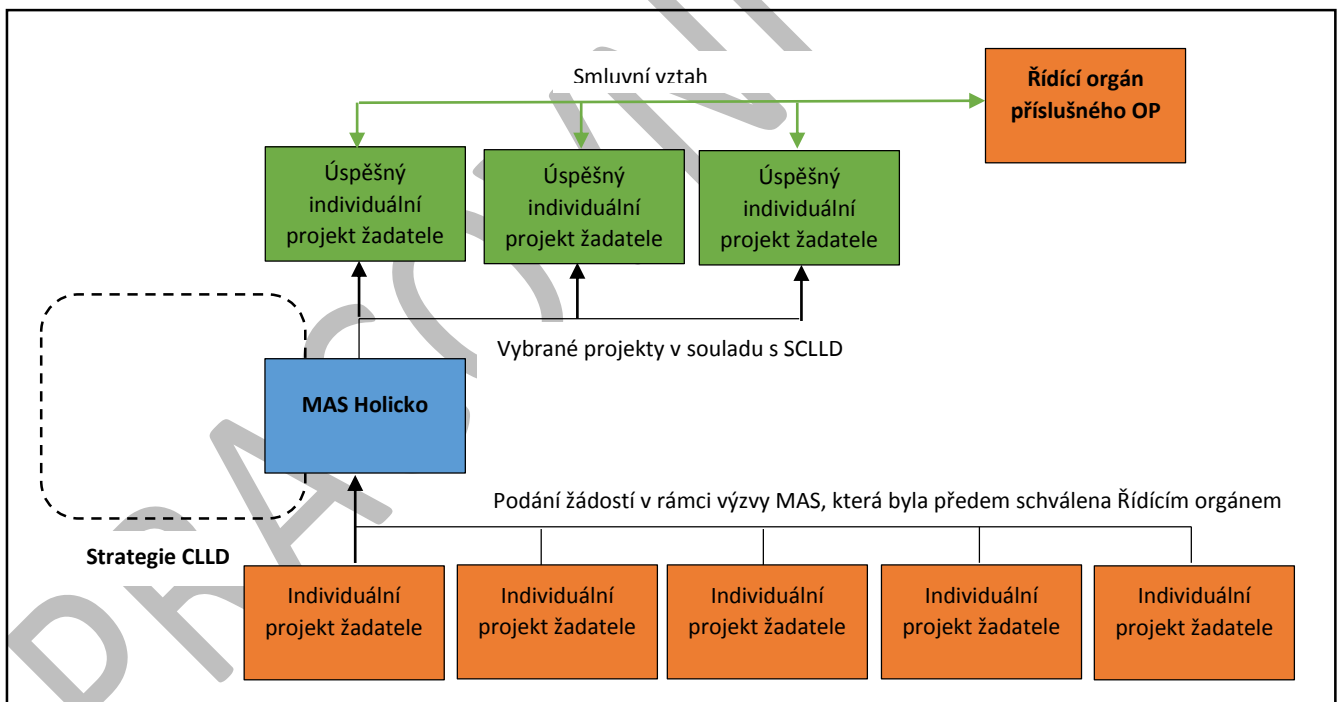
Ve vztahu k evropským fondům bude Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko naplňována třemi základními způsoby – výběr operací a stanovení výše podpory, provádění operací a provádění projektů spolupráce mezi MAS. Pro tyto činnosti má MAS ustaveny příslušné orgány. Proto, aby mohla tuto činnost vykonávat, prošla MAS procesem tzv. standardizace. Servis pro aktivity MAS bude zajištěn prostřednictvím kanceláře MAS.

Realizace konkrétních projektů žadatelů z území MAS probíhá prostřednictvím programových rámců pro jednotlivé operační programy – Integrovaný regionální operační program, Program rozvoje venkova, Operační program Životní prostředí, Operační program Zaměstnanost a další. Programové rámce jsou seskupeny v tzv. Akčním plánu MAS.

6.13.1 Výběr operací a stanovení výše podpory dle čl. 34 odst. 4 b-f nařízení EK č. 1303/2013

Výběr operací znamená ve své podstatě konkrétní uplatňování metody LEADER v daném území, tedy stěžejní část činnosti MAS. Jedná se o vyhlašování výzev a výběr konkrétních projektů žadatelů v daném programovém rámci.

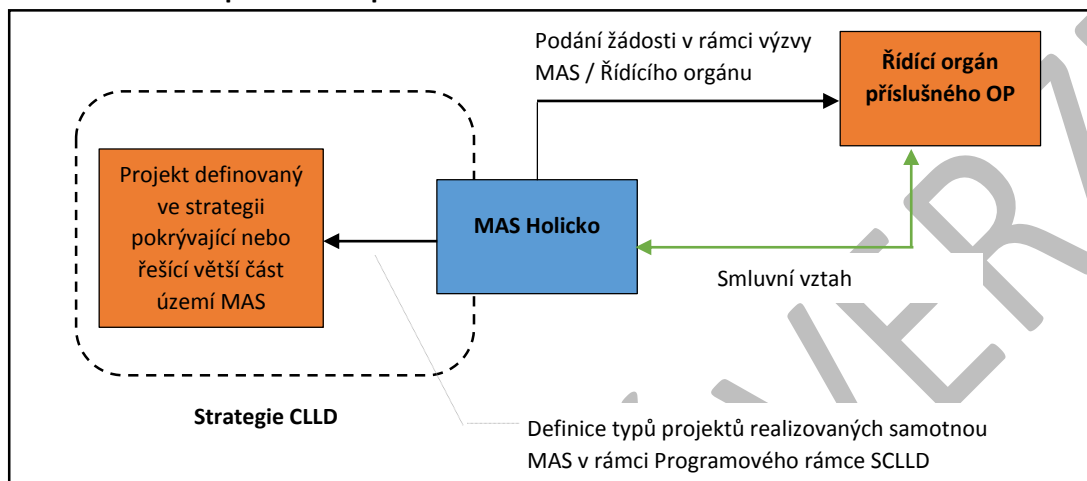
Obr. 12: Schéma výběru operací a stanovení výše podpory

6.13.2 Provádění operací v souladu s SCLLD dle čl. 34 odst. 5 nařízení EK č. 1303/2013

Provádění operací znamená realizace „vlastních projektů MAS“, které si MAS Holicko stanovila ve své strategii. Jedná se o projekty, které řeší téma společné pro celou MAS Holicko nebo projekty, které pokrývají větší část území MAS Holicko.

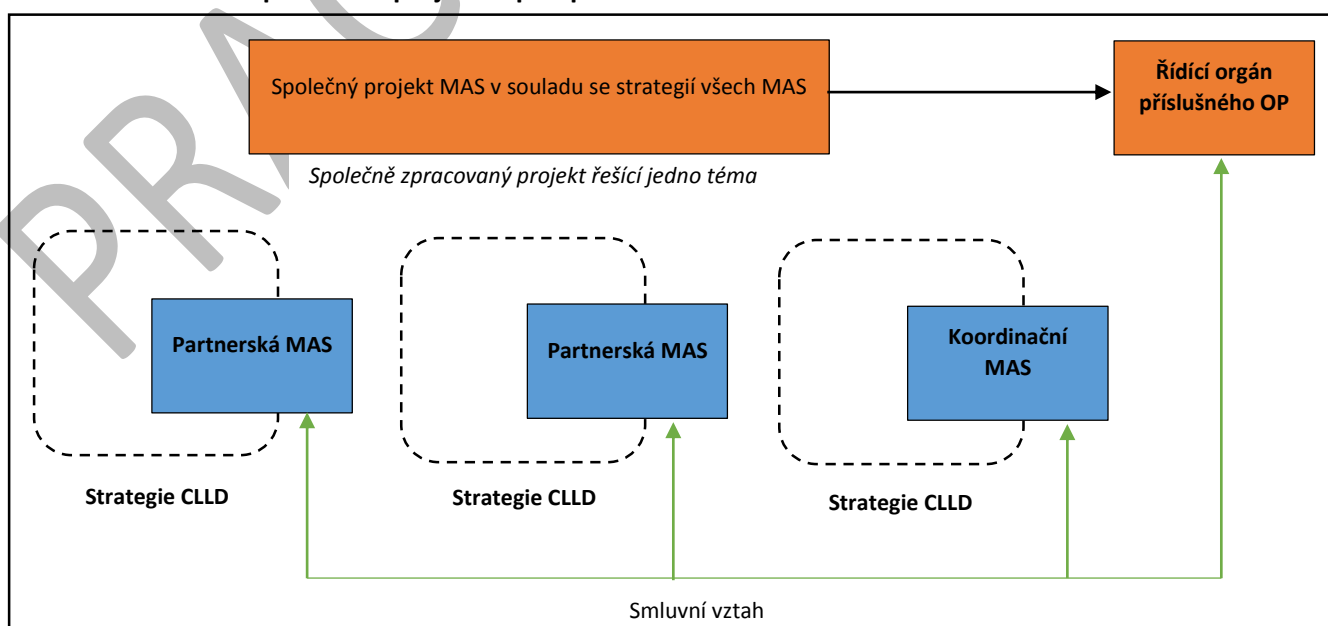
Obr. 13: Schéma provádění operací v souladu s SCLLD

6.13.3 Provádění projektů spolupráce mezi MAS v souladu s SCLLD dle čl. 34 odst. 6 nařízení EK č. 1303/2013

Třetím způsobem implementace SCLLD je provádění projektů spolupráce mezi MAS. Projekt spolupráce může mít národní nebo mezinárodní rozměr, s počtem partnerů dva a více. Projekty spolupráce musí být v souladu se strategiemi všech partnerských MAS. Jeden z partnerů bude vykonávat funkci „koordinační MAS“, která zastupuje všechny partnery vůči řídicímu orgánu.

Obr. 14: Schéma provádění projektů spolupráce mezi MAS v souladu s SCLLD

6.13.4 Monitoring SCLLD

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4 *Popis způsobu vyhodnocování SCLLD*, Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko bude vyhodnocována zpravidla jedenkrát ročně formou hodnotící zprávy, kterou předkládá kontrolní výbor MAS. Tato zpráva shrnuje výkon z realizovaných projektů prostřednictvím výčtu dosažených hodnot monitorovacích indikátorů. Dále bude uvedeno zhodnocení a doporučení do budoucna. Snahou bude monitorovat SCLLD v celé šíři, nejen z údajů o projektech, které budou dostávat podporu prostřednictvím MAS.

Zpracováním hodnotící zprávy budou pověřeni buď zaměstnanci MAS nebo externí subjekt. Zaměstnanci MAS povedou průběžně pomocné monitorovací tabulky ve formátu excel, kde minimem budou údaje o monitorovacích indikátorech z projektů individuálních žadatelů MAS Holicko. V případě dostupnosti financí bude vytvořen specializovaný online monitorovací systém.

Na základě zjištěných údajů, nově vzniklých skutečností a potřeb může být strategie aktualizována. Předmětem aktualizace mohou být cílové hodnoty monitorovacích indikátorů, finanční plán, popř. další části dokumentu. Aktualizace strategie bude mít formu samostatného dokumentu, který bude schválen valnou hromadou MAS Holicko. Aktualizace bude provedena za podmínek stanovených řídicími orgány pro fondy ESIF.

7 Implementační část

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.1 Popis implementačního procesu na úrovni MAS a typy projektů a postupů implementace

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.2 Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.3 Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.4 Výběr konkrétních opatření – definice konkrétních opatření pro naplnění stanovených cílů

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.5 Fiche definující jednotlivé oblasti podpory a integraci prioritních os a specifických cílů v rámci jednoho programu v Programových rámcích

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.6 Převedení cílů strategie do konkrétních typů projektů (návaznost na specifické cíle nebo aktivity operačních programů a návrh jejich kombinace) v rámci jednotlivých Programových rámců a nastavení indikátorů pro jednotlivé cíle

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.7 Definice projektů realizovaných samotnou MAS v rámci Programového rámce

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

7.8 Měřitelné indikátory vycházející z indikátorů SCLLD, které jsou zároveň požadovány programem, pro který je daný Programový rámec zpracován

Bude doplněno později – v rámci samostatného dokumentu PROGRAMOVÝ RÁMEC

PRACOVNÍ VERZE

Seznam zkratk

CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj (Community lead local development)

ČOV – čistírna odpadních vod

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

IROP – Integrovaný regionální operační program

MAS – Místní akční skupina

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – Mateřská škola

MZE – Ministerstvo zemědělství

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NČI – Národní číselník indikátorů

OP – Operační program

OPTP – Operační program technická pomoc

OPŽP – Operační program životní prostředí

PRV – Program rozvoje venkova

ŘO – Řídící orgán

SCLLD – Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje

ÚSES – Územní systémy ekologické stability

ZŠ – Základní škola

Seznam tabulek

Tab. 1: Základní informace o strategii	6
Tab. 2: Charakteristika území MAS Holicko k 31. 12. 2013.....	9
Tab. 3: Aktuální seznam partnerů MAS k 30. 9. 2014	15
Tab. 4: Zainteresanost zájmových skupin v klíčových oblastech řešených SCLLD.....	16
Tab. 5: Souvislost mezi PRV, SPL MAS Holicko a Strategickým plánem rozvoje a obnovy Holicka	20
Tab. 6: Výměra obcí a počet jejich částí na území MAS Holicko	38
Tab. 7: Části obcí v územní působnosti MAS Holicko.....	38
Tab. 8: SWOT analýza – téma: Obyvatelstvo	58
Tab. 9: SWOT analýza – téma: Bydlení	64
Tab. 10: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Bydlení.....	65
Tab. 11: SWOT analýza – téma: Školství.....	69
Tab. 12: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Školství	71
Tab. 13: SWOT analýza – téma: Zdravotnictví a sociální služby	74
Tab. 14: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Zdravotnictví a sociální služby.....	75
Tab. 15: SWOT analýza – téma: Kultura a sport	77
Tab. 16: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Kultura a sport	79
Tab. 17: SWOT analýza – téma: Obchod a služby	81
Tab. 18: SWOT analýza – téma: Technická vybavenost	84
Tab. 19: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Technická vybavenost	85
Tab. 20: Počet autobusových linek a autobusoví dopravci v obcích MAS Holicko	91
Tab. 21: SWOT analýza – téma: Doprava	92
Tab. 22: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Doprava	94
Tab. 23: SWOT analýza – téma: Životní prostředí.....	108
Tab. 24: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Životní prostředí.....	110
Tab. 25: SWOT analýza – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti	115
Tab. 26: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Cestovní ruch a pamětihodnosti.....	117
Tab. 27: Seznam živnostníků působících na území MAS Holicko (uvedeni vybraní).....	131
Tab. 28: SWOT analýza – téma: Ekonomická činnost a podnikatelské subjekty.....	137
Tab. 30: Indikátory zaměstnanosti v obcích MAS Holicko, Pardubickém a Královéhradeckém kraji a ČR.....	140
Tab. 31: SWOT analýza – téma: Zaměstnanost, nezaměstnanost a dojíždka.....	149
Tab. 32: Spolky v obcích MAS Holicko.....	151
Tab. 33: Společenské akce konající se na území MAS Holicko	155
Tab. 34: SWOT analýza – téma: Společenský život	157
Tab. 35: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Společenský život	159
Tab. 36: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – základní vymezení.....	161
Tab. 37: Trestné činy dle druhu a jejich počtu v obvodním oddělení Policie ČR Holice v Čechách – jednotlivé skupiny trestných činů.....	162
Tab. 38: SWOT analýza – téma: Bezpečnost.....	166
Tab. 39: Absorpční kapacita území MAS Holicko – téma: Bezpečnost.....	167
Tab. 40: Strategické dokumenty a územně plánovací dokumenty na úrovni obcí MAS Holicko	169
Tab. 41: „Brownfieldy“ na území MAS Holicko	171
Tab. 42: Celková SWOT analýza území MAS Holicko	173
Tab. 43: Strategie s působností na území MAS Holicko.....	180

Seznam grafů

<i>Graf 1: Alokace MAS Holicko z programu LEADER pro období 2009 – 2013 .....</i>	<i>22</i>
<i>Graf 2: Počet podpořených projektů v jednotlivých Fichích v období 2009 - 2013 .....</i>	<i>23</i>
<i>Graf 3: Výše finanční podpory dle jednotlivých Fichí v období 2009 – 2013.....</i>	<i>23</i>
<i>Graf 4: Výše finanční podpory dle typu žadatele v období 2009 - 2013 .....</i>	<i>24</i>
<i>Graf 5: Velikost katastrálního území obcí v územní působnosti MAS Holicko .....</i>	<i>39</i>
<i>Graf 6: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013.....</i>	<i>39</i>
<i>Graf 7: Podíl obcí na celkovém obyvatelstvu v MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>40</i>
<i>Graf 8: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>41</i>
<i>Graf 9: Počet obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>42</i>
<i>Graf 10: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>43</i>
<i>Graf 11: Hrubá míra porodnosti v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>44</i>
<i>Graf 12: Hrubá míra úmrtnosti v letech 2001 až 2013.....</i>	<i>45</i>
<i>Graf 13: Přírozený přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>46</i>
<i>Graf 14: Migrační přírůstek obyvatelstva v letech 2001 až 2013.....</i>	<i>47</i>
<i>Graf 15: Celkový přírůstek v letech 2001 až 2013.....</i>	<i>48</i>
<i>Graf 16: Podíl žen na obyvatelstvu v obcích MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>49</i>
<i>Graf 17: Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let na populaci v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>50</i>
<i>Graf 18: Podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let na populaci v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>51</i>
<i>Graf 19: Podíl obyvatel ve věku 65 let a starších na populaci v letech 2001 až 2013.....</i>	<i>52</i>
<i>Graf 20: Index stáří v letech 2001 až 2013 .....</i>	<i>53</i>
<i>Graf 21: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2013.....</i>	<i>53</i>
<i>Graf 22: Průměrný věk v obcích MAS Holicko v roce 2012 .....</i>	<i>55</i>
<i>Graf 23: Vzdelanostní struktura obyvatelstva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>55</i>
<i>Graf 24: Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>56</i>
<i>Graf 25: Podíl osob s úplným středoškolským vzděláním v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>57</i>
<i>Graf 26: Podíl neobydlených bytů v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>60</i>
<i>Graf 27: Podíl bytů sloužících k rekreaci v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>61</i>
<i>Graf 28: Rozdělení bytů dle vlastnického práva při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>62</i>
<i>Graf 29: Rozdělení bytů dle obývacího při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>62</i>
<i>Graf 30: Rozdělení bytů dle počtu obytných místností při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>62</i>
<i>Graf 31: Rozdělení domů dle období výstavby či rekonstrukce při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 .....</i>	<i>63</i>
<i>Graf 32: Struktura využití ploch na území MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>97</i>
<i>Graf 33: Počet pamětihodností v obcích MAS Holicko v roce 2014.....</i>	<i>112</i>
<i>Graf 34: Počet registrovaných ekonomických subjektů v obcích MAS Holicko v roce 2013.....</i>	<i>118</i>
<i>Graf 35: Počet registrovaných ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v obcích MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>119</i>
<i>Graf 36: Index ekonomického zatížení v obcích MAS Holicko v roce 2013.....</i>	<i>141</i>
<i>Graf 37: Míra zaměstnanosti vzhledem k počtu obyvatel v obcích MAS Holicko v roce 2013 .....</i>	<i>142</i>
<i>Graf 38: Podíl nezaměstnaných osob dle věkové kategorie v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014 .....</i>	<i>146</i>
<i>Graf 39: Podíl nezaměstnaných dle délky evidence v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014 .....</i>	<i>147</i>
<i>Graf 40: Podíl nezaměstnaných dle vzdělání v obcích MAS Holicko k 31. 8. 2014.....</i>	<i>147</i>

Seznam map

Mapa 1: Mapa území MAS Holicko.....	10
Mapa 2: Výše finanční podpory dle jednotlivých obcí období 2009 - 2013	24
Mapa 3: Rozdělení obcí MAS Holicko dle příslušnosti do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)	37
Mapa 4: Index stáří v obcích MAS Holicko v roce 2013	54
Mapa 5: Dostupnost mateřské školy v obcích MAS Holicko v roce 2013	67
Mapa 6: Dostupnost základní školy v obcích MAS Holicko v roce 2013	67
Mapa 7: Dostupnost střední školy v obcích MAS Holicko v roce 2013	68
Mapa 8: Hustota silniční sítě v obcích MAS Holicko v roce 2013	86
Mapa 9: Měrné územní emise ze stacionárních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012	95
Mapa 10: Měrné územní emise z mobilních zdrojů v obcích MAS Holicko v roce 2012	95
Mapa 11: Podíl lesních ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	98
Mapa 12: Podíl zemědělské půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013.....	98
Mapa 13: Podíl orné půdy na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013.....	99
Mapa 14: Podíl zastavěných ploch na rozloze obcí MAS Holicko v roce 2013	100
Mapa 15: Vodní eroze zemědělské půdy v obcích MAS Holicko v roce 2009	102
Mapa 16: Koefficient ekologické stability v obcích MAS Holicko v roce 2012	105
Mapa 17: Ekologická fragmentace v obcích MAS Holicko v roce 2011	106
Mapa 18: Přírodní potenciál rekreace v obcích MAS Holicko v roce 2012	115
Mapa 19: Index progresivity ekonomické struktury v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	121
Mapa 20: Podíl účetní přidané hodnoty v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010.....	122
Mapa 21: Podíl zaměstnanců v inovativních oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010.....	123
Mapa 22: Podíl účetní přidané hodnoty v technologicky náročných oborech v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	124
Mapa 23: Podíl zaměstnání v technologicky náročných oborech a službách v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	125
Mapa 24: Struktura zaměstnanosti dle velikosti podniku v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	126
Mapa 25: Průměrná produktivita práce z účetní hodnoty v obcích MAS Holicko v prosinci 2010	127
Mapa 26: Podíl nezaměstnaných osob v obcích MAS Holicko k 31. 12. 2013	144
Mapa 27: Denní dojízdka do zaměstnání do města Holice v obcích MAS Holicko při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011	148
Mapa 28: Dostupnost hasičského záchranného sboru v obcích MAS Holicko v roce 2013	163
Mapa 29: Dostupnost zdravotnické záchranné služby v obcích MAS Holicko v roce 2013	164
Mapa 31: Dostupnost zařízení poskytujícího kompletní zdravotní péči v obcích MAS Holicko v roce 2013....	164
Mapa 30: Dostupnost policejní stanice v obcích MAS Holicko v roce 2013.....	165

Seznam obrázků

<i>Obr. 1: Organizační schéma MAS Holicko, o.p.s. ....</i>	<i>14</i>
<i>Obr. 2: Schéma schvalování SCLLD v území.....</i>	<i>30</i>
<i>Obr. 3: Pentlogram (hustota provozu) na komunikacích I. a II. třídy v okolí Holic, sčítání ŘSD v roce 2010.....</i>	<i>87</i>
<i>Obr. 4: Intenzita dopravy na území města Holice, sčítání ŘSD v roce 2010 .....</i>	<i>88</i>
<i>Obr. 5: Intenzita dopravy na území MAS Holicko, sčítání ŘSD v roce 2010.....</i>	<i>89</i>
<i>Obr. 6: Rozvojová oblast Holice - sever.....</i>	<i>170</i>
<i>Obr. 7: Struktura klíčové oblasti A. Partnerská spolupráce .....</i>	<i>184</i>
<i>Obr. 8: Struktura klíčové oblasti B. Kvalitní život v obcích .....</i>	<i>187</i>
<i>Obr. 9: Struktura klíčové oblasti C. Podpora podnikání a zaměstnanosti.....</i>	<i>197</i>
<i>Obr. 10: Struktura klíčové oblasti D. Rozvoj cestovního ruchu .....</i>	<i>202</i>
<i>Obr. 11: Struktura klíčové oblasti E. Životní prostředí.....</i>	<i>207</i>
<i>Obr. 12: Schéma výběru operací a stanovení výše podpory .....</i>	<i>224</i>
<i>Obr. 13: Schéma provádění operací v souladu s SCLLD .....</i>	<i>225</i>
<i>Obr. 14: Schéma provádění projektů spolupráce mezi MAS v souladu s SCLLD .....</i>	<i>225</i>

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Časový harmonogram a finanční plán

Příloha č. 2 – Mapa území MAS Holicko

Příloha č. 3 – Popis zapojení komunity do zpracování SCLLD MAS Holicko

Příloha č. 4 – Osvědčení o splnění standardů MAS Holicko

Příloha č. 5 – Analýza rizik

Příloha č. 6 – Tabulková část sdružující data popisu území MAS Holicko

Příloha č. 7 – Typologie obcí MAS Holicko

PRACOVNÍ VERZE